

سير صيرليون

مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ

سنڌي ادبي بورڊ

چير ۾ چڙيون

مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ

سنڌي ادبي بورڊ

ڄام شورو سنڌ

2004ع

تعداد 3000
تعداد 2000
تعداد 1000

سال 1971ع
سال 1990ع
سيپٽمبر 2004ع

ڇاپو پهريون
ڇاپو ٻيو
ڇاپو ٽيون

[سمورا حق ۽ واسطا محفوظ آهن]

قيمت: هڪ سؤ ستر روپيا
[Price: Rs. 170-00]

ملڻ جو هنڌ:

سنڌي ادبي بورڊ ڪتاب گهر
تلڪ ڇاڙهي، حيدرآباد
(فون نمبر 633679)

Email Address: sindhiab@yahoo.com

هيءُ ڪتاب سنڌي ادبي بورڊ پرنٽنگ پريس ڄامشورو ۾ مٽيچر
سيد سڪندر علي شاهه ڇپيو ۽ جناب انعام الله شيخ سيڪريٽري سنڌي ادبي
بورڊ، ان کي ڇپائي پڌرو ڪيو.

فهرست

نمبر	عنوان	صفحو
۱	مهاڳ	[الف]
۲	پني چاڀي جي ناشر طرفان	[ت]
۳	پهرئين چاڀي جي ناشر جا پيش لفظ	[ت]
۴	مقدمو	[ث]
	بيت	
۱.	هادي آهي هڪڙو	۱
۲.	مرسل مٿيادار	۹
۳.	تقواي ري طاعت	۱۸
۴.	جي پائين جاني لھان	۲۱
۵.	عشق نه بيت المال	۲۳
۶.	جي ڪسين پاڻ قريب کان	۳۰
۷.	ڊولڻ آهي ڍڪ	۳۷
۸.	جي جو جياپو	۴۳
۹.	جڙيو جانب جي ۾	۵۱
۱۰.	ڪاند! ڪسيئي ناهيان	۵۳
۱۱.	تون تنين سان ٿي	۵۵
۱۲.	رهاڻيون راهونڊ ۾	۶۱
۱۳.	گونگيون گوئ ڪتي ويون	۶۳
۱۴.	قدمن تان قربان ٿيان	۷۸
۱۵.	سر سڌائين ست ۾	۸۹
۱۶.	درجا آهن دلن تي	۱۰۲
۱۷.	رمزون آهن روح جون	۱۱۳

۱۲۲	اڪن مينهن وسايو	.۱۸
۱۲۶	سار سنڀار	.۱۹
۱۲۹	وٽان جيئن ويام	.۲۰
۱۳۱	ڪونجن ڪرڪي ڪاله	.۲۱
۱۳۵	ٻڌان ٿو ٻين کان	.۲۲
۱۳۷	لڪي ليا م پا	.۲۳
۱۳۹	جيڪر آئون هجان	.۲۳
۱۶۱	جتي جوڙ به جي ٿيان	.۲۵
۱۶۷	ليلائي ليلا	.۲۶
۱۷۲	قرب ڪني سان ڪئن ڪئي	.۲۷
۱۷۸	جنهن کي چئجي ڪاند	.۲۸
۱۸۳	سونه چئبو ڪاند	.۲۹
۱۸۶	سان سدائين سهڻا	.۳۰
۱۹۰	عورت ڏنگي پاسري	.۳۱
۱۹۲	ڪٿو ڪٿو نه چئو	.۳۲
۱۹۶	مٿو ڪپندي مٿي ۾	.۳۳
۱۹۹	طالب تنوارون ڪري	.۳۳
۲۰۲	پاڻ مرادو اڃ	.۳۵
۲۰۳	منايان منو گهڻو	.۳۶
۲۰۶	آهي آب حيات	.۳۷
۲۱۲	ويل وقت نه آهيان	.۳۸
۲۲۶	ڪنهن کي خبر ڪنهن جي	.۳۹
۲۳۰	چپر ۾ چڙيون	.۴۰
۲۳۷	متفرقات	.۴۱

ڪافيون [۱] مالڪ جي مختاري

۱. مالڪ جي مختاري وي ۲۳۵
۲. هادي حڪمتدارِ الاالله ۲۳۵
۳. هُن جا حمد هزار ۲۳۶
۴. نرمِل! رخ تان لاهِ نقاب ۲۳۶

[۲] منهنجو محمد مير

۱. محبت جو مقصود، لائق ستائش جو ئي آهي ۲۳۸
۲. منهنجو محمد مير - مولا جاڻي ۲۳۸
۳. حضرت پاڻ حسين - صلوا علي ۲۳۸
۴. مٺا مير مرسل ولهن جو تون والي! ۲۳۹
۵. سچ چيم توکان سوا، منهنجي نه ڪا ڪانهي گلي ۲۵۰
۶. اوائج هي عاجز جون سيد صدائون! ۲۵۰
۷. عاجز جون التجائون - سيد تون سڻ سوپارا! ۲۵۱

[۳] تقويٰ سان ڪر طاعت طلب

۱. طاعت کي ٿي اجاري - تقوا ئي طالبن جي ۲۵۳
۲. ماڻڻ گهرين محبوب جي - پرهيزگاري ڪر سدا ۲۵۳
۳. چڱو رکج گمان - مولائي جي مومن آهين ۲۵۳
۴. جاڳڻ سان رک جار مسافر ۲۵۵

[۴] هت آهيان انسان

۱. ڏي ڪو هي جواب چاهت آهي، چاهت ٿيندو! ۲۵۶
۲. هت آهين انسان هت الاهجي چاهجي ٿيندين! ۲۵۷

- ۲۵۷ ۳. اها الله جي ڄاڻ - جي تون پاڻ سڃاڻي
 ۲۵۸ ۴. جيترو تون موجود - تيترو لا موجود هو هوندو
 ۲۵۸ ۵. ڏور نه ٻڌا ڪي ڏس - "نحو اُڀر" پاڻ چيائين
 ۲۵۹ ۶. آهيان پنهنجو پاڻ - جيڪي اڳي هُئس
 ۲۵۹ ۷. مون ۾ آهيان تون - تون ئي تون

[۵] لالڻ لئي لوڙين

- ۲۶۰ ۱. آيت ۾ اوريڻ - آديسي ٿا الڪ ڪي
 ۲۶۰ ۲. ويراڳي ووڙين - هرهند حسن حبيب جو
 ۲۶۱ ۳. ڪوڙي ڇڏي ڪثرت - بيراڳي برن

[۶] سوا عشق جي ٻيو ڪو مذهب نه ملت

- ۲۶۲ ۱. اچي عشق اندر ۾ سمايو
 ۲۶۲ ۲. عشق ڏنا آزار - سورن آهي سمهڻ وڃايو
 ۲۶۳ ۳. جي عشق اُمالڪ اچي
 ۲۶۳ ۴. عشق ڪرڻ آسان - ناتو نپائڻ ڏاڍو مشڪل
 ۲۶۳ ۵. برهنه آهي بيت المال
 ۲۶۵ ۶. عشق ٿيو استاد
 ۲۶۶ ۷. "عشق ڏنا آزار
 ۲۶۶ ۸. آهي ڪنهن کي خبر ڪا چار
 ۲۶۷ ۹. ماري عشق ڇڏيو ڄڻ اديون ڙي! اُڦڻ
 ۲۶۷ ۱۰. "محبت ري مُردار - هي ته حياتي ڇا ڪندي!"
 ۲۶۸ ۱۱. ورهه وهائج ويهي ويهي
 ۲۶۸ ۱۲. ڪن وساريا ويهي تو "قالوا بلي" اقرار ڏا!
 ۲۶۹ ۱۳. عجب عشق آهي اسان جو الستي
 ۲۷۰ ۱۴. جنهن کي عشق جڏهن ٿو نهوڙي نني

[۷] ساري سر ۾ سهڻو صبيح به تون

۱. تون تارن ۾ چوڏهينءَ جو چنڊ ۲۷۲
۲. تنهنجي ڪارن وارن پاتو ڪمند ۲۷۳
۳. تنهنجي قرب جو آهي وسيع ڪمند ۲۷۴
۴. تنهنجي حسن جا هل - دلدارن ۾ يار دلارا! ۲۷۵
۵. سهڻل جا سينگار - وهوا - دل کي وڻن ٿا ۲۷۷
۶. تنهنجي عجب اڏاوت ۽ بيهڪ ۲۷۸
۷. اهو اٿم يقين ته آهيان برحق ۲۷۹
۸. تنهنجي رخ ۾ نوري ڏاڍو نمڪ ۲۸۰
۹. گهڻو آهن گهٽ توکان سڀ گل ڦل! ۲۸۱
۱۰. تنهنجو دنيا ۾ محبوب! نه مٽ ۲۸۳
۱۱. آهين لائاني بي نظير پرين! ۲۸۴
۱۲. تنهنجي شان وٽان ڪينهي مڙني منصب ۲۸۵
۱۳. جيڪي منهنجي گچي جا هار ٿيا ۲۸۶
۱۴. مٺا محب ماڻهو پرين پيار وارا ۲۸۸

[۸] سڪندي ٿيڙم سال

۱. مست الفت ۾ ڪيا ڪئين وره ويچارا هڻي ۲۹۰
۲. تولا ڪوڙين ڪانگ اڏايان پئي ۲۹۰
۳. ساهه سڪي ٿو جن لاءِ - سڄڻ شل سارين! ۲۹۲
۴. ڏوهه دل جو آهي ظاهر ۾ وڃي اڪڙيون اڙيون ۲۹۲
۵. پنهنجي پرين ڪاڻ - پاند پسيم روئي روئي ۲۹۳
۶. سڪندي ٿيڙم سال - ويئي ساجن ساريان ۲۹۳
۷. محبت کي ڪا پرواهه ناهي ۲۹۴
۸. سڄڻ هجن شل سنوان! - حالڙا ٻڌائينديس ۲۹۴
۹. مولا! تون مون سان منهنجي من جو نار ۲۹۵
۱۰. رنڊي رنڊي ٿيون گذرن راتيون ۲۹۵
۱۱. ايندم شال! عجيب - سرتيون - ۲۹۶

۱۲. ڪندي ياد توکي هي راتيون وهاڻيون ۲۹۷
۱۳. تون ڇا هئين، ڇا مان ڇا ٿي وئين ۲۹۸

[۹] دلڙي ڏئي مون درد پرايو

۱. مون کان نٿيون وسرن سڄڻ! ۳۰۰
۲. مون سان دلبر دلڙي نه لائين ها ۳۰۰
۳. تو دلڙي يار! ڌتاري ۳۰۲
۴. جڏڙي جي جا جيارا- او پيارا! ۳۰۳
۵. ساريو، ساريو، ساريان ۳۰۴
۶. سڪندي سال تيا ٿينديس نيٺ چري ۳۰۵
۷. دلدار چو ڏئي پيار وري يار ۳۰۶
۸. ڪري قرب اچڻ، وري موٽي وڃڻ ۳۰۷
۹. تو مان اميد نه لاهينديس ۳۰۸

[۱۰] درد مندن جون دليون ڦيراڏئي دلبر ڦٽيون

۱. سهڻو، ته يار سهڻو، سهڻو ٻيو ڪير آهي ۳۰۹
۲. ڪئن نه بي دردن جون دليون ۳۱۰
۳. درد مندن جون دليون ڦيرا ڏئي دلبر ڦٽيون ۳۱۰
۴. تنهنجون زورا ور سڄڻ! اهڙيون اجهل آهن اڪيون ۳۱۱

[۱۱] توکي نه چوان ٻيو ڪنهن کي چوان

۱. تنهنجا ڪهڙا ٿورا گايان ۳۱۲
۲. مان دل جون گجهڙيون گالهيون ڀلا ۳۱۳
۳. توسان نرم ل نينهن نپائينديس ۳۱۴
۴. محبوب مٺا! ڪل نيٺ ڪٿي ۳۱۵
۵. منهنجا رُسڻا پرين، منهنجا رُسڻا پرين! ۳۱۶
۶. مٺڙا! تون نه وسارج، جڳ جي وساريو ته ڇا ٿيو! ۳۱۷
۷. منهنجا دلبر مٺا! چو ٿي ٿئين جدا ۳۱۸

۸. وفادار آهين وفادار آهين ۳۱۸
 ۹. او منهنجي پيار وارا! او منهنجي پيار وارا! ۳۱۹
 ۱۰. تون پهرين نظرم ۾ ڪسي دل ڪٿي وئين ۳۲۰
 ۱۱. ياري جي مون کي يار! توسان دعوا ناهي ۳۲۱

[۱۲] دل ڦري وئين ڪٿي حسن وارا

۱. دل ڏاڍو ٿي سڄڻ! توکي ساري ۳۲۲
 ۲. دل ڦري وئين ڪٿي حسن وارا! ۳۲۳
 ۳. او پرديسي! نام خدا موٽي آ ۳۲۳
 ۴. آٿئي مولا - سهڻا! آٿئي مولا ۳۲۳
 ۵. پنهنجا واعد اڀرين! پار ۳۲۳
 ۶. موت مسافر سپرين - دلبر تون دل وارا! ۳۲۵
 ۷. منهنجي پيار محبت وارا، پيارا موٽي آ! ۳۲۶
 ۸. منهنجي اڳڻ اڇ پيارا دل وارا ۳۲۷
 ۹. ”بره ڪيو بيمار - محب! اچي رس مهل اها ٿئي“ ۳۲۷
 ۱۰. جاني جي - جيار - محب! اچي رس مهل اها ٿئي ۳۲۸
 ۱۱. وري آ وطن تي مسافر! تون موٽي ۳۲۹
 ۱۲. موت مسافر! اڪڙيون اڃايون ۳۲۹
 ۱۳. پيارا! پري اڇ پيرا پيرا ۳۳۰
 ۱۴. اڇ اڳڻ تي حاڪم! هلي ۳۳۱
 ۱۵. درد مند تان اي دلبر! پڇ نه بنهين پيرڙا ۳۳۱
 ۱۶. اڇ تون اڳڻ يار - سانولڙا - ۳۳۲
 ۱۷. اڳڻ بهاريان تنهنجون واتون نهاريان ۳۳۲
 ۱۸. اڇ وري ته گڏجي گهاريون ۳۳۳
 ۱۹. آ ته سڄڻ! توسان سليان ۳۳۳
 ۲۰. مون کي اچي تون ماڻ - يار - ۳۳۵
 ۲۱. آهيان تنهنجي ڳڻن جو يار! گڏل ۳۳۵
 ۲۲. توڙي آهيان پرين! آئون ڏاڍو ڏڏ ۳۳۶

۲۳. پني وره جا ونگ، آتہ ڪريون ڪي ڦرڙا ۳۳۸
۲۴. اڄ تہ گذاريون گڏ، وقت ويل آئون ناهيان ۳۳۸
۲۵. مون ۾ آهڻ اوس ان ڳڻيا اوڳڻ ۳۳۸
۲۶. ڏاڍي ٿي ديرويني اي دلدار يار آ! ۳۴۰

[۱۳] مون کي ماري درد جاري وئين

۱. وئين ڪسي دلڙي انهن جون جن ۾ تو ۳۴۱
۲. اچي محبت مٺا! مون کي ماري وئين ۳۴۱
۳. ڪسي دل ڪڍي وئين ڪجل پائي ڪانيون ۳۴۳
۴. ڇڏي مون کي ڪيئي ڪچو ڪڍو نه ڪم! ۳۴۳
۵. خبر هاڻ پوندي تہ چاهي جدائي! ۳۴۵
۶. رڙي روئي عاشق! ڪندس التجائون ۳۴۶
۷. لئون وينيس لالڻ سان لڳائي ۳۴۷

[۱۴] مون ڏي حرف هزار

۱. پاڙي آئون پينار- ناهي دم دعوا جو ۳۴۸
۲. مون ڏي حرف هزار- پاڻ ڪرم ڪر ۳۴۸
۳. ڪيا محب ڪروڙ محبت سان ۳۴۸
۴. خبر خاص آيو ڪڍي اڄ ڪيانتو ۳۴۹
۵. بخشني بخشهار!- پلارا! ۳۵۰

[۱۵] آيو يار ڏنئين دلداريون

۱. سهڻا ساڻيڙا مون وٽ اڄ ٿا اچن ۳۵۱
۲. آيو يار ڏنئين دلداريون ۳۵۲
۳. سور ويا سڀ لهي- محب مليو ۳۵۳
۴. درد دفع سڀ ٿيا- مون سان ٿيو ۳۵۳
۵. صبح سان سردار، پنهنجو پاڻ پساو ۳۵۴
۶. کل ڪل او ناز وارا لايون نوان نظارا ۳۵۴
۷. تنهنجا ڪرم ڪروڙين قرب سندا ۳۵۵

- ۳۵۶ ۸. ره ڪا سڄڻ رات- سانولڙا!
- ۳۵۷ ۹. سينو سڄڻل سان نه ساه
- ۳۵۹ ۱۰. ڪڏهن تنهنجي در جو فقير آهيان

[۱۶] چريون چست چهريون

- ۳۶۰ ۱. اهي ڪاريون، ڪجليون، چريون
- ۳۶۱ ۲. اڪيون عزم واريون عقيب عقيب
- ۳۶۲ ۳. اهي ناز واريون ۽ مڙيون موچارين
- ۳۶۳ ۴. مات تيا سي جن ۾ اٽڪيون
- ۳۶۳ ۵. نشيلون نشيلون اچن جو اورهائون
- ۳۶۴ ۶. زوراور، زوراور اهي بي ملليون

[۱۷] گونگيون گوئ ڪٿي ويون

- ۳۶۶ ۱. مينهن! ڪرين تون مٿان
- ۳۶۷ ۲. اکن ۾ عجيبن جون آهن آڪائون
- ۳۶۸ ۳. اڪيون عاشقن جون مدامي موالِي
- ۳۶۹ ۴. ڦڙي ڦڙي ۾ آهي بهار
- ۳۷۰ ۵. اکن سان ڪيائين اينهن چو لاڙي!

[۱۸] منهنجو هاڻي پنيور ۾ چاهي

- ۳۷۲ ۱. مون نٿي پانيو ته آخر ڌار ويچاري ڪندا
- ۳۷۳ ۲. منهنجو ورتو وٺي ويا چوري الا
- ۳۷۳ ۳. پنهل جي ته پچار- انهي پهر اندر ۾
- ۳۷۴ ۴. مون ته پرين ڪيا پنهنجا
- ۳۷۴ ۵. ننڊ ڪيئي چو نياڳي! او نياڳي
- ۳۷۵ ۶. پنهل ڏي پني پنڌ پيرين اگهاڙي
- ۳۷۶ ۷. هلي هوت پنهل ڏي هاڪاري
- ۳۷۷ ۸. منهنجو پنهل اٿو سڄي چير جو جٽ
- ۳۷۷ ۹. منهنجو هاڻي پنيور ۾ چاهي!
- ۳۷۸ ۱۰. جنهن پيار ڪيو ڪنهن کان ڪين پلي

[۱۹] طالب عشق امام جنهين جو

- ۳۷۹ ۱. گهڙي ساهڙ جي ته سماري
- ۳۷۹ ۲. جتي ڄام سميون ڪئين سياڻيون
- ۳۸۰ ۳. عمر! بند رکيون نه ڪنهن جو نياڻيون
- ۳۸۱ ۴. لڳايم نينهن جو ناتو، اهو ناتو! نپائينديس

[۲۰] وڻجارا ته ورن

- ۳۸۳ ۱. هيڙي هل هشر، ڪانهي خبر
- ۳۸۴ ۲. وڻجارا ته ورن ڙي پينر جيڏيون!

[۲۱] پي ۽ پين ڏي

- ۳۸۵ ۱. تون به پيالا پي - ڙي يار!
- ۳۸۵ ۲. ساقِي! سرڪيون ڏئي غم ٿارِ پِلا

[۲۲] دنيا اٿئي درياءُ دلاور!

- ۳۸۸ ۱. سڃاڻي ڇڏيسون هي دنيا دورنگي
- ۳۸۹ ۲. ڏاڍا دنيا جا ٿا رنگ ڏسجن
- ۳۹۱ ۳. تر تارو اٿئي ويل ترڻ جي

[۲۳] متفرقات

- ۳۹۲ ۱. پري ٿي به آهين اکن ۾ عجبي
- ۳۹۳ ۲. پرديسي پڪيٽڙا - ڪري ويڙا ولروهي وهي
- ۳۹۳ ۳. جاني جلويدار! منهنجي جيءَ جا جيارا!
- ۳۹۴ ۴. مولا ڏيئي پي ڄمار - جاني شال جيپن تون!
- ۳۹۵ ۵. ونگيو دل وٺن ٿا ڪنڊا ڪيس ڪارا
- ۳۹۶ ۶. ڪٿي لال لب ۽ ڪٿي گل گلابي!
- ۳۹۷ ۷. سهڻي تون صندوق - پاڻ ئي پنهنجي
- ۳۹۷ ۸. آهي آب حيات - پڪ پرين جي
- ۳۹۸ ۹. رخ روشن تي پرين! آهيان پتنگ
- ۴۰۰ ۱۰. وٺي آيا تووڻ پرين! پير پيارا
- ۴۰۱ ۴۳. حوالا
- ۴۰۳ ۴۴. "مجمع الفيوضات" تان اُڪريل عڪس
- ۴۰۶ ۴۵. قرآني آيتن، حديثن ۽ عربي مقولن جون معنائون
- ۴۱۱ ۴۶. ڏکين لفظن جي معنيٰ

مهاڳ

ڪتاب ”چپر ۾ چڙيون“ ڇپجي آهي رهيو ٻي پيري به، ان ۾ ڪيا ويا آهن به طريقا اختيار هڪ ”اڪن پيرن“ وغيره جي داستانن سان ”رمزون آهن روح جون“ داستان کي ملايو آهي ويو ۽ هڪ ٻيو ڪم هي ته سنڌ يونيورسٽي جي هڪ جمالي شاگرد، جنهن جو اڳتي ايندو ذڪر، ان جي موجب چوڻ ته سندس ۾ خيال جيڪي ڏکيا آهن لفظ انهن جون معنائون سمجهاڻي معمولي سان لکجن جيڪي اچن سمجهڻ ۾. آهي اميد مون کي وڌي ته ڪيل ذڪر وارو ڪتاب جيڪو آهي هٿن ۾ اوهان جي اهو پسند ايندو اوهان کي ۽ ڏاڍو وڻندو.

خيال آهي نون شاعرن ۽ ڪجهه غير شاعرن جو منهنجي واسطي اڄڪلهه هي، ته زبان فارسي زياده استعمال ڪريان ٿو آئون؛ موزون شاعري ۾ پنهنجي. موجوده دور ۾ جيڪڏهن ماڻهو نٿا سمجهن زبان فارسي ته ڏوهه فارسي جو ڪهڙو ٻيو ته نٿي پڙهائي وڃي فارسي اسڪولن ۾، ته پوءِ ناهي قصور انهن شاگردن جو به.

لکندڙن کان ٻڌان ٿو اڄڪلهه نظم توڙي نثر ۽ پڙهان ٿو رسالن ۾ هندي ۽ سنسڪرت زبانن جا لفظ ڪيئي ۽ جملا، جي ڪيا وڃن ٿا استعمال سنڌي ۾ آل جال. ڇا استعمال انهن لفظن جو ناهي اعتراض جوڳو؟ طريقو بهترين آهي هي، ته زبان جيڪا ڳالهايون ٿا روز، منجهه گهر ۽ ٻاهر گهر کان، ڇو نه زبان ان ۾ لکون نظم ۽ نثر وغيره، جئن اڄڪلهه لکجن ٿي ويو آهي شروع.

شاعري عروضي، جيڪا پاڪ ۽ هند ۾ ڪيئي صدين کان پئي ٿي ڪئي وڃي، جا ٿي وئي آهي عام مقبول، ان کي نه ڪبو فارسي سان جيڪڏهن مرصع (رنگين ۽ خوبصورت) ته لڳندي ڦڪي ڦڪي.

چهر ۾ چڙيون/ب

شيخ اياز جا لکيل هيٺ پڙهندا غزلن جا شعر ڪجهه ڏسندا ۽ ڪندا غور
انهن تي ته ڪيئن نه آهن سينگاريل فارسي سان. ٿئي ٿي بيحد خوشي
انهي تي ته شيخ صاحب به آهي غزل گو بهترين شاعرن مان شاعر هڪ.

- ۱- مونس مهابت آهيان مان
ڪنهن پرندي جو خواب آهيان مان
- ۲- خالق ڪائنات ڏس تنهنجي
جستجو جو جواب آهيان مان

- ۱- خار زار حيات ۾ رقصان
پنهنجي خوشبو جو ڪاروان آهي
- ۲- اي تصور سندن تڏي تي اڄ
ڪنهن پڪڙي جي ڪهڪشان آهي

- ۱- اي اڪئون پياريون اڪئون اڄ بيحساب
منهنجي تشنه روح تي اوتيو شراب
- ۲- عاشقي ۾ روح کي آزاد رک
جسم جو زنجير آ دور شباب
- ۳- حور و غلمان ۽ طهورا ٿو رکين
عرش وارا تون به گهٽ ناهين جناب

- ۱- اجهو دارو رسن جو ڪو پيام آيو
ملي اڄ زلف جانان سان صبا آهي

- ۲- زمين جي تشنه لب جنت پڪاري ٿي
ڪٿي هو باد و باران جو خدا آهي

(يؤنڙ پري آڪاس)

چپر ۾ چڙيون/ب

ڪافين ۾ منهنجي، لفظ ۽ جملا فارسي، محاورا، استعارا، اشارا ۽ تشبيهون وغيره آهن بلڪل. ڪي ڪافيون ته زبان فارسي جي آميزش سببان ڪن ٿيون رنگ غزل وارو پيش، جيڪي پڙهندا منهنجي ڪتاب ”بي پير اڪيون“ ۾.

سنڌ يونيورسٽي جي شاگرد هڪ، نالي غلام علي جمالي بي - ايس - سي (آنرز) روم نمبر ۷ انٽرنيشنل هاسٽل مان ۳-۵-۱۹۷۷ع ۾ منهنجي ڪتاب ”چپر ۾ چڙيون“ جي گهڻن ئي سنڌي لفظن جو نوٽ بڪ پري آهي موڪليو ۽ آهي لکيو ان ۾ ته انهن لفظن جون معنائون ڪتاب مذڪور جي چاڀي ۾ لکان ضرور پڙهندا جمالي صاحب جو خط اهو ۽ ڏسندا ڪتاب جي آخر ۾ لفظن جون معنائون.

خط

۷ - انٽرنيشنل هاسٽل سنڌ يونيورسٽي

۳-۵-۷۷ع

سَلَمَةُ رَبِّ تَعَالٰی

عالي جناب پير حضرت مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ

السلام عليكم: خيريت طرفين خيريت.

عرض حال ته توهان بزرگن جي شعر جو مجموعو ”چپر ۾ چڙيون“ بندھ جي نظر مان گذريو. حد درجي جي خوشي ٿي ته هڪ پير جي دماغ اسان جي سنڌي ادب کي جيڪا سگهه بخشي آهي جيڪا مڪڻ ۾ ماڪي وانگر آهي. بيت تمام سٺا آهن ۽ ڪافيون تمام پياريون ڏنل آهن انهن ۾ لفظ اصل سنڌي جا ڪافي ڏسڻ ۾ اچن ٿا جيڪي اڄوڪي شاعرن جي شعر ۾ گهٽ آهن. ڪتاب ”چپر ۾ چڙيون“ ۾ اها هڪ وڏي ڳالهه ڏسڻ ۾ آئي ته هر هڪ شعر جي هيٺان تاريخ ۽ هنڌ ڏنل آهي. اها حقيقت ۾ وڏي محنت جو نتيجو آهي. توهان جي مجموعي ۾ مون کي ڪافي اصل لفظ ڏسڻ ۾

چپر ۾ چڙيون/پ

آيا آهن. جيڪي عام ماڻهو جي لاءِ ڪجهه دقت آهي جو اهي سمجهي سگهن. هونئن ته توهان جي شعر کي عام ماڻهو تمام آساني سان پڙهي ۽ سمجهي سگهن ٿا. جيئن ته نجيب - اشرف - عميق - گهرو يا اونهو - هيڃئون - دليئون - مورھون - اصل مطلب ته ڪافي لفظ آهن جن جي معنيٰ جي ضرورت پوي ٿي. جيئن ته محترم مرحوم علامہ آءِ. آءِ. قاضي صاحب شاھ رحه جي رسالي پٺيان ڏکين لفظن جون معنائون ڏنيون آهن جيڪي لفظ شاھ صاحب پنهنجي شعر ۾ چيا هئا. ان ڪري منهنجو نماڻو عرض آهي ته توهان جي ”چپر ۾ چڙيون“ ۾ معنائون ڏيڻ گهرجن. ان ڪم لاءِ توهان جي اجازت سان بنده توهان صاحب کي پنهنجي ٿوري علم سان اهي لفظ معنائن سميت چونڊي روانه ڪريان جيڪي توهان پنهنجي ايندڙ ايڊيشن ۾ شايع ڪريو.

مهرباني.

توهان جي جواب جو انتظار رهندو

بنده غلام علي جمالي

اڏريس

غلام علي جمالي - شاگرد بي - ايس - سي (آنرز)

روم نمبر ۷ انٽرنيشنل هاسٽل

سنڌ يونيورسٽي ڄام شورو سنڌ.

شاعر هر ڪنهن کي وڻندو آهي ڪلام پنهنجو ۽ چاهيندو آهي هي، ته ڳائڻو فقط ڪلام سندس ئي ڳائي وينو. تنهن ڪري آئون به ڪلام پنهنجو ئي ٿو ڪريان پسند جنهن ۾ ڪيتريون ئي آهن خوبيون به.

چهر ۾ چڙيون/ت

ٻين ڪيترن ئي صاحبن جو آهي اعتراض ته آئون شاعري ۾ پنهنجي
بلبل ۽ گل، ميخاني ۽ مي، مينا ۽ ساغر، شاهد ۽ ساقی وغيره جو ئي
ڪريان ٿو ذڪر. حقيقت آهي هي ته مضمونن انهن جي پردي ۾ لائي وڃي
ٿي ڪل ابتي، آمرن ۽ ظالمن جي، ڪٿي ڪٿي ۽ ڪڏهن ڪڏهن. مضمونن
انهن کي خوبصورتي سان لکڻ به فن آهي عظيم ۽ شاعرانه آهي ڪمال -
بقول غالب

هر چند هو مشاهدہ حق کي گفتگو
بنتي نهين هي ساغر و مينا ڪهي بغير

طالب الموليٰ
۱۶ محرم ۱۴۰۸ھ
۱۰ سيپٽمبر ۱۹۸۷ع
لندن

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

چپائيندڙ پاران

ويهن صديءَ جي سنڌ آگريڻ تي ڳڻپ جو ڳيون جيڪي چند گهرن رُخيون شخصيتون پيدا ڪيون، تن شخصيتن جي پهرين قطار ۾ بنا ڪنهن شڪ شُبهي جي قبله محترم مخدوم محمد زمان طالب الموليٰ جن جي ذات باصفات کي به ڳڻي سگهجي ٿو. روحاني، سياسي، ثقافتي ۽ سماجي محاذن کان علاوه پاڻ شعر و سخن ۽ ادب جي دنيا ۾ جيڪو مرتبو حاصل ڪيائون، ويجهي ماضي ۾ تنهن جو مثال ملڻ مُشڪل آهي. سنڌ جو سُر، لاڙ، وچولو هجي يا صحرا، دريا، جبل ۽ آباد و ستيون، اهي سڀ مخدوم صاحب جن جي علم ۽ فهم کان ايئن فيضياب آهن، جيئن ڪا پلي ٻني سدا وهندڙ واٽ مان سيراب ٿئي. اها هڪ حقيقت آهي ته سُر، ساز، سواد، ذات ۽ ڏانءُ جو حسين سنجو ڳ بڻجي سندن اندر جا اُڏما آلاپن، ريڊيائي لهرن، مجلسن، مذاڪرن ۽ مشاعرن جي معرفت تقريبن هر سنڌي تائين پهتا. سندن انهيءَ ذهني خوبصورتِيءَ سان مخدوم صاحب جن جي پُر ڪيف طبيعت ۽ فضيلت پريي سڀاءُ بالڪل ائين جڙا ڪيو، جيئن وسيع اُپ تي ستارن جو جهرمت ڪري بيهندو آهي.

مخدوم صاحب جن جو هيءُ تخليقي ورثو ”چپر ۾ چڙيون“ پڻ سندن ذات ۽ ذات جي حُسن جي هڪ من موهيندڙ جهلڪ آهي. جنهن ۾ پاڻ لفظن، خيالن ۽ تصورن کي وهنجاري سمنجاري ٻوليءَ کي ئي منفرد روپ ڏئي نه بخشيو اٿائون، پر جذبن ۽ ڪيفيتن کي به نيون جهتون فراهم ڪيون اٿائون. هن شعري مجموعي ۾ سندن گهرو ادراڪ ۽ گهرڻ رُخو مشاهدو جنهن شدت سان پڙهندڙ جي دل تي اثر انداز ٿئي ٿو، تنهن کي محسوس ڪندي هڪ سيڪڙاٽ به ”شاعري جزو است از پيغمبري“ واري حقيقت تي ايمان آڻڻ لاءِ مجبور ٿئي ٿو.

مون لاءِ اها وڏي اعزاز جي ڳالهه آهي ته سنڌ جي هڪ باوقار ۽ اعليٰ روايتن جي امين انسان ۽ باڪمال شاعر جي دلپذير تخليق منهنجي جستجو ۽ ڪوشش سان چوڏنهن سالن جي وقفي کانپوءِ ٽيون ڀيرو ڇپجي پڌري ٿي رهي آهي.

ڄام شورو، سنڌ

25 رجب 1425 هجري

بمطابق

10- سيپٽمبر 2004ع

انعام الله شيخ

سيڪريٽري

سنڌي ادبي بورڊ، سنڌ

ٻه لفظ

مرڪزي بزم طالب المولا نهايت فخر سان حضرت قبالا طالب المولا جن جو هي بيتن ۽ ڪافين جو مجموعو ”چهر ۾ چڙيون“ پڙهندڙن جي خدمت ۾ پيش ڪري ٿي.

جن پڙهندڙن کي معلوم ٿيندو ته قبله طالب المولا جن جو هن مجموعي ۾ ڏنل ڪلام ۱۹۵۵ع کان وٺي ۱۹۶۸ع تائين آهي. ۱۹۵۵ع کان اڳ جو گهڻو ڪلام ”ڪچڪول“ ۽ ٻين مجموعن ۾ شايع ٿي چڪو آهي. سندن عروضي شاعري جو مڪمل مجموعو زير ترتيب آهي ۽ عن قريب شايع ڪيو ويندو.

هن مجموعي کي موضوعن جي لحاظ سان مختلف بابن ۾ ورهايو ويو آهي. ڏني سڳوري جي واکاڻ ۽ ڪارٽي ڪريم ﷺ جي ساراه سان بيت توڙي ڪافيون شروع ڪيون ويون آهن ۽ پڇاڙي ۾ وڃي حقيقت تائين منزل رسي آهي.

هر باب جي مٿان طالب المولا جي ئي ڪلام مان مصرع يا اڌ مصرع چونڊي موضوع ڪري قائم ڪيو ويو آهي. گهڻو ڪري هر بيت ۽ ڪافي جي ٺاهڻ جي تاريخ به ڏني وئي آهي ۽ جتي ساڳئي ڏينهن تي گهڻا بيت يا ڪافيون چيون ويون آهن ۽ موضوع به ساڳيو آهي ته تاريخ پڇاڙي ۾ ڏني وئي آهي. تاريخ ڏيڻ جي ڪري شاعر جي ارتقائي ڪيفيت جو اندازو ڪري ۽ جائزو وٺي سگهجي ٿو.

هن ڪتاب جي طباعت وغيره تي جيڪا رقم خرچ ٿي آهي اها حضرت قبله طالب المولا صاحب جن ڪمال مهرباني سان بزم کي اڌاري ڏني آهي

چهر ۾ چڙيون/ٺ

جنهن لاءِ اسان سندن شڪر گذار آهيون.

محترم مصري ڪاڪا مانل سروري پريس ڪاپي تيار ڪئي، ان لاءِ
سندس مهربانيون.

اسان کي افسوس آهي جو هڪ هنڌ تي غلطي کان بابتن تي ساڳيو
ساڳيو نمبر ڇپجي ويو آهي ۽ ڪجهه پروفن جون غلطيون به رهجي ويون
آهن.

بهرحال اميد ٿي ڪجي ته هي ادبي تحفو سنڌي زبان جو بيش بها
خزانو ثابت ٿيندو.

۱۹۷۱ع

اسدالله شاه "بيخود" حسيني

جنرل سيڪريٽري

مرڪزي بزم طالب المولا

مقدمو

شاعري ڇا آهي، چوڻي ڪئي وڃي، شاعري مان فائدو ڪهڙو نقصان ڪهڙو شاعر ڪير آهي، ڪهڙين مجبورين ڪري قلم کڻيو ڪا ڳرڻو ڪارا ڪري، ايترو وقت ڪئن ٿو بچائي جو دنيا ئي ڌڏن کان دل دماغ کي واندو ڪريو وهيو ٿو پنهنجا ۽ پرايا پڻا پتي - سندس وجود سڳورو ٻي خلق لاءِ چڱو آهي يا مٺو، اهي سڀ سوال سمجھائڻ به سولا نه سمجھائڻ به سولا -

چون ٿا ته ”شاعري جزوي است از پيغمبري“، شاعرن وٽ غيب جي خزانن جون ڪنجون آهن، شاعر ڏٺي، سڳوري جا ڪتابي آهن يا وري شاعر گمراهن جا پوئلڳ آهن - جيڪي ڪجهه به آهن پر آهن سموري جهان کان الڳ جنس - يا ته ڪنڀار وانگي مٺيءَ جي مٺ کي ڳوهيو سوهيو، سٽيو ڪٽيو، چڪ تي چاڙهيو، ٺپيو ٺاهيو، برهه جون باهيون ڏيو، ڪي ڪارا ڪي ڪمر، ڪي سادا ڪي چٽڪرا، ڪي سڄا ۽ سالر، ڪي ڪچا ۽ پڪا ڪڍيو ٻاهر ڪري ۽ ملڪ ۾ ورهائي، پر پاڻ اهو گهر ۾ دانگي به سڄي نه - مطلب ته هر هنرمند ۽ ڪاريگر سان سندس پيٽ ۽ مقابلو ڪرڻ کان پوءِ به انهي نتيجي تي پهچبو ته هي همراه ڪا شئي ئي ٻي آهي:-

بسيار خوبان ديده ام اما تو چيزي ديگري

اهين چئجي ته شعر انسان جي جذبات ۽ احساسات سان واسطو رکي ٿو. شعر فڪر جي عميق گهراين جو حامل، واردات

قلبي جو مظهر عشق ۽ الفت، پريم ۽ پياس، سوز ۽ گداز سک، هڪ ۽
چڪ جو حسين ۽ ظاهري لباس، دل جي آهڻ ۽ دانهن جو مؤثر ذريعو،
قدرت جي دلفريب ۽ دلڪش مناظر جو عڪس، ڪائنات جي همه گير ۽
عالمگير وسعتن کي پاڻ ۾ جذب ڪرڻ وارو حسن جي رشڪ آفتاب، نور
۽ ضياءَ، ناز ۽ ادا، جور ۽ جفا، دلبري ۽ دلدهي، دلفريبي ۽ دلربائي، ڪج
روي ۽ ڪج ادائيءَ جي تصوير آهي -

شاعر گويا درد ۽ الم جو پيڪر آهي. ڪيف ۽ سرور جو مجسمو آهي.
هر موچاري شيءِ جو عڪس سندس دل جي آرسِيءَ تي منعڪس ٿئي ٿو.
بلبل جو نغمو، ڪوئل جي ڪوڪ، چيهن جي ڇهه ڇهه، گل جو ٽڙڻ، باغن
جي بهاري، جُهڙ ڦڙ جي لطافت، بهار جي مند جي پرڪيف ڪشش، سج
جو تاب، چنڊ جي ٿڌي روشني، تارن جي جڳ مڳ، سرو ۽ سمن جو
دلبري شان، نرگس جي نيمخواب اک، صبا جي ٿڌاڻ، شاعر جي بيٺا دل
تي پنهنجي هوشربا جمال ۽ رعنائِيءَ سان جلوہ افروز ٿي ٿئي تڏهن شاعر
انهن فطرت جي نيرنگين ۾ فنا ٿي وڃي ٿو ۽ سندس هر فڪر فطرت سان
هر آهنگ ٿئي ٿو -

علمي حيثيت سان مٿن خوبن واري سڳوري کي ئي شاعر سڏي
سگهجي ٿو - سندس شعر انسان جي مثل دل کي جيارِي ٿو - سندس شعر
همت ۽ مردانگي، جو سبق آهي، اخلاق ۽ نيڪ نيتي، جو باب آهي، عشق
۽ الفت، سوز ۽ گداز، سچائي ۽ سٺائي، جو داستان آهي - سندس شعر ٻڌڻ
سان سمجهبو ته فقط اسان لاءِ چيو ويو آهي ۽ دل آه ۽ واہ
ڪرڻ کان سواءِ رهي نه سگهندي - ڪي ڏينهن سندس ڪلام جي سرمستي
من ۾ موجود هوندي - سندس ڪلام جي سو دفعا پڙهيو ته به نئون پيو
لڳندو -

چهر ۾ چڙيون / ٿي

اهڙي شاعر کان سواءِ ٻيا پراڻي لکير جا فقير جن ڪڏهن نه پاڻ پڇايو،
نه سور سٺا، نه جاني جو جوڙ ۽ جفا ڏٺو نه وره ۽ وفا جا پنڌ ۽ پيچڙا پيرن
هيٺان ڪيا، نه انسان سان همدردِي نه فطرت سان سندن واسطو، باقي جو
ڪجهه اڳي چيو ويو آهي، تنهن کي طوطي وانگر بار بار پڙهي ۽ ٻئي لفظ
هيڏانهن هوڏانهن ڪري، ساڳين خيالن کي پنهنجي ناموزون ۽ درد کان
خالي لفظن ۾ گهڙي پڙهن ٿا ۽ جيڏي مهل شعر پڙهن ٿا ته ڦڪي ٿين جي
بجاءِ ماڻهن جي ٺول تي خوش ٿين ٿا۔ واه واه ۽ مڪرر مڪرر ٻڌي بهار
بهار ٿين ٿا، جيتوڻيڪ سندن ڪلام ٻڌندڙن لاءِ مٿي جو سور ۽ لاڪن
گهٽتائيءَ جو سبب آهي۔ سندن ديوان ڪتب خانن جي سينگار جي بدران
پسارن جي پُرن جي ڪم ٿا اچن ۽ سندن نقالي ٿوري ئي عرصي ۾ ڪليو
پوي۔ اها شاعري نه پر وقت جو سڙاپو آهي۔

ڪن ملوڪن جو چوڻ آهي ته شاعر اهو آهي جيڪو ڪنهن خراب وٽ
کي موچاري صورت ۾ پيش ڪري يا ٺاهوڪي شئيءَ کي بيچڙو جامو
پهرائي سگهي يا ماڻهوءَ جي مثل جذبن ۾ نئين جان پيدا ڪري يا رنڊڙ
کي ڪلائي ۽ ڪلندڙ کي رٺاڙي وجهي يا سست ۽ آرسیءَ آدمي ۾ همت پيدا
ڪري يا وري جيڪو ويڙهاڪ وَرَ ڪنجيو ڦڏو ڦڏو ڪندو گهمي، انهي
جو سندرو چوڙائي ٿڌي، چانو ۾ وهاري ڇڏي۔

ڪي وري چون ٿا ته اهو ماڻهو شاعر چوانڻ جي لائق ئي ناهي جنهن
استادن جي ڪلام کي نه فقط چڱي طرح پڙهيو
هجي پر انهن جي ڪلام مان کيس هزارها شعر ياد به هجن۔ ڪي چون
ته جيسين فاعلاتن فاعلات جي خرچي کي چڱي پر نه پروڙيو اٿس،
وزن ۽ بحر جي گهونان گهون اوجهاڙي ۾ گهوتا نه کاڌا اٿس، لفظن جي
جادوگري، لفاظي ۽ خيال جي ايڏي بلندي هجيس جو پڙهندڙ به حيران ٿي

وڃي ۽ سندس ارشاد کي سمجھڻ لاءِ لغتن جا ڏير لڳائي ڇڏي ۽ تشريح ڪري ته پنا ڪٿائي ڇڏي ته پوءِ چئبو ته اهو عظيم شاعر آهي -

ڪي بزرگ چون ٿا ته شاعر اهو آهي جنهن جا لفظ معنيٰ جي تابع هجن - جيڪڏهن لفظن جو شان ۽ شوڪت آهي ۽ معنيٰ لکي لکانو پڙهي الهانو ته پوءِ وقت جو سڙاپو آهي - وري لفظ به معنيٰ جي اهڙا تابع نه هجن جو شعر نه پر رڳو معنيٰ ئي معنيٰ هجي -

ڪي چون ته شعر انهن انساني جذبن ۽ احساس جي اظهار جو نالو آهي، جيڪو جنهن به طريقي سان ادا ڪيو وڃي ته ٻڌندڙ تي اثر ڪري ۽ هرڪو ماڻهو اهين سمجهي ته هيءُ ڳالهه ته منهنجي به ذهن ۾ هئي پر جڏهن قلم کڻي لکڻ جي ڪوشش ڪري ته لکي نه سگهي -

بهرحال جيترا منهن اوتريون ڳالهيون ۽ جيترا ذهن اوتريون تشريحون - تشريحون ڪري وڃي پار پئبو پر وري به چئبو ته اڃا شاعر کي سمجھڻ ۽ شاعريءَ کي پروڙڻ لاءِ جيڪي سو ڪجهه گهرجي -

ڪسوٽيون ته ڪيئي آهن ۽ پڙهندڙن جا رايو به جدا جدا - هر راءِ شعر جي همه گير صفتن جي ڪنهن نه ڪنهن پهلوءَ تي روشني وجهي سگهي ٿي - شاعر جيڏي وڏي بلند مرتبي وارو هوندو اوڏو ئي وڏو سمجهو مقدمه نگار هئڻ به ضروري آهي -

طالب المولا شاعر جي حيثيت سان ايڏي اوچي مقام کي پهتل آهي جو مون جهڙي سيڪڙاٽ سندس ڪلام جو جنهن به پرڪي مطالعو ڪيو آهي ته نيون معنائون، نوان خيال ۽ نئون لطف پلٽ پيو آهي ۽ مقدمو لکندي اعتراف ٿو ڪرڻو پوي ته سندس ڪلام کي پوريءَ طرح پرچهي مقدمي لکڻ جو حق مون کان ٿي نه سگهندو - آئون جيڪي ڪجهه عرض ڪندس، اها منهنجي پنهنجي سمجهه پٽاندر ئي سندس ڪلام جي اپٽار هوندي - شاعر جي ڪلام تي تبصرو يا شاعر پاڻ ئي ڪري سگهي ٿو يا وري ڪي وڏا عالم فاضل نقاد - آئون ته فقط يوسف جي خريدارن ۾

چهر ۾ چڙيون/ج

پنهنجو نان؛ گڻائڻ لاءِ چند پڳل ٿل خيال ناظرين ڪرام جي خدمت ۾
پيش ڪري رهيو آهيان -

طالب المولا جي ڪلام تي ڪجهه لکڻ کان اڳ چند جملا سندن
سوانح تي لکڻ ضروري آهن - سندن زندگيءَ جو مفصل احوال محترم
پروفيسر محبوب علي چنه صاحب ڪچڪول ۾ ڏئي چڪو آهي (۱) - هتي
فقط ايترو عرض ڪندس ته سندن نالو مخدوم محمد زمان ولد مخدوم
غلام محمد رح آهي - سندن پيو نالو محمد علي ۽ ڪوڏائي جو نالو پيرل
سائين آهي - اڪثر مريد کين پورو پير به ڪري سڏيندا آهن - سندن تولد
جي تاريخ چنچر جو ڏينهن ۹ محرم ۱۳۳۸ھ مطابق ★ ۲ آڪٽوبر
۱۹۱۹ع آهي (۲) پاڻ غوث الحق حضرت مخدوم نوح رحمة الله عليه (م
۲۷ ذولقعدة ۹۹۸ھ) جا سورھون نمبر سجادہ نشين آهن - حضرت
غوث الحق جو سلسلہ نسب خليفہ اول حضرت ابوبڪر صديق رضه سان
وڃي ملي ٿو -

هتي هڪ تاريخي غلطيءَ ڏانهن اشارو ڪري صحيح حقيقت پيش
ڪرڻ ضروري ٿو سمجھان - سنڌ جي سڀني متقدمين مؤرخن
يا معاصر عالمن ۽ خود حضرت مخدوم صاحب جن جي خانداني روايت
موجب، سندن نسب شيخ الشيوخ شهاب الدين ابو حفص عمر بن عبدالله
سهروردي (م ۶۳۲ھ) يا شيخ ابوالنجيب عبدالقاهر بن عبدالله سهروردي
جي خاندان سان ملي ٿو. انهن بزرگن جو سلسلہ نسب حضرت محمد بن
ابي بڪر سان ملي ٿو (۳) پر غوث الحق رح جي نسب کي حضرت
عبدالرحمن بن ابي بڪر سان ملايو ويو آهي جيڪو غلط آهي (۴) سندن
نسب محمد ابن ابي بڪر سان ملي ٿو نه عبدالرحمن سان -

★ پهرئين ڇاپي ۾ شمسي مهيني جي تاريخ ۵ ۽ ڏينهن آچر لکيل آهي،
ليڪن ٻن اديبن مسٽر عنايت بلوچ اسٽيشن ڊائريڪٽر ريڊيو پاڪستان
حيدرآباد ۽ حبيب الله صديقي سيڪريٽري سنڌي ادبي بورڊ جي تحقيق
مطابق اها تاريخ ۲ آڪٽوبر بروز چنچر بيهي ٿي. اسان سندن تحقيق کي
صحيح سمجهي قبول ڪيون ٿا.

مخدوم طالب المولا

هن فقير حضرت طالب المولا سان سفر ۽ حضر ۾ تمام گهڻو وقت گذاريو آهي - منهنجي سائن نيازمنديءَ کي هي سورھون سال پيو هلي - منهنجي تعليمي تڪميل ۾ سندن مالي امداد ۽ همت افزائي جو وڏو حصو آهي - سندن شخصيت جي گھري مطالعي ڪرڻ جو ڪافي موقعو به مليو اٿم - شايد سندن جماعت يا دوستن ۾ پير ميان محبوب علي ۽ سيد حيدر شاه ولد سيد مئن شاه اجاڻي، سيشنس جج کان سواءِ، جن ننڍپڻ کان وٺي سندن صحبت ۾ گذاريو آهي، اهڙو ڪو ٻيو ماڻهو نه هجي جيڪو مون جيترو سندن طبيعت مان واقف هجي - پير فقير، امير ڪبير ته ملڪ ۾ گهڻي ئي آهن - شان شوڪت، رعب تاب ۽ مان مرتبي وارن جي به ڪر ويائي پئي آهي، پر طالب المولا جهڙو همه صفت موصوف شخص ملڻ مشڪل آهي -

موچارا مهاندا، موزون قد ۽ قامت، سريلو آواز، منا ٻول، يارويسي، دوستن تي مهرباني، دشمنن تي نوازش، سچائي، وفاداري نهائي ۽ نمائائي، اميرن غريبن سان هڪجهڙائي هڪ ئي ماڻهو، ۾ گولھڻي هجي ته هلي وڃي طالب المولا سان ملجي -

ڪو وقت ته اهڙو هوندو هو جو نوڪر چاڪر تي ناراض ٿيو ته بجاءِ انهي جي جو انهيءَ شخص کي لڪائجي، چانهن ڪونه پيئندا هئا - جنهن تي ڪاوڙ هوندي انهي کي وري خبر ئي ڪانه هوندي ته ڪو پاڻ مٿس ڪاوڙيل آهن - وري پاڻ ئي ٻڌائيندا هئا ته آئون فلاڻي يا فلاڻي تي رنج آهيان، تڏهن وڃي اهو همراه ڪين پرچائيندو هو - مون ڪڏهن ڪونه ڏٺو ته پاڻ ڪاوڙ ۾ اچي ڪنهن ملازم کي گهٽ وڌ ڳالهائيو هجين يا هٿ جو پوندو ڏنو هجين. ڪاوڙ هوندي ته به ابا پٽ ڪري ڳالهائيو - وڏي عمر وارن ملازمن کي هميشه جمع جي صيفي سان مخاطب ٿين - ڪيترا اهڙا

چهر ۾ چڙيون/ج

ماڻهو به هوندا جن جي کين خبر هوندي ته سندن خلاف آهن، تڏهن به ساڻن اهڙي سهڻي هلت هلندا، جو اڳلي کي محسوس ئي ڪونه ٿيندو ته ڪو هن شخص کي سندس پرڪارن جو پتو آهي - اڪثر پنهنجي ڳالهه ماري ٻين جي ٻڌن - ٻئي ڪنهن جي راءِ سندن راءِ جي خلاف هوندي ته پنهنجي راءِ جو اظهار ڪونه ڪن - اڪثر دوستن، مريدن، ويندي ڌارين ماڻهن جا ڪم ڪاريون به پنهنجي خرچ تي ڪري ڇڏين - طبيعت جي ناسازي، اهم ڪمن جي گهڻائي ۽ ذاتي مصروفيتن جي باوجود ڪو اڙيات اچي نڪتو ته انهي جي ڪم جي پوئاريءَ لاءِ لاهور راولپنڊي ۽ اسلام آباد پنهنجي خرچ تي وڃي نڪرن -

طالب المولا هڪ وڏو پير آهي - جيڪڏهن مريدن وٽ سير سفر تي مسلسل نڪري ته سڄو سال پيو مسافري ڪري پر مريد نه کتن - پر شروع کان وٺي مسافري تي نڪرڻ کين پسند نه هوندو آهي - ڪيترا اهڙا علائقا به آهن، جتي باوجود مريدن جي زور بار ۽ منت ميڙ جي، هڪ دفعو به نه ويا آهن - مثلاً لاڙ جي حصي ۾ حيدرآباد کان وٺي شاه بندر تائين جيترا مريد غوث الحق رحه جا آهن، ڪنهن ٻئي بزرگ جا مشڪل سان هوندا، پر طالب المولا ڪڏهن انهي پاسي سفر تي نه ويو آهي - مريد ٻارهين مهيني يا هر ماه پهرئين سومار تي درگاه جي زيارت تي اچي نڪرن - اهڙي ريت رياست بهاولپور ۽ ٿر جي مٺي ۽ ڇاچري تعلقن وغيره ڏانهن فقط هڪ دفعو مسافريءَ تي ويا آهن - خيرپور ميرس ۽ ٻين علائقن ڏانهن به فقط هڪ يا ٻه دفعو وڃڻ ٿيو اٿن - پنجاب ۾ خانقاه ڊوگران، بلوچستان ۾ ڀاڳناڙي، مستونگ ۽ هندستان جي ڪيترن علائقن ۾ ۽ ڪيترن ٻين حصن ۾ به سندن ڪافي مريد آهن، پر فقط اتي جا ماڻهو ئي درگاه جي زيارت تي ايندا آهن - طالب المولا ڏيڻ وارو ماڻهو آهي - جيڪي کيس ملي ٿو انهي کان ٻيڻو قومي فلاح

چهر ۾ چڙيون / ج

۽ بهبود، علمي، ادبي، ثقافتي ۽ تعليمي سرگرمين تي خرچ ڪري ٿو. خدا شال سنڌ جي ٻين پيرن سڳورن کي به ملڪ جي خدمت جو اهڙو مفعو ڏئي جنهن هن خطي جي ڌٽريل عوام جي خدمت ڪري سگهن -

طالب المولا جي مجلس ۾ علم ادب، راڳ رنگ، تهذيب تمدن، ذکر فڪر سير سفر ۽ شڪار جون ڳالهيون اڪثر هلنديون رهنديون آهن -
ڪڏهن ڪڏهن سندن محفل ۾ چرچو گهڻو به ٿيندو آهي - مزاح زندگي جي اڻ ڪٽ مصروفيتن، ذهني مونجهاري ۽ زماني جي افراتفري کان وقتي طور جند چڙائڻ جو هڪ بهترين ذريعو آهي - ادب جي حدن اندر سنجيده چرچو به هڪ روح جي راحت آهي - طالب المولا جي حاضريءَ جي ماڻهن ۾ به ڪي اهڙا شخص آهن جو ڪنهن شيءِ جو رڳو نالو زبان تي آيو ته رڙيون، دانهون ٻڌيون - بس رڳو ڏانتو چئو ته اوچتو هوڪرون ٻڌيون - حاضرين کل ۾ ٻڌل هوندا ۽ ڏانتو فقير نڙي ڦاڙي ايڏو ته وڏو ۽ اهڙي انداز ۾ احتجاج ڪندو جو ڪو زمانو اهو نظارو اکين آڏو پيو ڦرندو -

سالن جا سال پاڻ پنهنجي خرچ تي ادبي محفلن ۽ مشاعرا ڪندا آيا آهن - ڪيترن ادبي انجمن جو وجود سندن مالي ۽ اخلاقي مدد تي ئي منحصر پئي رهيو آهي -

محترم قبله جي. ايم. سيد، طالب المولا جي علمي ادبي خدمتن متعلق لکيو آهي: ”پاڻ سن ۱۹۳۶ع ۾ هالن جي شهر ۾ ”انجمن علم و ادب“ جو ٻايو وڌائين، جنهن جي سهاري هيٺ ڪيتريون ادبي ڪانفرنسون سڏايون ويون - ادبي ڪمن ۾ دلچسپي وٺڻ جي ڪري هالن ۾ هڪ پريس ”الزمان“ نالي سان ڪولارايائين جنهن مان ڪو وقت هفتيوار اخبارون ”پاسبان“ ۽ ”الزمان“ نڪرنديون هيون - ۱۹۵۰ع ۾ هالن مان هڪ ماهوار رسالو ”فردوس“ سندس سرپرستيءَ هيٺ جاري ٿيو - ۱۹۵۲ع ۾

چهر ۾ چٽيون/چ

ماسٽر جمع خان ”غريب“ سيتان شهر مان، ماهوار رسالو ’طالب المولا‘ سندس سرپرستيءَ هيٺ ڪڍيو. ۱۹۵۶ع کان سندس سرپرستيءَ هيٺ حيدرآباد مان ”شاعر“ رسالو نڪرڻ لڳو.

۱۹۳۶ع ۾ سنڌي شاعرن جي جماعت ”جمعيت الشعراء“ نالي سان قائم ٿي، ان ۾ هي دلچسپي وٺڻ لڳو، جنهن جو ۱۹۵۲ع تي جيڪب آباد واري اجلاس ۾ سرپرست چونڊيو ويو. ۱۹۵۴ع ۾ کيس گهوٽڪي ڪانفرنس جي موقعي تي جماعت جو صدر چونڊيو ويو، جنهن حيثيت سان پاڻ اڃا تائين انهي جماعت سان وابسته رهندو اچي -

۱۹۵۳ع ۾ ”اداره روح ادب سنڌ“ جو بنياد رکيائين، جنهن جي سهاري هيٺ هالن ۾ راڳ ڪانفرنس ۱۹۵۵ع ۾ سڏيائين ۽ ماهوار رسالو ”روح ادب“ جاري ڪرايائين - نومبر ۱۹۵۵ع ۾ ”بزم طالب الموليٰ“ جو پايو وڌائين جنهن جون سنڌ ۾ ڪيتريون ئي شاخون ڪلي يون آهن - جنوري ۱۹۵۶ع ۾ ميرپور بنوري ۾ لاڙ ادبي ڪانفرنس سندس صدارت هيٺ ٿي - سنڌي ادبي بورڊ جو ۱۹۵۵ع کان ميمبر رهندو آيو. (پهرين) مارشل لا کان پوءِ بورڊ جي نئين سر تشڪيل ۾ هنکي چئرمين نامزد ڪيو ويو. نومبر ۱۹۵۵ع کان شاه لطيف يادگار ڪميٽي ۽ ڪلچرل مرڪز جو ميمبر نامزد ٿيو، ۽ ان کان پوءِ انهن تي ميمبر هلندو اچي - حيدرآباد ريڊيو اسٽيشن جي مشاورتي ڪميٽي جو ميمبر آهي - سنڌ جي اڪثر ادبي مجلسن ۾ سندس شرڪت ضروري ڄاڻي، کين دعوت ڏئي گهرايو ويندو آهي - پاڻ هن وقت تائين ۱۸-۱۷ ڪتاب تصنيف ڪري چڪو آهي. (۵)

مٿين خدمتن کان علاوه سنڌي لوڪ ادب کي زور وٺائڻ ۽ سگهڙن کي عوام جي روبرو پيش ڪرڻ جي ابتدا به طالب المولا ڪئي ۽ انهي خيال کي عملي روپ ۾ آڻڻ لاءِ پهريون دفعو هالن ۾ سگهڙن جي

چہرہ چڑیون/ح

ڪانفرنس سڏيائين - اهڙي ريت سنڌ ۾ چرچو پوڳ، نقل نظير به هڪ الڳ مقام رکن ٿا. مسخرا، ظريف، چرچائي ۽ نقال معاشري جون خاميون، خوبيون عجيب وڻندڙ انداز ۾ بيان ڪن ٿا. جيڪا ڳالهه سنجيدگي نموني نه چئي سگهجي اها مزاحيه انداز ۾ آسانيءَ سان پيش ڪري سگهجي ٿي. - طالب المولا جي ئي ڪوشش سان حيدرآباد جي بسنت هال ۾ مزاحيه ڪانفرنس ڪوٺائي وئي جتي سنڌ جي چونڊ ظريفن حصو ورتو.

شاعري هجي يا ڪو ٻيو فن ان سان تڻن قسمن جا ماڻهو وابسته ٿين
ٿا۔ هڪڙا جن کي خدائي ذات مليل هوندي آهي ۔ ٻيا جيڪي اڪتسابي
ٿين ٿا، يعني لکي پڙهي، سکي سگهي ڪا شيءِ حاصل ڪرڻ وارا۔ ٿيا اهي
جن کي اها شيءِ ورثي ۾ مليل هوندي آهي ۔ هر گهر خاندان، قبيلي ۽ قوم
۾ ڪي خاص خصوصيتون پشتان پشت هليون اينديون آهن ۔ ڀلن پيٽان
ڍلا ۽ ڍلن پيٽان ڀلا ته برابر ٿين ٿا، پر مجموعي طور چند خصوصيتون
ساڳئي گهر جي ڀلن يا ڍلن ۾ ٿوريون ڪي گهڻيون ضرور ملنديون ۔ انهيءَ
ڪري ئي چوندا آهن ته سنڌي مهمان نواز آهن ۔ اها هڪ قومي خصوصيت
آهي، جا هن خطي جي ماڻهن کي ورثي ۾ مليل آهي ۔ هتي جنهن کي
اسين ڪنجوس چوندا سون ٻين قومن جي مقابلي ۾ اهو به وڌيڪ
مهمان نواز ثابت ٿيندو۔ ماحول جي اثر کان سواءِ به خانداني طور تي ڪن
خاص خصوصيتن جا اجزا خاندان سان تعلق رکندڙ شخص جي رت ۾
تحليل ٿيل هوندا آهن ۔ ڪنهن خاندان جا فرد جاري هوندا ته ڪنهن جا عالم
فاضل ۔ شاعري به انهي طرح ورثي ۾ به ملندي آئي آهي ۔

حضرت طالب المولا جن جي خاندان ۾ ٻين خصوصيتن کان علاوه ٻه خصوصيتون صدين کان هلنديون اچن - هڪ شاعري ۽ ٻي موسيقيءَ سان دلچسپي - حضرت غوث الحق مخدوم نوح رح جن هڪ بلند پايه شاعر

چهر ۾ چڙيون/خ

هئا۔ سندن جيڪي به چند بيت هٿ آيا آهن انهن جي مطالعي مان ئي
سندن شاعرانه مقام جو بخوبي اندازو ٿي سگهي ٿو۔ سندن بيت:

پيئي جا پريات سا ماڪ م پانيو ماڙهونا!
روئي چڙهي رات ڏسي ڏکوين کي

لفظن جي بندش، تجنيس حرفي، وزن جي پختگي ۽ خيال جي بلنديءَ
جو هڪ اعليٰ مثال پيش ڪري ٿو خيال جي تازگي اهڙي آهي جو اڄ
به پاڪستان جي باڪمال شاعرن وٽ اهو خيال استعمال ٿئي ٿو۔ حضرت
پير محمد راشد روضي ڌڻي رحمة الله عليه جن لاءِ اهو مشهور آهي ته پاڻ
پنهنجي ترتيب ڏنل حضرت روضي ڌڻي رح جي ملفوظات ۾ حضرت
غوث الحق رح جا بيت ڏنا آهن۔ (۶)

سندن ٻيا بيت پيش خدمت آهن:

اُپتيان ته انڌيون پوريون پرين پسڻ
آهي اڪڙين عجب پر پسڻ جي

﴿-﴾

نه سي جوڳي جوءَ ۾ نه سا سڪي چاٽ
ڪاڙين ڪنواٽ وڏيءَ ويل پلاٽيا

﴿-﴾

ابوبڪر! (۷) آءُ سامي سفر هليا
متان ٿي پٺان سڪين سناسين کي

﴿-﴾

متان ڏسين موهجين دنيا وارو دڄ
جدا ڪجنين جودئون چائي کي ٿي چڄ
نرمل! ”نوح فقير“ چئي ڪر رب سان ريجهي رج
اڄ نه ٿئي صبحاڻ صبحاڻ نه ٿئي اڄ
مليون پيڙي پڇ وقت وڃي ٿو ويسلا!

﴿-﴾

سمون به سائين گڏ تون به لوچج لڄ کي
هلندي سمي سامهون تون پڻ ڪرت ڪج
ته تو پڻ ٿئي ڏي سمي به سوپ ٿئي
حضرت غوث الحق رح جي ئي تربيت هيٺ شاه عبدالڪريم رح
ڪمال تي پهتو۔

اهڙي طرح حضرت غوث الحق رح جي پوٽي لاکي لطف الله جو
ڪلام به نهايت بلند پايي جو آهي، سندس بيت شاه لطيف رح جي ڪلام
۾ گڏجي ويا آهن۔ ڊاڪٽر گربخشاڻيءَ جو رايو آهي ته شاه جي رسالي
۾ آيل سر بسنت بهار سمورو ئي لاکي لطف الله جو چيل آهي۔ (۷)
بسنت بهار جا بيت هي آهن:

آئي رت بسنت کي ڪٽهار ڪڙيا
خستوري خوشبوءِ ٿي اچي پونر پريا
مون کي محب مڙيا لٿا ڏک، سک ٿيا
﴿-﴾

آئي رت بسنت کي ڪجوريپڻ گل ھار
اٿي ڳوري! بيس ڪر جُ آيو بسنت بهار
﴿-﴾

آئي رت بسنت کي چهر مڪو مند
اٿي ڳوري بيس ڪر جُ آيو بهار بسند
﴿-﴾

آئي رت بسنت کي باغن مڪي بوند
لالي ديو لال کي هيڪر وڃي هوند
امت جي آخوند اوڀر سپ اباھيا
﴿-﴾

ادميا اوڏاڻ رت رسائي سڄڻين
لڳي واءِ وڻن کي چاڻيا پڻ پراڻ
پھريائون پھراڻ سکا ني ساوا ٿيا
﴿-﴾

چهر ۾ چڙيون / ڌ

انگوريون ۽ ڪيتڪيون ڦوليون ڦڳڻ مانهن
ري لالن "لاکو" چئي سي آئون ڪريان ڪانهن
جي سڄڻ هئي مون پانهن ته ڦل پسيو ڦولي هيون
﴿-﴾

انگوريون ۽ ڪيتڪيون ڦوليون ڦڳڻ هيل
ري لالن "لاکو" چئي سي آئون پانين سيل
جي سڄڻ هئي مون پيله ته ڦل پسيو ڦولي هنون
﴿-﴾

مڙيان سڀ پليان ڪائي نه بسنت جوڙ
جي وڻ ڀاري ساڙيا تنهين مٽي موڙ
﴿-﴾

مڙيان سڀ پليان ڪائي نه بسنت تُل
جي وڻ ڀاڙي ساڙيا تنهين مٽي گل
﴿-﴾

آني رت بسنت ڪي ڪڙيا ڪٽهار
اٿي ڳوڙي ويس ڪر آني بسنت بهار
﴿-﴾

آني رت بسنت ڪي ڦولي سڀ پن راه
ايڪ نه ڦولي ڪيتڪي اور سُڪڻي جاءِ

وائي

اڄ سڄڻ گهر آيم جيڏيون
الله اميدون بهاجيم ايڏيون
اڄ سڄڻ گهر آيم جيڏيون

پيرين فقيرين پونديس پيرين
ڪيم سڪائون جن سان ڪيڏيون
اڃ سڄڻ گهر آيم جيڏيون.

حضرت غوث الحق رح جن جو هڪ ٻيو پوٽو ميان فتح محمد رح به فارسيءَ جو هڪ سٺو اديب هو. سندس لکيل حضرت غوث الحق رح جن جي سوانح حيات ”رساله فتحي“، ٽن جلدن ۾ موجود آهي. رساله فتحي ۾ ميان فتح محمد رح جو فارسي ڪلام به آيل آهي. سندس سنڌي ڪلام هٿ اچي نه سگهيو آهي.

طالب المولا جو پڙ ڏاڏو مخدوم امين محمد عرف ”پکن وارا صاحب رح“ (م ۱۳۰۳ھ) سنڌي زبان جي بهترين شاعرن ۾ ليکيو وڃي ٿو. سندس ڪلام ”ڪليات امين“ جي نالي سان پروفيسر محبوب علي چنا مرتب ڪيو ۽ سنڌي ادبي بورڊ شايع ڪيو آهي. مخدوم امين محمد جو ننڍو ڀاءُ ميون غلام نبي عرف ”پنيلڏو“ به سنڌي زبان جو شاعر هو. سندس ڪلام جو نمونو پيش ڪجي ٿو:

ڪئي اڃ عجيبن ڪا ترئون تياري
واري وصل جي اڃ پرين واڳ واري
”پنيل!“ يار پنهنجو صفا جي سڃاڻي
ته از خود اکين کان اهو آب آئي
جتان جان کي ٿي تجلِي جي تاري

ميين پنيلڏي کي چار فرزند هئا. ميان غلام حسين، ميان غلام رسول (احمد علي)، ميان غلام سرور ۽ ميان غلام محي الدين. اهي چارئي ڀائر شاعر هئا. البتہ ميون غلام رسول (احمد علي) سڀني کان سٺو شاعر هو. سندس هيٺ ڏنل ڪافي سنڌ ۾ مشهور آهي:

چهر ۾ چڙيون/ڊ

(ٿل) ڪا گهڙي مون وٽ گذار ڇڏ وڃڻ جون يار! وايون
۱- دمبدم دل جان ۾ پرينم! آهي تنهنجي پڇار
اصل کان آهيان اوهان جي هئي! نه لڏيو مٺي جي سار
هئن نه گهرجن هي جدايون

۲- جي اچين، هر وقت مون وٽ تو لا آهن انتظار
ساعت تو ري نا سري ٻي بيقار ٻار ٻار
ٽيون بچايون بره باهيون

۳- جي سئين تون حال منهنجو، تو سان ڪريان آشڪار
گجه اندر جون ڳالهيون هينري ۾ آهن لک هزار
سي نه مون توکي سڻايون

۴- من اندر جن جي محبت سي سهن سڀ انتظار
ان سان گڏ ”احمد علي“ آ در سنڌي اميدوار
آ، تو لا اڪڙيون اڃايون

طالب المولا جو والد ماجد حضرت مخدوم غلام محمد رحه فارسي
زبان جو وڏو ڄاڻو هو۔ ديوان حافظ هميشه ساڻ هوندو هوس۔ پاڻ گاهي
گاهي سنڌي ۽ فارسيءَ ۾ شعر به چوندو هو۔ حضرت علي ع جي شان ۾
سندس چيل هڪ سه حرفي نموني طور پيش ڪجي ٿي:

الف	اعليٰ آه افضل اڪمل و اڪبر علي
	آن امام است اتقيا را اول و آخر علي
ب	بهادر بت شڪن بدرالذجي بوذر جو پير
	با عمل بي مثل بهتر بعد پيغمبر علي
ت	تواضع جي طلب ڪئي تاجدار انما
	تابع امر الاهي تارڪ تڪبر علي

ث	ثنا مولا جي ثابت ساري قرآن ۾ ڏسو
ج	جنگجو پهلوان جائي جناب مرتضيٰ جنگ جو جهونجهار بر جملہ جهان جابر علي
ح	حيا ۽ حلم جو صاحب برادر مصطفيٰ
خ	خامی هيئن جو حبيب دادگر حيدر علي خليفو حق جو خالق جو خاصو خوش لقا
د	خلد جو خازن شه خبير گشا خاور علي درماندن جو دائر داد رس دلدل سوار
ذ	دلبر خير البشر داور جي در بهتر علي ذاتي ذکر ۾ هو محو شير ذوالجلال
ر	ذي حشم ۽ ذوالعطاء ۽ ذوالحياء ڏاڪر علي رضا تي رب راضي رازدان مصطفيٰ
ز	رهنما راه يقين جو راستگو رهبر علي زبردست جهان زور آزما شاه زمن
س	زينت ارض و سما ۽ صاحب و صفدر علي ساري سر الاهي جو سراسر رازدار
ش	ساقی کوثر سخي سلطان دين سرور علي شاه اولياء شهزاده عالي نسب
ص	شير حق شاه حجازي شکر گو شاعر علي صلواتون صحيح صد بار صاحب جي مٿان
ض	صف شڪن صائم سدائين صاف دل صابر علي ضرغام الاهي زيردستان را پناه
	۽ ضعيفن لئي ضياء الدين زيباور علي

ط	طمع ترک ڪئي تقدير جي تابع تمام
ظ	طالبن کي ترت تنگي ۾ رسي طاهر علي ظفر ڪئين اُحد ۽ خندق بضرب ذوالفقار زبدۀ اولاد آدم ظاهر و اظهر علي
ع	عاشق عارف با الله عالم جو امين عاجزانرا دستگير و قاتل عنتر علي
غ	غالب ڪل غالب تي "غلام محمد" جو پير غرق در بحر فنا از غايتي اطهر علي
ف	فلڪ تي فيض فائق فاتح بدر و حنين فارغ الدنيا و مافيها کان فاضل تر علي
ق	قربان راه حق ۾ قدر دان مصطفيٰ قائم و قائد شه عقده ڪشا قاهر علي
ڪ	ڪعبي ۾ تولد ٿيو ڪشنده ڪافران ڪاروان سالار امت قبله قنبر علي
ل	لعلن لحمڪ و لحمي سان ٿيو جلوه نما لطف جو سرتاج شير حق شه شاطر علي
م	مقّد جو محمد جي مجاور مرتضيٰ مصطفيٰ من ڪنت مولا چيو شه منبر علي
ن	نور ڪبريا ۽ صاحب نهر لبن نائب ختم الرسل شد نافع و ناصر علي
و	واحد سان واصل رازدار انبيا وارث خير الامر والاشيم قاهر علي
هم	هميشه رک تون شاه هل اتي! مغموم کي هجر کان زيارت جي حيران ٿو رهي هر هر علي!

لام لائق لطف سان لاهيندو لوڏا مون مٿان
لائق لطف و لطافت صاحب لشڪر علي
عاصم آهيان آذر اميرالمومنين!
شاد ڪر شاهه! ز بهر شافع محشر علي
ي يداالله فوق ايديهم ثنا ساجد جو شان
ينفقوني في سبيل الله، تون ياور علي

اها ذات طالب المولا سان گڏ انشاء الله نسل به نسل قائم رهندي -
سندس وڏو فرزند مخدوم زاده محمد امين فهميم سٺو شاعر آهي - سندس
نظم، غزل ۽ قطعا نهايت برجستا آهن - سندس ٻه قطعا، هڪ غزل، هڪ
ڪافي ۽ هڪ نظم پيش ڪجن ٿا:

قطعا

الاهجي ڪهڙي سبب دلربا هو آه به لب
الاهجي ڇا کان زماني کي بيقرار ڏئم
الاهجي ڪهڙو نياپو نسيم پهچايو
پري بهار ۾ هر گل کي اشڪبار ڏئم
❖-❖

خزان ۾ خوش ٿي بهارن جو انتظار ڪبو
نه فرط غم کان گريبان کي تار تار ڪبو
به ڏينهن گذري ويا ۽ به گذري ويندا "فهميم"
ڪڏهن نه صبر جي دامن کي داغدار ڪبو

غزل

پيار ۽ تنهنجو پيار ڇا چئجي! مست نظرن جو وار ڇا چئجي!
تنهنجو وعدو ۽ وعدو مون سان ڪيل هو به هي اعتبار ڇا چئجي!
دل جي ويراني ۾ به تون آهين توکي جان بهار ڇا چئجي!
بيوفائي وفا جي بدلي ۾ شرم، ڪاوڙ، يا آڻ ڇا چئجي!

چهر ۾ چڙيون/رڙ

بيوفا کي حسين لفظن ۾
تنهنجي هوندي به دل جي ڦٽڪن کي
تو کي ماڻهن جي روبرو جاني!
منهنجون راهون پيو ڏسي اڇڪل
جن کان ساوڻ جا مينهن سرمايا
فڪر ۽ فڪر پاڻهي پنهنجو "فهم"
اي دل، داغدار! ڇا چئجي!
بيقرار، قرار ڇا چئجي!
دوست، محبوب يار ڇا چئجي!
حسن ۽ انتظار ڇا چئجي!
سي اکيون اشڪبار ڇا چئجي!
پاڻ کي بار بار ڇا چئجي!

ڪافي

- تل: تنهنجون ڳالهيون سڄڻ پئي ڳائينديس
انهي رمز سان روح ريجهاڻينديس
- ۱- جيڪي چارگهڙيون توسان گهاريون اٿم
ساري عمر کان وڌ سي پياريون اٿم
تو وساري ڇڏيون نه وساريون اٿم
مان ته پنهنجي پریت پڄائينديس
- ۲- منهنجو تون ئي سڄڻ تو لئي پيون به گهڻيون
نه ٿي توکي وٽان پر تون ته وٽيون
ڇا جا هار سينگار ڇا تيل ڦڻيون
ڪيئن زوري پاڻ وٽائينديس
- ۳- تنهنجو مُڪي ملڻ، منهنجو عرض ڪڻ
تنهنجي عشق ۾ سر جي بازي ڀرڻ
تنهنجي لاءِ مرڻ تنهنجي لاءِ جيڻ
اهو ناتو نيئي نپائينديس
- ۴- وڃي ويهي رهين مون کان ڏاڍو پري
تنهنجي ويٺي سري منهنجي ڪيئن سري!
تون "امين" ٿي اڄ انصاف ڪري
پلا توکي ڪيئن مان پُلائينديس

نظم نئون سال

نوان ڏينهن راتيون، نيون روشنايون
نوان شعر ڪافيون، نوان بيت، وايون
نوان باغ بنگلا هي بستيون ۽ جايون
نئين سال ۾ سڀ نيون بنجي آيون
پرين! هو پراڻيون ڇڏي ڏي جدايون
نئين سال ۾ اڄ نئون نينهن لايون
نوان گل چمن ۾ نئون رنگ و بو آ
صنوبر سمن، موتيو سرخرو آ
نئين سال جي اڄ خوشي سوبسو آ
مگر مون کي تنهنجي اڃا آرزو آ
وري پاڻ گڏجي خوشي ڪا ملهايون
نئين سال ۾ اڄ نئون نينهن لايون
خوشي مان وڻن سبز پوشاڪ پاتي
گلن ساڻ بلبل ملائي ٿي چاتي
مان پايان ٿو ٿو لاءِ جهاتي تي جهاتي
نه معلوم ٿو آه ڇو دير لاتي!
سگهو آ ته بلبل ۽ گل کي سڪايون
نئين سال ۾ اڄ نئون نينهن لايون
اسين ڪشور دل جا سلطان آهيون
نه هي مال و دولت جا خواهان آهيون
چون ٿا جهان وارا، نادان آهيون
محبت ڪريون ٿا جو انسان آهيون!

چهر ۾ چڙيون/س

غريبي، اميري جا ويڇا وڃايون
نئين سال ۾ اڄ نئون نينهن لايون
هجون پاڻ گڏ زندگي جي سفر ۾
فضا ۾، بيابان ۾ ۽ بحر و بر ۾
اگر آهيون بيڪار ڪنهن جي نظر ۾
ٿي ڪو نه ڪو عيب ٿو هر بشر ۾

سپن ۾ ٽين ٿيون ٻرايون ڀلايون
نئين سال ۾ اڄ نئون نينهن لايون
وٺي مون کان اڄ اوچتو آه نڪري
مان پانيان ٿو توکي ويو آهيان وسري
گهڙي ڌار توکان گذارڻ نه سُٿري
سڄڻ! هي به سڪندي ٿي ويو سال گذري

حياتي جون گهڙيون وڃن ٿيون اجايون
نئين سال ۾ اڄ نئون نينهن لايون
نهاريو مون شام و سحر تون نه آئين
قمر آيو رشڪ قمر! تون! نه آئين
اڃا تائين مون کي نظر تون نه آئين
بيا سڀ اچي ويا مگر تون نه آئين

منا! آءُ موٽي ڪري لڪ ڀلايون

نئين سال ۾ اڄ نئون نينهن لايون
ستارن ۽ شمس و قمر کان لڪي آ
فلڪ کان ۽ شام و سحر کان لڪي آ
لڪي آءُ، جن و بشر کان لڪي آ
سڄڻ! تون سپن جي نظر کان لڪي آ

چهر ۾ چڙيون/ش

نه ڪنهنڪي ٻڌايون نه ڪنهنڪي سڻايون
نئين سال ۾ اڄ نئون نينهن لايون
نئين آئي موسم نوان ٿيا نظارا
نئون چنڊ نڪتو، نوان ڏئي اشارا
جدائي ۾ مون تان گلن ٿا ستارا
خدارا! وري آءُ پرديس وارا!

ڪري در گذر اڄ ڪڇايون ڦڪايون
نئين سال ۾ اڄ نئون نينهن لايون
يلا ڇو سڄڻ! وينين وعدا وساري!
هي عاشق اڃا ويٺو راهون نهاري
”فهم“ آه تنهنجي ئي سهڻل! سهاري
پرين! جيڪڏهن تون اچين قول پاري
ته لوڪان لڪي پاڻ محفل مڇايون
نئين سال ۾ اڄ نئون نينهن لايون

هن مجموعي ۾ ايل ڪلام تي تبصري ڪرڻ کان اڳ گذارش ڪندس
ته ڪافي يا بيت صاف سنڌي صنفون آهن - سنڌ تي جيڪي ڌارين جا
حملا ۽ جلهون ٿينديون رهيون آهن تن جو لازمي اثر اسان جي ثقافت تي
به پيو آهي - سنڌي زبان جي علمي ادبي حيثيت جيتوڻيڪ قائم رهي، پر
عربي ۽ فارسي زبانن جو غلبو صدين جون صديون هلندو آيو - هڪ ته
انهن ٻولين ۾ دين اسلام جي احڪامات جي اهڙا ڪيل هئي، پيو
قرآن ڪريم ۽ حديث سڳوريءَ جي ڪري به عربيءَ سان سنڌي مسلمانن
جو هڪ خصوصي انس هو - درباري زبان فارسي هئڻ ڪري به اسان جا
پڙهيل ڪڙهيل ۽ عالم فاضل ماڻهو پنهنجي خيالات جي اظهار جو ذريعو

چهر ۾ چڙيون/ص

فارسيءَ کي بنائيندا آيا۔ نہ فقط ايترو پر هڪ صدي اڳ خط و ڪتابت به گهڻو ڪري فارسيءَ ۾ ئي ٿيندي هئي۔ مدرسن ۽ مسجدن ۾ گفتگو به اڪثر فارسيءَ ۾ ڪئي ويندي هئي۔ عالمن ۽ شاعرن پنهنجن تخليقن کي فارسي زبان ۾ ئي پيش ڪرڻ کي فخر ٿي سمجهيو۔ اهڙي ماحول ۾ سنڌين سڳورن جا به گروه نظر اچن ٿا، جن پنهنجي ٻوليءَ کي مضبوط، شاهوڪار ڪرڻ ۽ قائم رکڻ لاءِ پنهنجي ڀر ۾ بي انتها ڪوشش ڪئي۔ هڪ گروه علماء جو هو، جن عام خلق کي مونجهاري مان ڪڍڻ لاءِ دين جي حڪمن کي سليس سنڌيءَ ۾ منتقل ڪرڻ شروع ڪيو، جنهن جي نتيجي ۾ ”ابوالحسن جي سنڌي“، ”دائري واري سنڌي“، وغيره مشهور ٿيون ۽ ڪيترا ديني ڪتاب سنڌيءَ ۾ لکيا ويا۔

ٻيو گروه هو صوفي شاعرن جو، جن پنهنجي جذبات ۽ احساسات کي سنڌيءَ جي قالب ۾ پلٽيو۔ جتي سنڌ جا بلند پايه عروضي شاعر لف و نشر ۽ مراعات النظر جي چيستان ۾ قاسمي حقائق ۽ دقائق کي بيان ڪرڻ ۾ وار جون ڪلون لاهڻ لڳا، اتي ٻين بزرگن صاف، سلوڻي، مٺي ۽ موچاري سنڌيءَ ۾ پنهنجي خيالن ۽ صحيح جذبن کي سنڌ جي ماحول مطابق پيش ڪري، ڪافي ۽ بيت کي ابدی زينت بخشي ۽ زبان کي لازوال حسن ۽ دوام ڏئي ڇڏيو۔ نتيجو اهو نڪتو جو فارسي گو توڙي سنڌي گو شاعرن جو عروضي ڪلام ڪنهن کي ڪو ورتلي ياد هوندو پر ڪافي گو شاعرن جو ڪلام يڪتاري، دلي ۽ ڍولڪ ۽ سريلي آواز جي ذريعي جهر جهنگ پکڙجي ماڻهن جي جذبن سان هم آهنگ ٿي ويو۔

اهو ياد رکڻ ضروري آهي ته ڪافي گو شاعر کي سنڌي ڄڻ ڪونه هئا جو نڪو فارسي ڄاڻندا هئا نڪو عربي۔ نه، انهن بزرگن مان اڪثر عالم، فاضل ۽ علم عروض جا ڄاڻو هئا، پر پنهنجي ٻوليءَ سان عشق ۽

چهر ۾ چڙيون/ض

پنهنجي ثقافت سان پيار ڪين اهو گس وٺايو جو نه فقط پاڻ زنده جاويد
ٿي ويا پر سنڌي زبان کي به ڳاڙهي ڪنوار بنائي ڇڏيائون۔

البتہ زبان کي وڌيڪ ميناڄ ڏيڻ ۽ ان جي اهلئت کي ثابت ڪرڻ ۽
عروضي شاعريءَ کي ڪتابن تائين محدود ڪرڻ لاءِ هنن عجمي وزنن کي
به استعمال ڪيو آهي ۽ ان ۾ به وري پنهنجو تصرف ڪري، مصرعن کي
ننڍو وڏو ڪري، راڳئين جي لاهين چاڙهين سان پڇايو اٿن۔ صاف، سڀڪ
۽ ڪري ٻولي استعمال ڪندي غزل جي شڪل ۾ به ڪافيون چيون ويون
آهن۔ البتہ غزل ۽ ڪافيءَ ۾ فرق ڪرڻ خاطر مطلع ۾ ٻن مصرعن جي
بجاءِ فقط هڪ مصرع آندي وئي آهي۔ مثال طور:-

تل: سگهو ڏي سير ۾ ساهڙ! ميهڙ! مون کي مددگاري
۱۔ دلو درياءَ جي دهڪن، پڇي پيلو ڪيو پورا
ڇڏيو ست ساه ٻر ٻانهن، هڃيس هيٺ ۾ هيڪاري
(مرحوم حافظ شاه)

تل: مٺا! توکان سوا مشڪل جيئن جنجل جدائي جو
۱۔ برهه جي يارا! بازار ۾ امالڪ مون اچي توسان
رڪي سر ساهه ٻئي ست ۾ ڪيو سودو سچائي جو
(صاحبڏنو شاه)

يا وري مطلع ۾ به مصرعون آهن ۽ هيٺ ٿي ٿي مصرعون۔ مثلاً:
(تل) هليا جنگ جوڳي سي نروار نانگا
لتاڙي لنگهيا لڪ، لڪيون ۽ لانگها
۱۔ نه ٻولين ڪنهن سان ٻڌن ڪانه ڪنهن جي
رڪن ڪانه پرواهه ٻرائي ۽ پنهنجي
چڙهي چوٽ ٿيڙا! ڏسڻ کان مهانگا

(عالم شاه)

چهر ۾ چڙيون/ط

ڪنهن ڪافيءَ ۾ وري مطلع جي هڪ ئي سٽ ۾ ٻه قافيا استعمال ڪري، هر شعر جي ٻنهي مصرعن کي مطلع جي پهرئين قافِي سان ملائي، اڌ مصرع کي مطلع جي ٻيئين قافي سان پڇايو ويو آهي - مثال طور:-

ٿل: بره بي رنگ بي حساب، ٿو مَينَ جي مت منجهائي
۱- جت هڻن نيزا نظارا ناز نوڪون نينهن ناب
ان اثر اعلاج جي طاقت طبيبن ناهه تاب
ڪڏ ڪٿيو ڊيڙا ڍڪائي

(مصري شاه)

ڪڏهن وري مطلع جي مٿين سٽءَ قائم رکي، شعرن ۾ اڌ اڌ مصرع کي پاڻ ۾ هم قافيه ڪري، آخر ۾ هڪ اڌ مصرع جي قافين کي مطلع جي پهرئين قافي ۽ ٻي اڌ مصرع جي قافي کي مطلع جي ٻيئين قافي سان ملايو ويو آهي - جنن:

ٿل: دل دلربا! ڌتاريئي - نازن سين ناز وارا
۱- مشڪي سيه مسلسل - ڪن پيچ پيچ پل پل
قابو ڪمند ڪاڪل - بانڪا بچي بهاريئي
ونگيو وٺن ويچارا

(مرحوم حافظ شاه)

اهڙيون ڪافيون به نظر مان گذريون آهن جيڪي سموريون عروض تي ٻڌل هڻن جي باوجود راڳڻيءَ کي نظر ۾ رکي مصرعن جي آخر ۾ ٿوڙيون ويون آهن ۽ سندن وزن ڦري وڃي ٿو - مثلاً:

(ٿل) يارا چشمن سان چٽيني ڏاڍا تڪا تير نوان نوان
۱- ڪج ڪلا داري ڪندا ڪاڪل وسيهر ور وجهن
ظلم ساز زلفن وڌا هي زور زنجير نوان نوان

ڪافيءَ جي سٺاءِ تي عروضي شاعريءَ جي اثر جا ٻيا ڪيترا مثال پيش ڪري سگهجن ٿا پر هتي مٿين مثالن تي اڪتفا ڪجي ٿي - ڪافيءَ جي فن کي سمجهڻ لاءِ ٻين عالمن جي مقالن کان سواءِ حضرت طالب المولا جي تصنيف ڪيل ڪتاب "ڪافي" جو مطالعو ڪرڻ گهرجي - باقي ڪافيءَ جي مختلف گهاڙين تي انشاءِ الله مصري شاه رح جي ڪلام تي مقدمو لکندي بحث ڪيو ويندو -

بيت ۾ البتہ اهڙي قسم جو عروضي تصرف نظر مان نہ گذريو آهي - بيت جون مصرعون ٻن کان وٺي لاتعداد به ٿي سگهن ٿيون - جڏهن بيت وڌي وڃي ته ان کي ڊگهو بيت چيو ويندو آهي - نثر بيت به اڪثر ڊگها ٿين ٿا - سگهڙا اڪثر واقعاتي ڳالهيون کي ڊگهن بيتن ۾ داستان جي صورت ۾ پيش ڪندا آهن - بيت جو وزن چند وديا تي ٻڌل هوندو آهي - البتہ اسان جي سگهڙن پنهنجي پنهنجي خيال سان چند وديا کان آزادي حاصل ڪرڻ کان پوءِ به نهايت چابڪدستي ۽ پختگيءَ سان پنهنجي فن کي نڀايو آهي -

عام بيتن کان سگهڙن جي بيتن جي شڪل ۽ سٺا عموماً مختلف نظر ايندي آهي ۽ ان کي هڪ جداگانه فن شمار ڪرڻ گهرجي -

طالب المولا جي فن ۽ فڪر تي تبصري ڪرڻ کان اڳ ايترو چوڻ ڪافي ٿيندو ته پاڻ بنيادي طرح حسن ۽ عشق جو شاعر آهي -

حسن جو ناز ۽ انداز عشق جي آه ۽ دانهن، حسن جو جوڀن ۽ جلوو عشق جو ذوق ۽ شوق، حسن جي بيپرواهي ۽ بي نيازي، عشق جو نياز ۽ نورٽ، حسن جو ڏاڍ ۽ ڏهڪاءُ، عشق جي آزي ۽ نيازي، لنون لڳائڻ جا

چهر ۾ چڙيون /ع

لوازمات، ڪڏهن قرب جون ڪچهريون ۽ ڪڏهن وره ۽ وچوڙي جون وايون،
ڪڏهن دلبر جي دلدارين جا داستان ته ڪڏهن سندس بي رخي ۽ بيوفائيءَ
جا بيان، ڪڏهن عشق جي خودداري، ڪڏهن حسن جي شڪست، سڀني
سباجهڙي صاف ۽ سليس ٻوليءَ ۾ طالب المولا جنهن قدرت ۽ قوت سان
بيان ڪيا آهن جديد دور جي ڪنهن ٻئي شاعر ۾ اهو انداز ورلي ملندو۔

هي خاص بنيادي ڳالهه جيڪا طالب المولا جي ڪلام پڙهندي
محسوس ٿيندي، اها آهي روحانيت - تصوف سنڌ جي اڪثر پراڻن شاعرن
جي ڪلام جو بنيادي محرڪ ٻئي رهيو آهي - الله پاڪ لڪل خزاني جيان
هو ۽ هن پاڻ سڃاڻڻ لاءِ انسان کي پيدا ڪيو - روح کي ڪساب
پنهنجي محبوب حقيقيءَ سان مهر ۽ محبت جي مهران ۾ مستغرق رهي،
ڪنهن ڪاڍي ۽ هڪ انوکي آزمائش جي تحت، هن دنيا ۾ ڪجهه مدت
لاءِ مقيد ڪيو ويو تان ته هتي ئي پنهنجي اصليت کان واقف ٿي، سيل
پڄائي ۽ پاڻ بچائي اهڙو پاڪ ٿي پرينءَ وٽ پهچي جو کيس دائمي ۽
ادبي سڪون حاصل ٿي -

تل: نرم! رخ تان لاهه نقاب، لڪندي لڪندي عمر گذارين
۱۔ روحن جت هو ميڙ مڃايو، پيچ پرين! تو تڏهن پاڻو
ورتي مون کان ”ها“ جو جواب، ڪئن ٿي پيارا! مونکي پڪارين
۲۔ طالب مولا مست بنايني، پيارا پرين! هي پاڻ پلايني
هان سڄڻ! تون ڪرڻ حجاب، سڪ جي سرڪي چو ٿي پياريني!

هيءَ ڪائنات صاحب جي صفت جي مثال آهي - ذات اهاڻي هڪڙي
آهي، ٻي هر شيءِ جڻڪ ان جو اولڙو آهي يا ان جي حرڪات ۽ سڪنات

چهر ۾ چڙيون/غ

جي اثرات جو رد عمل آهي - همه اوست يا وحدت الوجود جو نظريو به
اهائي اپتار ٿو ڪري - طالب المولا جڏهن خالق حقيقيءَ جي واکاڻ ٿو
ڪري تڏهن لازمي طرح سان روحانيت وارا نڪتا به بيان ڪريو وڃي -
البتہ سندس ڪلام ۾ ”انا الحق“ يا ”سبحاني ما اعظم شاني“ وارو فلسفو
گهٽ ملندو - فرمائي ٿو:

اڄ به اهو ئي آهي جيڪو هئو اڳ
هئڻ رڳو هن جو، جلوه آهي جڳ

بقا هڪ الله ڪي، ٻيو سڀ فنا
هستي فقط هن جي، انسان سندس ادا

صفتون سو هزار ذات آهي هڪڙي
ڪارفرما ڪريم ٿيو، انسان سڀ اوزار
ڏس عبرت جا آثار، حسن قبح ۾ هڪڙا

ڏسڻ کان جو ڏور سو ويجهو آهي وجود کان
ڪڪ پن ۾ ڪريم جو، نسورو ئي نور
ڌڙو ڌڙو ڌڙو ٿئي ڪاملن ڪوه طور
جو ڏسي نٿو ڏيه ۾، تنهن قلب جو قصور
دريون دنيا واريون، اُتي پئي پور
'طالب مولا' ڄاڻ تون، هر جا اٿئي حضور
هي دل کان ناهي دور هر دم آهي هنج ۾

واحد جي واکاڻ ۽ سچي صفت، سندس قرب ۽ قهر جلال ۽ جمال جي اپتار
آهي:

چهر ۾ چڙيون/ف

عاشق! الا الله ۾، اٿئي واحد جو وصال
هي صيقل هڻي صاف ٿي، ڪر قرب منجه ڪمال
ته پسين جل جلاله جي، جلوي جو جمال
ڪر اطاعت انجي، خاصو رکج خيال
ته هادي ٿيئي حال، طالب مولا طلب ۾

رب جليل جي عظمت اعليٰ، جاه، جلال، جباري وي
ان جي جمال کان ذري ذري ۾، جت ڪت جلويڌاري وي
نرت هي رکبي نيڪ نظر ۾
بندا! عجز سان هلبو هر دم، سائين ڪندو ستاري وي
'طالب مولا' ڪن وسارج، خالق جي خود داري وي
رهج انهي جي خوف خطر ۾

سموري سڪ جو محور فيض جو منبع، هدايت جو سرچشمو، والي
جي وات پسان وارو، اونداهي مان سوچھري ڏي ڏيڻ نيٺ وارو محمد
مصطفيٰ ﷺ آهي - شرعي مسائل ۽ فقهي بندشن کي تسليم ڪندي،
صوفيائي ڪرام انهيءَ سڳوري سان لنون لڳائڻ، انهي جي در تي دل
جهڪائڻ ۽ کانئس ئي سڌو سنئون ڪائنات جي ڪُنه ۽ ماهيت، قلب جي
ڪميت ۽ ڪيفيت، روح جي راز ۽ رمز، خالق جي مخلوق سان لاڳاپي ۽
گانڊاپي جي سبق پڙهڻ کي افضل ترين عبادت پئي سمجهيو آهي -
طالب المولا جي نبي ڪريم ﷺ سان بي انتها محبت جو اندازو سندس
سموري ڪلام مان ڪري سگهجي ٿو - جتي فقط مجازي عشق جون
ڳالهيون پيو ڪري اتي اوچتو پڙهندڙ کي محسوس ٿيندو ته مجاز سان
گڏ ڪنهن حقيقي محبوب جي تانگهه، طلب ۽ تات جو به ذڪر اذڪاراچي
وڻو آهي -

چهر ۾ چڙيون / ق

پيرن جي پرين، ڏي پلاٽن جو ذڪر ڪندي ڪندي خالص عشقيه انداز
مان مديني جي مير ڏانهن موڙيو اٿس ۽ انهي داستان جا آخري بيت
مڪي معظمه ۽ مديني منوره ۾ مڪمل ٿيا - ارشاد آهي:

اڪيون سڪنديون ٿي رهيون، سڪ ۾ روز سدا
طالب المولا طلب ۾، ڪٿا سبب خدا
ڪٿا قدمن حق ادا، هلڻ جا حبيب ڏي

﴿-﴾

اڪن ڪري عاجزيون، پيرن تي پيئي
ڪيئون التجانون انهن کي، ڏه ڏه چميون ڏيئي
ته پڇايو پريت مان، نرمل وٽ نيئي
سدا سڪون جن لٽي، سڄڻ ڏسون سيئي
طالب مولا تن کي، جانب مليا جيئي
قربائن ڪيئي، اڪن تي احسان ڪيا

﴿-﴾

ڊوڙي ڊوڙي پهتا، عجيب جي آستان
پسائون پرين، جا، مڙني ماڳ مڪان
ڏسي نور نرمل جو، ڪيئون اطمينان
طالب! قدمن کي ڏنا، الله وڏا ايمان
اهي سڀ احسان، اڪين مڃيا اُن جا

﴿-﴾

راهان ڪڏهن نه رهيا، هي قربائن قدم
ڪٿي ڪيئون ڪين ڪي، دلبر ڌاران دم
لاٽون سڀ اڪن جا، جيڪي گوندر غم

چهر ۾ چڙيون/ڪ

طالب مولا! تن ڪي، هئا اندر منجهه الم
ته به ڪيئون اهڙا ڪم، جو ڪنهن کان ٿيا ڪين ڪي

﴿-﴾

ڪيا ڪرم ڪريم، پر پير ڪٿي پريام
پهچي در پرينءَ جي، چاهه منجهان چميام
دز تنهين جي تهديئون، لڳن سان لاتيام
ميرا ٻئي محبتي، چشمن تي چاڀام
آئي جهير اکين ڪي، ته پرين خود پسيام
تيس سرخرو سڄڻ وٽ، جو منهن سان ٻئي مليام
لڙڪن سان لعلن جي، ڏوڙ سڀني ڏوتيام
اڪن سنڌي آب سان، ڇهڪ سندن چنڀام
مڙئي مڃيام، طالب! احسان انهن جا

حضور ڪريم جن جي وصف ۽ واکاڻ ڪندي طالب المولا شاعرانه
تپيل جي بلند مقام تي پهچي ٿو وڃي - مثلاً هي بيت ملاحظه ڪريو:-

ڪٿي سنبل سهڻا، ڪٿي مبارڪ مو
ڪٿي جهرو چنڊ جو، ڪٿي جبين جادو
ڪٿي شعاع شمس جو، ڪٿي رهبر رو
ڪٿي تلوارون تير ٿيا، ڪٿي احمد جا ابرو
ڪٿي اڪيون عجيب جون، ڪٿي ساغر ۽ سبو
ڪٿي گل گلاب ۽، ڪٿي بدن جي ٻو
لبن لعل لڄائيا، ڏندن لڪ لولو
هلن ان حبيب جي، عجب ۾ آهو
ڪٿي فضيلت فردوس جي، ڪٿي ڪامل سنڌي
ڪو حبيب آهي هو، طالب مولا تنهنجو

چير ۾ چڙيون/ڪ

انهي سنڱوري سرور جي اڳيان عجز ۽ آزي ڪان سواءِ بندو ٻيو ڪوبه
تحفو پيش ڪري ڪونه ٿو سگهي:-

منا مير مرسل! ولهين جو تون والي
وريو تو وٽان ڪو سوالي نه خالي
ڪنن، ڪو جهڙن جو هلي ڪونه حيلو
تون ئي عبيدارن جو واهر وسيلو
مڙئي توکي پرتا هي عالي موالِي
تون ئي آهين طالب جو ٻيو ڪير آهي
محمد منا! هاڻ پرواه ناهي
سندم لڄ ۽ لڏ سڀ سڄڻ! تو سنڀالي

موضوعن جي لحاظ سان طالب المولا جي ڪلام ۾ گهڻا
اهڙا موضوع ملندا جن تي هن کان اڳ به ڪيترن ئي شاعرن طبع آزمائي
ڪئي آهي، پر جيڪا خاص ڳالهه هتي پڙهندڙن کي نظر ايندي، اها آهي
انهن موضوعن کي نڀائڻ جو هڪ انفرادي ۽ امتيازي طريقو - اهوئي
سبب آهي جو ڪنهن پراڻي موضوع کي پڙهندي ماڻهو هڪ عجيب سرور ۽
حظ حاصل ڪري ٿو - مثال طور عشق جي ڪيفيتن تي گهڻو ڪري
سيڪنهن شاعر لکيو آهي ۽ ائين به چيو آهي ته عشق هر بوالهوس کي
ڪونه ٿو ملي وغيره - پر ائين ڪنهن ڪونه چيو آهي ته عشق ڪا هڪ
خيرات خاني جي شئي نه آهي جا محتاجن ۾ تقسيم ڪئي وڃي يا وري
عشق حاصل ڪرڻ لاءِ ڪو بيت المال کوليو وڃي - مثال طور:-

عشق نه بيت المال، جو ملي محتاجن کي
عشق آهي اُن سندو جنهن ڪيو قرب ڪمال
طالب مولا طلب ۾، جو رکي خاص خيال
جانب جو جمال، اهو، ماڻهندو عشق سان

چير ۾ چڙيون/گ

بره نه آهي بيت المال، هت محتاج جو چاهي!
ڪيڏي اهوئي بره جي بازي، غير چڏي جو ٿيندو غازي
بي ڪي ملندو محب محال، عشق اڙانگو آهي آهي
ڪنڊا، ڪولاڀا، مٺيا، مصلا، وره بنا ويران سي وصلا
ٿيندو ڪين ڪي حاصل حال، ٺاه ٺڳي جا ٺاهي ٺاهي

اڪن جي عجيبن ڏانهن اڪند، پرين پسڻ لاءِ پنهنجي ۾ ۾ روج ۽ راڙو
رند ۽ راهون رڻ، گهر گهر گهٽي گهٽي، گهوت لاءِ جهاتيون پائڻ ۽ ٻيون به
ڪئين اهڙيون خيالي خصوصيتون هر شاعر جي ڪلام ۾ ملنديون پر
طالب المولا جي تخيل جو رنگ ئي ٻيو آهي - فرمائي ٿو:-

اڪن ڪي آئون، روڪيان جيئن رڻ کان
تن تن تنهنجي تات ۾، رهي رنائون
مُن مات نه اچي، جو پرين پڇيائون
طالب مولا! طلب ۾، سهڻو سوجهيائون
هنجهون هاريائون، سڄڻ ساريندي گهڻو

تتي چيم تن ڪي، ته مٿيون! مات ڪريو
طالب چوي طلب ۾، چوندو سڀ چريو
هدايت حبيب جي، ڪي ڪجهه ڪن ڪريو
وريو ڪي وريو، اجهو واءِ وصال جو

چيائون ته چريو نه ٿي، هي هنجون مرهون
گورڙها گڙيو گلن تان، پرين جي لٽي پون
دردن واري داغ ڪي، ڏويو ٻيا ڏون

محبوب پلي محبت مان، چُون جيڪي چُون
رويو پيا رون، طالب! آزار اندر جا

وسيو ٿيو وسن، اڪيون اوهيرا ڪريو
ڪهڙي مجال مينهن ڪي، جو اينهن ٿي اچن
طالب مولا! طلب ۾، ٿميو روز ٿمن
جيڪر محب ملن، ته به رهنديون ڪين رڻن کان

چوڻو ڪرين مينهن! مون سان ريس رڻن جي
طالب مولا سان ڪيا، ناحق وڏا نينهن
تڏهنجا به ٿي ڏينهن، منهنجي موسم سڀڪا

پڇن پڇن پاڻ ۾، ڪڇن ۽ نه پڇن
ٿمن ٿڪن وره ۾، ڪي اندر منجه اٿن
اڪيليون عجيب لاءِ، ڪريو مانڊاڻا مڇن
سدا رهن صبر سان، جو لڳو عشق اڪن
پيغمبرائي پر ڪي، ٻاريو ٿيون ٻارن
تڏهن محب تن جي، ونن منجه وسن
طالب مولا! طلب جا، ڪيا حج هنن
سڪ ۾ کان سين، گونگيون گو، ڪتي ويون

پڇن پڇن پاڻ ۾، ڪن محڪم مات مدام
بي زبانيون بره ۾، ڪڏهن ڪن نه ڪلام
آڻن آب اندر مان، صبح توڙي شام
حبیب نيٺ هٿن سان، ڏنن اڳهن جو انعام
طالب مولا طلب ۾، سڄڻ ڪين سلام
گوليون هيون گگدام، گونگيون گو، ڪتي وين

چهر ۾ چڙيون / گه

پر اکن پنهنجي دلبر جو ديدار جنهن ذريعي سان ڪيو انهي ذريعي
ڏانهن ڪنهن جو خيال ئي ڪونه ويو آهي - اهي ته پير ئي آهن جيڪي
اکين جي اداس پوري ڪرڻ لاءِ جهر جهنگ جهوتون جهليندا، رندن کي رت
سان ريتو ڪندا، ڪاهيندا پوريندا وڃي ٿا محب سان ملاقاتون ڪرائين
اک ته اک آهي پر پير ڪانئس مٿيو آهي:-

ٿو چمان پنهنجا پير جي وٺي تو وٽ آيا
طالب مولا تي ڪيئون، ڀلائي جا پير
اوير ۽ سوير قدمن تان قربان ٿيان

اڪيون به آهن اڪيون، پر پيرن سان نه پجن
هو رتن ٿا رت ڦڙا، هي ڦڙجو ٿا ڦڙجن
هو بيوس آهن بره ۾، هي هيڄئون اٿيو هلن
هو نهارين نجيب ڪي، هي تر نٿا ترسن
هو اڀاڻڪيون عجيب لاءِ، هي رندن منجهه رلن
احسان ڪيا اکن تي، پرت منجهان پيرن
طالب مولا! طلب ۾، چميو چميو چمجن
جهلتي نٿا جهلجن، هلندي پنهنجي حبيب ڏي

رويو رويو اڪيون، اچيو پيرن مٿي پون
چميو تن کي چاه مان، ڏوڙ سندن ٿيون ڏون
اهين اشارن ۾، چريون گونگيون چون
ته هي سلامت هون، اسان سندا آسرا

جي اڪيون پير هجن، ته پتو پوين پنڌ جو
ته اگهاڙا عشق ۾، ڪيئن ٿا سور سهن
ڪئن ٿا ڦٽ فراق جا، چڪيو ۽ چڪن
رت ٿين جي راه ۾، ته به هيڃئون اٿيو هلن
پهچن جڏهن پرين وٽ، ته به ڏوراپا نه ڏين
ڪڏهن ڏٺو ڪونه ڪو، ته پتي ٻڌين پرين
ته به رڙهيو رڙهيو رڙهن، حبيب جي حضور ۾

اڪيون ته اونداهي ۾، وات وڃايو وهن
پر پير ويندي پرين ڏي، بلڪل بس نه ڪن
اوجھڙ ۾ عجيب لاءِ، لاکيڻا لوچن
پهچن وڃيو پر وٽ، مورھئون ڪين مڙن
طالب مولا! طلب ۾، ڪمال ڪيو قدمن
انهن ان موئن، اڪن تي احسان ڪيا

اڪيون ته برابر گونگيون، پر زبانون ته اٿن
هي بي زبانا بره ۾، سختيون سڀ سهن
هو اشارن سان عجيب وٽ، ڪجهه ته چيو ڏين
هي سدا صبر شڪر ۾، ڦٽجو ٿا ڦٽجن
هو هر هر حبيب سان، وڙهيو، وريو پرچن
هي طالب مولا ڪڏهن، رائل سان رسن
ته به ڪرم ٿئي ڪونه ڪو، مٿي مظلومن
پرت وڏي پيرن، ڦٽجن، ڦرن ڪين ڪي

اڪيون به عشق جي آزار ۾، تڏهن ٿيون ارڙجن جڏهن سر ۾

چهر ۾ چڙيون/ل

سجڻ جي سونهن جي سنڀار پيدا ٿئي ۽ پير به تڏهن ٿا ڀرين جي پيچرن
جا پانڌيڙا ٽين جڏهن اڪند ۽ اڪير دماغ ۾ ديرو ڪري - جيڪڏهن سر
۾ سچائي ۽ سڪ موجود نه آهي ته پوءِ نه عشق رهيو نه اک جي اهميت،
نه پيرن جو ڀرڻ:-

پير به آهن پير پر سر انهن کان سروسو
قدم قدم تي جهڪڻو، ڏي سجدا ڏيران ڏير
ان پيشاني ۾، رڳي پلائي جا پير
طالب مولا سڏجن، ٿا هر دم مرد مٿير
صبح ساڻ سوير ڏي سجدا سائين، اڳيان

پير به آهن پير پر سر نه رڪي سانگو
گلا ۽ غيبت جو ڪٿي، گهور ڏئي گهانگو
نڪري نرم لڪاڻ ٿو، نينهن ۾ ٿي نانگو
بي مڙئي ملڪ ۾، ٿئي مٿو مهانگو
سر ٿئي سهانگو، سجڻ وٽ صديقي چئي

پير ويچارا ڀرت مان، گهڻو ئي ڪي ٿا ڪن
سر ٽين جت صديقي، ات ڪٿي پير پجن!
پير وڌيا ته مٽي ۾، دٻجو ٽين دفن
سر شهادت بعد پڻ، نيزن تي چڙهن
پير به طالب! طلب ۾، مورهنون ڪونه مڙن
پر سرويچ ئي صديقي چئي، صديق ٿا سڏجن
پير ڦريو ڦٽجن، ۽ سر سدائين ست ۾

ڪڏهن ڪنهن نه ٻڌو ته پيرن سوريون ماڻيون
سر فدا ٿي سڄڻ ڪي، ڳڻن سان ڳڌو
”الانسان سري و اناسره“ مورهنون نه مندو
سر وڃي سوري تي، پنهنجي لالڻ کي لڌو
سر سوري پاڻ وڌو پير اهي ئي پٽ تي

عاشق هلن ابتاءِ مورهنون مٿي ڀري
سر ڀر سڌا ٿا وڃن، دلبر واري در
ٻارين ٿا ڀرت مان، پيغمبرائي ڀر
سريو ڪن هو سر منزلون محبوب جون

سر ته برابر سوري تي محبت ٿا ملهائين، پر جيسيتائين من ۾ محب
جي منزل نه ٿئي، قلب ۾ قريبن جي قرب جو ڪاڍو نه اچي، دل دوست
جي ديدار ديڪڻ جو پڪو پھ نه پچائي تيسيتائين سڪڻو سر جهڪائڻ
منافقن جي منزل آهي:-

سر ته برابر سر ٿيا، پر من جا ناهن مٿ
دل تان لهن ڪين ڪي، ڪڏهن جيڪر ڪٽ
ته رڳي هوند هار ٿئي، يا ڪلندي ٿئي نه ڪٽ
دل تي نه هجن درد ۽، ٻيا ڦوڙائي جا ڦٽ
ته سر نه هجن منجهه ست، سچ ٿو صديقي چئي

سر پلي ڏين سجدا، سو سو ۽ سو ٻار
چائنٽ چمن چاه مان، ۽ پرين جا پيار
جي دل نه محبت کي مڃي، ته سر ڪلهن تي ٻار
سر به تڏهن ٿا قبول پون، جڏهن دل پرڪن دلدار
سر جهڪن صد ٻار ته به درجا آهن دلن تي

سر برابر ڪيترا، بيحد بار ڪئن
مهل اچي مورهنون، ته مچيو مٿا ڏين
دل گهرجي درياءُ جيئن، نه ته سر ٿيو بار پون
نلها پٽڪا ته بنڊن تي به، ٻڌيو ٿا سگهن
طالب مولا! طلب ۾، دلبر به دل ڏسن
تهان پوءِ عاشقن کي، ٿا پيڻا پڪ وجهن
سر سوين هجن، ته به درجا آهن دلن تي

سر ۾ رڳو گوڙ ٿيو ته، گدوبندر ۾ گوڙ
هوندو هر دم تنگ ۾، نير ۽ پيو نوڙ
سر ڦريو ته سدائين، رڳو روئي توڙ
طالب مولا! دل ٿي، ٿي ڪري طلب ۾ توڙ
پلي سر ٻڌجي موڙ، ته به درجا آهن دلن تي

اڪيون ٿين جي انڌيون، ڏسن کان به وڃن
ڪن به جيڪر ڪڏهن، ٻڌن ڇڏي ڏين
سرن ۾ سودا ٿئي، ته جڙيا ٿي پون
پير به پرڻ ڇڏين جي، هلي ڪين سگهن
۽ مڙئي عضوا ضعف کان، جواب ڏئي وهن
ته به دليون دوست پسن، طالب مولا! طلب ۾

سالڪن الست جي آواز کي ليڪ ڇوڻ واري شيءِ کي روح سڏيو
آهي - روح ئي اها شيءِ آهي جتي نوري جي نظر پوي ٿي ۽ اتي پرين
پنهنجو پاڻ پسائي ٿو - روح لافاني ۽ ابدي آهي - ان جي اهڙا ڪري

نٿي سگهجي - جنن پيو اونهو وڃبو تنن پيا هڪڙا اسرار کلندا ۽ پيا معما پيدا ٿيندا - آدم جي بوتي ۾ ڏٺي پنهنجي روح مان ڦوڪ ڏني "ونفخت فيه من روحي" - ان لطيف ۾ ان ڏٺي امر کي فقط ڪنهن ۽ اشارن تائين سمجهائي سگهجي ٿو ورنه "يسئلونك عن الروح قل الروح من امر ربي" - روح فقط ڏٺي جو امر آهي -

دل ته برابر آهي دل، پر رڳو آهي ماس
اچي پيو ان ۾، ويتر جي وسواس
ته هو ئي هڪ گهڙي ۾، نگرڻو ڪندس ناس
ڪبو جي قياس، ته رمزون آهن روح جون

دل ته برابر آهي دل	نالپرو هڪ نانءُ
درد نه اچي ان ۾	ته نلهو آه ٿانءُ
امر ڪري ان کي	جي ڏاٽر ڏٺي ڏانءُ
ته ٿئي روحاني رازجي	وايرليس وٽانءُ
پوءِ طالب مولا ٿو ملي	الله پڻ اتانءُ
سمجهو ڪي سمجهانءُ	ته رمزون آهن روح جون

دل ته برابر آهي دل	در پرده رهي روح
سوئي طالب مولا	آهي سالم سنجھ صبح
فائق ڏنس فتوح	رمزون آهن روح جون

دل ته برابر آهي دل	پر اڃا اڳتي راز
ڦاسائيس ڦير ۾	مرڳو ڪٿي مجاز
ته وحدت وڃيس وسري	وٽيس حرص ۽ آڙ

چپر ۾ چڙيون/و

سڀي	سوز	گداز	مڻجي	مولا	جو	مڙئي
عجب	اٿئي	انداز	طالب	مولا!	تنهن	جو
پر	رمزون	آهن	ظاهر	دل	دمساز	روح

پر	روح	به	امر	الله	رمزون	ڏسبيون	روح	جون
منجه	وحدانيت	واه	پنهنجي	حقيقت	پاڻ	ٿيو	انهي	بحر
ووڙيندا	چا	واه	لاحد	واري	لڪ	ڏي	تڙيو	پير
رڙهي	ٿو	هي	راه!	پرور	ڏي	پناه	پتو	پيو
پر	ساه	ڪي	ڏبي	ساه	طالب	مولا!	ماڻ	۾
آگاه	کان	انهي						

گهري نظر سان مطالعو ڪبو ته طالب المولا جي ڪلام ۾ ڪيترائي نوان موضوع نظر ايندا - عام چوڻين ۽ پهاڪن جي مخالفت ڪندي جنهن شيءِ کي ٻي خلق بُري چئي هڪ معنيٰ ڏني آهي ته طالب المولا ان جي ابتڙ لکي ان جي اصليت جا وسريل پهلو روشن ڪيا آهن - مثال طور شاه صاحب جي ڪلام ۾ يا ٻين شاعرن وٽ هڪڙي مجبور عاشق پنهنجي محبوب کي ٻاڏائيندي ڪميڻي سڏيو آهي - "کانڌ ڪميڻي آهيان" جا لفظ هر ڪنهن کي سجهندا هوندا - پر طالب المولا چوي ٿو:-

توڙي	ڪوچهي	آهيان	ڪني	کانڌ!	ڪميڻي	ناهيان
چڏين	متان	چني	سجڻ!	سيل	رکيو	اتم
ڏاڻر	آهي	ڏني	تنهنجي	محبت	من	۾
تون	ور	ورتم	پيرن	کان	پني	

جي ور نه ڪن هڪڙو سي ڪميئون چئجن
در در لائي دل کي ور ور ڏيو وڃن
سي سنڀاليون سڄڻن جي ڪنهن ويون ڪين ڪي

سنڌي ۾ عام چوڻي آهي ته ”سانن کي ڪهڙيون سوگون“ پر طالب المولا
تو چوي:-

چريا هئن چون ته سان نه سوگون ڪن
جي سانن سوگون ڇڏيون ته سان ڪئن سڏجن!
اچو هرڪنهن ويل ۾ ولر منجهه وهن
هرهر هرڪنهن ئي منجهان پنهنجو سڳند سنگهن
هو ويهي وٽائڻ ۾ سڀڪي سمجهن
طالب مولا مستي جي مڻ مڻي ۾ اٿن
پيو سان اچي ڪو ٻاهران ته صفا ڪين سهن
مٿو ڏيو مرن يا جهوريو ڪينس جوءُ مان

قارئین گرام! مون پنهنجي حقير علم موجب ارادو ته اهوئي ڪيو هو
ته قبله طالب المولا جي ڪلام تي سير حاصل تبصرو ڪجي - جنن جنن
لکيو وڃيو تن تن نوان موضوع کلندا ويندا ۽ تبصرو وڌي وڃي ڪتابي
صورت وٺندو - انهي ڪري طوالت جي خوف کان فقط ايتروئي چونڊس
ته طالب المولا جي ڪلام ۾ نه پڙهندڙن کي پراڻا، دقيق، منجهائيندڙ ۽ غير
معروف لفظ ملندا ۽ نه وري جديد دور جي ڪن شاعرن وانگي هندي ۽
سنسڪرت جا ڪسرا ۽ ڪسجا، ڪن تي ٻار نڙي ۾ ڦاسڻ وارا لفظ نظر
ايندا - هن ڪلام جي ٻولي اڄوڪي عام مروج وچولي واري صحيح ۽
سوادي ٻولي آهي - تخا، ۽ بختگي سان گڏ ٻولي جي سهڻائي،

چهر ۾ چڙيون/ء

لفضن جي موسيقيت ۽ ڪلام جي رواني طالب المولا جي قلم جون اهي خصوصيتون آهن جو ڪلام ڪن تي پوڻ سان شاعر کي سڃاڻي وٺبو. -
سندن اثر ۽ صحبت جي ڪري ڪيترن شاعرن جي زبان ۾ اها ساڳي خوبي ٿوري ڪي گهڻي اچڻ شروع ٿي آهي. - گويا زبان جي لحاظ سان پاڻ شاعري جي هڪڙي جدا اسڪول جا باني آهن. - ۽ هڪ شاعر جو انهي کان وڌيڪ ٻيو بلند مقام ٿي نٿو سگهي. -

جيڪو حال حبيب ان سو پيش پريان

بيخود حسيني

[۱]

هادي آهي هڪڙو

تڏهن به هڪ الله هو جڏهن ڪجهه نه هو
جڏهن هوندو ڪين ڪي تڏهن به سو ئي سو
”وحدہ“ لاشريڪ له ثاني سندس نه ڪو
صحيح آهي سمجهيو طالب! مولا تو
اهو ئي آهو هادي آهي هڪڙو
۱۹۵۵-۱۲-۹ع
حيدرآباد

اڃ به اهو ئي آه جيڪو هئو اڳ
هئڻ رڳو هُن جو جلوو آهي جڳ
قرب ۾ ڪلتار جي مانجهي ٿيڃين مڳ
طالب مولا مرد ٿي وٺ داور وارو دڳ
ته ڀنڊين ساڳيو سڳ جي پاسي ڪنڊين پاڻ کي
۱۹۵۵-۱۲-۹ع
حيدرآباد

هادي سو، حڪيم سو مالڪ سو، مختار
رازق سو، رحيم سو جابر سو، جبار
اڳ به سو، پوءِ به سو اڙين جو آڌار
”اللّٰهُ الْغَنِيُّ وَ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ“ سو ئي سو سردار

طالب مولا مرد ٿي ڪر وحدت جو واپار
قادر سو ڪلتار قائم دائم ڪل تي

۱۰-۱۲-۱۹۵۵ع
ميرپورخاص

بقا	هڪ	الله	کي	پيو	سڀ	فنا
هستي	فقط	هُن	جي	انسان	سندس	ادا
هو	جبار	جل	جلاله	جائي	جلوه	نما
'ان الله	علي	ڪل	شيء	صفت	سندس	سدا
سڀئي	سطوت	ان	جا	گولا	ء	گدا
اڳيان	ان	جي	ڪا	ڪانهي	طاقت	ڪنهن جي

۱۵-۱۲-۱۹۵۵ع
ڪرم نظاماڻي

الله	ئي	الله	پيو	سنيران	ڪين	ڪي
ڪن	۾	بانگي	بانگ	ڪيو	آواز	الا الله
مادر	مون	معصوم	کي	چيو	لولي	۾
ڪونهي	پيو	ڪريم	ري	هو	شاهن	سندو
آهي	ان	جي	امر	سفيد	ء	سياه
هادي	سو	همراه		هردم	آهي	هڪل

۲۶-۱۲-۱۹۵۵ع
ڪرچات

چهر ۾ چڙيون ۳

قدرت جنهن جي قديم	ساراهجي سچو ڌڻي
حاذق اهو حڪيم	”ڪل شيءِ محيط“ سو
آهي پاڻ علیم	قائم ذات قدير جي
قائم ڪائنات ۾	قادر اهو ڪريم

۱۹۵۵-۱۲-۲۸ع
ڪرچات

ذات آهي هڪڙي	صفتون سَوَ هزار
انسان سڀ اوزار	ڪار فرما ڪريم ٿيو
قدرت کي ڪلتار	هلايو حڪمت سان
پي محبت ئي مردار	ڪافي قرب انهي سندو
ڪر نورث ساڻ نهار	طالب مولا مرد ٿي
حسن قبح ۾ هڪڙا	ڏس عبرت جا آثار

۱۹۵۶-۱-۱ع
هالا

طاقت اهو، طبيب	دوا اهو، دارو اهو
حاذق اهو حبيب	طالب مولا تنهنجو
پر ڏسڻ کان ڏور ٿيو	قادر آهي قريب

۱۹۵۶-۱-۱ع
هالا

هلي هر ڪنهن جاءِ تي فائق جو فرمان
انسان مان حيوان ڪري حيوان مان انسان
پري ڪونهي پاڻ کان مالڪ جو مڪان
”ڪل شيءِ يحرڪ“ ۾ غير نه ڪو گمان
سبحان ئي سبحان ٻيو سر ۾ سجھي ڪونه ڪو

۱۰-۱-۱۹۵۶ع

تعلقو ڪپرو

جنهن ”ڪُن“ چئي ڪُل جوڙيو تنهن واحد کي واکاڻ
وحدت جي ويساه سان وجود پنهنجو واڻ
ڪر اتبار احد تي ايمان اتي اڻ
ڪافي تو لئي ڪريم ٿيو چرڪين ٿو چاڪاڻ
در هڪڙو دڪ تون ٻي جي ڪيد نه ڪاڻ
تون تيدانهن ئي تاڻ طالب! مولا جنهن طرف

۲۵-۴-۱۹۵۶ع

حيدرآباد

ڏسڻ کان جو ڏور سو ويجهو آهي وجود کان
ڪڪ پن ۾ ڪريم جو نسورو ئي نور
ڌڙو ڌڙو ڌڙو لئي ڪاملن ڪوه طور
جو ڏسي نٿو ڏيه ۾ تنهن قلب جو قصور
دريون دنيا واريون پهرئين پتي پور
طالب مولا ڄاڻ تون هر جا اٿي حضور
هو دل کان ناهي دوز هر دم آهي هنج ۾

۱۶-۵-۱۹۵۶ع

ڪراچي

چپر ۾ چڙيون/۵

واحد اٿئي ويجهو
وار به نا ويچو
دَر تون پور دوئي جا
۱۹۵۶-۵-۲۱ع
هالا

پري چو پلائين
”ونجن“ واري ويڙھ ۾
آهي سوئي سو

تنهن واحد کي ئي وٺ
هستي وارو هٿ
ڪر ڪلمي سان ئي ڪٺ
مولائي تون مرد ٿي
۱۹۵۶-۶-۱۹ع
حيدرآباد

جو پري ناهه پساهه کان
ڪڍي ڇڏي قلب مان
طالب مولا طلب ۾
من مان ڪڍي مٺ

بولي ڪبي نه ٻي
ٿيڻو مرد مڇي
آهي صفت سڄي
ڪهڙي ڳالهه ڪبي!
دوئي واري جي دنيا ۾!
۱۹۵۶-۹-۱ع
هالا

هادي سوئي هڪڙو
وحدت جي واپار ۾
”قل هو الله“ ۾ قادر جي
واحد جي وحدت جي
هلي ڪا چلي

ويجهو اٿئي
ڏهاڳ ڇڏي ڏيئي
قلب ۾ ڪيئي

”وحدہ لا شريڪ له“
”ماسوي“ کي مرد ٿي
قدرتون ڪريم جون

چڏ نرت اتي نئي
عاشق "الا الله"
۱۹۵۶-۹-۱ع
هالا

طالب مولا مرد ٿي
پڪ اٿئي پئي

اٿئي واحد جو وصال
ڪر قرب منجه ڪمال
جلوي جو جمال
خاصو رکج خيال
طالب مولا طلب ۾
۱۹۵۶-۹-۱ع
هالا

عاشق "الا الله"
۾
سا صيقل هڻي صاف ٿي
ته پسين جل جلاله جي
ڪر اطاعت ان جي
ته هادي ٿئي حال

الله تي ايمان
ڪلمو ۽ قرآن
هرڪو ئي حيران
ڪري باري جو بيان
شائق پس تون شان
سو به آگي جو احسان
دوئي کان رک ڌيان
شڪ نه آڻج شرڪ جو
۱۹۵۶-۹-۱ع
هالا

آڻج "الا الله" سان
رهبر ٿيندئي راه ۾
هادي جي حڪمت ۾
ناهي زور زبان کي
قرآن ۾ ڪريم جو
جيڪي لکيم جي سان
طالب مولا طلب ۾
هڪڙو اٿئي حنان

شائق شڪ نه آڻجنين هادي هڪڙو مڃ تون
شڪ جو ٿين نه شڪار جل جلاله
قادر اٿئي قهار
طالب مولا مرد ٿي
تو سمجهي سڀ ستار
ڪر احد تي اعتبار*
ڪيفيتون قلب جون
۸-۹-۱۹۵۶ع
ڪراچي

آهي هڪ الله هر هنڌ اٿئي هڪڙو
قائم آهي ڪل تي
”الله الغني و اتم الفقراء“
طالب مولا آه سو
ڪريم ئي ڪريم
حاکم سو حڪيم
مالڪ ئي مقيم
مولا مستقيم
اهوئي عظيم
عالم پاڻ علیم
قادر آهي ڪل تي
۱۵-۹-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

قائم دائم ڪل تي
ڪونهي ٻيو ڪريم ري
ڪر اطاعت ان جي
سدو هل سائينءَ سان
هو ڍڪي ٿو ڍڪڻ تي
خالق خلقهار
مالڪ ۽ مختار
بندا نه ٿي بيڪار
آهي ستار ۽ غفار
عاصي عيبدار

★ يعني ”اعتبار“ پر مروج زبان ۾ ”اتبار“ ئي ڳالهائجي ٿو ۽ وزن جي لحاظ سان ائين استعمال ڪيو ويو آهي.

چهر ۾ چڙيون ۸/

طالب، مولا کان نه وجه وڌي هڪڙو وار
اصلوڪو اقرار پاڻا پارچ پرت سان.
۱۷-۹-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

گهڻو سارج ساه سان سبحان سنجھ صبح
آهي قرب ڪريم جو محبت جو مفتاح
”فاذڪروني اذڪرم“ فڪر ڪاڻ فلاح
مرڻي آھ مباح محبت جي ميدان ۾.
۲۷-۱۱-۱۹۵۵ع
پڪاشريف

مُرسِل مٿيادار

عربي عاشق الله جو پر مالڪ ڪٿو محبوب
 احمد کي اظهر ڪري خالق ڪيو خوب
 طالب مولا جو به سو محب ٿيو مطلوب
 راغب ۽ مرغوب ڪنهنڪي چئي ڪنهنڪي چوان
 ۱۸-۹-۱۹۵۶ع
 حيدرآباد

ڪائنات جو ڪريم ڪٿو محمد کي مختار
 رهبر ڪيائين راه جو مرسل مٿيادار
 عاشق مٿس الله ٿيو جل جلاله، جبار
 عربي احمد ڄام ۾ نور ڪيئين نروار
 صلواتون سيد تي بيحد، بيشمار
 آهي ان عجيب جو طالب طلبگار
 اڙين جو آڌار عشق عربي ڄام جو
 ۲۰-۹-۱۹۵۶ع
 حيدرآباد

صانع پنهنجي صنعت ۾ ڪيو قدرت ساڻ ڪمال
 احمد کي عطا ڪيو واحد پاڻ وصال
 معراج ڪرايشن محبت سان رکي خاص خيال

چهر ۾ چڙيون/۱۰

جبار ڏنس جوڙ سان
انهي جو احوال
جلو ۽ جمال
قلم لکندو ڪيترو

۱۹۵۶-۹-۲۰ع

حيدرآباد

”لا اله الا الله“ محمد الرسول
جهانن ۾ جميل ڪي
پيغمبر پڌرو ڪيو
طالب مولا مرد ٿي
جنهن قريشي جي قرب ڪي
سو محبتي ملول
الله جو اصول
فڪر ڇڏ فصول
قلبئون ڪيو قبول
ڪڏهن ٿيندو ڪو نه ڪو

۱۹۵۶-۹-۲۰ع

حيدرآباد

الله ڪرايو عربي ڪي
طالب! رڪيائين تاج
محبتي معراج
رسالت جو رسول تي

۱۹۵۶-۹-۲۰ع

حيدرآباد

پيغام پرور موڪليو
امانت سان الله جو
آخر ان عجيب
هٿان پنهنجي حبيب
نياپو ڏنو نجيب
ڪفر ڪعبي مان ڪڍيو

۱۹۵۶-۹-۲۰ع

حيدرآباد

چهر ۾ چڙيون ۱۱

هاشمي جي حب ۾ جو عاشق ٿئي عليل
عربي ٿيندو ان جو واحد وٽ وڪيل
طالب مولا مرد ڪو ذرو ٿئي نه ذليل
قادر پڻ ڪفيل اول آخر انجو
ع ۱۹۵۶-۹-۲۰
حيدرآباد

پرين پڇاڙيءَ آيو ٿي اڳين جو اڳواڻ
صورت ۾ پڻ سهڻو ۽ سیرت جو سرواڻ
هٿين پيرين حبيب ٿيو پنهنجو مٿ ئي پاڻ
ڌنار پنهنجي ڌڻ جو سدائين سڄاڻ
پياري پيائن کي محبت ڀريو ماڻ
طالب مولا نور جو نرمل آه نياڻ
ڀاڳي سندنو پاڻ ڀريو ئي ڀرپور آه
ع ۱۹۵۶-۹-۲۹
هالا

سرسو آهي سونهن ۾ مديني جو مير
شمس اڳيانئس شرمندو توڙي ماه منير
فقيرن جو فقير سو پيرن سندو پير
خادم خاصو خلق جو ۽ امت جو امير
طالب مولا عشق ۾ انجي آه اسير
الله ڪيو اڪسير عشق عربي ڄام جو
ع ۱۹۵۶-۹-۲۲
حيدرآباد

صورت سڀرت سهڻو
لطفن کان لطيف سو
مئل دل جي لاءِ ٿي
امي عربي ڄام کي
سرور سو صحيح
محبوب سو مليح
صبيحن کان صبيح
محبت سندس مسيح
فائق ڪٿو فصيح
طالب مولا ملڪ ۾
ع ۱۹۵۶-۹-۲۲
حيدرآباد

ڪريم پنهنجي قرب سان
سر ۾ سجھي ڪونه ڪو
بشير آھي بشر لاءِ
سائس رکبو سير
خلاقو محمد مير
نرمل جو نظير
عربي ڄام امير
تڏهن مھند مرکبو
ع ۱۹۵۶-۱۰-۳
راڻو بگھيو

عرب، عجم ۾ اهڙو
آندي ”إِلَّا اللّٰه“ جي
وڏا اچي وڙ ڪيا
طالب مولا مرد ٿي
ساري ئي منجهه سر
نه پيدا ڪٿو پرور
خاصي خاص خبر
پرئينءَ پيغمبر
رک نرمل ڏي نظر
سجھي ڪونه سيد ري
ع ۱۹۵۶-۱۰-۳
راڻو بگھيو

مورهئون ڪونهن ملڪ ۾
پيا سڀ سهڻا سُت جان
لائق لاهي لطف سان
محمد سندا مٽ
هو تاجي پيٽي پٽ
قلبن مٿان ڪٽ

چهر ۾ چٽيون/۱۳

پُر پياري پٽ	محبت جي مٽي مان
سچائيءَ جي سٿ	طالب مولا جنهن وڌي
ڏٺي وٽ وصال جي	ان تان پرينءَ لائي پٽ

۳-۱۰-۱۹۵۶ع
راڻو بگهيو

جانب سنڌي جوڙ	خالق خلقي خوب آھ
بي خلق آھي ڪوڙ	محمد جھڙو نہ ملڪ ۾
ڪروڙين ڪروڙ	سھڻا سھانگا سر ۾
لالڻ سنڌي لوڙ	جنهن کي ھوندي جي ۾
سو محبتي مورھئون	ڪاھ پسندو سوڙ

۳-۱۰-۱۹۵۶ع
راڻو بگهيو

عالم جو امين	محب مولا موڪليو
جو ھٿين پيرين حسين	درود ان دلبر تي
دائم سندس دين	قائم آھي ڪل تي
عاشق ٿيو ان تي	رب العالمين

۲۰-۱۰-۱۹۵۶ع
ھالا

مٺي مرسل مير تي	دمدم آھ درود
مالڪ ڪيس مسعود	مڙني موچارن کان
محمد ٿيو محمود	طالب مولا ملڪ ۾
مولا ڪري موڪليو	شاھ ۽ مشھود

۲۰-۱۰-۱۹۵۶ع
ھالا

مرسل موچارو	شاه شفيع المذنبين
ٿيو سيد سوپارو	ڪفر ڪٿي ڪلمي سان
نيڪ هنيو نعرو	مڪي ۾ محبت جو
نرمل نقارو	وڃايو وحدت جو
ناطق ناميارو	طالب مولا مرد سو
قادر ڪيو ڪل تي	ڪامل قرارو

۱۹۵۶-۱۰-۲۰ع
هالا

ملڪن جو محبوب	مالڪ پنهنجو محب ڪئو
هو مڙني ٿيو مطلوب	طالب امت انجي
طالب مولا آه ڪئو	محمد سان منسوب

۱۹۵۷-۱-۱ع
حيدرآباد

حبيب حبيب	آهي حضرت هاشمي
قربائتو قريب	پرين پراهون نه ٿيو
غريب ۾ غريب	اميرن جو امير سو
موجب موچارو	صاحب شفاعت جو
طالب مولا سو ٿيو	طبيب طبيبن

۱۹۵۷-۱-۳ع
حيدرآباد

مصطفيٰ جو مان	مولا مٿاهون ڪيو
خان جو پڻ خان	شاهن سندو شاه سو
قادر جو قرآن	ڪامل پهچايو ڪل ڪي

چير ۾ چڙيون/۱۵

طالب مولا مست ٿيو
جنهن جو ثناخوان سبحان
جانب لاءِ جهان
تنهن جو مٿ ئي ناهي ملڪ ۾
۱۹۵۷-۱-۲۳ع
حيدرآباد

طالب مولا مست ٿيو
جنهن جو ثناخوان سبحان

محبتون سان مٿ
هي چير چاڻو ۽ ڇٽ
جڏا جاري جهٽ
هو چاڙهن ڪٽ قلب تي
۱۹۵۵-۳-۱۵ع
هالا

هيرا جواهر ڪيئن ڪريان
هو وڌجن وڪجن وينجھارو
طالب مولا مرد سو
هي قلبون لاهي ڪٽ

سج، چڊ جي چال
پنهنجي ڪنهن به ڪمال
سڀني کي سنڀال
جانب پنهنجي جاءِ تي
۱۹۵۵-۳-۱۷ع
هالا

صبح هڪ سانجهي پيو
ڪنهن پهتا ڪين ڪي
طالب مولا طلب سان
جو هميشه هڪ حال

جيسين آهي آپ ۾
ته آئي ڪي اونداه
ڪو مٿ موراھين ناه
مون سھائو سڀرين
۱۹۵۵-۳-۱۵ع
هالا

سج به تيسين آھ
مغرب ۾ محفوظ ٿيو
طالب مولا محب جو
لوڪ انهي جي لاه

چنڊ سندي چانڊاڻ آهي ٻئي راتڙيون
طالب مولا تنهن تي اعتبار نه اڻ
ڪانهي انجي ڪاڻ مون سهاڻو سپرين
۱۵-۳-۱۹۵۵ع هالا

ڪوڙين ٻرن قنديل ته به وڃن وساميو ڏينهن جو
لاٽم دل دليل مون سهاڻو سپرين
۱۵-۳-۱۹۵۵ع هالا

ڪڍي ڇڏ قلب مان پياڻي وارو بچ
طالب مولا محب جي نينهن ۾ ٿيڃين نڃ
عالم وڻي سج مون سهاڻو سپرين
۱۶-۳-۱۹۵۵ع ڪراچي

سج، چنڊ کان سهڻو جانب جو جمال
قادر قدرت سان ڪئو قائم هيءَ ڪمال
طالب مولا، مرد سو لالڻ جو ئي لال
ماڻهو گهرن مال مون سهاڻو سپرين
۱۶-۳-۱۹۵۵ع ڪراچي

چنڊ چوڏهينءَ رات جو ڪري ٿو ڪمال
هميشه هڪ جهيڙو جانب جو جمال
هي رهي فقط رات جو هو ڏينهن جو به ڏيال

چهر ۾ چڙيون/۱۴

هردم هڪڙو حال
سڄڻ سدائين سوجهرو
۱۶-۵-۱۹۵۵ع
حيدرآباد

طالب مولا هُن جو
هن ۾ آه زوال

طالب مولا ڏينهن جو
سڄڻ سدائين سوجهرو
۱۶-۳-۱۹۵۵ع
ڪراچي

سج ۾ آه شعاع
هو ڪري نيٺ وداع

ڪٿي ڪٿي ماهتاب
ڪٿي ڪٿي آفتاب
بي ۾ ڏينهن جو تابش، تاب
سڄڻ سدائين سوجهرو
۲۳-۱۲-۱۹۶۳ع
ڍاڪا

ڪٿي منهن محمد جو
ڪٿي جلوو جانبين
هڪڙو چمڪي رات جو
هُن هي حساب

ڪٿي ڪٿي مبارڪ مُو
ڪٿي ڪٿي جبين جادو
ڪٿي ڪٿي رهبر رو
ڪٿي ڪٿي احمد جا ابرو
ڪٿي ڪٿي ساغر ۽ سبو
ڪٿي ڪٿي بدن جي ٻو
ڏندن لک لو لو
عجب ۾ آهو
ڪٿي ڪٿي ڪامل سندي ڪو
طالب مولا تنهنجو
۲۳-۱۲-۱۹۶۳ع
ڍاڪا

ڪٿي ڪٿي سنبل سهڻا
ڪٿي ڪٿي چهر و چنڊ جو
ڪٿي ڪٿي شعاع شمس جو
ڪٿي ڪٿي تلوارون تير ٿيا
ڪٿي ڪٿي اڪيون عجيب جون
ڪٿي ڪٿي گل گلاب ۽
لبن لعل لڄائيا
هلڻ تان حبيب جي
ڪٿي ڪٿي فضيلت فردوس جي
حبيب آهي هو

[۳]

تقوي ري طاعت

ڪجهه به آهي ڪين ڪي
روزا، نمازون، بندگيون
ٿينديون ڳت ڳچيءَ جو
اصلي عبادت
تقوي ري طاعت
نه ته آهن سڀ عادت
نه سبب شفاعت
ڪو طالبُ مولا جو ڪندو
ع ۱۹۵۷-۷-۳۱
ڪراچي

طاعت، تقوي ڪانه ٿئي
عين عبادت
تقوي ئي طاعت
ٿي تقوي طالبن جي
ع ۱۹۵۷-۷-۳۱
ڪراچي

تقوي، توبه ٻئي ٿيون
جنن پاڻي نه ملي پوک ڪي
تنن تقوي ريءَ طاعتون
جن ورتو اهو وڪر
عبادت اوجر
ته آڻي نه اوڀر
نلهو آهن نڪر
سي طالب مولا مرد ٿيا
ع ۱۹۵۷-۸-۱۲
هالا

تقوي، طاعت ڪي سدا
نفس نافرمان ڪي
ٿي آخر اُڃاري
مورهنون ٿي ماري

چير ۾ چٿيون/۱۹

ءِ وچ ۾ وهاري
واريبو ٿي واري
طالب مولا مرد ٿي
ع ۱۹۵۷-۸-۲۷
هالا

عبدال اڳي ڪري
”صراطُ الْمُشْتَقِيم“ ڏي
پيءُ ان جي پٺاري

ٿئي تقويٰ ساڻ تمام
اهي قرب ۾ ڪمام
عاشق! پيار انجام
ناسوت اندر نام
ڪا تقويٰ جو طلب ۾
ع ۱۹۵۷-۹-۵
ڏڱا

عبادت الله جي
الفت رک عظيم سان
”قَالُوا بَلَىٰ“ قول جو
ته ”أَظْهَرُ مِنَ الشَّمْسِ“ ٿئي
طالب مولا طعام

طاعت ڪجهه ئي ناه
ڪاهيو ڪاهيو ڪاه
بي اجائي عبادت جا
ع ۱۹۵۷-۹-۲۸
هالا

طالب! تقويٰ کانسوا
پاڪائي، پرهيز ڏي
لاڳاپا سڀ لاه

ڪي عاشق اجارين
پر اها پارين
جي ڪي جيارين
مرڻ ڪي مارين
عاشق رهڻ الله سان
ع ۱۹۵۷-۹-۲۸
هالا

تقويٰ ساڻ طاعتون
”خيارُ کُم احسنُ کُم اخلاقاً“
”موتوا“ واري ملڪ ۾
طالب مولا مرد سي
گهڙيون ٿا گهاريون

طالبن تقويٰ کي ڇت ۾ ڇٽايو
ان کان پوءِ عبادت جو وقت نه وڃايو
پنهنجي نفس نادان کي ماري مڃايو
طالب مولا جن قرب ڪمايو
تن ڳايو وڃايو واحد جي واکاڻ کي
۱۶-۱۰-۱۹۵۷ع
هالا

عبادت ۾ اختيار ڪئي تقويٰ طالبن
غير ڪڍي غازي ٿيڻ رستو راغبين
قريب کي قريب ٿيڻ هي قرب ڪاملن
اطاعت ۾ آجهو ڪيو عجز عاشقن
طالب مولا جن محبت رکي من
ملين کان محبن وحدت واري واٽري
۱۸-۱۰-۱۹۵۷ع
هالا

تقويٰ ري نه طالب! ٿئي حاصل هدايت
اول اچيو عمل تي پوءِ ٿيندي شفاعت
جي چاهين منزل ماڻيان ته رک سالم سعادت
ڪنڌ نه ڦيرج ڪڍهين وڃي سهڙج سلامت
اصل عبادت تقويٰ ساڻ تمام ٿئي
۱۸-۱۰-۱۹۵۷ع
هالا

جي پائين جاني لھان

پرھيزگاري پار تہ وڃي پھڇين پار
 ھتي جون حقيقتون رسنديون پرين پار
 طالب مولا مرد ٿي پُر پرينءَ جي پار
 پارو پارو پار جي ڪئي قول قريب سان
 ۱۶-۱۰-۱۹۵۷ع
 ھالا

جي پائين محب ماڻيان ڪر پرھيزگاري پر
 ھٿ صيقل سيني کي تہ نور اچي نظر
 طالب مولا مرد ٿي قربئون قدم پر
 دل ۾ ڪنو ڪر محبت جي متاع کي
 ۱۶-۱۰-۱۹۵۷ع
 ھالا

رڳي زھد، عبادتون ظاھر جا ضررَ
 ري پرھيز ڪين ملن وحدت جا وڪرَ
 دلبر آھي دل ۾ پڇين چو ٿو پرَ
 طالب مولا مرد ٿي ڪر پلائي ڏي پرَ
 آديسين اڪر اھي ڏسيا ڏيھ کي
 ۱۶-۱۰-۱۹۵۷ع
 ھالا

پرهيزگاري پار ته هادي حاصل تون ڪرين
نظر سڀڪا نيڪ ڪن نحيف ٿي نهار
هٿ پلي رک هاج ۾ دل ڏئي سان ڌار
طالب مولا مرد ٿي دنيا کي ڌڪار
وک نه پوئتي وار قدم کڻج قرب جا

۱۹۵۷-۱۲-۲۵ع

هالا

جي پائين جاني لهان رک پاڪائي، پرهيز
طالب مولا مرد ٿي من کي ڏي مهميز
ته لالڻ ڏي لبريز پري قدح قرب جا

۱۹۵۷-۱۲-۲۶ع

هالا

پيندين قدح قرب جا جي ٿيندين پرهيزگار
نشا ڪري نينهن جا ٿي سڪر ۾ سرشار
پي تون سرڪ سڪ جي ٿي مرد مٿيادار
طالب مولا مرد ٿي ته قرب ڪري ڪلتار
وحدت جو واپار ويهي ڪر وجود ۾

۱۹۵۷-۱۲-۲۶ع

هالا

پاري پر پرهيز جي عبادت اچار
محبت رکج من ۾ وهمن کي نه وهار
”قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى“ ڏي نوڙت ساڻ نهار

طالب مولا مرد ٿي
ڪر ڪا اهڙي ڪار جنهن کان راضي رب ٿئي
۱۹۵۷-۱۲-۲۶ع
هالا

عبادتون آهين پرهيزگار ڪرڻ لاءِ
طالب مولا مرد سي
اوڙون ڏيئي عشق سان جي سڀني نه ساهين
اندر واريءَ آڱ ۾ قلب کي ڪاهين
رمز سان راهين پاڻ کي پاهين
۱۹۵۷-۱۰-۲۷ع
هالا

عبادت جو الله سان نه ويهي ڪر واپار
ڏي وٺ واري ڏيه ۾ ٿيڃ نه گنهگار
اصلي عبد آهين ڪر عبادت اظهار
ته ٿيندو هر هڪ ڳالهه ۾ مولا مددگار
”طالب الدنيا مخنث“ بلڪل آه پيڪار
”طالب العقبي مونث“ عورتن آچار
”طالب الموليٰ مذڪر“ ٿي مرد مٿيادار
جيترو ٿيو ڪين ڪي پڪو پرهيزگار
ته قلب جو قرار حاصل ٿيندو ڪونه ڪو
۱۹۵۷-۱۰-۲۷ع
هالا

[۵]

عشق نه بيت المال

عشق عشق سپکو ڪري جو ڪڇي پڇي ڪين ڪي
پر عشق ڪري ٿو ڪو سر به ڏئي ٿو سو
سو طالب مولا مرد ٿئي جو عاشق عشق سندو
جو محبت اندر مو سو جيرو آهي جڳ ۾
۱۹۵۷-۳-۶ع
هالا

عشق عشق سپکو ڪري هت اڏي ۽ ڪات جي
پر عشق به ڪن ٿا ڪي بازي ٿي بنجي
”العشق نارالله“ مان ڪو سري سالم ٿئي
پڇيو پيو پڇي سڌريو سپکو سيراڻ ڪان
طالب مولا سي جي ڪنهن ڪڇن ڪين ٿا
۱۹۵۷-۳-۶ع
هالا

عشق عشق سپکو ڪري جنهن جو ڪريم ٿي ڪايو
پر عشق ڏکيو ڏاڍو اهو طالب مولا مرد ٿيو
۱۹۵۷-۵-۱۹ع
حيدرآباد

عشق نه چرچو پانءِ هو شاهن سندو شاه
حجت هلندي ڪانه ڪا ڪئس باري بي پرواه

پڇي ڪري پاھ
ڪو ڪو آھ آگاه
اھو ماڻھي ان کي
۱۹-۵-۱۹۵۷ع
حيدرآباد

تو هرهر سوري تي سڏي
اٿي کڻي ايمان
سو نابود ٿيو نادان
ڪو عاشق عاليشان
جو عاشق هجي عشق جو
۱۹-۵-۱۹۵۷ع
حيدرآباد

جو ملي محتاجن کي
جنهن ڪيو قرب ڪمال
جو رکي خاص خيال
اھو ماڻھو عشق سان
۱۹-۵-۱۹۵۷ع
حيدرآباد

پيو سڀڪي سمجھج سور
”نور“ علي ”نور“
جنهن تي راضي رب غفور
عشق به عاشق ان جو
۱۹-۵-۱۹۵۷ع
حيدرآباد

خودي وارن کي خوب ٿو
طالب مولا ان کان
جو صدقي ڪري ساه

عشق نه پانءِ آسان
سودو ڪبو سر جو
جنهن هنيو دم دعوا جو
طالب مولا مرد ٿئي
سو مرد کڻي ميدان

عشق نه بيت المال
عشق آهي ان سندو
طالب مولا طلب ۾
جانب جو جمال

آهي عشق الله جو
محبت مولا پاڪ جي
سو طالب مولا مرد ٿيو
جنهن کي پرور سندو پور

عشق اڙانگو آه
طالب مولا مرد ٿي
سانگا سيئي لاه
ٿو لاهي ور وڌن جا
سينو هڏ نه ساه
پو عاشق سڏائج عشق جو
۱۹۵۷-۵-۲۷ ع
هالا

عشق نه اٽڪل سان ٿئي
توري ٽڪي پڙ ۾
دنيا، عقيبي ڪي ڇڏي
هن نه دم دعويٰ جو
طالب مولا مرد ٿي
پنهنجو پاڻ پڇاءِ
هت سر جي بازي لاءِ
پير پختا پاءِ
نرمل وٽ ڪنڌ ناءِ
لوڪئون پاڻ لڪاءِ
قرب ڪي ڪماءِ
ويهي پنهنجي پاڻ ۾
۱۹۵۷-۵-۲۷ ع
هالا

عشق نه اٽڪل سان ٿئي
حجت نه هن سان ٿي هلي
پاڻ وڃائي پانهجو
طالب مولا مرد سو
چيڙ سريلو ساز
عشق الاهي راز
جو مالڪ ڪو ممتاز
ڪر نورٽ ۽
جو حقيقت سان همراز
محبت جي مضراب سان
۱۹۵۷-۵-۳۱ ع
هالا

عقل جي اثبات ۾
اتي آسڻ عشق جو
جو لنگهيو کان لاحد
رڳي رد ۽
جتي شد نه مد
سو طالب! عاشق عشق جو
۱۹۶۰-۱-۲۸ ع

سمجھ جي سين ساڻ
عقل کي ۽ اوري ڇڏي
متان ڪريل کير ٿين
طالب مولا طلب ۾
جنهن کي سمجهڻي پاڻ
تيسين ڪجهه ٿي ڪين ٿي
وڻ عشق جو اهڃاڻ
سالم ٿيڃ سنباط
ٿي ڄڻ وڃاء نه ڄاڻ
اهو ناهين پاڻ تون
۱۹۵۷-۱-۲۹ع

عاشق جي آهين
ترڪ دنيا کي ڪري
هستي، هوڏ حرام ٿئي
اهڙي اندر اڏ
ته هڪدم هڻڻ ڇڏ
لالڻ پاسي لڏ
ڪوڙ وجهينس، ڪڏ
طالب مولا مرد ٿي
۱۹۵۷-۳-۷ع
هالا

عاشق جي آهين
ويساه سان وحدت جو
ڪروڙن کان ڪثر ٿئي
طالب مولا پٽ سان
توري تڪي ڪڻ
ته هڪدم ڇڏ هڻڻ
پوک وجود ۾ وڻ
قرب سندو ٿي ڪڻ
هستي کي تون هڻ
قدم پنهنجو قرب ۾
۱۹۵۷-۳-۷ع
هالا

عاشق جي آهين
حرص هڻڻ ڇڏ ڪڍي
ته ووڙي ڏس وجود
نينهن ۾ ٿي نابود

”العشق نارالله“ کي
تہ خالق ٿئي خوشنود
ڪر محبتي! مقصود
طالب مولا مرد ٿي
۱۹۵۷-۳-۷ع
هالا

عاشق جي آهين
محبت واري مي، سندا
اتان اڃ، اسات
تہ وٺ رسولي واٽ
ماڳ انهي تي ماٺ
طالب مولا دور ٿئي
۱۹۵۷-۳-۱۰ع
هالا

عاشق جي آهين
نفس نامراد کي
”مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ“ جي
شارع شريعت جي
طالب مولا مرد ٿي
ڪر اها ئي ڪار
تہ پر رسولي پار
ماري ماري مار
عمل کي اچار
ٿي وڃي پڙين پار
ڪيڏهن ڪيم نهار
تہ آڳهن آڳي جي اڳيان
۱۹۵۷-۳-۱۱ع
هالا

عاشق جي آهين
مار موذي من جو
طالب مولا مرد ٿي
ولهن مٿي ور
تہ پار رسولي پر
چڏ نه ڀلي جي پر
ڪار قرب جي ڪر
ڪري عشق عجيب جو
۱۹۵۷-۳-۱۲ع
حيدرآباد

چهر ۾ چڙيون/۲۹

عاشق جي آهين ته تقويٰ ڪر تمام
پاڪائي سان ڀرت جو ڪنهي ڪج سلام
مٿاهون محبوب جو مڙني کان مقام
طالب مولا مرد ٿي نرمل جو وٺ نام
ڪنهن کي ڪر نه سلام سڄڻ ڌاران سک جو
۱۳-۳-۱۹۵۷ع
حيدرآباد

عاشق جي آهين ته ناتو نپائج
عمر ساري عجز سان پاند گچي پائج
طلب واري تند کي ويٺو وڄائج
طالب مولا درد کي لوڪان لڪائج
پرڻءَ لئي پائج لڪي لياڪا لوڪ کان
۱۳-۳-۱۹۵۷ع
حيدرآباد

عاشق جي آهين هڻ نه دعويٰ جو دم
عبدت اثبات ڪر قربئون ڀر قدم
ٿي همدم سان همدم طالب مولا مرد ٿي
۱۳-۳-۱۹۵۷ع
حيدرآباد

عاشق جي آهين ته سوچي ڪر سجود
شرڪ جو نه شڪار ٿين هڪ مالڪ ٿي معبود
ٿي بود ۾ نابود طالب مولا مرد ٿي
۱۳-۳-۱۹۵۷ع
حيدرآباد

جي ڪُسين پاڻ قريب کان

محب جي منهن سامهون
 پو چو تو وريو ووڙئين
 ڪهڙي طرح قرب ۾
 ماڻي سگهندين ڪين ڪي
 هوند ٿين حلال
 تو رکين جاه، جلال
 ويتر تون وصال!
 ڪندين ڪو ڪمال!
 جانب جو جمال
 جي ڪسين پاڻ قريب کان
 ۳-۹-۱۹۵۷ع
 راڻو بگهيو

اڃا تائين آه
 دل تان پک پيائي جو
 محبت اٿي محبوب سان
 قدمن ڏي قريب جي
 طالب مولا مرد ٿي
 واهيو واهيو واه
 تو ۾ خيال خودي جو
 لحظي اندر لاه
 ته سينو هڏ م ساھ
 ڪاهيو ڪاهيو ڪاه
 رمز انهي سان راه
 آب اکين مان عجز جو
 ۳-۹-۱۹۵۷ع
 راڻو بگهيو

متان تون هٿين
 ٿيڃ دلبر يار جي
 هو مالڪ جاه جلال جو
 ڪڏهن دم دوستي جو
 پيزارن پٽي
 ۽ دل جو آھ ڏئي

چير ۾ چڙيون/ ۳۱

طالب مولا مرد ٿي رک ان جي گهرج گهڻي
قرب جي ڪڍي ڪروڙن ڪٿر ٿي
۱۹۵۸-۵-۳۰ ع
هالا

سو ڪڏهن ڪٽندو ڪونه ڪو جنهن حجت هلائي
سهڻي کي سپين پرين ڏني واحد وڏائي
جن "آئون" ۽ "اسان" ڪيو سي تڙيا توائي
طالب مولا مرد ٿي رک صبر سچائي
جن هلائي هيڻائي تن کي محب مٿي ڪيو
۱۹۵۸-۵-۳۰ ع
هالا

محب رڳو مٺاڻ سڀڪنهن منهن مٺو ڪري
هر هر پياريندو پرين محبت پريو ماڻ
طالب مولا طلب ۾ ڄاڻو ٿي رک ڄاڻ
جو اتي ڪندو پاڻ سو ڪڏهن ڪٽندو ڪونه ڪو
۱۹۵۸-۶-۲۲ ع
هالا

هنيو جنهن حبيب سان دعويٰ وارو دم
سو کڻي سگهندو ڪين ڪي قرب جو قدم
ڪاڻي ڇڏيندو ان کي غصو ۽ پيو غم
طالب مولا تنهن کان ٿي ڪارائتو نه ڪم
اهو بلڪل بم ٻڌي ٿو پيائي جو
۱۹۵۸-۸-۳۰ ع
راڻو پگهيو

جو ڪري حجت حبيب سان
سڌي ڳاٽ اچن جي
جي نمي اچن تجيب وٽ
طالب مولا مرد سي
جو سر کي سهسائي
سو هر دم هارائي
سي محبت مارائي
پاند ڳچي پائي
ويا وارو وچائي
اهو اچي عجيب ڏي
ع ۱۹۵۷-۵-۳۰
هالا

حبيبي حضور ۾
جن هنيا دم دوست سان
اهي خان ڪٿي ويا
طالب مولا تن
جي اوچي ڳاٽ اچن
سي موٽايا محبن
جي پٽي پيزارن
ماڻهو محبوبن کي
ع ۱۹۵۸-۶-۲۲
هالا

هڪجهڙائي حبيب سان
طالب مولا تن
جڏهن ڪئي جن
پيئي جڳ وچائي
ع ۱۹۵۸-۶-۲۲
هالا

ڪنهن کي ناهه مجال
تر تفاوت نه ٿئي
هٿي سڀ حيران ڪيا
طالب مولا مرد ٿي
خودي وارا خيال
جو ڪلهو هٿي قريب سان
ڪو ڪري ڪٿي ڪمال
جاني جي جمال
وٽ حقيقت جا حال
ڪم نه ايندا ڪڏهن
ع ۱۹۵۸-۵-۳۰
هالا

چهر ۾ چڙيو/۳۳

متان ڪو پانڻي ته رائل آهي راند
محبوبن جي منهن تي مهر به ٿئي ماند
حجت نه رک هيڪاند طالب مولا مرد ٿي
ع ۱۹۵۸-۵-۳۰

هالا

متان دم هڻي دوستي جو دلبر سان
جو هيٺو رهي حبيب سان اهو ات وڻي
هتي گوء ڪڍي ڪو طالب مولا مرد ٿي
ع ۱۹۵۸-۵-۳۰

هالا

تن کي محب مڻي ڪيو جن پاند گچي پايو
ڪنڊي ڪنڊي قريب جو تن قرب ڪمايو
انهن تي عجيب کان عتاب نه آيو
طالب مولا مرد ٿي جن وجود وڃايو
سدائين سايو تن تي تهدل يار جو

ع ۱۹۵۸-۶-۲۲

هالا

ڪين ڪڍي ٿي ڪين ته ڪين منجهان تون ڪين ٿين
هستي، هوڏ، هڻڻ ۾ آهي ئي ڪي ڪين
جو ڪين ۾ ٿئي ڪين سو طالب مولا مرد ٿيو

ع ۱۹۵۵-۸-۲۵

حيدرآباد

هت ٻڌي حبيب ڏي هميشه هليج
ڪنبي ڪنبي قرب ۾ وٽس تون وهيج
طالب مولا محب سان حُج نه هلائيـج
اڪيون، پير ڪريج پوءِ پرينءَ ڏي
۱۹۵۹-۱۱-۲ع
حيدرآباد

حجت هلائڻ حبيب سان ڏاڍو آهي ڏوه
طالب مولا اهڙي عادت ڪبي ڪوه
سدائين ستوه اڳيان ڪبو ان جي
۱۹۵۹-۱۱-۲ع
حيدرآباد

پاند گچي پائي هلبو حبين ڏي
وڙ ڪندا واه جا عاجز جي، آئي
دلبر پنهنجي در تان نه ويتر ورائي
طالب مولا طلب ۾ نه سهڻو سڪائي
سڄڻ جي سائي هر دم رهيو حفظ ۾
۱۹۵۹-۱۱-۲ع
حيدرآباد

جن لائي پيار پرينءَ سان ۽ وري ڪيو پاڻ
عقل منجهائي ان لاءِ ڏاڻ ڪيو ڏاڻ
پي نه ڄاڻئون پرت مان محبت سندو ماڻ
طالب مولا تڪڙن ڄاتو نه ڪڏهن ڄاڻ
هڻن گوڏو گوڏي ساڻ ته به پري رهيا پرينءَ کان
۱۹۶۱-۹-۶ع
هالا

چهر ۾ چڙيو/۳۵

رکي هوڏ حبيب سان تن سڃاتو نه سر کي
عشق پنهنجي عجيب سان گچي ۾ گه ڪري
طالب مولا تن رڳو جن ۾ "اسين" ۽ "آئون"
جن دليئون دريائون جو لئون نه لاتائون
ڪري نه ڄاتائون پاند نه پاتائون
وڃايو واتائون تن لائون ئي نه لڌيون
۹-۱۹۶۱ع
هالا

پائي پاند گچي ۾ جي پيش پرينءَ وٽ پون
سي سدائين سرهيون ۽ هنجن ۾ ئي هون
اهي رويو رويو رُون جن سينو ساهيو سڄڻ سان
۹-۲۲-۱۹۶۱ع
ڪوٽڻا

سدائين سڄڻ سان سڃڻو جي ساهين
چئبو، ڪچيون قرب ۾ سي اڃا ئي آهين
لونيون اهي لوڪ جا نه لاڳاپا لاهين
ٿيون ٺاه وڏا ٺاهين ته به طالب پارين پڌريون
۸-۱۰-۱۹۶۱ع
راولپنڊي

جن ڪن ڪيو پاڻ تن عقل کي آجهو ڪيو
پورن لڌو پاڻ سي پرينءَ کان پري رهيون
ته ڏاهپ ٿين ڏاڻ طالب مولا طلب ۾
۸-۱۱-۱۹۶۱ع
راولپنڊي

هنيو جن حبيب سان
تن محبت جي ميدان ۾
جن ويڙهي ويو وهم
دعوي وارو دم
ڪنبي نه رکيو قدم
سي طالب رسيون نه توڙ ڪي
۱۱-۸-۱۹۶۱ع
راولپنڊي

هڻ نه دم دعوي جو
ان کان اڳ چڱو اٿئي
متان وقت خودي ۾
بيچري ٿيندي ڪانه ڪا
هٿ ٻڏي حبيب ڏي
ڪاوڙيون قريب جون
طالب مولا طلب ۾
جي ناتو نپائين
پو متان پڇتائين
ته پاند گچي پائين
ويهي وڃائين
جي چڱي ڇتائين
تون هلج هتائين
پاندن ۾ پائين
چئو سڄڻ ڪي سائين
ته ڪڇ پڇ ڪنهن پر ڪين ڪي
۲-۹-۱۹۵۷ع
راڻو بگهيو

تو ۽ تنهنجي يار ۾
ڪلهو نه هڻ قريب سان
ٿي آڏو هلين حبيب سان
پاء به آهين ڪين ڪي
ڪنهن ٿيندين ڪين ڪي
ڊاڻ ڪيندا ڪانه ڪا
طالب آهين تن جي
پرجهي نه ڪندين پير
وڏا فرق ڦير
پلا آهين ڪير!
جو من ۾ اٿئي مير
۽ سڏائين ٿي سير
شينهن منجهان شير
دلبر اٿئي دلير
ته نينهن ۾ ڪر نه نير
ته مٿو ڪيندئي مٿي ۾
۲-۹-۱۹۵۷ع
راڻو بگهيو

[۷]

ڊولڻ آهي ڊڪ

ڊولڻ ڊڪڻ ٿيو ٿو ڊڪي عيب اپار
ڪري ٿو ڪرم جي نافع پاڻ نهار
ڏهاڙي ڏئي ٿو پياسن ڪي پيار
غافل گنهگار ٿو بخشي پنهنجي پال سان
۱۹۵۷-۱۱-۷ع
هالا

ڊولڻ آهي ڊڪ ڪڍي عيب نه ڪنهن جا
محب جو مرڪ اهو آهي اصل کان
۱۹۵۷-۱۱-۷ع
هالا

محب آهي منهنجو ماڪي کان به منو
اينهن ڪنهن نه ڏٺو جنن مون ڏٺو محبوب کي
۱۹۵۷-۱۱-۷ع
هالا

ڪڏهن ڪرڪيو ڪين ڏوراپو ڏيئي
هتان مون پئي ته به ڪوسو ڪونه قريب ٿيو
۱۹۵۷-۱۱-۷ع
هالا

پيا ڏوه ڏڪن
 نٿا منهن چڙهن
 تو معافيون ڏي منن
 ٿا لڙيو لڙڪ پون
 ٿيون اڇنگارون اڇن
 پنهنجا پال پلاڻيا!
 ۱۹۵۷-۱۱-۷ع
 هالا

پسيو عيب پانهنجا
 اسان پارا عجيب جي
 هو ڏه ڏه پيرا ڏينهن ۾
 طالب مولا تنهن
 ڏسيو قرب قريب جا
 ته ههڙا حبين

منهن مٽيل محبوب جو
 دولڻ اڳيان ڏڪيوم
 جو ڏاڍو شرم ٿيوم
 نهوڙيل نيوم
 پيري پيري پال سان
 ۱۹۵۷-۱۱-۷ع
 هالا

ڪنهن ڪونه ڏنوم
 جي منهن ميري پانهنجي
 ۽ پري وينس پرينءَ کان
 طالب حال حبيب وٽ
 ته به سڄڻ سڏ ڪيوم

ڪنهن قريبن
 اوڻ سنڌي عيبن
 ڏنو آجهو عجيبن
 جو تڙيو طبيبن
 نرمل نصيبن
 آهي مجرو مجيبن
 پلاڻي سان پال ڪيو!
 ۱۹۵۷-۱۱-۷ع
 هالا

منهن مٽيو ڪين ڪي
 پاڻان ڄاڻي پاڻ ٿيا
 لوڪ لوڏي ڪڍيو
 عاجز جو علاج ٿيا
 طالب مولا مليو
 هميشه هن ڳاله جو
 ته هيڏو حبين

چهر ۾ چڙيون/۳۹

تو سهڻو روز سڏي
اڳليون يار اڏي
چنيو ڪين ڇڏي
گوڏي ساڻ گڏي
جو ترت اچي تڏي
ته به وهاري تو ويجهڙو
ع ۱۹۵۷-۱۱-۱۳

ڪراچي

سيڪنهن پيري سڪ مان
پلو ڏيو پرت جو
منهن ميران کي مورهنون
وهاري تو ويجهڙو
طالب مولا تنهنجي
جي هجي جي ڇڏي

محب وٽ مڻي
ڪڻيو روز ڪڻي
ڳڻ سندس ڳڻي
ڪروڙن کي قيد ڪيو
ع ۱۹۵۷-۱۱-۱۶

هالا

محبت جو متاع آه
پئي ٻاجهاريون ٻاجه مان
طالب مولا ڪيترا
هن ئي هڪ ڇڻي

ڪنهن جون ڪڇايون
عجيب اڱلايون
ميٽي ٻڌايون
ڳڻ وڏا ڳايون
وريو وريو وصال جون
ع ۱۹۵۷-۱۱-۱۶

هالا

ڪامل ڏسي ڪين ڪي
ڳي ڪنهن جون ڪونه ڪو
دلبر پنهنجي ديد سان
طالب مولا تنهن جا
تو ڏئي واڌايون

اُميدون عجيب مڃان
اهو ئي آهي
لاڳاپا لاهي

متان ڪو لاهي
اُجهو آسروند جو
ڪر ان جي قدم تي

رسي روز رندن ۾ قربائتو ڪاهي
طالب مولا تنهن جو ڪو مورھون مٽ ناھي
سينو ڇا ساھي ڪو منھنجي هن محبوب سان!
۱۹-۱۱-۱۹۵۷ع
هالا

جي ميري منهن اچن جي حضور حبيبن جي
سي نرمِل سندي نگاه سان ڌوپيو ٿا ڌوپن
هت به سندن هاڪ ٿئي ۽ مھند به سي مرڪن
چڱو چڱايون ڪري بيحد سان بچڙن
عادتون عجيب جون اھي ئي آھن
طالب مولا تهديئون جي وجھيو وڪ وڃن
تہ خالي ڪونہ ورن حبيباڻي حضور مان
۱۹-۱۱-۱۹۵۷ع
هالا

ڪري ڪوجھن ساڻ هو قرب مان ڪلام
معذورن ڏي موڪلي سوين روز سلام
نذر روز نوازا جانب وٽان جام
پڇي پختا سي ٿيا جي خالص هئا خام
طالب مولا توڙ ويا جي سندس پيا سام
جي سُنا نرمِل نام سي پري نہ ڪيائين پاڻ کان
۲۰-۱۱-۱۹۵۷ع
هالا

چهر ۾ چڙيون/۲۱

ڪو ڏکويائين ڏيه ۾
سو نوازيئين نگاه سان
۱۹۵۷-۱۱-۲۰ع
هالا

ٻڌم ڪونه ڪڏهن
جو ويو وٽس جڏهن

هليو ٿو اچي
ڏسيو مهرون محب جون
۱۹۵۷-۱۱-۲۰ع
هالا

جو هڪ پيرو حبيب وٽ
سو وريو ڪين وڃي

منهنجي محب وٽان
حبيب هٿان
ته سڏيو وهاري ست ۾
۱۹۵۷-۱۱-۲۰ع
هالا

ڪڏهن رنجايو ڪونه ڪو
مجرم کي معافي ملي
جو ڪري اچان اچان

محبت جي متاع جو
پلايون ۽ پيال
هرهر ٻڌي ٻاجه سان
۱۹۵۷-۱۱-۲۰ع
هالا

ڪونهي هت ڪو ڪال
اٿي پهر عجيب وٽ
سوالِي سوال

ڪامل ڪڪ نه ٿيو
اصلِي اڻ ميو
جيڪو وٽس ويو
نپائي نينهن ۾
۱۹۵۷-۱۱-۲۰ع
هالا

ڪارون ٻڌي ڪڏهن
قرب مليو قريب کان
طالب مولا طلب ۾
تنهن سان پرين پيو

سڄڻ يار سڄي
ٿو رکيو رمز رچي
ڏسيو وڙ عجيب جا
۱۹۵۷-۱۱-۲۱ع
هالا

عيب ڏٺا ڪين ڪي
طالب مولا طلب ۾
عجب ٿو اچي

طالب طبيبن ڪي!
نٿا پهچن پل ۾
۱۹۵۷-۱۱-۲۱ع
هالا

ڪهڙي منهنجي ڪل
هئي هئي منجه هڪل

ودو وڃي تار ۾
ڏنو عجيبن آڻي
سڄڻ ساماڻي
وڏا پال پلاڻيا

طبيبن تاڻي
ته دارو منهنجي درد جو
طالب مولا مست ٿي
حبيب هاڻي

جي جو جياپو

آءُ وري عجيب تون ته لايون نوان نينهن
 پي ڪي سرڪيون سڪ جون راتيون ڪريون ڏينهن
 محبت وارا مينهن بس نه ڪن برهه ۾
 ۱۹۶۳-۲-۲۳ع
 ڍاڪا

آءُ وري عجيب تون ته نئون نينهن لايون
 وصل جون وايون واري اچ وطن تي
 ۱۹۵۵-۸-۳ع
 حيدرآباد

عجيب اوري آءُ ته ساري سُور سٿائين
 زمانو ضعيف ٿيو ڇڏين لاءِ ۽ ساءُ
 محبت مان محبوب تون وار وصل جو واءُ
 ڦڙي ڦڙي تلاءُ ڪنو ٿيندو قرب سان
 ۱۹۵۵-۱۲-۱۳ع
 حيدرآباد

مٺا موٽي آ. سڄڻ ساريان ٿو گهڻو
 توري طالب يار جي آهي واه نه ڪا
 پارچ اچي ڀرت سان ٻولي ٻوليئي جا
 سهڻا سائين سا پوري ڪج پيار مان
 ۱۹۵۸-۹-۱۳ع
 حيدرآباد

سجڻ ساريان ٿو گهڻو	مٽي	اڃ	منا
چوٽ آهي چوٽي	طلب ۾	جي	طالب
اوتري	دل سان	ڏي	دل کي
اچڻ ۾ عجيب ڪا	کوٽي	ڪرين	متان

۱۳-۹-۱۹۵۸ع
حيدرآباد

سجڻ ساريان ٿو گهڻو	مٽي	آءُ	منا
ڏاڏا ڏينهن ڏنا	تون	عجيب	آئين ڪونه
سوين سُور سنا	طلب ۾	تنهنجي	طالب
ٿي رهون راتيون ڏينهن ٿا	ڪنا	۾	قرب

۱۳-۹-۱۹۵۸ع
حيدرآباد

سجڻ ساريان ٿو گهڻو	مٽي	آءُ	منا
ته لڏي ڪونه سماءُ	پرين	جيئن وري	وئين
لالڻ ڪو لقاءُ	تي	اچي اڳڻ	پسائ
طالب مولا ڏي منا	وار	وصال جو	واءُ

۱۳-۹-۱۹۵۸ع
حيدرآباد

سجڻ ساريان ٿو گهڻو	مٽي	اڃ	منا
مچائي وئين مچ	من ۾	سندو	محبت
ايندين ڪڏهن اڳڻ تي	سج	ٻڌاءِ	سجڻ

۱۳-۹-۱۹۵۸ع
حيدرآباد

چهر ۾ چڙيون/۲۵

سڄڻ ساريان تو گهڻو
چڙهي ورتو چوٽ
اٿئي اڻ موٽ
جانب ڏي جُودَ مان

۱۹۵۹-۳-۲۷ع

هالا

مٺا وري موٽ
تنهنجي عشق عجيب اڄ
طالبُ مولا تنهنجو
قرب سندو ڪوٽ

جام پياريئي جال
هيٺا منهنجا حال
ڪالھوڻي ڪال
طالب مولا جي مٺا

۱۹۵۸-۹-۲۰ع

هالا

محبت واري مٺي مان
وهي نه پڇئي ڪنهن ويل ۾
مٿيو منهن محبوب تو
ڪيئي ڪانه سنڀال

پرين پيارا
لائي عشق عجيب تون

۱۹۵۸-۹-۲۰ع

هالا

هٿن نه مناسب هو
پير ڪڍي وئين پوءِ

ڪين مڪو محبوب تو نينهن جو نياپو
تون ڀلارا ڀلا پرين جو جياپو
طالب مولا جو ٻيو سڱ نه سياپو
ڏيئي ڏوراپو پڇان تو پيار مان

۱۹۵۸-۹-۲۰ع

هالا

آئين چو نه اتي
جانب هو جتي
صفا ڪر صلح جي
۱۹۵۸-۹-۲۰ع
هالا

چهر ۾ چڙيون/۴۶
پلارا پلا پرين
واعدو وصال جو
هاڻي ڳالهه هتي

هٿن نه مناسب هوءَ
پڇيئي وري نه پوءِ
دلبر منهنجي دل کي
۱۹۵۸-۹-۲۰ع
هالا

پلارا پلا پرين
وعدو ڏئي وصال جو
ڏاڍو ڏک ڏنوءَ

سڄڻ ويٺو ساريئين
محبت وسايا مينهن
طالب مولا سان پرين
۱۹۵۵-۳-۱۷ع
هالا

راتيون ڪري ڏينهن
هڪاندا هجر ۾
ناتو نپائج نينهن

عجيب آهي آهنجي
توري سهڻا سپرين
۱۹۵۹-۹-۲ع

اٿئي پهر اون
پيو ڪنڌي ڪپر ڪونه

سڪان ۽ ساريان
هتي هتي تنهنجي هجر ۾
۱۹۶۰-۸-۶ع

جاني! جنن جو تنن ٿو
هنجهون پيو هاريان

سڪان سارو ڏينهن
ويٺو رڙو وسائين
۱۹۶۰-۸-۶ع

سپرين! تنهنجي سڪ ۾
محبت وارو مينهن

سپرين! توکي سک مان
وائي اها وات
ساريان ساري رات
ته ملان پنهنجي محب سان
۱۹۶۰-۸۶ع

سپرين! توکي سک مان
وينو تنهنجون واڙيون
پرین تنهنجي پرت کي
هاريو ٿو هاريان
سڏيان ۽ ساريان
نرمل نهاريان
پلپل پڪاريان
هنجهون تو لاءِ هجر ۾
۱۹۶۰-۸۶ع

سڄڻ، پيارا، سپرين
مون ۾ وري محب تون
هردم منهنجي حال کان
طالبُ مولا تو سندو
ڄاڻي ٿو الله
تو ۾ سندم ساھ
ٺاهي ويٺين ناھ
آهين تون آگاه
چٽ ۾ رکي چاه
حقيقت هن حال جي
۱۹۵۹-۱۱-۳ع
حيدرآباد

پرین هت پردیس ۾
هردم توکي هيچ مان
ڪرم ڪر قريب تون
ٿو لالڻ ليلائين
اڪيلو آهيان
دلبر ٿو داهيان
بي ڪنهن جو ناهيان
حبیب ٻڌي هٿرا
۱۹۵۹-۷-۲۸ع
لندن

حبیب ٻڌي هٿرا
مهر ڪر محبوب تون
ٿو ڪريان عرض اپار
جاني جي جيار

پيارا پرديسي- کي ڏي پل پل منجهه پيار
 سڀئي بخشج بديون سهڻن جا سردار
 سهڻا سڀ چمار تنهنجو ئي تان آهيان
 ۱۵-۸-۱۹۵۹ع
 لنڊن

پرين! تنهنجي پرت جون جي- ۾ آهن جايون
 هجر مون سان هر گهڙي هئي هئي ڪري هاڻيون
 آءُ وري عجيب تون ته نئون نينهن لايون
 وصل جون وايون وڙاءِ جلد وري پرين
 ۳-۸-۱۹۵۵ع
 حيدرآباد

جيڏهن ڪريان نهار ته آهين سڄڻ سامهون
 اينهين هوندس عشق ۾ جانب جي- جيار
 حاصل ڪندس حُب مان پلپل تنهنجا پيار
 لهي ويندا لطف سان سڀئي غم، غبار
 سهڻا سڀ چمار تنهنجو هوندس طلب ۾
 ۱۱-۸-۱۹۵۹ع
 لنڊن

وينو آهين وجود ۾ پرين پيارا
 جي- جا جيار تون ئي تون اندر ۾
 ۲۸-۴-۱۹۵۹ع
 لنڊن

چهر ۾ چڙيون/۴۹

اُهو دم حرام جنهن ۾ ياد نه تون هجين
نرمل تنهنجو نام اٿي پهر اندر ۾
۲۸-۴-۱۹۵۹ع
لنڊن

جڏي هن جسم جو سپرين آهين ساه
جاڻي هڪ الله حقيقت هن حال جي
۶-۶-۱۹۶۱ع
زيارت

آئون تو اچان اڪيون، پير ڪري
پنهنجو پيارل تون ڪجان دل تي هٿ ڌري
توري سچو سهڻا ساعت ڪين سري
طالب تنهنجي طلب ۾ نه ته تو مفت مري
حاضر ٿيان تو حضور ۾ لائين من ڳري
پوءِ پرين پير پري من پائين گل گرهائين
۱۵-۸-۱۹۵۹ع
لنڊن

متان ڪرين منا پرين پري کان پاڻا
آئون پنهنجي پاڻ ڪي تو ڄاڻان سڃاڻا
انهن وانگر آهيان جي آهن اياڻا
ساجن سھمان تو سندا ساهئون سيڀاڻا
سهڻا سيڻا پري نه ڪڇين پاڻ کان
۱۱-۸-۱۹۵۹ع
لنڊن

سھڻا	سوين	سر ۾	ماڻھ	گھڻا	ڏنام
ڏاڍا	ڌڪ	ڏنام	رڳو	تن	رمزن
پيچ	پنهنجي	پيار جا	پرين	تو	پاتام

۱۹۵۸-۹-۲۰ع
هالا

تون	منو	ماڪي	کان	ماڪي	خوب	مني
ڪا	منائي	مٺ	تنهنجو	مون	ڪڏهن	ڪانه ڏني

۱۹۵۸-۹-۲۰ع
هالا

جئن	پهريون	هيئي	پيار سان	پهر	به	هن ڪو پاڻ
ساڳي	صورت	ساڻ	هڪو	هٿ	حبیب ڪر	طالب مولا
سوره	اه	سڄاڻ	تنهنجو	پري	نه	ڪندس پاڻ

۱۹۵۵-۸-۳ع
حيدرآباد

پهر	پري	پاڻ	هن	حبیب	اڪيون	ڪڍي
سھڻيون	سرمي	ساڻ	پلي	ته	گھائن	گهور سان
سڄڻ	ڏاڍو	سڄاڻ	طالب	مولا	تنهنجو	پاسي
سڌيون	هن	سڀني	پاڻ	نه	ڪندس	پاڻ

۱۹۵۵-۱۲-۱۳ع
حيدرآباد

جڙيو جانب جي ۾

رٿان ۽ رڙبون ڪريان سڪان ۽ ساريان
پل پل ۾ پاريان جي ڪيم قول قريب سان

ويٺي وهامي ويئون راتين جون راتيون
ڪهندي ڪهندي قرب بره جون باتيون
لاتيون عشق اندر ۾ طلب جون تاتيون
جهاتين تي جهاتيون پاتم پنهنجي پاڻ ۾
ع ۱۹۵۵-۱۱-۲۷ پڪا ش ف

سهڻن جي صفت ۾ ظاهر آهي ذات
انس آهي ان سان ٻي ڪانهي بلڪل بات
طالب مولا تن جي وائي هرد وات
رهائين ۾ رات ويٺي وڃي وهاميو
ع ۱۹۵۵-۱۱-۲۷ پڪا شريف

متان ڪو پائئي تہ ٻاڙي ئي ماريو
مگر سڪ سڄڻ جي سمهڻ نه سيڪاريو
طالب مولا طلب ۾ جي ڪي جياريو
هنجهن ڪي هاريو ٿو ڏوئي داغ دلن جا
ع ۱۹۵۹-۷-۲۳ هالا

ساريندي سڄڻ کي
محبت وسايا مينهن
جڙيو جانب جي ۾
۱۹۵۶-۱-۲۰ع
ايري

راتيون ڪيم ڏينهن
طالب مولا طلب جا
نسنگ ڪيو نينهن

سڄڻ سور منهنجا
جام پياري جال
تيا سالن مٿي سال
طالب مولا طلب ۾
۱۹۵۷-۱۱-۲۵ع
هالا

ويهي ٻڌي شال
محبت سندي مٿي مان
سڪندي کي سورن ۾
ميڙيا محبت مال

دل ۾ ديرا لاهيا
سنياليو سڄڻ
پيا هنڌڙي منجهه هُرن
تا پلپل پور پون
جي ڪهين ويل نه وسريا
۱۹۵۹-۸-۱۵ع
لنڊن

منن محبوبن
باروتڻ کان ٻاجه پئي
پرين پراهان ڪين ٿيا
طالب مولا تن جا
سي ڪئن ياد اچن

ڪاند ڪميٽي ناهيان

ويچاري	آهيان	ويراڳڻ	ورونهن ۾
تنهنجي ماڻن جي ماري		سڄڻ	سهڻا سپرين
ٿئي نرمل	نيزاري	وساري نه ويه	تون
گهوٽ نه وجهه	گهاري	ملڻ ۾ مون ساڻ ڪا	
تنهنجي ئي تاري		طالب چوي طلب ۾	
ته به ڪاند ڪميٽي ناهيان		ڪوجهي جي ڪاري	

ته به تنهنجي آهيان يار!	اڳلي سڳلي، آيزي
گولي گنهگار	ڪني، ڪوجهي، ڪارڙي
قدم قربدار	هٽائج نه حبيب تون
سلهاڙيم سردار	پاند تنهنجي پاند سان
تن ۾ آهي تار	طالب چوي طلب جي
ڪاند ڪميٽي ناهيان	پيڙو رهج ڀٽار

توڙي ڪوجهي آهيان ڪتي	ڪاند ڪميٽي ناهيان
چڏين مٿان چني	سڄڻ سيل رکيو اٿم
ڏاٽر آه ڏني	تنهنجي محبت من ۾
تون ور ورتم هڪڙو	پيرن کان پني

ڪاند ڪميٽي ناهيان سيل رکيو ٿم ست
مونکي ڏج محبوب تون محبت جو مھت
ڏينديس رت ۽ ست پرين تنهنجي ڀرت ۾

جي وڙ نه ڪن هڪڙو سي ڪميٽيون سڏجن
در در لائي د کي وڙ وڙ ڏيو وڃن
حبیب جي حضور مان توڙئون ٿيون ترڃن
طالب تن جون ڪهڙيون ڳالهيون ڳئي ڳڻجن
سي سنڀاليون سڄڻ جي ڪيئن وڃن ڪين ڪي

تون تنين سان ٿي

رڙھ	تنين	سان	رڙھ	رڙھي	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	پين	رڙھ	ريجھ	قائين	
				۱۹۵۶-۵-۵ع		
				حيدرآباد		

گھم	تنين	سان	گھم	گھمي	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	پين	گھم	گھور	پرائين	
				۱۹۵۶-۵-۵ع		
				حيدرآباد		

رھ	تنين	سان	رھ	رھي	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	پين	رھي	روح	رنجائين	
				۱۹۵۶-۵-۵ع		
				حيدرآباد		

اچ	تنين	وٽ	اچ	اچي	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	پين	اچي	اهنج	پرائين	
				۱۹۵۶-۵-۵ع		
				حيدرآباد		

وچ	تنين	وٽ	وچ	وچي	جي	ڄاڻن
متان	وٽ	پين	وچي	واٽ	وچائين	
				۱۹۵۶-۵-۵ع		
				حيدرآباد		

چهر ۾ چڙيون/۵۶

ڊوڙ	تئين	سان	ڊوڙ	ڊوڙي	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	ساڻ	پين	ڊوڙي	دوه	پرائين
۵-۵-۱۹۵۶ع حيدرآباد						

مل	تئين	سان	مل	ملي	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	ساڻ	پين	ملي	مونجه	پرائين
۵-۵-۱۹۵۶ع حيدرآباد						

سمه	تئين	سان	سمه	سمهي	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	ساڻ	پين	سمهي	سور	پرائين
۵-۵-۱۹۵۶ع حيدرآباد						

ٿل	تئين	سان	ٿل	ٿلي	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	ساڻ	پين	ٿلي	ٿور	ڦٽائين
۵-۵-۱۹۵۶ع حيدرآباد						

نچ	تئين	سان	نچ	نچي	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	ساڻ	پين	نچي	نينهن	وڃائين
۵-۵-۱۹۵۶ع حيدرآباد						

ڪاءُ	تئين	سان	ڪاءُ	ڪائي	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	ساڻ	پين	ڪائي	ڪوٽ	پرائين
۵-۵-۱۹۵۶ع حيدرآباد						

چپر ۾ چڙيون/۵۷

جيڪي پي جاڻن
پي ۽ پرت وڃائين
۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

پي تنين سان پي
متان ساڻ پين

گهري جي جاڻن
گهري گهل پرائين
۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

گهر تنين کان گهر
متان کان پين

ويه جي جاڻن
ويه وه پرائين
۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

ويه تنين وٽ ويه
متان ساڻ پين

سلي جي جاڻن
سلي سک ڦٽائين
۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

سل تنين سان سل
متان ساڻ پين

تري جي جاڻن
تري ترهو وڃائين
۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

تر تنين سان تر
متان ساڻ پين

ٻڏي جي جاڻن
ٻڏي ٻوڏ پرائين
۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

ٻڏ تنين سان ٻڏ
متان ساڻ پين

مر	تئين	سان	مر	مري	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	ساڻ	پين	مري	منجو	وڃائين

۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

جي	تئين	سان	جي	جيڪي	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	ساڻ	پين	جي	جنجل	پرائين

۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

ڪل	تئين	سان	ڪل	کلي	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	ساڻ	پين	کلي	ڪل	پرائين

۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

دڄ	تئين	کان	دڄ	دڄي	جي	ڄاڻن
متان	کان	کان	پين	دڄي	ڊيڪ	پرائين

۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

وڙھ	تئين	سان	وڙھ	وڙھي	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	ساڻ	پين	وڙھي	وات	وڃائين

۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

چڙ	تئين	سان	چڙ	چڙي	جي	ڄاڻن
متان	ساڻ	ساڻ	پين	چڙي	چھر	پرائين

۵-۵-۱۹۵۶ع
حيدرآباد

چهر ۾ چڙيون/۵۹

چاھ	تنين کي	چاھ	چاھي	جي	چاڻن
متان	کي	پين	چاھي	چاھ	ڦٽائين
۵-۵-۱۹۵۶ع حيدرآباد					

ڏسُ	تنين کي	ڏس	ڏسي	جي	چاڻن
متان	کي	پين	ڏسي	ڏوھ	پرائين
۵-۵-۱۹۵۶ع حيدرآباد					

ڳاءُ	تنين کي	ڳاءُ	ڳائي	جي	چاڻن
متان	کي	پين	ڳائي	ڳالھ	وڃائين
۵-۵-۱۹۵۶ع حيدرآباد					

لاءِ	تنين سان	لاءِ	لائي	جي	چاڻن
متان	ساڻ	پين	لائي	لاڳ	وڃائين
۵-۵-۱۹۵۶ع حيدرآباد					

ڳول	تنين کي	ڳول	ڳولي	جي	چاڻن
متان	کي	پين	ڳولي	ڳجھ	ڦٽائين
۵-۵-۱۹۵۶ع حيدرآباد					

ڀول	تنين سان	ڀول	ڀولي	جي	چاڻن
متان	ساڻ	پين	ڀولي	ڀول	ڦٽائين
۵-۵-۱۹۵۶ع حيدرآباد					

لئون تنين سان لاءِ لائي لائي جي چاڻن
متان ساڻ ٻين لئون قنائين
٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

بيھ تنين سان بيھ بيھ بيھ جي چاڻن
متان ساڻ ٻين باھ پرائين
٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

روءُ تنين سان روءُ روئي روئي جي چاڻن
متان ساڻ ٻين راز وچائين
٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

نم تنين کي نم نم نم جي چاڻن
متان کي ٻين ناز وچائين
٥-٥-١٩٥٦ع
حيدرآباد

[۱۲]

رهاڻيون راهونڊ ۾

رات رهي راهونڊ ۾	ڪٿيسون روح رهاڻ
ويراڳي ورونهن لٽي	پري آيا پاڻ
سوا سوز فراق جي	ڪيئون نه ڪنهنجي ڪاڻ
طالب مولا طلب ۾	ڪيئون وٽ وراڻ
الله اهي آڻ	وري منهنجي وطن تي

۱۹۵۵-۱۱-۲۷ع

پڪا شريف - هالا

وري شال وطن ۾	سي آديسي اچن
رنگ لڳي راهونڊ ۾	محبت مچ مچن
طالب مولا مرد سي	ڏسي اڪيون ٽرن
واحد! مان ورن	رمي اهي راهونڊ ڏي

۱۹۵۵-۱۱-۲۷ع

پڪا شريف - هالا

محبت جا ميلا	رات هئا راهونڊ ۾
پسي رمز رندن جي	روح ڏنا ريلا
وهاڻيون وره ۾	وهواه سڀ ويلا
اچن البیلا	رمي اهي راهونڊ ڏي

۱۹۵۵-۱۱-۲۷ع

پڪا شريف - هالا

ویراڳن جي ورونه کي ساه سندم ساري
 واحد! وتم شل اچن واڳڙيون واري
 ويا گوندر گذاري رات رهي راهونڊ ۾
 ۱۹۵۵-۱۱-۲۷ع
 پڪاشريف - هالا

”رمي هل راهونڊ ڏي“ جت وحدت جي واکاڻ
 پياسي ات پين تا محبت پريا مان
 وحد جي ويساه سان تو ملي پيارو پاڻ
 طالب مولا طلب جا اهي اٿئي اهڃاڻ
 نينهن سندا نياڻ تا وهن واري وچ ۾
 ۱۹۵۵-۱۱-۲۷ع
 پڪاشريف - هالا

”رمي هل راهونڊ ڏي“ جت جوڳن ڪيو جوڳ
 ويهي وڃائون واري ۾ رڳن سندو روڳ
 پوڳن ڪارڻ پوڳ هو طالب مولا مرد تيا
 ۱۹۵۵-۱۱-۲۷ع
 پڪاشريف - هالا

رند رهن راهونڊ ۾ جوڳي ٿيو جنگ
 لڪيو ٻڌن لوڪ کان لالائي جا لنگ
 ڏنگن مٿي ڏنگ پين شوق شراب جا
 ۱۹۵۵-۱۱-۲۷ع
 پڪاشريف - هالا

چهر ۾ چڙيون/۶۳

رضا واري رمز ۾ رند رهن راضي
محبت واري مام سان قلب ڪيئون قاضي
قبل نه ماضي هر دم آهن حال ۾
۱۶-۹-۱۹۵۵ع
حيدرآباد

رندن پنهنجي رمز ۾ حاصل ڪيو حال
ميتريائون محبوب لاءِ محبت سندو مال
”لباس الكافرين قلوب المؤمنين“ اهو اٿن احوال
طالب مولا مرد ٿي ڪن قرب منجه ڪمال
جلال ۽ جمال اوري ڇڏي اڳي ويا
۱۶-۹-۱۹۵۵ع
حيدرآباد

رند ڪن ٿا رمز ۾ گوندر منجهان گذر
مرد جو ڪن در ۾ طالب مولا مرد ٿيا
۱۶-۹-۱۹۵۵ع
حيدرآباد

رندن جي رمز جو رندن کي ئي راز
وڻي پنهنجي وجود ۾ پري ڪن پرواز
”لباس الكافرين قلوب المؤمنين“ رکن غماز
طالب مولا مرد سي نرمل منجه نياز
سڀ وڃائي ساز رهن ٿا راهونڊ ۾
۱۶-۹-۱۹۵۵ع
حيدرآباد

[۱۳]

گونگیون گوئ کٽي ويون

اَڪن کي آئون روڪيان جيئن رڻن کان
 تيئن تيئن تنهنجي تات ۾ رهي رنائون
 مٿن ماڻ نه اچڻي جو پرڻ پڇيائون
 طالب مولا طلب ۾ سهڻو سوجهيائون
 هنجون هاريائون سڄڻ ساريندي گهڻو
 ع ۱۹۵۸-۹-۲۳
 حيدرآباد

اَڪن جي اداس جو ڏاڍو ڏک ٿيوم
 آين آب عجيب لءِ تڏهن پتو پيوم
 ريتن کي روڪڻ جو وڏو وس ڪيوم
 طالب مولا تن کي پلوءِ پاند وڌوم
 چرين کي چيوم ته به رهيون ڪين رڻن کان
 ع ۱۹۵۸-۹-۲۳
 حيدرآباد

تتي چيم تن کي ته مٿيون ماڻ ڪريو
 طالب چوي طلب ۾ چوندو سڀ چريو
 هدايت حبيب جي ڪي ڪجهه ڪن ڪريو
 وريو ڪي وريو اجهو واءِ وصال جو
 ع ۱۹۵۸-۹-۲۳
 حيدرآباد

چهر ۾ چڙيون/۶۵

هي	هنجهون	مر	هون
پرينءَ	جي	لهءَ	پون
دويو	پيا		تون
چون	جيڪي	چون	
طالب	آزار	اندر	جا

۱۹۵۸-۹-۲۳ع

حيدرآباد

وري	وراڻيو	واه	جو
روئي	چيائون	رمز	سان
اڪيون	آليون	چو	ڪيون
طالب	مولا	تڏهين	
جي	تا	محب	ملن

۱۹۵۸-۹-۲۳ع

حيدرآباد

وري	ويهي	تن	سان
آهن	منهنجي	به	اندر ۾
ڪچان	ٿو	ته	قريب جي
ڪچو	پڇو	ڪين	ڪي
طالب	مولا	ساڻ	ئي
دلبر	نيٺ	ديدار	

۱۹۵۸-۹-۲۳ع

حيدرآباد

چهر ۾ چڙيون/۶۶

ان دم هي اندر مان نُڪتو ٿيو نروار
ته طالب مولا تن کي آهي پرينءَ سان پيار
اڪيون ڪنديون اڪن سان عشق سندو اچار
ايندن ڪونه عجيب ري ڪڏهن ڪوبه قرار
چڏين ته چيه ڪن اٿن اندر ۾ آزار
روئي ڀلي ته رڄ ڪن سو سندن ئي سينگار
دلبر دل جو يار ملندن ته ماڻ ڪنديون
ع ۱۹۵۸-۹-۲۳
حيدرآباد

اڪيون ايشن چون
ويچاريون وس پانهنجي
طالب مولا طلب ۾
سائين سبب ڪندن
ته پسون روز پرينءَ کي
اصلئون نه آهن
رويو روز رڻ
ته روڻ وڻدن روڪجي
ع ۱۹۵۹-۸-۱۱
حيدرآباد

سڄڻ! سارو ڏينهن
اڪن منجهان مينهن
رڻدي رڻدي گذريو
وسندي وسندي رات ٿي
ع ۱۹۵۹-۸-۱۱
حيدرآباد

سڄڻ! ساري رات
پرھ ڦٽي پريات
رڻدي رڻدي گذري
ته به اڪيون آليون ئي رهيون
ع ۱۹۵۹-۸-۱۱
حيدرآباد

روئي روئي رات
سهڻن سپرين جي
وھائي وھائي ڪيم
هيم وات ڏينھرو

ڪنهن ويل نه وسري لالڻ سنڌي لات
طالب مولا کي هڻي طلب تنهن جي تات
اچي ٿي پريات ته به اڪيون آليون ٿي رهيون
۱۹۵۹-۱۰-۲۹ع
حيدرآباد

وسيو ٿيون وسن اڪيون اوهيرا ڪريو
ڪهڙي مجال مينهن کي جو اينهن ٿي اچن
طالب مولا طلب ۾ ٿميو روز ٿمن
جيڪر محب ملين ته به رهنديون ڪين رڻن کان
۱۹۶۱-۵-۱۹ع
حيدرآباد

وسي وسي مينهن سڀئي پٽ پساڻيا
سُڪا سڀ ساوا ڪيئن رهي راتو ڏينهن
اينهن منهنجي نينهن اندر کي آباد ڪيو
۱۹۶۱-۵-۱۹ع
ڪوه مري

ڇو ٿو ڪرين مينهن مون سان ريس رڻن جي!
طالب مولا سان ته ڪيا ناحق وڏا نينهن
تنهنجا ٻئي ڏينهن منهنجي موسم سڀڪا
۱۹۶۱-۵-۱۹ع
ڪوه مري

ڇو ٿو ڪرين ريس مون سان مينهن رڻن جي!
طالب مولا سان ڪيا قرباڻتي ڪيس

تنهنجا به آهن ڪي ڀلا جاني جوڙ ۽ جيس؟
جنين جي ٻاڻيس جهوريو تنهنجي جان کي
۸-۹-۱۹۶۱ع
ڪوه مري

اڪيون ۽ مينهن
هو موسم جو محتاج ٿيو
هن ۾ نرجا نينهن
ٻئي نه اکر هڪڙي
هي وسن راتو ڏينهن
هو طالب! وسن وقت تي
۸-۹-۱۹۶۱ع
ڪوه مري

مينهن ته طالب وس ۾
هي بنهين نه ڪن بس
اڪيون نه پنهنجي وس
هو وسي ٿو وقت تي
۸-۹-۱۹۶۱ع
ڪوه مري

مينهن ته رڳوئي مينهن
هو وسن فقط وقت تي
هي شوق ۾ ٻيئي شينهن
پر نينهن نه آهي ان ۾
هي رڻن راتو ڏينهن
هو هوا تي هليا وڃن
۸-۲۹-۱۹۶۱ع
ڪراچي

مينهن وسن ٿا مند تي
هو ڀروس ويچارا ٿيا
هن جي موسم هڪڙي
هو رڳو ٻارهين ماه ٿا
اڪيون روز وسن
هي وس ۾ ڪين رهن
هي ٽميو ٽميو ٽمن
سڪا ساوا ڪن

هي دمدمر ٿيون دلن کي
هو وسيو نيٺ وڃن
اچو آب ڏين
هي طالب! وڃن ڪين ڪي
۸-۹-۱۹۶۱ع
ڪوه مري

متان مينهن ڪرين
هي وسن ٿيون هر ويل ۾
هي سڪا ساوا روز ڪن
مورهئون جي نه مڃين
تون ڪا ريس اڳن سان
تون هڪڙي رات وسين
تون ٻارهين ماه مڃين
ته بيهي ڏس پنن سان
۸-۹-۱۹۶۱ع
ڪوه مري

مينهنُ وسي ڇا ڪندو
جن دلبر جي ديدار جون
پري هوندي به پرينءَ سان
جيڪي رب رکيون
وسن پل ته اڪيون
ڄاڻيون روز چڪيون
پيئي پي پڪيون
سي طالب پلي توڙ ڪن
۸-۹-۱۹۶۱ع
ڪوه مري

جئن ٿي مينهن وسيو
اوهيرا ٿي ان ڪيا
هي زوراور زور ۾
هو ويو، ڪونه وريو
تئن پي اڪيون اُمنديون
ته هن پڻ قهر ڪيو
هو وسي نيٺ ويو
هي طالب ساڳي تات ۾
۸-۹-۱۹۶۱ع
ڪوه مري

ڪٿي مُند مينهن جي ڪٿي اڪن آرا
هو ورن ٿا وقت تي هي طالب مولا تار
هي سدا ساوڻ پار هو محتاج موسمن جا
۱۹۶۱-۸۹ع
ڪوه مري

پڇن پڇرن پاڻ ۾ ويچارينون وسن
ڪڇن پڇن ڪين ڪي نه ڪي ڪجهه ٻڌن
سدائين صبر جي عادت آه اڪن
طالب مولا طلب ۾ گوء ڪٿي گونگن
تڏهن لڙڪ اگهين حنين هٿن سان
۱۹۶۱-۸۸ع
راولپنڊي

پڇن پڇرن پاڻ ۾ ڪڇن ۽ نه پڇن
ٽمن ٽهڪن وره ۾ ڪي اندر منجهه اٿن
اڪيليون عجيب لاءِ ڪريو مانڊاڻا مڇن
سدا رهن صبر سان جو عشق لڳو اڪن
پيغمبرائي پر ڪي پارو ٿيون پارن
تڏهن محب تن جي وٽن منجهه وسن
طالب مولا طلب جا ڪيا حج هنن
سڪ ۾ کان سين گونگيون گوء ڪٿي ويون
۱۹۶۱-۸۱۰ع
راولپنڊي

چهر ۾ چڙيون/ ۷۱

ويٺيون	ويچارين	پڇن	پڇرن	پاڻ ۾
برهيل	بيماريون	رڻن	رڻن	ڪين ڪي
عشق	آزاريون	ايوب	جنن	اندر ۾
ٿيون	پر ڪي	تڏهين	طالب	مولا
گونگيون	گوءُ ڪٿي	محبّت	جون	ماريون
۱۰-۱۹۶۱ع	راولپنڊي			

صبر	جنين	جو	سير	پڇن	پڇرن	پاڻ ۾
نورتيو	وسائن	نير	مٿيون	محڪم	ماڻ	سان
پت	رڪندن	پير	طالب	مولا	طلب	۾
گونگيون	گوءُ ڪٿي	ويون	طلبئون	ڪائي	تير	
۱۰-۱۹۶۱ع	راولپنڊي					

ڪن	محڪم	ماڻ	مدام	پڇن	پڇرن	پاڻ ۾
ڪڏهن	ڪن	نه	ڪلام	بي	زبانين	برهه ۾
صبح	توڙي	شام	اٿن	آب	اندر	مان
ڏنن	اڳهڻ	جو	انعام	حبيب	نيٺ	هٿن سان
سڄڻ	ڪين	سلام	طالب	مولا	طلب	۾
گونگيون	گوءُ ڪٿي	ويون	گوليون	هيون	گگدام	
۱۰-۱۹۶۱ع	راولپنڊي					

پڇن	پڇرن	پاڻ	۾	اٿن	گجها	گاروڙا
جاني	لاءِ	جڏن	ڪي	جي	۾	جاڪوڙا
پنهنجي	اٿن	پاڻ	۾	ٿمن		ٽاڪوڙا
گونگن	مينهن	وانگيان		ڪن	اڀريو	آروڙا
مُن	مائين	جا		سُجن	نه	ساڪوڙا
طالب	مولا	طلب	۾	پنن		پانچوڙا
گهوڙا	ڙي	گهوڙا		گونگيون	گوءِ	ڪٽي ويون

۱۰-۸-۱۹۶۱ع

راولپنڊي

پڇن	پڇرن	پاڻ	۾	لڙڪ	سوين	لاڙي
سدا	رهيون	صبر	سان	پچار	نه	پاڙي
حبیب	هلي	آيو		گورڙها	ڪئين	گاڙي
طالب	مولا	طلب	۾	سڪ	چڏين	ساڙي
گهوڙا	ڙي	گهوڙا		گونگيون	گوءِ	ڪٽي ويون

۱۰-۸-۱۹۶۱ع

راولپنڊي

پڇن	پڇرن	پاڻ	۾	نه	ڪنهن	سان	سور	سَلن
سوين	سوز	اندر	۾	رکيو	روز	وهن		
دانهون	درد	فراق	جون	ڪنهن	ڪي	ڪين	ڏين	
"الْفِرَاقُ أَشَدُّ مِنَ الْمَوْتِ"	جي			سختي	خوب	سهن		
"الْهَجْرُ قِطْعَةٌ مِنَ النَّارِ"	جي			رمزن	منجهه	رهن		
عشق	واري	آڳ	۾	پڇيو	ٿيون	پڇن		
سڄڻ	انهن	جي	سامهون	جُھڪيو	ٿا	جُھڪن		

حبيب هليو اچن
مجيون محبوبن
گونگيون گوء کٽي ويون
۱۰-۸-۱۹۶۱ع
راولپنڊي

طالب مولا طلب مان
گالهيون تن جي ڳڻن جون
شابس تن سچن

نه ڪي ڪنهن کي چُون
دمدم اندر تون
هُونهنئين هئن ٿيون هون
ته سور ويهي سمجهون
پيرين اچيو پون
گونگيون گوء کٽي ويون
۱۶-۸-۱۹۶۱ع
هالا

پچن پچرن پاڻ ۾
ڦٽيون، ڦٽ فراق جا
بي وصالين بره ۾
اچي ٻولي اُن جي
طالب طلبن واريون
رويو رويو رون

لڙڪ سوين لاڙين
پرت ڪي پاڙين
هي ساوا ٿيون ساڙين
عاجزيون آڙين
وَرُ وَرُ ولاڙين
گونگيون گوء کٽي ويون
۱۶-۸-۱۹۶۱ع
هالا

پچن پچرن پاڻ ۾
ويئون پنهنجي پر ۾
سڪا ساڙي سڀڪو
قدم پياري پرينءَ جا
طالب مولا طلب ۾
نينهن اندر ناڙين

نه سوريٽيون سمجهن
پر مُنيون نٿيون مڃن

پچن پچرن پاڻ ۾
چوان روز چريون نه ٿيو

چهر ۾ چڙيون/۷۴

اشارن	ڌارا	ستيون سمجھن ڪين ڪي
اٿن	چا	خبر ناھ اندر ۾
سٽن	جو صبر ڪيو	ڪهي وجھن نہ ڪنھن ڪي
ڏڪن	تا منھنجا ڏوھ	مظلومن کان مورھئون
رھن	شل راضي روز	طالب طلبن واريون
ويون	گونگيون گوء ڪٿي	مولا مدد ٿين

۱۶-۱۹۶۱ع
هالا

هي صابرين سڙيون	پچن پچرن پاڻ ۾
عاشق ٿي اڙيون	اچي ڪٿي اوچتو
دردن جون ڌڙيون	پنھنجي اٿن پاڻ ۾
گذارين گھڙيون	رويو رويو رمز سان
ڪن نہ ڪاوڙيون	متان مورھئون مون مٿي
جو لالڻ ساڻ لڙيون	تو طالب ڊڄان تن کان
گونگيون گوء ڪٿي ويون	ريھون ڪن نہ رڙيون

۱۶-۱۹۶۱ع
هالا

ٿيون سڄڻ سنڀارين	پچن پچرن پاڻ ۾
ھنجھون ٿيون ھارين	مڙن نٿيون منٿ تي
ڏيل ٿيون ڌارين	ڪرڙيون ٺھاري قھر مان
جي گوندر گذارين	الله بہ ٻڌي ان جي
تہ مونکي نہ مارين!	طالب ڊڄان تو تن کان
گونگيون گوء ڪٿي ويون	پاڻ، ڳڙيو ڳارين

۱۶-۱۹۶۱ع
هالا

هجن سلامت
نه هلائي جي حجت
درد جي دقت
هي البليون البت
ماريون هي محبت
سرين سعادت
خاصي بي خدمت
تن سان مور ڪبي مروت
اٿن محڪم محويت
گونگيون گوء ڪٿي ويون
۱۶-۸-۱۹۶۱ع

هالا

نه ڪنهن سان سور سلين
جاني ڪاڻ جهلين
ڏاهيون ڪين ڏسين
سهما ڪنهن نه سجين
محبين ڪي مچين
گونگيون گوء ڪٿي ويون
۲۳-۸-۱۹۶۱ع

هالا

ڪيئون مانڊاڻا مچي
عاشق تي اچي
ڪڏهن ڪابه ڪچي

پچن پچرن پاڻ ۾
مستانن سان مورگو
ويچارن ڪي ورهه ۾
چرن ڪي نه چوربو
هردم ڏهن حاضري
سڪ جي صديقي چوي
همدردي ڪبي هنن سان
هيڏي جن سان حبيب ڪئي
طالب چوي طلب ۾
نرمل جي نسبت

پچن پچرن پاڻ ۾
سختيون سورن جون سدا
ڪنهن ڪي قلق قلب جو
ڪاملون، قريشي چوي
طالب، فقط طلب ۾
ٿورايا نه ڏين

پچي پچري پاڻ ۾
اٿيون اهيرا ڪري
ڪيئون ڪانه قريب سان

طالب مولا طلب ۾
سچي ڙي سچي

ٿيون ريتيون ٻئي رچي
گونگيون گوءِ کٽي ويون
۱۹۶۱-۸-۲۸ع
ڪراچي

پچي پچري پاڻ ۾
آخر آيو انهن ۾
مست محبت ۾ ٿيون
طالب مولا طلب ۾
ٿي پنهنجو پردو پوش

ٿيون خودي ۾ خاموش
جذبو ۽ پيو جوش
پيئي چڻ مي نوش
هڪٻئي سان همدوش
گونگيون گوءِ کٽي ويون
۱۹۶۱-۸-۲۸ع
ڪراچي

پچي پچري پاڻ ۾
وهن ٿيون وره ۾
ڪاله کان به ڪرڙيون
طالب مولا طلب جي
ٿي صبر منجهه سيون

پختيون ٿي پيون
ٿي نياڻ ۽ نيون
مست آهن ميون
تئونس آهن تيون
گونگيون گوءِ کٽي ويون
۱۹۶۱-۸-۲۸ع
ڪراچي

پچي پچري پاڻ ۾
اٿن اندر عجيب جون
ستن ستر جهليو
منجهن ئي موجود ٿيا
پر ڪيون آهن قريب جي

ڪن ريجهي رهائون
عجيب آکاڻيون
اٿن گهورن ۾ گهاڻيون
گز ۽ ڪماڻيون
وره ويگاڻيون

هي نرمل نماڻيون
ڪئين راتيون وهائون
ٿيون رهن ريڪاڻيون
ته به حبيب هائون
ڪهڙيون ڪهاڻيون!
هي نينهن جون نياڻيون
سي گونگيون گوئ ڪئي ويون

۱۹۶۱-۸۲۸ع

ڪراچي

تڏهن رهن ٿيون طلب ۾
رڻدي رڻدي تن کي
هاڻي سانت صبر سان
پرين پنهنجون نه ڪيون
طالب مولا تن جون
ادب ڪريو انهن جو
جي ستيون ساماڻيون

[۱۴]

قدمن تان قربان ٿيان

جي وٺي تو وٽ آيا
پلائي جا پير
قدمن تان قربان ٿيان
۱۹۶۳-۳-۲۶ع
جام صاحب

ٿو چمان پنهنجا پير
طالب مولا تي ڪيئون
اوڀر ۽ سوير

جي وٺي تو وٽ آيا
تن تان گهور ٿيان
ته به قدمن تان قربان ٿيان
۱۹۶۳-۳-۲۶ع
جام صاحب

ٿو پنهنجا پير چمان
طالب مولا طلب ۾
مران جي جيان

جو هليا وٽ حبيب
قربائي قريب
لالڻ يار لبيب
جو پرينءَ وٽ پڄاڻيئون
۱۹۶۳-۳-۲۶ع
جام صاحب

قدمن تان قربان ٿيان
هيرايا هٿن سان
نه ته ڪنهن ڏسان ها ڪين ڪي
طالب، ٿيا طبيب

ته به رسيا محب مڪان
ڪٿي سورن جا سامان

پير گهڻي پتون ٿيا
طالب مولا طلب ۾

ڪمي ڪيائون ڪان
قدمن ڪيا ڪيترا

۲-۳-۱۹۶۳ع
شاھ پور چاڪر

هلي پھتا حبیب وٽ
اڪن تي احسان

پيرن پھچايو
نہ هرگز ھٽايو
ٿيو سانگ سجايو
تن ناتو نپايو
جت پچڻ پيئي ڪانہ ھئي
۳-۳-۱۹۶۳ع
ڳوٺ مٺو پٽي

هلي حبيب وٽ
تڪليفن تن کي
پھتا در دوست جي
طالب مولا طلب جو
ات پيرن پچايو

ات پچايو پيرن
تن شابسون ھجن
مون مٿي ميرن
چاھ منجھان چشمن
طالب مولا طلب ۾
۳-۳-۱۹۶۳ع
ڳوٺ يارو ماڇي

دلبر گھڻو دور ھو
جن رند سڀئي رت ڪيا
ويچارن وڌ ڪيا
مڃيا احسان ان جا
سي چميو ۽ چمجن

پر پيرن سان نہ پچن
هي ڦٽجو تا ڦٽجن
هي هيڄئون اٿيو هلن
هي تر نٿا ترسن
هي رندن منجھ رلن

اڪيون بہ آھن اڪيون
ھو رڻن ٿيون رت ڦڙا
ھو بيوس آھن برھ ۾
ھو نھارين نجيب کي
ھو اباڻڪيون عجيب لاءِ

احسان ڪيا اکين تي
طالب مولا طلب ۾
جهڻي نٿا جهلجن

پرت منجهان پيرن
چميو وريو چمجن
هلندي پنهنجي حبيب تي
۳-۳-۱۹۶۳ع
گوٺ ساجن گاهو

هلندي حبيب ڏي
هلن سڌا هيچ مان
اڪن جي به انهن ۾
پير جيڪي پتون ٿيا
طالب مولا تن جي
سيا راتو واھ

رند نه ڏسن راه
قربتون ٿا ڪن ڪاه
اميد اها آھ
چمجن منجهان چاه
سڪ جي چا ساراه!
هلي در دوست جي
۳-۳-۱۹۶۳ع
گوٺ ساجن گاهو

بلڪل اتان نه پليا
پهتا در دوست جي
طالب مولا طلب ۾
پتون پير ٿيا

جيڏهن نينهن نيا
چوهئون ڪٿي چيا
سڌي واٽ ويا
ته به ڦٽيل ڦريا ڪين ڪي
۵-۳-۱۹۶۳ع
گوٺ ساجن گاهو

رويو رويو اڪيون
چميو تن کي چاه مان
اينهن اشارن ۾
ته هي سلامت هون

اچو پيرن مٿي پون
ڌوڙ سندن ٿيون ڌون
چريون گونگيون چون
اسان سندا اسرا
۲۰-۳-۱۹۶۳ع
راولپنڊي

هي پير پيارا
ويتر ويچارا
سوين سچارا
سُونَهَن سڪ وارا
بيحد پلارا
تر ترسن ڪين ڪي
۲۰-۳-۱۹۶۳ع
راولپنڊي

وڃو وصال به ڪن
هر هر ساڻ هٿن
پرين سان پرچن
جُتي به ڪانه وجهن
صحت به نه سنڀرن
ته به حڪيمن وٽ نه وڃن
مٿن محبوبن
ڪيو تنگو نصيبن
جي ڪڇن پڇن ڪين ڪي
۲۱-۳-۱۹۶۳ع
لاهور

ٿيون پڇن ۽ پڇرن
راتو ڏينهن رڻن
عجيب ٿا اُگهن
وٺيو رند رڻن
گوليو ڳاڙهيون ڪن

ڇو نه چمان پانهنجا
رت وهائن راهه ۾
احسان ڪن اڪن تي
طالب مولا طلب ۾
هلن در دوست جي
سدا سوڀارا

اڪيون ته اڪن سان مليو
رڻن ته عجيب اُگهن ٿا
لاڙيو لڙڪ لهوءَ جا
پير ويندي پر ڏي
قتيل ويچارا فراق جا
مجروح ٿين محب لاءِ
رحم نه آندو روح ۾
طالب مولا تن ڪي
سي چميو ڇو نه چمجن

گونگيون اڪيون آگميو
لڪيو لڪيو لوڪ کان
آخر اچو انهن ڪي
پير سدائين ڀرت ۾
راهون مڙئي رت سان

ڪن احسان اڪن تي
طالب! لاتو تن کي
پيارن پزين

جو نرمل وٽ نين
هٿ نه حبيب
ڪڏهن پير نه پچيا
۱۹۶۳-۳-۲۲ع
راولپنڊي

پيرن ڪڏهن پرين جي
هلندي حبيب ڏي
راه مڙئي رت سان
ته به طالب پرت پتي

منزل ڪين مٽي
نه همت سندن هٽي
تن قرب مان ڪٿي
بهگڻ ٻڌين ڪانه ڪا
۱۹۶۳-۳-۲۲ع
راولپنڊي

جي اڪيون پير هجن
ته اگهاڙا عشق ۾
ڪئن ٿا ڦٽ فراق جا
رت ٿين جي راه ۾
ڪنجهن ڪرڪن ڪين ڪي
پهچن جڏهن پرين وٽ
طالب مولا طلب ۾
ڪڏهن ڏٺو ڪين ڪي
سپرن ڪڏهن ڪونه ڪو
ته به رڙهيو رڙهيو رڙهن

ته پتو پوين پنڌ جو
ڪئن ٿا سور سهن
چڪيو ۽ چڪن
ته به هيڃئون اٿيو هلن
توڙي پتون ٿيو پون
ته به ڏوراپا نه ڏين
پڻ اها صحت سندن
هن ڏي حبيب
ڪا پتي ٻڌين پرين
حبيب جي حضور ڏي
۱۹۶۳-۳-۲۲ع
راولپنڊي

جي اڪيون هجن پير
جن کي اچي ڪانه ڪا

ته پتو پوين پنڌ جو
جنبندي ڪڏهن جهڙ

چپر ۾ چڙيون/۸۳

ٿي اوير ۽ سوير
نينهن سندي نبير
شوق ۾ آهن شير
مٿان نه لٿي مير
هلڻ جي حبيب ڏي

۲۲-۳-۱۹۶۳ع

راولپنڊي

هڪجهڙي هنن لاءِ
ڪنهن ڪن نه قريب سان
هلندي در دوست جي
طالب مولا تن جي
هردم اٿن هير

وات وڃائيو وهن
۽ وسان ٿيون وڃن
پر ڪجهه ئي ڪين ڏسن
ڪارڻ قريبن

بلڪل بس نه ڪن
تا لاکيڻا لوچن
مورهئون ڪين مڙن
ڪمال ڪيو قدمن
اڪن تي احسان ڪيا

۲۲-۳-۱۹۶۳ع

راولپنڊي

اڪيون ته اونڌاهي ۾
حڪم هلين ڪونه ڪو
گونگيون ڪن گهمسان ڪئين
لڙڪ گهڻي لاڙين ٿيون
پر پير ويندي پرين ڏي
اوجھڙ ۾ عجيب لاءِ
پهچن وڃو پر وٽ
طالب مولا طلب ۾
انهن اڻ موئن

هلي در دوست جي
تا قريب ڏي ڪاهين
ٿورا ڪئن لاهين
رحمتون رحمان جون

۲۲-۳-۱۹۶۳ع

راولپنڊي

تا پير پڄائين
طالب مولا طلب ۾
گونگيون اڪيون انهن جا
انهن تي آهين

پر ڏسيو ٿيون سگهن
ڏسن ۽ نه ٻڌن
ڪي ٻڌايو به ڏين
ڳاله ڪئي به نه ڪن
اچڻ سان اگهجن
سوين سور سهن
وڏا قرب ڪمائيا

۲۲-۳-۱۹۶۳ع

راولپنڊي

اڪيون ته برابر گونگيون
پير ويچارا پتون ٿيل
اڪيون ته هنجھون هاريو
پير پنهنجي درد جي
اڪيون ته آخر محب جي
پير سدائين صبر ۾
طالب مولا
تن

پر زبانون ته اٿن
سختيون سڀ سهن
ڪجهه ته چيو ڏين
ڦڻجو ٿا ڦڻجن
وڃو چار ٿين
پري ٿي رهن
۽ ٿيو مست وٿن
هجر منجهه هلن
وڙهيو وريو پرچن
راڻل سان نه رسن
مٿي مظلومن
ڦڻجن، ڦڻ ڪين ڪي

۲۲-۳-۱۹۶۳ع

راولپنڊي

اڪيون ته برابر گونگيون
هي بي زبانا بره ۾
هو اشارن سان عجيب وڻ
هي سدا صبر شڪر ۾
هو پرچو نيٺ پرين سان
هي هر دم پنهنجي پر کان
هو پين مي محبت جي
هي هميشه هڪجهڙا
هو هرهر حبيب سان
هي طالب مولا ڪڏهن
ته به ڪرم ٿئي ڪونه ڪو
پرت وڏي پيرن

جو سھڙيا ساجن سين
پنڌ ڪئي هو ڪين
جي ٿي چيو جين
پيرن پڄاڻيون ڪيون
۲۵-۳-۱۹۶۳ع
لاهور

جن عاشق مست اليل
ويا عشق منجهان اصيل
جن رنن ٿا رذيل
پهتا در دوست جي
۲۸-۳-۱۹۶۳ع
خانپور ريلوي اسٽيشن

قنڄي خوب ڦٽيا
هلندي ڪونه هٽيا
سانگا سڀ ستيا
لت ۾ جنن لتيا
طالب مولا طلب ۾
۲۸-۳-۱۹۶۳ع
صادق آباد ريلوي اسٽيشن

پاڙون پنڌ پٽيون
سڀئي سک سٽيون
لت ۾ خوب لٽيون
ڪري ڪاه ڪٽيون

اڪن تي احسان ڪيون
رهبر ٿي رسيا
طالب مولا ٿيڻ ٿيو
پهتا وٽ پرين

پيرن پڄاڻيون ڪيون
پرين پيارن ڏي
رليا ڪين راه ۾
قرب جا قتيل

پيرن پڄاڻيون ڪيون
پرين پيارن ڏي
ويچارن وره ۾
اڪن روئي اگهيا
گس ۾ ڪين گهٽيا

پيرن پڄاڻيون ڪيون
هلندي حبيب ڏي
ٿي زخمي پنهنجي پاڻ کي
وڏا ور واٽن جا

جدا ڪونه جڻيون
مورهڻون ڪين مڻيون
رهي راند ڪڻيون
تريون طالب پانهنجون
۲۸-۳-۱۹۶۳ع
صادق آباد
ريلوي اسٽيشن

ڪڏهن جاني يار کان
وري در دوست جو
عجيب لاءِ اڪن سان
ڦٽي روز ڦٽيون

جهڻي ڪين جهليا
ته ڪنهن ڪونه پليا
جت طالب منزل محب جي
۳-۸-۱۹۶۳ع
اسلام آباد

پيرن پڄاڻيون ڪيون
پنڌ ۾ جڻن پيا
اتي ويا هليا

اٿيو پنڌ پون
اٿئي پهر اٿن
سد نه ٻي سمجهن
وينا ڪڏهن نه واٽ تي
۲۰-۸-۱۹۶۳ع
اسلام آباد

پيرن پڄاڻيون ڪيون
اڻ تن پنهنجي عجيب جي
طالب مولا طلب ري
جهل نه ڏني جڏن

سڪ ۾ روز سدا
ڪٿا سبب خود خدا
هلڻ جا حبيب ڏي
۸-۹-۱۹۶۳ع
مڪه معظمه

اڪيون سڪنديون ٿي رهيون
طالب مولا طلب ۾
ڪٿا قدامن حق ادا

پيرن تي پيئي
ڏھ ڏھ ڇميون ڏيئي
نرمل وٽ نيئي
سڄڻ ڏسون سيئي
جانب مليا جيئي
اڪن تي احسان ڪيا

۱۳-۹-۱۹۶۳ع

مدينه منوره

اڪن ڪري عاجزيون
ڪيئون التجا انهن کي
ته پڇايو پريت مان
سدا سڪون جن لاءِ
طالب مولا تن کي
قربائتن ڪيئي

عجيب جي آستان
مرئي ماڳ مڪان
ڪيئون اطمينان
الله وڏا ايمان
اڪن مڃيا ان جا

۱۳-۹-۱۹۶۳ع

مدينه منوره

ڊوڙي ڊوڙي پهتا
پسائون پرينءَ جا
ڏسي نور نرمل جو
طالب قدمن کي ڏنا
اهي سڀ احسان

هي قربائتا قدم
دلبر ڌاران دم
جيڪي گوندر غم
هئا اندر منجهه الم
جو ڪنهن کان ٿيا ڪين ڪي

۱۵-۹-۱۹۶۳ع

راهان ڪڏهن نه رهيا
ڪٿي ڪيئون ڪين ڪي
لاٿون سڀ اڪن جا
طالب مولا تن کي
ته به ڪيئون اهڙا ڪم

پر پير ڪٿي پريام
چاهه منجهان چميام
لڳن سان لاتيام
چشمن تي چايام
ته پرين خود پسيام
جو منهن سان پئي مليام
دوڙ سڀني ڌوتيام
جهڪ سندن چينيام
طالب احسان انهن جا

۱۶-۹-۱۹۶۳ع

اربع

۱۰ جمادي الاول ۱۳۸۳ھ

فجر نماز بعد

حرم شريف - مدينه منوره

ڪيا ڪرم ڪريم
پهچي در پرينءَ جي
دڙ تنين جي تهڏليئون
ميرا پئي محبتي
آئي جهير اڪن ڪي
تيس سرخرو سڄڻ وٽ
لڙڪن سان لعلن جي
اڪن سنڌي آب سان
مڙئي مچيام

سِرُ سڌائين سَتَ مِ

پِر سِرُ انهن کان سِر سو
 ڏي سجدا ڏيران ڏير
 رڳي پلائي جا پير
 تا هر دم مرد مثير
 ڏي سجدا سائينءَ اڳيان

پير به آهن پير
 قدم قدم تي جهڪڻو
 ان جي پيشاني مِ
 طالب مولا سڌجن
 صبح ساڻ سوير

پُري پهچائي
 محبت مچائي
 فرق فرمائي
 ميدان ملهائي
 ڪڏيو ڪهائي
 طالب مولا تنهن جا

پيرُ فقط پرينءَ وٽ
 سر سوين ڏئي سجدا
 ڪفر ۽ اسلام مِ
 محبت جي مقتل جو
 پاڻ کي پرينءَ لاءِ
 ڳڻ سڌا ڳائي

پِر سر نه رکي سانگو
 گهورَ ڏئي گهانگو
 نينهن مِ ٿي نانگو
 ٿئي مٿو مهانگو
 سچو وٽ صديقي چئي

پير به آهن پير
 گلا غيت جو ڪٽي
 نڪري نرمل ڪاڻ تو
 بي مڙئي ملڪ مِ
 سر ٿئي سهانگو

اوجي ڳاٽ اچي
هو محبتي مچي
بلڪل ڪين بچي
نينهن ۾ خوب نچي
ڪچڻ کان قريشي چوي

سر سدائين سنرو
وعدي تي وصال جي
رضا واري رمز ۾
نيزي واري نوڪ تي
سانگو ڪيو نه سچي

سدا برابر سرن جو
هليو پيا هلن
ته وري ڪين ورن
زخمي ٿيو پون
شابسون به هجن
سر سوين ئي سڄڻ تان

پير نه ڪڏهن ٿين
هي مارڳ ۾ محبوب جي
سر وڃن سوري ڏي
پير رڳو ئي پرينءَ لاءِ
طالب مولا تن کي
پر قربانيون ڏين

گهڻوئي ٿا ڪن
ات ڪٿي پير پڄن!
دبجو ٿين دفن
نيزن تي چڙهن
مورهئون ڪونه مڙن
صديق ٿا سڏجن
۽ سر سدائين ست ۾

پير ويچارا پرت مان
سر ٿين جت صدقي
پير وديا ته مٽي ۾
سر شهادت بعد پڻ
پير به طالب طلب ۾
پر سروپچ ئي صديقي چوي
پير قريو قنجن

جو سر مٿن ڏي سجدا
پر سر ٿئي گهاٽو گهاٽ
مقتل ۾ هي بات
ات پيرن پيئي ناه ڪا

پير به اهڙي ذات
پير نه وڃن پرينءَ وٽ
سر جي صديقي چوي
جت اڏي ۽ ڪات

پير به پير آهن
جت سر جي بازي ٿي لڳي
سر ٻڌن ٿا سھرا
طالب مولا سر ئي
ڪوندر سي ڪونجن
پر سر وانگر نه ست ۾
ات پير نٿا پڇجن
پيرن مينديون لڳن
ڪڇو قبول پون
سر ڪيا جن صدقو

پير پري ئي ٿا رهن
پيرن ڏني مند ملي
پير سڌائين پنڌ ۾
جنهن کي الله اوراهون
طالب مولا طلب ۾
سر ته اڳھارڙا به نه
سر سوري جي سامھون
هو مارڳ ۾ ئي مڳ
سر سونھن لالڻ لڳ
سرن ڏني ٻئي جڳ
سر ڏين ٿا سڳ
سر ۾ سا ئي رڳ
سر ڏين چاهئون جڳ
پر پير نه ٻڌن ڀڳ
هو دم دم ڳولن دڳ
هي ڪڇو قربانيون ڏين

پير به پوريون ڪن ٿا
جت پير پڇن ئي ڪين ڪي
پير ٽپن ٿا ڪوٽ
پير ته موٽي به سگھندا
سرويچ ئي سڌائين
هي طالب مولا طلب مان
ته پير نه ٿين گھوٽ
پر سر چڙهن تي چوٽ
ات سر وٺن ٿا ووٽ
سر پڇن ٿا ڪوٽ
پر سر آهن اڻ موٽ
جت به ٿين چاموٽ
ڪئي پرت اندر پالوٽ
سھرا مدح سرن تي

۽ چاه منجهان چانديون
محبت ۾ مانديون
رڻن ۾ رانديون
وهون نه ڪي وانديون
تن لئي هلن هيڪانديون
بلڪل ٿيون بانديون
انهن ئي آنديون
ته به پيرن پيرانديون
سدائين صديقي چوي

صدقي سر تان سون ٿين
سرويجن لئي سورميون
جن جن ڪيون سرن سان
انهي وڙ جي وروهن کان
سر جنين جا صدقي
سر ڏئي سهاڳڻيون
سر ڏئي سوکڙيون
محبت پلي مڻين هجي
سرن، سيرانديون

سرن سان صديقي چوي
تا صدقي سر ٿين
سر سُرها گل چڙهن
ٽنگن منجهه وجهجن
جي تا سر وڃن
۽ سرن پڪ پون
تا سيني رکيو سمهن
کڻي هنڌ پلنگ هجن
پانهون پانهيارن جون

ڪٿي پير پڄن
پيرن ۽ پزار تان
پيرين پون پيڙيون
پير ته ڪاٺي جا به تا
پر ڪٿان ملن ڪونه ڪو
پير فقط چمجن تا
سڄڻ سدائين سرن کي
پير پيراندي ئي رهن
سرن هيٺ اچن

وهاڻا سرن
ڪن محبتي ماڻا
وار به وڇاڻا

پانهون پانهيارن جون
سر لايو سر سان
سر لاءِ ڪن سهاڳڻيون

سيءَ سياري جو لڳي ته پري نه ڪن پاڻا
سر ئي سورمن کي صديقي چوي

پير ويچارا پند ۾ شوقئون هلن شتاب
گريل ڪن ئي ڪونه ڪو هلن منجهه حجاب
سچ ٿو صديقي چوي ڪچو ٿين ڪباب
مارگ ۾ محبوب جي ٿين خون خراب
ويهو رهن واٽ تي بلڪل ٿيو بيتاب
چرڻ کان چور ٿي هارائين حساب
ڏين جنبڻ کان جواب ته به سر سريو پجي سڄڻ

ڪڏهن ڪنهن نه ٻڌو ته پيرن سوريون ماڻيون
سر فدا ٿي سڄڻ کي ڳڻن سان ڳڌو
پيڻو ٿئي پين سان پر سڄڻ وٽ سڌو
”الانسان سري و انا سره“ مورهنون ڪين مندو
سر وڃي سوري تي پنهنجي لالڻ کي لڌو
سر، ٿو صديقي چوي ڪري نه ڪم ڪڌو
سر سوري پاڻ وڌو پير اهي ئي پٽ تي

پير به پنهنجي جاءِ تي وڏا وڙائتا ٿين
محبوبن جي ماڳ ڏي پُريو پهچائين
حبیب جي حضور جي واٽ نه وڃائين
اهي ٿورا انهن جا اصل کان آهين
پر سر انهن کان سرسا جو ڪنڌ به ڪپائين

راز به ٻڌائين
لوڪان نه لڪائين
پاڻ ۾ پائين
ات پير ئي پڄائين
سجدا ڏيئي سڄڻ کي

پيرن وانگر ڪين ڪي
پير حقيقت پانهنجي
سر سڄڻ جي سر کي
سج پڇ صديقي چوي
پر سر ٿا سرچائين

ٿا پلپل پيار به ڪن
چاهئون چميون ڏين
محبت مان ملن
گچي منجهه وجهن
ته سر لئي خوب سڪن
ته اڱڻ عجيب اچن
اها دعا به چون
سر کي سلام به ڪن
اينهن ٿئي نه ڪڏهن

سر کي جهلي سهڻا
سو سو پيرا سڪ مان
سر کي سيني تي رکيو
پانهون هار ڪري کڻيو
پري ٿيو پرينءَ کان
ويهو رهن وره ۾
سر سلامت تنهنجو
طالب مولا طلب مان
پرين پير چمن

پر سَرسا سر سو وار
رڳي رعبدار
پيشاني ۾ پار
ڏاڍا ڪي ڏهڪار
جنگي ٻئي جهونجهار
قهرِي منجهه قطار
ته شير به ٿين شڪار
شهر ٻئي شهڪار

پير ته رڳي پير ٿيا
ڪارا وار ڪلهن تي
وڏا جاه جلال جا
بيحد پرن جا ٿين
اڙنگ آهن اڪيون
پنبئون پيڪانن جان
نظرون نهارن جي کڻيو
سُونهن سونهاري سان

ڪٽ رنگينا رخسار
جڙيل جلويدار
گجگوڙيون گفتار
جن جا مٿا مٿيادار
سهڻا سي سردار
قربئون وٽ ڪلتار
ڪي ويهي ڪن ويچار
وهو سڀ وينجھار
جن جا حوصلا هشار
سر سدائين سوار
وڃي پري پئي پچار
سوري نه سينگار تن جو

نانگو ٿي نيو
قربئون جھڪي ڪيو
جت سر وڌي ويو
۽ گچي پاند پيو
سر ڪلي ٿيو ڪيو
ات پيو نه ڪو ٿيو
لالڻ وٽ ليو
جو پيرن ٻڌو پٽڪو!

چڱا هٿن ٿا چُون
جن ۾ جتيون پون

ڪٿي گل گلاب جا
ڪنڊا نڪ ڪونڊن جا
ڏند چپ سودا سهڻا
اڇا ڪنڊ انهن جا
صفون پڇن ٿا سو دفعا
ڪسن ته به قبول پون
سچ پچ صديقي چوي
ته تسليم ڪن تن کي
تن کي پير پڇن ڪيئن
پير ويچارا پٽ تي
طالب مولا تن جي
هو سوري جا سينگار

پيرن برابر پرين ڏي
پر سر سڄڻ کي پانهنجو
ات پير نه پڇي سگهيا
پير رهيا ئي پٽ تي
پي پيالو عشق جو
سر ئي ويو سڄڻ وٽ
سر پاتو صديقي چوي
انهين ڪڏهن ٿيو

سچ پچ صديقي چوي
ته پيرن جايون پنهنجون

تہ بہ پير پري ئي هون
جو صحيح سمجھيوسون
سدا، ڏٺوسون
وٺيو دلبر ڌون
تہ هنجھون حاصل سرن کي

پرين وهاري پاڻ سان
ڪوڙ نہ ڪبو ڪڏھين
سر سڄڻ جي سر سان
چڱون تن جون چاه مان
سدائين سنڀرون

جوتون وهڻا
سر ئي سڀاڻا
پرين ٿا پاڻا
ٿين حبيب هاڻا
انهن سان عجيب جا

سدائين سرن جون
سڄڻ جي سينن کي
چمن پيشاني پيار مان
سچ پچ صديقي چوي
ماڻا ۽ ٿاڻا

ات قلم ڪچي ڇا ڪندا!
جت پيرن جي نہ پڄت
جتي گهورون گهٽ
سر جي وٽن وٽ
ڪڏهن ڪا به ڪپت
سر ئي سدائين ٿو رکي

جتي سر ڪپت
سر جي اتي سوپ ٿئي
سر اتي صديقي چوي
پرين پڇن نہ پيرن کي
پير نہ ڪن پڙ ۾
پر پيرن سنڌي پت

رڻن ۾ ئي راند
سسي پوي پلاند
وقت نہ ڏي ويساند
سسي نہ وڃي وڙواند
خاوند سنڌي خاند
ڌڙ ويچارا ڌوڙ ۾

سڀن جي سدا ٿئي
پير وڃن تہ پري پون
سچ پچ صديقي چوي
هڻيو ٿي هند ڪري
اها اصلئون آه ڪا
تہ سسيون نيزي پاند

جاني جوئون ڪري ڏيون
 باجهاري ٻولي
 ڳالهه اها ڳولي
 جانب جي جهولي
 هي پُرجهي ڀرولي
 ته به ڦٽيل پير پري رهيا

ته به پهچن در دوست جي
 سجدا سو ڏنا
 ڪڏهن ڪونه ڏنا
 سينگارين سنا
 ته به سڄڻ جا صديقي چوي

مورهئون ٿيا مجبور
 منزل تي مهجور
 سانجهي ۽ سحور
 ۽ مڙيا نه هو مور
 پهتو پهرين پور
 نراڙ وارو نور
 ويو ٿي وهلور
 ڪيائين ڪلور
 طالب مولا تڏهين

مورهئون مٿي ڀر
 دلبر واري در

ڏاهپ سان ڏولي
 ويهي ڪيئين ورونهن سان
 اسان اڳ ۾ ئي ته پي
 سدا ملي سر ڪي
 طالب مولا ڪو پڇي
 توڙي هئا منجهه هولي

پيرن چيه چنا
 سرن اچي آستان تي
 سورھ سوري کان وري
 موئن مورهئون ڪين ڪي
 ڪوجها جي ڪنا

جڏهن پير پُرڻ کان
 پهچائون نه پنهنجي
 ڏنئون جواب جنبڻ کان
 منئون مڃئون ڪين ڪي
 ته سر سرڻ ئي لڳو
 اڳهئين هلي آستان سان
 هو ويچارو وهڻ کان
 قرب مان قريشي چوي
 حاصل ٿيو حضور

عاشق هلن اُبتا
 سر ڀر سدا ٿا وڃن

پيرين پند وساريئون
قرب مان قريشي چوي
پارين ٿا پرت جي
سريو ڪن هو سر
مرڳو ڇڏي مگر
وڃڻ جي ڪن ور
پيغمبرائي
منزلون محبوب جون

سُر سِڪوئي ڪري
پيرن ساڻ ته پند ۾
جنهن پيرين پند وساريو
طالب مولا توڙ ڪري
سر جنهن جو ست ۾
مڃائي مٿو
ڪپر ڪري ٿو ڪو
هرڪو هلي ٿو
سو صادق ۽ سچو
جيڪو جاني جو
سر ۾ پر سري سو
محبت محبوبن کي

ڪٿي سير سرن جو
هن جو سير سماء تي
قريشي چئي ڪند
ڪٿي پيرن پند
هنن هي ئي هند
قرب سان ٿو ڪچي

سر کي چميون چاه مان
راتيون وهائن رمز ۾
سيء نه سريتڻ کي لڳي
سر کي سينن تي رکي
وٺڻ ساء سرير جو
منهن تي رکي منهن کي
طالب مولا جن ۾
سي ري سر سرچن ڪين ڪي سدا
ڏين وهون ويچارئون
سر سان سچاريون
جن لئي سر ٿيا ستاريون
پڪجن پانهياريون
سر ڏئي سوپاريون
ڏين مٿيون موچاريون
طلب جون تاريون
سوگاريون

گل تين گاريون
سريتَن صديقي چوي

سدائين سهرن
رکي سر نه سمهن
صدقو سر ڏين
سر ڏئي سرچن
تن پيرن پنڌ وساريو

وڏا فرق ڦير
اها آهي ڪير؟
سريتون ڏيران ڏير
سريتَن پلا پير
سريتَن من ۾ مير
سريتون مڙئي خيرا
نينهن جي ڪن نبير
حبيب جي هير
سريتون ٿين سڪڙيون

سريتِي ڪاڪا ٿي ٿي
سريت پلپل پيار
سريت وفادار
سريت قرب قرار
سريت سار سنڀار
سريت سر ڏي يار

سر ڏنا جن سر کي
اهي سيني سمهاريون

سريتُون سمن تي
سريتَن جي سڪ ۾
سريتا سريتَن تان
سريتا صديقي چوي
جي سر پر سري اچن

سريتَن ۽ سريتَن ۾
سريت سريتِي ڪانه ٿي
سريتُون لين لکن مان
سريتَن رڳي سونهن ٿي
سريتَن جي صاف دل
سريتُون سر ڏين ٿيون
سريتُون هلن حساب تي
سريتَن کي صديقي چوي
سريتَن سر پير

سريتُون سو هزار
سريت هرهر ڏي هڏي
سريت محڪم مال تي
سريت طالب طمع جي
سريت رڳو سمهن لاءِ
سريت ٻي جو سر گهري

سريت پري پيرن سان
سريت فقط سامهون
سريت پلي سهڻي
سريت آخر ٿي ٿي
جَمِي ڏي جَمَارَ
سريت صديقي چوي

وريو وريو واٽ
تہ اٿڻ کان ڏين آت
جي قرب مان ٿيڻ ڪٿ
تہ بہ اوچا انهن ڳاٽ
ڪڏن جنن ڪنواٽ
مٿا مٿين جا
سرويچ ٿي سڏجن
ڪڏيو ٿا ڪڇن
پير اتي نہ پڄن
سر اطاعت ڪن
پير نہ پڳ ٻڌن
جي اگهاڙا ٿين
ٺهيو ٿا ٺهن
پيرن ۾ نہ پون
سيڪي سر ٺهن
تہ بہ هنجن منجهه هجن
ڏسي سرڻ سرن
سڄڻ روز سڪن

سريت پري پيرن سان
سريت فقط سامهون
سريت پلي سهڻي
سريت آخر ٿي ٿي
جَمِي ڏي جَمَارَ

پير گولين پند ۾
ڦٽجو ڦاڪون جي ٿين
سر ڪڏهن نہ سرڪيا
چڙهن نيزي نوڪ تي
سچ پچ صديقي چوي
لڏن نہ اڳيان لاٽ
مدامي منصور جان
سر هميشه حق تي
سر جتي ڏين سجدا
پيرن پڇا ناھ ڪا
سردارن جي ست ۾
وڻن ڪنهن کي ڪين ڪي
سر اگهاڙا سپين پرين
ڪلنگيون ڪلاھون ڪڏهن
قرب سان قريشي چوي
جهڪن جانب اڳتان
پيرن پند وساريو
تن لئي طالب تڏهن

چهر ۾ چڙيون/۱۰۱

سهڻن وٽ سونهن
سچ پچ صديقي جا

ٻنهي ٻانهن وچ ۾
ٿا گفٽا گوءِ کڻن

اصلئون آهن انڌ
جت حبیبڻا هنڌ
رڳي پراڻا پنڌ
سچڻ وٽ صديقي چوي

پيرن کي پريت جا
هلن ات هو هيچ مان
نماڻن نصيب ٿيا
پر قبول پون ڪنڌ

حبیب وٽ هلي
سرن مٽي ملي
سرن ڳالهه سلي
رمزن منجهه رلي
ته جاني جهول جهلي
ٿين پر پرينءَ تان صديقي!

پيرن پنڌ گهڻا ڪيا
پرين جي پيار جي
سورن جي صديقي چوي
هڻي انهن هنڌ ڪيو
سر ٿيا جي صديقي
هي هلي ڪا چلي

۱۹۶۷ع مارچ ۲۰

اسلام آباد

راولپنڊي

[۱۶]

درجا آهن دِلن تي

سر ته برابر سر ٿيا پر مَن جا ناهن مَتَ
دل تان لهن ڪين ڪي ڪڏهن جيڪر ڪَتَ
ته رڳي هوند هار ٿئي يا ڪلندي ٿئي نه ڪَتَ
جي دل تي چڙهن ڪين ڪي عشق جا الهَتَ
دل تي نه هجن درد ۽ پيا ڦوڙائي جا ڦَتَ
ته سر نه هجن منجهه سَتَ سچ تو صديقي چوي
۳-۳-۱۹۶۷ع
اسلامآباد

سر پلي ڏين سجدا سو سو ۽ سئو وارَ
چانث چمن چاه مان ۽ پرين جا پيزارَ
جي دل نه محبت ڪي مڃي ته سر ڪلهن تي بارَ
طالب مولا طلب جي جي دل ڪي لڳي لغارَ
ته سر به تڏهن سر ٿين نه ته بلڪل سي بيڪارَ
سر به تڏهن ٿا قبول پون جو دل پرڪن دلدارَ
سر جهڪن صد بارَ ته به درجا آهن دِلن تي
۱۷ رجب ۱۳۸۷ھ
۲۲-۱۰-۱۹۶۷ع
حيدرآباد

سر پيشانيون پنهنجيون
چميو چائنٽ چاه مان
پاڻهي وڃيو پاڻ کي
طالب مولا تن جا
دل نه مڃي جيڪڏهن
پل سهررا سر پائين
جودئون جهڪائين
تا پرين پرچائين
هو ڪلهان ڪپائين
ڳڻ گهڻا ڳائين
ته هليو هارائين
ته به درجا آهن دلن تي

۱۷- رجب - ۱۳۸۷ھ

۲۲-۱۰-۱۹۶۷ع

حيدرآباد

سر برابر ڪيترا
مهل اچي جي مورهنون
سوره سامهون جي ٿيا
دل گهرجي درياءَ جن
نلها پٽڪا ته ٻنڌن تي به
طالب مولا طلب ۾
تهان پوءِ عاشق کي
سر سوين هجن
بيحد بار ڪڻ
ته مڃيو مٿا ڏين
ته ڌڙ کان ڌار ٿين
نه ته سر ٿيو بار پون
ٻڌيو تا سگهجن
دلبر دل ڏسن
تا پيڻا پڪ وجهن
ته به درجا آهن دلن تي

۶ رمضان شريف ۱۳۸۷ھ

۹-۱۲-۱۹۶۷ع

ڍاڪا

جت لڳن سر جون بازون
دل نه هوندي شير جن
مقتل جي ميدان ۾
ڪٿيو پٽڪا پوئتي
اُت ارادا گهرجن
ته سر سيراپو ٿين
بيهي ڪين سگهن
بلڪل سي ڀجن

داور پسي دِلن
پختايون پلجن
درجا آهن دِلن تي

۹-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

طالب مولا طلب ۾
جن ۾ نيٽ نيڪ ٿئي
هي ئي حج به ڪن

دل سان ڪري دانهن
طالب، مولا تنهن جي
۹-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

جيڪو داور در تي
ته پيهر به وٺي پانهن

جي سڪڻا سر جهڪن
پيڻا ڪٿي ٻڌجن
نمازون پڙهجن
روزا پڻ رکجن
دائم دليون ڏسن
ته دهرا دان ملن
محبت رکبي من
ته به درجا آهن دِلن تي
۹-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

رڳو ڪعبي اڳيان
هلي احرام اجرا
نيٽ نيڪ نه آه جي
چمجي چائڻ رسول جي
ته به مولا ۽ محبوب پئي
قلب جڏهن ٿو قلب ٿئي
طالب مولا طلب سان
حج هزار ڪجن

مٿو نه ٿئي منصور
مورهڻون ڪن مجبور
جهجي ٿئي جهور
ته ڪري ٿي ڪلور

دل ٿئي فدا دوست تان
سر کي سودا، وسوسا
سر سڌائين ستن ۾
دل اچي جي عشق تي

چهر ۾ چٽيون/۱۰۵

دلبر جو دستور
پرچي ٿئي پرپور
درجا آهن دلن تي
۱۹۶۷-۱۲-۹ع
ڍاڪا

تہ گدو بندر ۾ گوڙ
نيرُ ۽ پيو نور
رڳو روئي توڙ
تي ڪري طلب ۾ توڙ
تہ بہ درجا آهن دلن تي
۱۹۶۷-۱۲-۹ع
ڍاڪا

سر فدا ٿا ٿين
مرڳو ڪين مڃين
تہ ڪلهان ڪنڌ ڪين
مُهْمَن مٿا ڏين
تہ بہ درجا آهن دلن تي
۱۹۶۷-۱۲-۹ع
ڍاڪا

رَمَزن واري رڳ
تنهن وڃايا ٻئي جڳ
جنهن جا دل ۾ دڳ
جي سڪڻي ٻڌي پڳ

طالب مولا دل سان
دل ئي دردن ساڻ ٿي
سر ۾ نلھو سور

سر ۾ رڳو عشق ٿيو
هوندو هر دم تنگ ۾
سر ڦريو تہ سدائين
طالب مولا دل ٿئي
پلي سر ٻڌجي موڙ

دائم دل جي زور تي
بلڪل باطل ڳالھ ڪي
ڪاهيو پون ڪٽڪ ۾
طالب مولا مرد ٿا
ستون سر جھلين

آهي برابر سر ۾
دل نہ ڏني جنهن داور ڪي
نيت ڪي نيڪ ٿي
ان مان وري ڪين ڪي

وٺبا سڀئي سڳ
ته به درجا آهن دلن تي
۱۲-۹-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

طالب مولا دل ڏئي
چاهئون ڏبي چڱ

جُهڪي نه جيڪر دل
منافقي منزل
مورهئون ڪو مشڪل
هڙ ئي ٿئي حاصل
ته به درجا آهن دلن تي
۱۲-۹-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

سر جهڪيو ته ڇا ٿيو
ته اها اڪثر ٿي ٿئي
سر ڏني نه حل ٿئي
طالب مولا دل سان
سر ويدجي اول

رڪي دل تي بيحد پُر
تيڏهن ڪري ڪر
واٽن جو ڪو ور
ڪونهي خوف خطر
دل سان ئي دلبر
”دل ئي ديرو دوست جو“
۱۲-۹-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

سر سدائين ستن ۾
جيڏهن لاڙو دل جو
ڪڏهن ڏسي ڪين ٿو
دل واري دنيا ۾
طالب مولا ٿو ملي
سر نه ٿئي ٿو گهر

ته به ماڻهو جال جين
ته به هڙئي پيا هلن
ته به گهمن ۽ قرن
ته به کائن ۽ پين
ته به رستن تي رهن

سر ۾ سودا ٿي پوي
جنون جيڪر ٿو ٿئي
جي هجين ماليخوليا
وسواس ئي وڌي وڃي
مندڙا، تندڙا، لولڙا

هڪدم مريو پون
ته به ڪري ڪجهه نه سگهن
دليون خبر ڏين
پرين پوءِ پڇن
پي ٻولي ناه ڪا
۱۹۶۷-۱۲-۹ع
ڍاڪا

آهي دل جي وس
نه ته بلڪل ڪري بس
جن طالب مولا دل چوي
۱۹۶۷-۱۲-۹ع
ڍاڪا

ڏسڻ کان به سوچن
ٻڌڻ ڇڏي ڏين
ته چڙيا ٿي پون
هلي ڪين سگهن
جواب ڏئي وهن
طالب مولا طلب ۾
۱۹۶۷-۱۲-۹ع
ڍاڪا

سجدا خوب ڏين
ڏاها ڪونه ڏسن
جي دل کي پاڪ رکڻ

دل بيٺي ته دنگ ٿيو
حڪيم هيڪاندا اچن
ڪرڻ ۽ ڪوٽڻ جي
طالب مولا سر کي
دلبر دل گهرن

سر ويچارو سدائين
دل چويس ته ويدجي
اونهين ٿئي اوس

اڪيون ٿين جي انديون
ڪن به جيڪر ڪڏهن
سرن ۾ سودا ٿئي
پير به ڀڙ ڇڏين جي
۽ مڙئي عضوا ضعف کان
ته به دليون دوست پسڻ

سر ته رڳو رمز ۾ به
پيشاني جي داغ کي
نظر انهن تي الله جي

نيتون ٿيون نڀجن
پختيون ٿيون پون
سر ته هلن ٿا حڪم تي
۷ رمضان شريف ۱۳۸۷ھ

۱۰-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

جنهن ۾ نڄ نيڪي- جون
طالب مولا طلبون
ڪم ارادا ڪن

دل ٿي ڪري دنگ
وحدت وارو ونگ
نيائي سا ننگ
پاري پر پتنگ
رمزن جو ٿس رنگ
پر ظاهر سر ٿيو ست ۾
۱۰-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

هيٺائي ۾ حبيب وٽ
وجهي ٿي واحد سان
نرمل ڪاڻ نروار ٿي
عشق واري آڳ تي
طالب مولا طلب جي
آهي دل اڙبنگ

دل ٿي هجي حيات
ڪري نه هوءَ هيهاٽ
رکي عشق عجيب سان
۱۰-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

سر ڪچي ته به ڪا گهڙي
طالب مولا ماڻ ۾
مورهئون ٿئي نه ممات

پر دل پئي پوءِ به جئي
ته هو جيئرو ٿو ٿئي
پيو ڪائي ۽ پئي
ڌاٽر به ڏان ڏئي

ماڻهو مري ته مريو وڃي
ڪڍيو وجهن ڪنهن پئي ۾
جهجهو هلي جهان ۾
طالب مولا تنهن کي

چهر ۾ چڙيون/۱۰۹

جي لڳي ته نهڙ نئي
اڃان ته ڪامل ڪونه ٿيو!
۱۰-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

سرُ وڍيل ڪنهن ٻي تي
ڪو اهڙو عمل ڪئي

ته ڏي دل کي دلداري
رکي هٿرو هيڪاري
سٽنا سينگاري
ڪا بره بيماري
نه ٿئي غمخواري
دل جي سر ڪان سرسي
۱۰-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

همدم جڏهن حبيب ٿئي
دل وٺڻ لئي دل تي
سوز گداز به دل جي
سر ۾ ٿئي ڪين ڪي
طالب مولا سر جي
سدائين ساري

دل ٿي ڌتاري
ته مٿو پيو ماري
گدوءَ ۾ گهاري
ته دلبر به اهي دل جو
۱۰-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

دلبر درد فراق ۾
سر ۾ سودا ٿي پوي
طالب مولا نيٺ سو
ڪو ويهي ويچاري

هي ڪڏهن ڪونه ٿيو
جي سر ۾ سور پيو
دل کي درد مليو
ته سوز الم ٿئي سر ۾
۱۰-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

نينهن نهوڙي سر کي
هيلن سان هليو ويو
طالب مولا طلب جو
اينهن ڪنهن نه چيو

چهر ۾ چڙيون/ ۱۱۰

دل وارا ئي دنيا ۾
دل نه هجي ها توڻي جي
جن نلها سر سنباھيا
”انهن سان ئي عجيب جا
جن دل سر ماما پيچ

سوره ۽ سروپ
ته ڪهي نه وڃي ها ڪيچ
سي ڏاها به ٿيا ڏاميچ
بلڪل آهن پيچ
طالب مولا طلب ۾
۱۰-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

سڀ ته جڙبر ٿا ڪهي
سڀ اٿ سهن ٿا
هلن اوڏاهين هيچ مان
پر جڏهن لڳي ٿي دل کي
سڀ به تڏهن ٿو سر ٿي
طالب مولا دل سنڌا
اٿي پهر آج

وڃو وسائن سڃ
ڏاکڻا ۽ ڏج
جتي رڳي رڃ
ڪا بره واري پڃ
جڏهن من ٿي ٿو مڃ
اهي آهن اهڃ
ويچاري وصال جي
۱۰-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

هر ته وڃو ٿا سڃڻ جي
اڪيون پڻ عجيب کي
پير به پنهنجي ڀر ۾
جسم به آخر ٿا وڃو
طالب مولا طلب ۾
اٿي پهر عشق کان
سڳ ڪري نه سمهن

سينن تي به سمهن
ڏسيو نيٺ وٺن
هليو اٿ پڄن
لالن ساڻ لڳن
دلڙيون درد سهن
ڌڙڪيو ٿيون ڌڙڪن
هو سدائين سڪڻ ۾
۱۰-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

هڏهن نه ٿيو هيئن
سدا سڄڻ سيئن
ٿيو طالب مولا تيئن
سو ڪري سگهيو ڪيئن!
جيءُ ٿو چوي جيئن
جيڪا دل مان دانهن ٿئي
۸ رمضان شريف ۱۳۸۷ھ

۱۱-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

اتان رباني راه
اجها من نه آراه
نوراني نگاه
سگهندو سندس ساراه
جت الله آهي اوڏڙو
۱۱-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

دل جو وڏو جهان
هي ئي ماڳ مڪان
سدائين سبحان
طالب مولا مرد ٿي
۱۱-۱۲-۱۹۶۷ع
ڍاڪا

اڄوڪا انسان
جت عقل جا امڪان

من جي مخالف ڪو ٿئي
دل ئي پڄائي سر ڪي
جيڪي جڏهن جي چيو
دل نه اچي جنهن ڪم تي
سر به اونھين ئي پيو ڪري
الله به ڪري ايئن

”القلب مرأة المؤمنین“
جنهن مان الاهي عشق جا
ان تي ڪرم ڪريم جو
طالب مولا ڇا ڪري
دل ئي سا درگاه

آهي هن جهان کان
لاشڪ لا مڪان جو
حاصل هتان ئي ٿئي
دل ڏي رک ڌيان

دل کي مڃن ڪين ڪي
هو مائل رڳو مغز ڏي

پر آهي هيئنن فرمائيو ڪريم منجهه قرآن
إِنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ

چيو مالڪ مهربان

تنهن جي نبي تائيد ۾ ڏنا بلڪل هي بيان
”إِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ“ جا

آهن صورت اندر سامان

”إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صَوْرَتِكُمْ وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ“

هي فائق جا فرمان

رڪن ايمان ان تي	محڪم مسلمان
جي مورهنون نه مڃن دل کي	سي نسورا نادان
طالب مولا تون به ات	آڻج ڪي ايمان
جو رسول ۽ رحمان	به درجا ڏنا دلن کي

۲۰-۱۲-۱۹۶۷ع

هالا

رمزون آهن روح جون

جو قادر منجه قرآن	دل ته برابر آھ دل
سڳوري سبحان	ڪئي تعريف تنهن جي
منجه شوڪت ۽ شان	آئي حديث ان جي
اتبار ۽ ايمان	اسان جا پڻ ان تي
رڪي جا رحمان	پر معنيٰ آهي مام ۾
بي ڪنهنجي تڪر ڪان	سا ڪو سمجهو سمجهندو
وهم نه ڪي گمان	ان ۾ امر الله جو
درج اوڏهين ڌيان	طالب مولا تڏهين
ته رمزون آهن روح جون	آهن اطمينان

پر رڳو آهي ماس	دل ته برابر آھ دل
ويترو جي وسواس	اچي پيو ان ۾
نگرو ڪندس ناس	ته هوئي هڪ گهڙي ۾
رڪ اصلتون هي احساس	طالب مولا طلب سان
ته رمزون آهن روح جون	ڪبو جي قياس

ناليرو هڪ نانءُ	دل ته برابر آھ دل
ته نلهو آهي ٿانءُ	درد نه اچي ان ۾
جي ڌاتر ڌئي ڌانءُ	امر ڪري ان کي

وايرليس وٽان
الله پڻ اتان
ته رمزون آهن روح جون!

ته ٿئي روحاني راز جي
پو طالب مولا ٿو ملي
سمجھو ڪي سمجھانءُ

پر محبت ري محتاج
۽ ڏاٽر ڏيس ڏاج
طالب مولا تاج
خالق وٽان خراج
اصلي هي علاج
ته رمزون آهن روح جون

دل ته برابر آھ دل
امر اچي ان ۾
تڏهن ملندو طلب جو
حاصل ٿيندو تڏهن
آھ روحاني راز جو
رازق جو به رواج

پر نيت اصلي چيز
تنن آهي پر پرهيز
۽ دمدم درد آميز
ٿيندي دل دهليز
روز رستاخيز
محڪم هي مهميز
ته رمزون آهن روح جون

دل ته برابر آھ دل
سهاڳو جئن سون تي
هجي هر ڪنهن ويل ۾
پو محب جي محل جي
هتي هرڪو ڏينهن آھ
مليل مالڪ کان اتم
طالب رک تمیز

پر نيت گهرجي نيڪ
اڳلايون انيڪ
سڪ، صبر جا سيڪ
چڏي نه ڏبو چيڪ
ته رمزون آهن روح جون

دل ته برابر آھ دل
ڪييون ڪوري قلب مان
ڏبس هر دم هيچ سان
طالب مولا تنهن کي
هي حقيقت هيڪ

چهر ۾ چڙيون/۱۱۵

در پرده رهي روح
آ سالم سنجھ صبح
رمزون آھن روح جون

پر ٿئي دل آويز
ٿي جي شور انگيز
اکثر عنبر بيز
طالب مولا تيز
تہ رمزون آھن روح جون

پر ٺھو ان جو نام
تہ اچيس نہ الھام
تيتر خالي، خام
ء درد بہ وجھنس دام
تڏھين ٿين تمام
ء عشق ٿيس امام
مٿائون مقام
رمزون آھن روح جون

پر اڃا اڳتي راز
مرڳو کٽي مجاز
ونيس حرص ۽ آڙ
سٽي سوز گداز
عجيب اٿئي انداز
پر رمزون آھن روح جون

دل تہ برابر آھ دل
سو ئي طالب مولا
فائق ڏنس فتوح

دل تہ برابر آھ دل
نہ تہ ان مان ٿيندو ڪين ڪي
ان مان اچڻ ٻو کڻي
شال نہ ٿئي شر ۾
بلڪل چو، برخيز!

دل تہ برابر آھ دل
صفا ڪجي نہ صبر سان
پڇي نہ جيتر پرت ۾
پاڪ جڏھن ٿئي پيار سان
طالب مولا طلبون
وڙي وحدت واٽ ڏي
آھي انھي ڳالھ جو
تہ بہ تنھن ۾ صبح شام

دل تہ برابر آھ دل
ڦاسائيس ڦير ۾
تہ وحدت وچيس وسري
منجي، مولا جو مڙئي
طالب مولا تنھن جو
ظاهر دل دمساز

پر طالب ٿئي تمثيل
امر سواءِ خليل
چاڻي رب جليل
واحد جو وكيل
ڪڄڻين دور دليل
رمزون آهن روح جون

۱۹-۹-۱۹۶۸ع

۲۵ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ
اسلام آباد

دل ته برابر آھ دل
هي خزانو خون جو
رمز آھي راز جي
ڪو صوفي صفا سمجھندو
طالب مولا تن سان
پيو رڳو قال ۽ قيل

پر نيڪ هجي نيت
رهي منجه رقت
منجه دردن جي دقت
روحاني رغبت
۽ سهڻي صداقت
تڪبر جي طاقت
هردم حقيقت
رمزون آهن روح جون

دل ته برابر آھ دل
خليل هجي عشق کان
پڳل رهي برھ ۾
خاص مليس خلوص سان
تقوا کيس تمام ٿي
رهي منجهس نه مورگو
طالب مولا آھ هي
حقيقي حدت

پر جڏهن ٿئي صاف
صفا لاف گزاف
غيرت سندو غلاف
جي مور نه ٿين معاف
اڪثر ٿيندو آف
ته به رمزون آهن روح جون

دل ته برابر آھ دل
وڃي ان کان وسري
چڙهي مٿس مورگو
نه ته ڪندي خطائون خيال جون
ات طالب، طالب مولا
هوءَ توڙي ڪري طواف

پر روح نه ڪري رحلت
۽ پريل سان برڪت
شامل شريعت
طريقو طريقت
رڪي هر دم حقيقت
سا ماهر معرفت
ڪريس واحد وديعت
”قلب“ ڏنو قدرت
ويٺو سان وحدت
سي رمزون آهن روح جون

۲۰-۹-۱۹۶۸ع
۲۵ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ
لاهور

پر روح بنا بيڪار
پي ڪائي خبر نه چار
سونهن نه منجه سنسار
ته سدا سيه ڪار
چارن مٿي چار
سچا سمجھدار
سي اڪيون آهن ڌار
ته رمزون آهن روح جون

پر ان جي هڪڙي حد
وحدت سان واحد

دل ته برابر آھ دل
نوڙيل هجي نياز سان
هجي هر ڪنهن ويل ۾
قبولي هو ۽ قرب کان
رهي هميشه حق سان
طالب مولا ٿي وڃي
اهڙا عمل پيا مڙهي
نالو ان مجموع کي
ان ۾ امر الله جو
جتهن ۾ سڀ جرات

دل ته برابر آھ دل
روح ته امر الله جو
ان کان سوا اصلي
روح نه آهي دل ۾
پاڻان وجهي فتور جا
طالب مولا ٿا ڪنن
جي ڏسن اصلي ڳاله کي
يقين ڪر هي يار

دل ته برابر آھ دل
ان ۾ رکيو روح کي

آندو ات احد
هتي شد نه مد!
فقط خال ۽ خد
ڪڏهن نه ٻڌبا قد
رمزون آهن روح جون

پر روح بنا بي رنگ
پر چري منجهس پيو چنگ
فرحي نه ڪو فرهنگ
عشق وارو انگ
ڊولڻ رکيو ڍنگ
ڪو مولائي ملنگ
ته رمزون آهن روح جون

پر ڪجهه نه ”الا هو“
خودي واري خو
شل هجيس جستجو
رمزون آهن روح جون

جي رمز ڏيس نه رب
رڳو ڪوڙ ڪسب
الاهي ادب
ڪو لڳيس پيو لقب
هتي حسب نسب

طالب مولا راز هي
هجي ويهي ڇا ڪبو
ڏسبا هرگز ڪين ڪي
ڳاله ڪبي انصاف جي
رڳي نه ڏبا رد

دل ته برابر آهي دل
ڌڙڪي برابر پاڻ تي
معني واري ملڪ ۾
ڪم اچي ان جاءِ تي
طالب مولا ان ۾
سمجهي انهي راز کي
دور ڪيو هي دنگ

دل ته برابر آهي دل
نه ته هوندي هر دم هن ۾
طالب مولا طلب جي
هي رڳي رت ۽ پو

دل ته برابر آهي دل
ته پويس هوند پلاند ۾
وٽانس وڃي نڪري
طالب مولا مورڳو
ڪم اچي ڪين ڪي

جي واحد ڪري وَهَب
لاشڪَ ابولهب
رمزون آهن روح جون

جي تقويٰ ڪري تمام
جي عشق تئس امام
جي روح بنائيس رام
اٿس مٿاهون مقام
جوڙي پيو ڄام
رمزون ڏسيون روح جون

پر روح به امر الله
منجه وحدانيت واه
ووڙيندا ڇا واه!
رڙهي ٿي هي راه
پرور ڏي پناه
پر ساه کي ڏي ساه
سي طالب مولا ماڻ ۾

هڪڙي حد، نشان
منجه پَهَن پريشان
حيرت خود حيران
هو سڀ ۾ ئي سبحان
نه بي خبري بيان

قلب به ڪعبو تڏهن
نه ته سڏجي اهو شخص ٿو
پيو سيوئي سبب

دل به تڏهن ٿي دل ٿئي
تقوا تڏهن تمام ٿئي
عشق به تڏهن امام ٿئي
روح ته امر الله جو
طالب مولا طلب جو
پو هر هنڌ، هر مقام

رمزون ڏسيون روح جون
پنهنجي حقيقت پاڻ ٿيو
انهي بحر عميق کي
لاحد واري لڪ ڏي
ٿڙيو پير ته سر ويو
پتو پيو ته به تر جو
ان کان جي آگاه

آهي هرڪنهن علم جي
عقل، فهم ۽ فڪر سڀ
هتي منزل هن ۾
ته سڀ ڪجهه آهي هن ۾
خبر جي نه خبر ڪا

طالب مولا تون به رک
آهي ماڻ مڪان
درئون اهو ڌيان
چئي چئبو ڪيترو!

چئي چئبو هيٿرو
اهو آهي اصل کان
ڪجهه به جنهن هو ڪونه ڪو
اڪيلائي ان ۾
”تي“ چيئين ته ٿي پيو
پتو لڳو نه مورڳو
جيڪي سمجهن ٿا سڀئي
رمزون انهي راز جون
طالب مولا تو نه
تا جنهن کي سمجهن جو نه
ڪنهن کي پيو پرو نه
تڏهن به هو هو چونه!
هئي نسبت ۽ نالو نه
جو حقيقت ۾ هو نه
پرور ڪنهن پرڪيو نه
صاحب آهي سو نه
ڪوئي سمجهي ڪونه
ڪهري گجهري ڳاله ڪئي!

”وَنَحْنُ“ وارو ويجهڙو
ته پاڻ سوا پيو پيڇرو
ويتر وڃائي ڇڏيم
طالب مولا طلب کي
مونائيم مهوس
ڏاڍو ڏئين ڏس
۽ گهوريو مون هر گس
ووڙڻ وارو وس
جوڙي چيم جس
ڳولڻ واري ڳاله جو

”وَنَحْنُ“ وارو ويجهڙو
ته لدم وَر وجود ۾
طالب مولا اندر ۾
پڇي پيو پولو
ڏنائين ڏس جو
سڌو سائين سو
اهوئي اهو
ڳولڻ واري ڳاله جو

چهر ۾ چڙيون/۱۲۱

ڏس جو ڏنائين
هو هوئي هٽائين
سڀ چٽو چيائين
پاڻ ڪيائين پڌرو

پتو جو پيوم
نينهن ڪڍي نيوم
ووڙڻ سڀ ويوم
ٿڪو ٿانءِ ٿيوم
ته ڪيئن پي پند ڪيوم
پي وڻ ٿڻ واجهايوم
وريندڻ کان ويجهڙو!

جوڙي جستجو
بي خالي فقط خو
پر بلڪل هڪڙي بو
حباب هو بهو
مورهئون ”ما ۽ تو“
سدا سوبسو
پيو ڪجهه آهي ڪين ڪي

۱۹۶۸-۹-۲۲ع

۲۸ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ

ڪراچي

”ونحن“ وارو ويجهڙو
ته ووڙڻ ويو وسري
طالب مولا پاڻ ئي
مون ئي منجهائين

”ونحن“ وارو ويجهڙو
ته سموري سنسار مان
طالب مولا تڏهين
قلب انهي قرار ۾
حيرت لڳي هن ڳالهه جي
ڪڪ، پن، گل، قل، گل ۽
الا! هو ته هيوم

ويهي ڪيم وجود ۾
ته آهي بقا ان ڪي
گل گهٽا گلزار جا
پيو هرڪو بحر عميق ۾
ماڻهن ڪي منجهائيو
طالب مولا ذات سا
هرڙي آهي هو

[۱۸]

اڪن مينهن وسايو

اڃا ويه عجيبَ
نوان ڪري عيبَ
لالڻ يار لبيبَ
پو پهڳڻ ٻاهر نڪرجانَ
ع ۱۹۶۱-۹-۲۷
راولپنڊي

اڪن مينهن! وسايو
طالب مولا طلب ۾
پُسي متان پرين پوين
هو ماڻ ڪن مجيبَ

ڪري ڪارونپارَ
محب، منا، منثارَ
اڃا وسڻ جا وهنوارَ
پو پهڳڻ ٻاهر نڪرجانَ
ع ۱۹۶۱-۹-۲۷
راولپنڊي

اڪن مينهن وسايو
اڃا وڃ نه عجيب تون
طالب چوي تن ۾
جڏهن ڏين وارَ

وسنديون سڄي رات
پس ڪرڻ جي بات
تنهنجي آهي تات
پو پهڳڻ ٻاهر نڪرجانَ
ع ۱۹۶۱-۹-۲۷
راولپنڊي

اڪن مينهن وسايو
منجهن ڪانهي مورهنون
طالب چوي تن کي
پرہ ڦٽي پريات

چپر ۾ چٿڙيون/۱۲۳

وسنديون رات سڄي
تہ بيحد پونديون ڀڄي
لالڻ ڪر نہ لڄي
تہ وڃن هي نہ هڃي
پو پھڳڻ باهر نڪرجان

۱۹۶۱-۹-۲۷ع

راولپنڊي

اڪن مينهن وسائيو
ويندين جي وسڪار ۾
وڃ نہ، مٺا ويھ تون
ترس پرين تڪڙا
بادل کڻن کڄي

چوڦير آهي ڇڪ
تر مان پيون تڪ
پو پھڳڻ باهر نڪرجان
۱۹۶۱-۹-۲۷ع
راولپنڊي

اڪن مينهن وسائيو
طالب چوي طلب جي
سڄڻ لاهيون سڪ

وڃڻ نہ جنهن جي وس
ارادا (۱) اٿس
پو پھڳڻ باهر نڪرجان
۱۹۶۱-۹-۲۷ع
راولپنڊي

اڪن مينهن وسائيو
اڃا ويتر وسڻ جا
بيھ تہ ڪري بس

گورڙ نڪو گھمسان
الله ڏي امان
اهو ڪر احسان
مٺا ٿي مهمان
پو پھڳڻ باهر نڪرجان
۱۹۶۱-۹-۲۷ع
راولپنڊي

اڪن مينهن وسائيو
اهڙي گونگي مينهن کان
سڄڻ رھ تون راتڙي
نہ تہ ترسي پوءِ طالب چوي
اڇو ٿئي آسمان

(۱) ارادا هئڻ کپي پر مٿي وزن ۽ عام استعمال جو خيال رکيو ويو آهي.

پي اونده اندوڪار
تنهنجي وڃڻ جو ويچار
پنجون پليو نه ٿي پيار
وسڻ جو وهنوار
پو پهڳڻ ٻاهر نڪرجان
۱۹۶۱-۹-۲۷ع
راولپنڊي

هڪ اڪن مينهن وسائيو
ٿيو ماري منهنجي من کي
چوٿون اوڀل آه عجيب ٿي
جهون بي مدو نه بس ڪندو
جڏهن وڃڻ جو ڏي وار

اهو مٺا مينهن
ته نيايون ڪو نينهن
شوق جو پاليو شينهن
پو پهڳڻ ٻاهر نڪرجان
۱۹۶۱-۹-۲۷ع
راولپنڊي

بلڪل ڪندو نه بس ڪا
رهي پوءِ هي راتري
طالب مولا طلب ۾
جڏهن ٿي ڏينهن

تا منتون مٺا ڪن
عجيب من اڳهن
تا توکي هيئن چون
ته سڪون سڀ لهن
اڳهن جو انعام ڏيو
۱۹۵۹-۵-۱۱ع

ڳوڙها ڳريو ڳلن تان
ڪري قرب پانهنجا
منهنجي پاران مٺا
ترسي پوءِ طالب وٽ
حبیب ساڻ هٿن

ڄڻ سڄا موتي سڀ ۾
تا وڏا قدر ڪن

هي لڙڪ منجهه اڪن
تن جا سوداگر سپرين

چهر ۾ چٿڙيون/۱۲۵

ڪنهن کي ڪين ملن
نه هٿن تي هجن
جي ڪريو لڙڪ پون
مله مورهنون ناه ڪو
۵-۱۰-۱۹۵۸ع

هي بلڪل بازارن مان
نه وڪجن وينجھار وٽ
طالب مولا طلب ۾
تن سهڻن ۽ سچن

سار سنڀار

ڪري اٿيا اتر کان	ڪڪر ڪارونڀار
وسڻ سندا ويس ها	پيا منجهن سو سينگار
مٿان ”ڪوه مري“ جي	ڪيئون وارو وار
ڪٿي چوها چوٽ مان	ڪٿي بوند بهار
پهاڙن تي پرت مان	ڪيئون وسڻ جا وهنوار
پُساڀائون پيار مان	ڪنوارن ڪاپار
هو ڊوڙي ڊڪي ڊيل جان	هليون هوٽل ۾ هڪوار
جهڙيون هرڻيون هيچ مان	ڪن رمز پري رفتار
ڪلها هڻي قرب مان	شائق ڪيئون شڪار
پاتل ڪجل ڪانيون	نرمل ڪيئون نهار
وانهڙن تي وره جا	بيحد وڌئون بار
ڪي وڻن هيٺ ويٺيون	ڪي دڪانن تي ڌار
ڪٿي نه بس بيهڻ جي	مٿائن ملهار
پُسي پاڻي ۾ پين	ڪپڙا قربدار
بدن بکيو تن مان	چيله ڪيا چمڪار
هو سمڻو سوڙهيون ٿيو ويون	جي گوڙ ڪيا گجگار
نه چاڙهي چاڙهي سان ملي	جو سي ڪيا سڪار
هوڏنهن گل گلاب جا	هيڏهن هي دلدار
ڏاڍا ڏو ڪرائيا	ڏسڻ مان ڏاتار

تہ هلڻ لڳيون هيڪارَ
 ڇا شاعر ڪري شمارَ
 پيارن سندا پارَ
 ونگڙا ونگڙا وارَ
 چلڙا چڱيدارَ
 ماريندڙ سي مارَ
 جنن دال اڳيان تلوارَ
 خاصيون ٻئي خوددارَ
 گڏ گلابي رخسارَ
 جوهر جلويدارَ
 ڪونج گچي ۾ هارَ
 اڀريل سيب انارَ
 واه جا مٿن وارَ
 ۽ چوڙا چوڙيدارَ
 حسن جا هٿيارَ
 لڏي لڇڪيدارَ
 نه ثاني سندن سردارَ
 دم دم جا ديدارَ
 ها جهلڪا ۽ جنسارَ
 سڀئي سبز زارَ
 رڳي ساوڪ جا سينگارَ
 وڏا قدرت سان ڪلتارَ
 چشما ڪئين چوڏارَ
 سدا سايي دارَ

جنهن بس برسات ڪئي
 نوري نظارن جا
 سمجهڻ وارا سمجهندا
 ڪارا ڪارا ڪنڊڙا
 سهڻا سهڻا سنهڙا
 جهٽيل چڻ چندن تي
 پرون پيشاني ۾
 اڪيون عجيب سنديون
 سنهڙي سنهڙي نڪ سان
 ڏند چپ محبوبن جا
 قرباتن ڪلھن تي
 جواني جي جوش کان
 ٻانهون بهگڻ جون
 ڪراين ۾ ڪنگڻيون
 نازڪ هٿ حسين ٻئي
 چيله چيٽن کان چوڪي
 هٿين پيرين هڪڙا
 اهي اسان کان ئي پڇو
 ڪهڙا ”ڪوه مري“ ۾
 جبل پنهنجي جاءِ تي
 مٿي نه ڏسجي مورھئون
 گل قل تن جي گود ۾
 وهن تن جي وجود مان
 درخت تن ۾ دل گھريا

طالب ڏسيو تن کي	بره سندا بيمار
رويو وهن رمز ۾	هو نيڻن واهيو نار
جو جدا آهن جن کان	جاني جي جيار
تن کي آهي طلب جي	تن ۾ لڳل تار
سي سڪ هوندا ڪين ڪي	جن کان جدا يار
تن کي "ڪوه مري" جا	جار لڳن جنسار
وسن هن جي ونن ۾	جانب جلويدار
جن لڏي وري ڪانه ڪا	سندن سار سنڀار
ويچارن ويچار	آهن پنهنجي پرينءَ جا

۹-۸-۱۹۶۱ع

سيسل هوٽل، ڪمر و نمبر ۳۱

ڪوه مري

وٽان جيئن ويام

وري	نظر نه آيا	وٽان جيئن ويام
ڏٺي	ڏينهن ٿيام	سهڻن سپرين کي
مٿڙن	ڏانهن مڪام	ڪئين پيغام پرت جا
سي	مڙيئي مڃيام	جيڪي ڏوه نه منهنجا
پلو	پاند ڏنام	طالب مولا طلب جا
وهلور	ٿي ويام	ته به آيا ڪين اڳڻ تي
ويا ڪيئن ٿي سپرين		الا! ڪيئن هيام

۱-۱-۱۹۶۲ع

ڪهور

اڄ نه ساڳيا سپرين
ملن ته چوان ٿيئن
سڄڻ سهڻن سيئن
طالب سان طلب ۾

۱-۲-۱۹۶۲ع

ڪهور

ڪاله هئا هو جيئن
جيڪي اٿم جي ۾
پرور پهچائينم شل
چوان ته ڪيانو ڪيئن

اڄ نه ساڳيا سپرين
وريا ڪين وٽا
نڪت ڪنهن نٿا
مون وڏا قرب ڪئا

هو جيئن ڪاله هئا
ڪهڙو په پين جو
دور ڪيائون دل کان
وره ويهي تن سان

هاڻ بهگڻ ٿيا ٻڻا
طالبُ چڙي طلب ۾

۱-۳-۱۹۶۲ع

تندو مينا خان

اڳ ها حبيب هڪڙا
وڃي ٿاڪ ٿئا

تہ ڪنهن کي ڏوه ڏجي

نازڪ ڪٽ نجي

قائم قرب ڪجي

حبيب ڪر هجي

سدا پنهنجي پاڻ لاءِ

۱-۹-۱۹۶۲ع

حيدرآباد

حبيب ٿي هيئن ڪيو

فيصلو فراق جو

پنهنجي ويهي پاڻ سان

طالب پنهنجي طلب ۾

پنهنجي ٽوپ ٽجي

ڪُونجَن ڪَري ڪالھ

مونڪي	رت	رٿاڙيو	ڪُونجَن ڪَري ڪالھ
هيٺا	ٿيم	حال	رٿندي رٿندي رٿندي
ڪنديون	واھ	وصال	هو ٻيھر وڃي ٻچن سان
تہ به	جر	وهايان جال	اٿون پاڙي رھان پرينءَ جي
سڪندي	وريا	سال	طالب مولا طلب ۾
ميڙي	چونڊي	مال	ڪيتر گڏ فراق جا
آھن منھنجي	عشق	جا	عجائب احوال

۱۲-۱-۱۹۶۲ع

بودليجا

مونڪي	رت	رٿاڙيو	ڪَري ڪُونجَرين
تہ پيون	پار	ڪين	مون سک ۾ اينھين سمجھو
رڙڪيو	ٿيون	رڙڪن	پر ھُن کي ٻاجھ ٻچن جي
تا آڌما	روز	اچن	اٿون سٽڪا سھڻي لئي پريان
ھجر	منجھ	ھلن	جي پاڙي رھي پرينءَ جي
پلپل	پيار	ڏجن	طالب مولا تن کي
سي جيئرا	آھن	جڳ ۾	جي محبت منجھ مرن

۱۳-۱-۱۹۶۲ع

ھالا

ڪرڪڻ جي ڪونجڙيون اٿو ٻچن لئي پاڪار
وڃي پنهنجي وطن ۾ ٿيون ڪريو خوب قرار
آئون پاڙي رهان پرينءَ جي ته به عشق سندا آزاو
آهنجي ورونهن ولر سان آئون دلبر کان ئي ڌار
طالب هاريان طلب ۾ لڙڪن لک هزار
مونکي پرينءَ پچار آهنڪي ور وطن جي
۱۳-۱-۱۹۶۲ع
هالا

ڪرڪي ڪالهه، اوهان جذبا، جوش جاڳائيا
اوهان ٻوليو ٻاجه مان آئون پيو رت رٿان
آهنجي ورونهن ولر ۾ آئون جهوري منجهه جهڄان
آهين موٽي پڇو ملڪ ۾ ڪٿان جو ڪٿان
آئون پاڙي رهي پرينءَ جي سڪ ۾ روز سڪان
رٿان طالب مولا طلب ۾
۱۵-۱-۱۹۶۲ع
هالا

ڪونجون مونجهون نه ٿيو وينديون وري وطن
ملنديون اتي محبت مان پيهر ساڻ ٻچن
آئون پاڙي رهان پرينءَ جي ته به هنجهون هارجن
جو مونکي ڌار ڌڪي ڪيو پاڙيچن پرين
جن طالب مولا ساڻ ڪيو منن محبوبن
هني هني حبين هنن ڪنهن ڪو ڪونه ڪو
۱۶-۱-۱۹۶۲ع
هالا

وينديون وطن وري
اينديو پت پري
ته به مون لئي ڳاله ڳري
پرين نه آيو پري
هن جي چاه چري
ساعت ڪين سري
موني مونيو ڪين ڪي
۱۲-۱-۱۹۶۲ع
هالا

اسان جي عشق جا
ڪالهوئي ڪال
ٿيا سالن مٿي سال
آئون رٿان جاني لئي جال
ڪن ٿا قرب ڪمال
مورهئون ٺاه مجال
هت جهوري ۽ جنجال
هت هنجھون هاريون هجر ۾
۱۸-۱-۱۹۶۲ع
هالا

ڪٿ عاشق جون آهون
هت ڳجه اندر ڳاهون
هو پرن ٿيون پاهون
اٿيو اٿاهون
ڏي سئون ۽ ساهون

ڪونجون مونجهون نه ٿيو
پهر ملنديون ٻچن سان
آئون پاڙي رهان پر جي
ويجهي هوندي وره ٿيا
طالب مولا دل ڪئي
جنهن جاني جي جدائي کان
سو وري ويو وري

ڪونجن ڪهڙا حال
هو پرديسان آيون
سڪندي مونڪي سڄڻ لا
هو پڙهڪن رڳو ٻچن لا
پکيڙا پڻ پيار ۾
پر اسان وانگر انهن کي
طالب مولا طلب ۾
هت وڃڻ ساڻ وصال

ڪٿي ڪرڪ ڪونج جو
هو پهڪيو ٻوليون ڪن ٿيون
هي بي وطن وطن ۾
هو پهر ٻچن سان ملن
هن کي عشق عجيب جو

طالب، طالبن جون قريب ڏي ڪاهون
ويچارن واهون ٻيون ويون وسري
۱۹۰-۱-۱۹۶۲ع
هالا

ڪرڪي اڃ ڪونجن رٿاريو سڄو ڏينهن
هُن کي پاڇه پڄن جي مونکي نرجو نينهن
هُن جو چاه چڻ سان شوق سندن چڻ شينهن
محبت وارو مينهن طالب وسايم وره ۾
۱۹۰-۱-۱۹۶۲ع
هالا

[۲۲]

ٻڌان تو ٻين کان

ٻڌان تو ٻين کان ٿا رڻن راتو ڏينهن
 وسائن پيا وره ۾ منجهان اڪن مينهن
 نٿو نند ڪرڻ ڏين نانگو، نپتو نينهن
 شوق منهنجي جو شينهن طالب هيرائون هٿن سان
 ۱-۵-۱۹۶۲ع
 ڪراچي

ٻڌان تو ٻين کان ٿا راتو ڏينهن رڻن
 واٽون منهنجون ور ڏيو پڇيو ٿا پڇن
 شوق منهنجي جي شينهن کي پيا پنهنجو ماس ڏين
 پنهنجي ڪي تي پاڻ ئي رويو ٿا رڻن
 صلاح آهي سولي ته پاڻهي ئي پرچن
 صحبتون صديقي جون نٿيون تن وسرن
 هليا اڳڻ اچن ته کلي ڪيڪاريون تن کي
 ۱-۶-۱۹۶۲ع
 ڪراچي

ٻڌان تو ٻين کان ٿا رڻن ڏينهان رات
 اٿي پهر اندر ۾ اٿن طالب جي ئي تات
 منهنجي ئي مقال جي وائي اٿن وات

پو اچن ٿا عجيب ڇو ڇا ويا آهن ولات؟
ممڪن ڪونهي، منهنجو نينهن ڏيندن نجات
بخشان هوند برات جي هلي اچن هنج ۾
۱-۷-۱۹۶۲ع
هالار

توڪي هئن حبيب ڪئن وڃوڙو وڻيا!
محبت هيئي نه من ۾ لالڻ يار لبب
جو مورهنون منهن مٽي وئين عاشق کان عجيب
طالب مولا کان پري ناحق ٿئين نجيب
نرمل ڪنهن نصيب پري ڪيئي پيار کان
۸-۷-۱۹۶۲ع
راولپنڊي

[۲۳]

لڪي ليا مَ پاءِ

لڪي ليا مَ پاءِ تون سامهون اچ سڄڻ!
 نه پرين ڏيانءِ پرت مان محبت سنڌا من
 مون وٽ ولر وره جا ۽ دردن سنڌا ڌڻ
 طالب وٽ آهي تنهنجي ڳڻن سنڌي ڳڻ
 وره وارا وٽ ڪڏهن ڏس قريب ٿي

لڪي ليا مَ پاءِ تون سامهون سڄڻ اچ
 بهڳڻ اڃا پري پيو محبت وارو مڃ
 طالب مولا تو چوئي سهڻا سائين سڃ
 پرين تون پڻ پڃ جڻ آئون پڃان ٿو پرت ۾

لڪي ليا مَ پاءِ سڄڻ اچ تون سامهون
 جي درد اٿئي دل ۾ نه پهر لئون لڳاءِ
 قدم پنهنجا قرب ۾ ويتر تون وڌاءِ
 طالب مولا ساڻ ٿي نيھي، نينهن نياءِ
 نه ته چريو ڪين چواءِ محبت واري ملڪ جو

لڪي پاءِ مَ ليا سڄڻ اڄ تون سامهون
جي ويهي وِڃا تو ڪيا سي پورا ڪين ٿيا
تہ بہ طالب مولا جا سڄڻ تو سان پيچ پيا
محبت واري ملڪ ۾ جي مٿا سي جيا
ورھ ٿي ويا ملئي، ماڻهو مٽڙا!

●

ليا پاءِ مَ لڪي سڄڻ اڄ تون سامهون
پرین تنهنجي پيار جا پيا چھڪ چڪي
طالب مولا مست ٿيو سڪ ۾ روز سڪي
تہ بہ دلبر تو ڏڪي دلڙي پنهنجي در تان

۱۹۶۳-۸-۲۹ع
تيزگام

[۲۳]

جيڪر آئون هجان!

هجنم وَرَ ورن تي ڏنگايون ڏهوار
 ٻيون ڪاريون قهر جون ٿيا جلوا جوهردار
 ڪَر ڪاريهر جان ڪٿي ڏاڍي ڏيان ڏيڪار
 وجهي ڪمند قرب جا ڪريان شوق شڪار
 ساري عمر عجيب وٽ رکان غازي گرفتار
 طالب مولا طالبن کي ٻڌي وٽان پهار
 صبا لڳي ته سر ۾ هوند ٿين هڪار
 جيڪر هجان وار مٿي تي محبوب جي

ڪٿيو هميشه پيو هلاڻ ڪاريهر جان ڪَر
 ڪڍي ڇڏيان نه ڪند مان ويتر وجهان ور
 نانگ بلائون ڇا ڪندا پيا ڪپايان ڪپر
 سامهون اچن سورما ته ڏنگي ڪڍان ڌر
 طالب مولا تن کي هوند پوي پوءِ خبر
 هجان ها جيڪر ڪارا ڪيس قريب جا

مون ۾ هر دم ئي هجن ڪي وڏا جاه، جلال
 رکان نوري نسبتون ڪمال تي ڪمال
 سڄ ڇنڊ منهنجي سامهون ظاهر منجه زوال

همسر هجي ڪونه ڪو ۽ جوڙ نه ڪي به جمال
جهڪن اچي جود مان لاکيڻا ڪئين لال
طالب مولا، مون جيان ڪنهن کي ڪانه مجال
ميتي ڇڏيان ملال جي پرينءَ پيشاني هجان

جيڪي منهنجي صبح سان اچي زيارت ڪن
ته سڀني جا سڀين پرين هوند پلا بخت ٿين
سڄو ڏينهن سڪن ۾ پيا ڪن ۽ ڪڏن
جتي وڃن جڏهن ته مڙني ۾ مرڪن
ڪانئر ٿين ڪين ڪي پر فاتح ٿي رهن
گهند وجهي جي گهور ڏيان ته مڙا جي جين
طالب مولا تن ڪي نه ڪوسا واءِ لڳن
مون ڪي مڙيو ڏسن جي جين جاني جي هجان

عاشقن کي اشارن جا جام ڪرايان جڇ
لاهيان هوند ذري ذري سندن اندر جي اڇ
ڪرايان قرب جا پلپل پلپل پڇ
لاهي ڇڏيان لحظي ۾ ڏاکڻا ۽ ڏج
طالب مولا محبت جي سڀاڻ سڇ
پو صفن جون صفون پڇي بلڪل وجهان پڇ
ماري ڪريان مڇ جي ابرو هجان عجيب جا

چهر ۾ چڙيون/۱۳۱

ڪٿي هوندو آب؟
تبرون پڻ بيتاب
ته به منهنجو ڪونه جواب
اڳتان مون بي آب
آئون سڄڻ وٽ صواب
منهنجي حد نه حساب
جي ابرو هجان عجيب جا

تلوارن کي اهڙو
خنجر خود جهڪي پون
سينگون سوين هجن
پهرين ماه شوال جي
هو ابرو آبتو آسمان جو
طالب مولا تعريف ۾
مون وٽ جهڪي محراب

عجيب انقلاب
شوقئون منجهان شتاب
شوقينن شباب
هڪاري حجاب
وٽان هزارين حساب
جي هجان چهر حبيب جا

اک چنپ ۾ آڻيان
دلن کي ڌڙڪائيان
قريو قريو ڦٽڪائيان
لحظي اندر لاهيان
طالب مولا تن کان
نه منهنجا هجن جواب

مٿي ميدانن
سان سوين مياهن
هردم جي هلن
ور ور ڏيو ورهن
محکم مَشِين گن
ڪنهن مان ڪين گسن
تنهن کي قتل ڪن
طالب مولا تن
پوريون منجهه پنهن
جي هجان چهر حبيب جا

هوندس حاضر هر گهڙي
چيف ڪمانڊر ٿي ڪري
هڪدم منهنجي حڪم تي
بلڪل بيباڪي سان
هردم رکن هٿ ۾
بچان ڪٿي ته بي ڊڄا
جيڪو اچين اڳيان
سُستي هجي ڪانه ڪا
اهي سڀئي ئي صفتون
لاهيان ور وڌن

نھاريان	نہ	نھوڙيان	ڪيئي	جُنگ	جوان
گھور	ڏيان	تہ	گھائيان	ساري	جڳ
نظر	اينھين	نڪري	جئن	گز	منجھان
اک	نہ	ڪئن	اڳيان	سورھ	سلطان
ڪند	نمائن	ڪوڙيون	پيا	خانن	سندا
دوناليون	دبجي	وڃن	مورھئون	منجھ	ميدان
"ٿري	ناٿ	ٿري"	ڪٿي	اھڙا	ڪان
ائڻم	اينھين	ڪيئن	ڪندو	جئن	ائون
ڪران	تہ	بجلي	ٿي	ڪران	پر
سُڪا	پڻ	ساوا	ڪريان	اندر	جا
طالب	مولا	پريان	دردن	سان	دامان
دانا	ڪريان	نادان	جي	اڪيون	ھجان
					عجيب
					جون

نظر	کڀائي	نھاريان	ڪري	جذبا	جانانا
تہ	واعظ	شيخ	محتسب	ڪريان	مڙئي
زاهدن	وڃن	وسري	فرض	دوگانا	مستانا
شاھي	شاھ	چڏي	ٿين	بيگانا	بلڪل
وڃن	قلندر	وس	کان	ڪن	رقص
ساقن	وڃن	وسري	پيارڻ	پيمانا	رندانا
طالب	مولا	ڪئين	ڪريان	ائون	دانا
جُنگ	پرن	جانا	جي	اڪيون	ھجان
					عجيب
					جون

۲۷ سوال ۱۳۸۷ھ

۱۹۶۸-۱-۲۸ع

ڪراچي

ڏسي ملاحَت منهنجي
موسم جا محتاج هو
خزان اچي ته خوف کان
پنهجنن پراون ۾
سونگهڻ ڏين سين کي
هٿ لڳي نه حجاب ڪن
ڪچن پچن ڪين ڪي
طالب مولا پاڻ کي
مٿ سٿ منهنجو مورهنون
آئون حجت نه رکان هڪ سان
ڳڻ سوين ڳائين

بلبل پلجي هوند پئي
پنهجي لالائي لال ٿيان
وجهان پري کان پيار جا
اچي جهڪن اڳيان
مون ۾ بوءِ بهار جي
طالب مولا مون مٿي
هزارين حيران ٿين
توري ڇڏيان تنگ

گل قل سرمائين
هي اينهين ئي آهين
ڪڻيو پلو پائين
ڪو فرق نه فرمائين
عبرت نه ڪائين
ڪڻيو سمند نائين
جي گچي ڪي پائين
وڃو وڪڻائين
هو ڪڏهن ئي ناهين
ڪڻي چاهئون ڪئين چاهين
جي هجان گل عجيب جا

شوقتون شاعرن کان
ڪوڙين ڪافر پيا چون
ويهي ڪعبي وچ ۾
آنءِ ڪارو ڪارو ئي رهان

ڳڻ پيو ڳارايان
ته به مٿيان نه پانيان
مسلمان بنايان
پر سوين سڪايان

نظر لڳڻ ئي ڪانه ڏيان حفاظت هلايان
دشمن سندو داغ ٿيان سڄڻن سيباين
بخت ڀلا پايان جي طالب مولا تر هجان

مونکي ملاح تي ڏي فائق فضيلت
کوليان آئون عجيب جي ڪارو ٿي قسمت
وڏي حسن حبيب جو منهنجي معرفت
نهوڙيان سڀ ناظرو منجه هجان حفاظت
لکين لکندا ئي رهن منهنجي صاف صفت
جت ذڪر منهنجو نه اچي ٿي اوڻائي البت
مٿين مون لئي ئي هجي محبن وٽ محبت
اعليٰ ملئم عزت جي طالب مولا تر هجان

۲۸ شوال ۱۳۷۸ھ

۱۹۶۸-۱-۲۹ع

ڪراچي

ڌريان اوڏاهين ڌيان کي جيڏهن طلب تن
اتبار نه ڪريان ڪنهن ڳاله تي جيت ڳڻيان نه ڳڻ
ٻڌان ته ٻولي سان ٻڌان جنهن ۾ محبت ۾
اهو سمجهان ۽ سٿان جنهن ۾ وره واري وڻ
طالب مولا پيو ڪريان رڳي چند ۽ چڻ
سٿان نه ٻي ڪا سٿ جي هجان ڪن قريب جا

۱۳ شوال ۱۳۸۷ھ

۱۹۶۸-۱-۱۳ع

ڪوئٽا

چهر ۾ چڙيون/۱۳۵

پيون ٻوليون وجهان ٻن
منا ٻول رڳو ٻڌان
گلا غيبت جي هجي
سٿان سمجھان ڳاله سا
سڏ جن ۾ سڪ جا
طالب مولا تن ڏي
هي ڪرم ڪري ڪلتار
جن ۾ رڳي جار
پيا هرئي ڇڏيان هزار
ته پوڙو ٿيان پيهار
جنهن ۾ پختا پيار
تن آوازن سان آر
ڏيان ڏيان ڏهوار
جي ڪن هجان قريب جا

۲۷ سوال ۱۳۸۷ھ

۱۹۶۸-۱-۲۸ع

ڪراچي

ڪٿي منهنجو ڍنگ ٿئي
ڪٿي منهنجا ڀار
ڪٿي تشبيه تير جي
طالب مولا جڳ ڪندو
سيڪائين سردار
ڪٿي انب جي ڦار
ڪٿي منهنجي ڌار
ڪٿي منهنجي پچار
جي هجان نڪ نجيب جو

۲۷ سوال ۱۳۸۷ھ

۱۹۶۸-۱-۲۸ع

ڪراچي

ڪٿي ڇڏيان ڪيترا
ڌڙبائين دوناليون
بره منجه بنائين
طالب مولا تڪر مان
ته ويتر ڪريان وار
خنجر سڀ خمدار
محڪم ڪري مار
بيحد بيقرار
سامهون اچن سردار
جي هجان نڪ نجيب جو

۲۷ سوال ۱۳۸۷ھ

۱۹۶۸-۱-۲۸ع

ڪراچي

مرڪي محبوبن جو	شان وڌايان
سڌون ڪري سڀڪو	ته چميو آئون چمان
پر اچڻ نه ڏيان اوڏڙو	ويجهو ڪين وچان
لکين نه پڇن لعل کي	جنهن ۾ ڪانهي جان
ياقوت ياد ئي نه پوي	مورهئون ٻي مرجان
عزت نه ٿئي عقيق جي	جو شايان نه منهنجي شان
طالب مولا جي ڪلان	ته موتي ڪڍي ڏيان
لعاب ساڻ لڳان	لالڻ جا جي لب هجان

۱۲ شوال ۱۳۸۷ھ

۱۳-۱-۱۹۶۸ع

هالا

بند هجان ته بلڪل ئي	رعب چمايان
چران ته چرپر چوڻ طرف	بيتابيون پايان
مرڪان ڪٿي ته مورگو	پيخود بنايان
ڪلان ته ساري لوڪ ۾	لو لو لتايان
ڪلان ته سرُ سرهو ٿئي	هڪار هلايان
ڳالهايان ته ڳڻن جا	گل قل ورهايان
ڪئين راڻا رلايان	لالڻ جا جي لب هجان

۱۲ شوال ۱۳۸۷ھ

۱۳-۱-۱۹۶۸ع

هالا

دليون نه ڏکايان مورھون	نه واتان وچايان
پراون کي پيار سان	پنهنجو بنايان
هرڪو حيرت ۾ پوي	سي ٻول ٻڌايان

چيرم چٽيون/۱۳۷

طالب مولا هر گهڙي گڙ ئي ڳالهايان
سڀني سڀاڀيان جي هجان دهن حبيب جو

۱۶ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۵-۵-۱۹۶۸ع

اسلام آباد

وعدا سڀ وفا ٿين ۽ پورا ڪريان پيمان
سچ سدائين سليان ڪوڙ ڳالهايان ڪان
لڏان لچڪان ڪين ڪي سيف ٿيان سبحان
دشمن سڀ دٻاڻيان درس ڪري دهمان
ڳڻ پريون ڳالهيون ڪريان هجان نه جيئن حيوان
مڻين مٺايون ڏيان جوڙي جڳ جهان
طالب مولا طلب جا بيحد ڪريان بيان
دُھرا رکان ڏيان جي لالڻ جي لسان ٿيان

۲۸ شوال ۱۳۸۷ھ

۲۹-۱-۱۹۶۸ع

ڪراچي

اچو ملیم آب پيو جھڙو عرق گلاب
لاهيان اڃ ذري ذري شوقئون پيان شراب
پڙهان روز پرينءَ وٽ بيهودي جا باب
ملنم آب حيات مان نشا ڪئين ناياب
طالب مولا محب سان هجنم ڪين حجاب
لڳان ساڻ لعاب جي لالڻ جي لسان ٿيان

۲۸ شوال ۱۳۸۷ھ

۲۹-۱-۱۹۶۸ع

ڪراچي

ساقِي صَراحن
هُوَ گَڏِي گَلاسَن
پَرزا پيمانَن
موکي کي مٿن
چَبي هوند چين
ناھيس ڌريئون ڌڻن
جي ڳڻن پري ڳچي هجان
۲۹ شوال ۱۳۸۷ھ
۱-۳۰-۱۹۶۸ع
ڪراچي

مون کي ڏسي ته ڦٽو ڪري
هٿ لائڻ ته پري ٿيو
بلڪل ئي پڇي ڪري
وساري ويهي رهي
حيرت ۾ حيران ٿي
طالب مولا جي اينهين
ته ڪونجون ڪر نه ڪڻن

منجهه مٿي ملايان
گردن جهڪايان
سي ڪنڌ نمايان
هيٺو هلايان
اڪر اڏايان
بانھون ٻڌايان
مخدومن مڃايان
ڳٽ ڳچي پايان
تن کي نمايان
سڌو سمجھايان
ليڪو نه لايان
نوڙتون نپايان
جي ڳڻن پري ڳچي هجان
۲۹ شوال ۱۳۸۷ھ
۱-۳۰-۱۹۶۸ع
ڪراچي

تڪبر تباه ڪري
سڻي سرفرازي کي
اوچا ٿي اچن جي
تڪڙن جي به تڪڙ کي
مٿي ڦريل جي مورڳو
پنهنجي اڳيان پيرن جون
زيردستيون زور سان
محتسبن کي مورھئون
واعظن جا ور ڪڍي
لاهي شيخي شيخ جي
پاڻ نمي پاڻ کي
پر طالب مولا اندر ۾
ڪنڌ نه ڪٽي نايان

چير ۾ چڙيون/۱۳۹

بي هڪدم حيراني
ڏسي نفاست نشاني
ٿيان نهر نوراني
لوڪئون لاثاني
جاني ڙي جاني!
جي هجان خلق حبيب جي
۱۳ صفر ۱۳۸۸ھ
۱۲-۵-۱۹۶۸ع
ڪوٽا

عجب وٺي عام کي
تعريفون ڪن تڪڙيون
پاڻي پيان ته ڏسجي
طالب مولا آئون هجان
نڪري هر زبان مان
ڪن ساره سبحاني

ڪٽهار ڪٽڻ
نغمما نوازجن
نه ڪونجون ئي ڪرڪن
ته مئون دليون جين
غسل صحت جو ڪن
باهيون ڪئين پڙڪن
جي آواز هجان عجيب جو
۱۳ صفر ۱۳۸۸ھ
۱۲-۵-۱۹۶۸ع
ڪوٽا

ڳايان ڪٿي ته ڳڻن جا
ٿين رس رهاڻيون
ققنس ڪٿي نه ڪنڌ کي
سُر لڳن جي سُرڻ تي
اڪيون بيماريل بره جون
طالب مولا طلب جون
وار به اڀا ٿين

طوطو نه ڪري تنوار
ته چيهو ڪري چونگار
نه مور کولي منقار
پئي حيرت ۾ هيڪار

بلڪل بس ڪري وڃي
قمري ڪو ڪو کي ڇڏي
ڪوئل ڪوڪون وسرن
ققنس خود ڪنبي وڃي

گس نه وٺن گيتار
 نڙ نه وڃي نروار
 وايولن وهنوار
 نه سُر مندِل سُر تار
 مرلي ته اڳ مردار
 ٿيس بنسري بيڪار
 هڪدم مڃي هار
 سدائي نه ستار
 پيا مڙي موسيقار
 الاپيان آزار
 آواز ڪيس عجيب جو

۱۳ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۳-۵-۱۹۶۸ع

ڪوٽا

ريبيان ربابن ڪي
 جلت رنگ جڏو ٿئي
 وسري وڃن مورگو
 الغوزا عجب ۾
 سارنگي سڪتي ۾
 ڪرشن هجي ته هٿ ۾
 زرياب ڪري زاريون
 خسرو اچي ته خبر پئي
 ابن سينا عجب ۾
 طالب مولا جي ڪٿي
 جيڪر رب غفار

نه منهنجو پيو نظير
 آئون ان جو پڻ تفسير
 اصل ۽ اڪسير
 مٿو ماه منير
 اصلئون عالمگير
 جي منهن ڪري محبوب جو

۱۳ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۳-۵-۱۹۶۸ع

ڪوٽا

جوڙ نه ڪوئي جڳ ۾
 مصحف تشبيه منهنجي
 آئون چهر و چهر و چند کان
 هجي مهندان منهنجي
 طالب مولا آئون هجان
 قادر رب قدير

نڪران جڏهن نقاب مان ته طلبون ٿين تمام
نور هجيم نراڙ ۾ ۽ جلوا هجن جام
تجلي سندي تاب کان اڪيون جهڪائي عام
نهاريان ته نمي پون غازي ٿين غلام
قربئون ڪئي ڪن اچي سدائين سلام
طالب مولا چا چوان ۽ ڪهڙا ڪريان ڪلام
حاصل مطلب هي ٿيو ته حسين نه هٿن هام
منهنجا سي مقام جو چوڏهين مٿ نه منهنجو
۱۳ صفر ۱۳۸۸ھ
۱۳-۵-۱۹۶۸ع
ڪوٽا

هٿڙا لائن هيچ مان جودئون ڪئي جهڪن
ڏين سوين ئي منجدا نيتئون اچو نمن
دل وارا ڪئين د سان ڌوئي پاڻ پين
ڪي چنڙي چنڙي چنڙي مورهنون منئون ڪن
عاشق سر ڪي جيئن رکن ته مورهنون مٿي نه کڻن
طالب مولا تهديئون پڻ نذر سر ڏين
چاهئون لکين چمن پير پرينءَ جا جي هجان
۱۵ صفر ۱۳۸۸ھ
۱۳-۵-۱۹۶۸ع
ڪوٽا

جتان وات وٺي وڃان ۽ قدم گهميان
ته سُڪل سر ساوا ڪريان پڻ ڦٽا وسايان
بخت يلارا تن سندا جن پاڻ چمايان

چهر ۾ چڙيون/۱۵۲

جيڪي پيراندي-وهن سي شاه بنايان
پاڻ ڊگهاريان جن ڏي ته فيض فرمايان
طالب مولا محبت جا مينهن وسايان
تن جا شان وڌايان پير پرينءَ جا جي هجان

۱۵ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۳-۵-۱۹۶۸ع

ڪوٽا

ميندي-رتا ته ملڪ ۾ ڪٿي ڏسبا ته ڪوڙ
پر اصلي جيڪي ڳاڙهڙا سي ڪٿي آهن ڪروڙ
جاني-جهڙا نه لين پل ڏجي وڃي ڪا ووڙ
سوچيل سمجهيل ڳالهه جي ڪئي طالب مولا توڙ
ته ڪٿي پير پرينءَ جا ڪٿي ڳاڙها موڙ
ڪٿي جباري جوڙ ڪٿي هاج هٿن جي!

۱۵ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۳-۵-۱۹۶۸ع

ڪوٽا

جيڪر هجان وار ڌوپي واسي نڪري
مٿي جا محبوب جي مٿي مڪي مشڪ سان
ڦٽيون ڪري ڦوڪار هر هر لائي هٿڙا
ڪري خوشبودار منا ۽ من نار
بيهي منجهه بهار ڳل ڳلاب جا
سرسا ڪري سينگار ڏاڻ ڏه دفعا
طالب مولا مست ٿي پلپل ڏيم پيار

۲۸ شوال ۱۳۸۷ھ

۹-۱-۱۹۶۸ع

هالا

چهر ۾ چڙيون/۱۵۳

سڳيون سهڻي يار جون
بلڪل بي حجاب ٿي
ڪس ڪريانس ڪس تي
ڏيئي ٿي ئي ڪونه ڪو
طالب مولا تهديئون
ڏاڍو هوند نهانس
تي پن تي پوانس
چاه منجهان چنبرانس
پر ماڳهين مس ٿيانس
پيو ڏينهاري ڏسانس
وريو وريو وٽانس
سرتن سندي ست ۾
۲۱ شوال ۱۳۸۷ھ
۱۰-۱۹۶۸ع
لاڙڪاڻو

چمان پيشاني پيار مان
ته به حيا ڪري ڪين ڪي
طالب مولا تنهن جي
پوڄيان پيشاني
هوءَ نرم، نوراني
دلبر، دل جاني
ڪريان سر تي سلطاني
جي آلي هجان عجيب جي
۹ شوال ۱۳۸۷ھ
۱۰-۱۹۶۸ع
هالا

پائي پاڻهي پاڻ مان
سينگار يانس سڀين پرين
لڳي هوند هرڻ کي
طالب مولا جي ڪري
ته ڪجل ٿي ڪاني
دوست دل جاني
نظرون نوراني
هڪدم حيراني
اها آساني
ڪارن کي ڪڪوريان
۱۰ شوال ۱۳۸۷ھ
۱۱-۱۹۶۸ع
هالا

سڪايا سون ڪي
سهن ڪي سوين پتئين
بي پرواهن جا پر ڏي
طالب مولا تن ڪي
هر هر هرڪايان
چرڪ به ڇڏايان
چوڏس چمڪايان
ڪئين ڌيان چڪايان
ڪٿي طلبن ۾ تايان
جي هيرو هجان حبيب جو

۱۳ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۳-۵-۱۹۶۸ع

ڪوٽا

گاڙهن گاڙهن گلن تي
هو پڻ چمن چاه مان
طالب مولا تر ڪي
رمز پرئي رخسار سان
سدائين سهاڳ تي
ٽين بخت سنوان
لڳيو روز لڳان
آئون پڻ چميون ڌيان
ماڳهن ڪس ڪيان
مورهئون مس ٿيان
سڄڻ ڪي سونهان
نرمل جي جي نٿ هجان

۱۳ شوال ۱۳۸۷ھ

۱۳-۱-۱۹۶۸ع

هالا

ڳڻن پري ڳچي ڪي
محبت مان مٿيون ڌيان
طالب مولا طلب مان
بخت ٽين بيدار
پلپل ڪريان پيار
هر هر هر هزار
ٿيان جاني جا جنسار
ته جهومڪ جاني جا ٿيان

۱۱ شوال ۱۳۸۷ھ

۱۳-۱-۱۹۶۸ع

هالا

چهر ۾ چڙيون/۱۵۵

وڌايان	حسن	لٽڪي	لٽڪي	لٽڪي
بنايان	مست	ڪئين	چمڪي	چمڪي
ڌڙڪايان	دليون	لڏندي	لڏندي	لڏندي
لڏايان	لڏيو	پيار	ڪي	پاڙن
لايان	لال	پاڻ	ڪي	طالب مولا
جي ايرينگ هجان	عجيب جا	لجايان		لعلون

۱۶ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۵-۵-۱۹۶۸ع

اسلام آباد

پرین	جيئن	پائين	تہ چمان روز چين کي
طالب مولا	هوند	هو	لبن سان لائين
آءِ مٿن ڏيڻ کان نہ مٿان	هو	هر هر هٿائين	
حبیب	هنڊائين	بولو بنجي جي پوان	

۱۳ شوال ۱۳۸۷ھ

۱۳-۱-۱۹۶۸ع

هالا

لبن	ساڻ	لڳي	لڳي	ڪريان	لعل	نشان
چپاڙي	چس	وٺي	عجيب	ڪري	احسان	
طالب مولا	هن	ڏي	دم	دم	اهي	ڌيان
جيڪر	ٿيان	پان	تہ لڳان	هوند	لسان	سان

۱۳ شوال ۱۳۸۷ھ

۱۳-۱-۱۹۶۸ع

هالا

هجان جي حبيب جو چوڪو چندن هار
 گهڻو ٿيانس گچي ۾ پلپل وٽان پيار
 پيو لڳان پرينءَ جي سيني تي صد بار
 مٿيون ڏيانس مٿن تي ۽ چمانس وار وار
 طالب مولا ٿي پوان دلبر جو دلدار
 ٿيان سڄڻ جو سينگار سڄڻ نه سينگار منهنجو
 ۲۲ شوال ۱۳۸۷ھ
 ۱۹۶۸-۱-۲۳ع
 هالا

جيڪر جاني جو ٿيان بلڪل بازوبند
 ته وجهانس قرب ڪمند طالب مولا تهڏليئون
 ۱۵ شوال ۱۳۸۷ھ
 ۱۹۶۸-۱-۱۶ع
 هالا

جيڪر جاني جي هجان ٻانهين ڪنجاري
 ڪنڌ هيٺ رکيم قرب مان ٿيان ٻهار پياري
 طالب مولا آئون ٿيان هوند پر ڪي پياري
 وٽان سينگاري ٻهڳڻ سنڌي ٻانهن ۾
 ۲۵ شوال ۱۳۸۷ھ
 ۱۹۶۸-۱-۱۶ع
 هالا

جيڪر هجان گهڙي ته ٻڪ وجهانس ٻانهن ۾
 نرم لنگاهون ڪڍي لالڻ مون ڏي لڙي

چپر ۾ چٿريون/۱۵۷

طالب مولا تنهن سان
پايانس ڪا ڪري
اچيم ڀرت ڀڙي
ڪرائي ۾ قرب جي
۱۸ شوال ۱۳۸۷ھ
۱۹-۱-۱۹۶۸ع
هالا

مُنڊي ٿيان محبوب جي
سنهڙيون سهڻيون آڱريون
هردم پيئي هٿ ۾
ويجهي هجانس وجود کي
وِتر آئون وٽانس
ته هٿ ۾ پئي هجانس
چميو چميو چمانس
سڌائين سونهانس
لُونءِ لُونءِ ساڻ لڳانس
طالب مولا تهڏليئون
۱۹ شوال ۱۳۸۷ھ
۲۰-۱-۱۹۶۸ع
هالا

جيڪر هجان چيلهڪي
چنڙان ۽ چٽانس پئي
پري نه ڪري پاڻ کان
واه جا چمانس وار
ته چيله چمان چوڌار
ڀڪ وجهي ٻيهار
ٿيان سندس ئي سينگار
طالب مولا طلب مان
۲۱ شوال ۱۳۸۷ھ
۲۲-۱-۱۹۶۸ع
لاڙڪاڻو

پاڙيب ٿي پرينءَ جا
پانچو پري جي ٿئي
رمز پري رفتار تي
ڀليل پير چمان
ته جلوا جام ڏيان
چيريون ٿي چمڪان

ناچو ٿي نچان
ڪري ٺاه ٺهان
طالب مولا تن ڪي

۲۳ شوال ۱۳۸۷ھ

۱۹۶۸-۱-۲۳ع

هالا

قدم قدم تي واھ جو
ميندي رتڙن جي مٿان
سهاڳ ٿي سونهان

تہ پيرن تي هڻن
سوين پيا سڪن
چاه منجهان چنڊڻ
چريون هيئن چون
تہ بخت ڀلارا پائيان

۲۰ شوال ۱۳۸۷ھ

۱۹۶۸-۱-۲۱ع

دادو

ميندي ٿيان محب جي
مونکي ڏسي محبوب تي
سرتيون، ساهيڙيون مڙئي
طالب مولا طلبون
پرين لائي پيرن

حويلي حبيب جي
نهاريان مان نرت
طالب مولا تنهن سان

۱۹۵۳-۶-۲۶

هالا

جيڪر ٿيان ڀٽ
پسان روز پرينءَ کي
پاريان پيو ڀرت

حويلي حبيب جي
جُتي هيٺ جبين
مٿي مون مسڪين
جي طالب مولا ائين ٿئي

۱ شوال ۱۳۸۷ھ

۱۹۶۸-۱-۲ع

هالا

جيڪر ٿيان زمين
مٿان پير پرينءَ جا
هو هلي سدا هيچ مان
تہ ڪريان آئون آمين

جيڪر ٿيان آستان
تہ اورانگهڙ جا انيڪ هو
طالب مولا جنهن جا
هجن هرگز ڪين ڪي
اندر جا ارمان
دوست سندي در جي
عجيب ڪري احسان
درشن ئي درمان
سورن جا سامان
پورا پلپل ۾ ڪريان

۷ شوال ۱۳۸۷ھ

۸-۱-۱۹۶۸ع

هالا

جيڪر ٿيان ٿان
رڪان چپ چين تي
طالب مولا شل ڏئي
وٺي نرمل نان
پرينءَ لاءِ پيڻ جو
عجيب جي آن
ڏاٽر اهڙو ڏان
لڳان روز لبن سان

۵ شوال ۱۳۸۷ھ

۶-۱-۱۹۶۸ع

هالا

درسني ٿيان دوست جي
سهڻل يار صفا ڪري
ڏسي مون ڏي ڏه دفعا
وڃان جي وڃائجي
طالب مولا هيئن ٿئي
اهڙو ٿئي نصيب
تہ اڳيان هجيم عجيب
هٿن ساڻ حبيب
مُرڪي محب، مجيب
تہ نهاريـم نجيب
تہ قربئون وٺي قريب
جو هر دم هجانس هٿ ۾

۷ شوال ۱۳۸۷ھ

۸-۱-۹۶۸ع

هالا

جيڪر ٿيان هنڌ پنهنجي جاني يار جو
ته ملائي مون سان سمهي سينو ۽ سنڌ سنڌ
مونتي رڪي محب سو هر هر قربئون ڪند
طالب مولا تنهن لاءِ پري ڪريان نه پنڌ
محبت وارو مند پئي پياريندو رهي

۲ شوال ۱۳۸۷ھ

۱۹۶۸-۱-۲ع

هالا

جُتي جوڙ به جي ٿيان

پنهنجي محب مجيب جي	جڪر جُتي هجان
پيئي روز پوان	ته پيرن ۾ پرينءَ جي
چميو قدم چمان	وڪ وڪ تي واھ جا
طالب مولا تنهن سان	ٿيان ٿانيڪي

۱ شوال ۱۳۸۷ھ

۲-۱-۱۹۶۸ع

هالا

جڪر جتي ٿيان	هئي هئي منهنجون قسمتون
ته پاڪر وجهي بيهان	پلپل پائن پير ۾
بيحد بار ڪٿان	چوڙن سدا چاه مان
پر مٽي مڙ چمان	پيارا پير ته پري ٿيا
ته به سيدائين سونهان	پيئي پيراندي هجان
ڏينهاڙي ڏسان	طالب مولا تهديئون
عمر ڏيان عجيب سان	پگهر پئي پيان

۲ شوال ۱۳۸۷ھ

۳-۱-۱۹۶۸ع

هالا

پنهنجي محب مجيب جي	جتي ٿيان جڪر
پريو وجهان پاڪر	ته ڪري پيار پيرن سان
سدا منجه سفر	پيئي هجانس پير ۾

طالب مولا طلب جي هي خاصي آھ خبر
تہ ندر بہ ٿيان سدر جي لالڻ وٽ لتارجان

۳ شوال ۱۳۸۷ھ

۴-۱-۱۹۶۸ع

هالا

پنهنجي محب مجيڙا جيڪر جتي ڪن
تہ پيرن کي نہ ڀڄڻ ڏيان خراشون خاڻ
قدمن کي قرب مان ڏيان پريون پاڪر
مٽي هاڻا پير ٻئي مون ۾ محب وجهن
تہ بہ منهنجو منهن مٽي ٿئي اچو الاهي اگهن
ممكن آهي مورگو مون کي چميون ڏين
طالب مولا ايئن ٿئي تہ قسمتون کلن
پلي ڏيھ ڏسن پئي لالڻ وٽ لتارجان

۳ شوال ۱۳۸۷ھ

۴-۱-۱۹۶۸ع

هالا

جيڪر آئون ٿي پوان جيڪر جتي جاني يار
پير نہ ڏيکاريان پرينءَ جا ڪوڙين ڏيان قرار
منن تي منن جي ڪريان وارو وار
سيبايان سڀين پرين وٽان هر ڪنهن وار
چنڊڙان اهڙي چاه مان جو ڪري نہ پاڻان ڌار
ماڻي مون کي ئي فقط نہ ٻي ڏي ڪري نهار
لاهي کڻي ڦٽو ڪري تہ بہ سڌو ڪن سردار

چهر ۾ چڙيون/۱۶۳

طالب مولا ايئن ٿئي ته گرم وڏا ڪلتار
سَهان پيو صد بار • لتون لالڻ يار جون

۱۵ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۳-۵-۱۹۶۸ع

ڪوئٽا

جتي جاني جي ٿيان هي لاکيڻي ٿم لوڙ
طالب مولا طلب ۾ ته دل ڪئي توڙ
وڻي ٿي وجود کي پيارل جي پتوڙ
ڪٽ چلون چوڙ ڪٽي پائڻ پرينءَ جو!

۱۵ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۳-۵-۱۹۶۸ع

ڪوئٽا

وڪجي ته قيمت ڪانه ڪا
پوي پرينءَ جي پير ۾
جتي جاني جي ٿيان
مون تي مدامي هجي
سوين صدقي ٿي وڃن
طالب مولا وانگيان
هوءَ تخت لتاڙي تاب مان
ڪٽي ڪلنگيون ڇٽ

۱۵ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۳-۵-۱۹۶۸ع

ڪوئٽا

بلڪل بازارن ۾ جتيون ديران دير
پشن ساڻ پيون ملن ۽ ٿئي ڪانه نير
موچن وٽ نه مهانگيون پڻ سستيون جڙن سوير
طالب مولا طلبون هئن ٿيون چون هير
ته جنهن ۾ جاني پير آئون به جتي اها ٿيان

۱۶ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۵-۵-۱۹۶۸ع

ڪوٽا

سوني جتي به پير ۾ آڻيو وجهن امير
لڇ، لائڻ، لونيا ۽ پائن پير فقير
اهي جتيون اصل کان حيثيت ۾ حقير
پائي پرين جا پير ۾ ته سا ئي بي نظير
طالب مولا هن لاءِ ٿا نڪرن اڪيان نير
ڪجي ڪا تدبير ته جتي جاني جي ٿيان

۱۶ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۵-۵-۱۹۶۸ع

ڪوٽا

جتيون ته شاهن جون به ٿيون موتن ۾ مڙهجن
ڪانهي ڳاله سون جي پر هو ٿيون لڪ لهن
البت ٿيندو ايئن اه ته تخت تي به چڙهن
ته به پون اهي ئي پير ۾ نه مٿي تي رڪجن
سي به ته ڪنهن ڪنهن جڳه تي ٿيون لاهڻيون پون
جي سر جهڪن ٿا تن کي ته به دليون ڪين جهڪن

چنر ۾ چٽيون/۱۶۵

طالب مولا طلب مان هي نُڪتا نهارجن
ته تن کي مُهت ملن جي پون پرينءَ جي پير ۾

۱۸ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۴-۵-۱۹۶۸ع

ڪوئتا

جتي سندي جوڙ کي ڪلنگيون ڪين پجن
ات ڪئين ڪلاهون اچيو ٿيون جذباتون جهڪن
جن کي اتان عار ٿئي سي سر ئي ڪسيو وڃن
جيڪي اتي جهڪيا ته تاج به ماڻيا تن
محبوب جڏهن وڃي پڳا مٿائين مقامن
پانيئون ته جتي لاهيون اهو اڃا خيال هُئن
ته پين پڙلاءُ ڪن تي ۽ حڪم هي ملين
جانب جتي نه لاهجو متان پير اگهڙا ٿين!

وڃي پهتا توڙ تي سان پيارن پيارن
طالب مولا ڪئن چوان ٿيان جتي نه جانبين!
جتي ٿيان ته پيو ڇا ڪي ڪٿان ٻنهي جهانن
جو پهتي ساڻ پرين جتي عرش عظيم تي

۱۸ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۴-۵-۱۹۶۸ع

اسلام آباد

ڪٿي جانب جي جتي ڪٿي آئون غريب!
مون ۾ ته آهن مورگو وڏا عيب عجيب
آئون گدلو، ڪٽرو ڪوجھڙو هو نرمل پاڻ نجيب
وٽس ڪهڙي منهن وڃان جو ٿيندس ڪيئن قريب!

پر اٿم اهو ئي آسر تہ لالڻ آھ لبیب
چڱو چڱايون ئي ڪندو حاڪم سائين حبیب
طالب مولا آئون ڪٿي ڪٿي محب محب!
هو هميشه حسیب آئون جتي جوڙ به جي ٿيان

۱۹ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۸-۵-۱۹۶۸ع

اسلام آباد

ڪیم انصاف امین ٿي ڳڻ ئي پي ڳوليام
ويهي پنهنجي پاڻ جا ڦولا جو ڦوليام
تہ سچ پچ صديقي چوي رڳي عیب پسيام
پنهنجي اوڻاين جا جڏهين پتا پيام
تہ پنهنجي مرمُسي ويس سڄڻ جو سوچيام
طالب مولا پاڻ کان پو سوین سوال پچيام
جواب هي جڙيام تہ جُتي جوڙ به جي ٿيان!

۱۹ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۸-۵-۱۹۶۸ع

اسلام آباد

ليلائي ليلاء

هيو آئي هٿ ۾	قدر	ڪونه	ڪيئي
لا قيمت جي لادلي	قيمت	ڪٿي	وڌيئي
مغوري کان محب جو	پتو	ڪين	پئي
پنهنجو اچلي پاڻي ۾	پرايو		پڇيئي
معصوم محبت کي	رڳو	ڏوه	ڏئي
دعويٰ ڪئي نه دل سان	چين	ساڻ	چيئي
طالب چوي طمع ۾	من	مٿي تي	مٿيئي
اهو ڪونه ٻڌي	ته	ڪاند ڪميٽن	مٿيو

هيو آئي هٿ ۾	تو	ولهي	وڃايو
هنيلي تو هٿ کان	نه	پاند گچي	پايو
قرب ڪري ڪاند سان	تو	لايو نه	نپايو
ور پنهنجو ويسلي	تو	مٿي تي	مٿايو
پنهنجي پاڻي پير تي	تو	هٿيار	هلايو
هو غازي غيرت مند هو	وٺو	پٺ	وراڻيو
سچ تو صديقي چوي	تو	هڪدم	هارايو
وقت ويو نه آيو	توڙي	ڪجن ڪوششون	

هڪر مليئي هٿ ۾	گهر	ويئي	گوهر
ڪهڙو آئي اوچتو	اندر	مان	اوپر!
پنهنجو ڇڏي پٺ ۾	پسند	ڪيو	تو پر

ڪيڏهن پنهنجو ور
هن وڃائي وڙ کان

ڪيڏهن مله مٽي جو
هي ڀڻي هڻي پر

ايڏي طمع تات!
ور ڌاڻر جي ذات
هي پنهنجو ذات ئي ذات
موڙهي منجه هڪ رات
بلڪل نه سمجهيئي بات
هي ٿيئي ڳٽ ڳچي جو

مٿو مهانگو ڄاڻي
مٿيا ته موڙي هت جي
هنن جا مٽ ملڪ ۾
ڪمائي سڀ ڪٿ ڪيئي
قرب جي قريشي چوي
هو بخشئي ها برات

ڪري ڪنڌورو وارو ڪم
جتي ڏين ها ڄم
دلبر جو هڪ دم
يلجي ويئي ڀرم
کڻي ڄاڻي ڪونه ڪو

پورهيت ٿين ها پرينءَ جي
ور وٽ تون اي ويسلي
بدن بخشڻ ڪاڻ هو
طالب چوئي طمع ۾
قرب جو قدم

تي لوڻي لڄايو
عقل نه آيو
وقت وڃايو
روئي ريجهايو
جي ٻيهر ٻاڏايو
نينهن نه نڀايو
ته به سمجهي سگهين ڪين ڪي

ڪامن پنهنجي ڪر ڪي
طمع آڏو ٽڪري
ويهي ويهي ويسلي
وڃي نه پنهنجي ور ڪي
وري ور پوي ها
سڪ مان صديقي چوي
سرتن سمجهايو

ڪامڻ پنهنجي ڪاند سان!	ڪيو ڇا تو هي
جنهن تي چيئي جي	منهن انهي کان مٿي
چئيس ”پرايو ٿي!“	پڳئي ڪئن هڪ رات لاءِ
وارث، وير، ولي	هو ته فقط هو تنهنجو
ڪاوڙ اٿس قوي	چڏي ويئي چوه مان
سوڙن منجهان سي	وٺي پلي ته وري وري
پر پيالو پي	وٽر هاڻ وره جا
اڃا آهين ويسلي!	عجب آهي اي

ڄاڻ نه ڄاتوئي	مٽجي وئينءَ ماڻڪ تي
نينهن جو ناتوئي	نينهان چڱو ڇاڳلي
ڪو نه پاتوئي	شايد پيچ پرينءَ سان
ڪڇو ڪاتوئي	اڱلو چڏيئي اٿن ۾
ڏينهان راتوئي	روئي ريجهاءِ راءِ کي
سو پاڳل! پڌرو ٿي پيو	جو لڪي لاتوئي

لڱ سڄڻ جا لوح ٿيا	قلم تنهنجي هٿ
ڳاله چڱي ڪا ڪٽ	لڪ ته وري لاتون لهين
سڏي پنهنجي ست	وهاريندئي ولهو
نوڙي نيزاريون ڪري	لڄي ٿي لٽ پٽ

ڪٽي مٿي منهن لاءِ	چمي پيزار پرينءَ جا
گڻ اٿي ڳالهائ	اڪن جي زبان سان

پاند پرت مان پاءِ
قدمن تي ڪيراءِ
منهن سان موٽاءِ
هٿ ٻڏي ڏي حاضري

ڪري گه گچي جو
ڪنڌ پنهنجو ڪاند جي
ورجي ويل ور کي
حجتون ڪيم هلاءِ

هنين کي هيراءِ
لجي ٿي نه لڄاءِ
روئي هو ريجهاءِ
ليلائي ليلاءِ
هٿان نه پئي هن جي!

نوڙت ۽ نياز ۾
ڪام پنهنجي ڪر کي
طالب ٿي طلب ۾
ليلائي ليلائي
ڪچي چو ڪيءَ

ڏين ٿي هن ميارا!
اهي نه پرت پار
ڪيل قول، قرار
توتي مُنڌ مدار
وڃائي ڇڏ وار
پرين ڏي پزار
ڪن درگذر دلدار
بديون بخشهار
ڪنڌي گچي جا هار
اميد نه لاه، انهن مان

هٿان پئي تنهنجي
مچين نٿي مورگو
ياد ڪري ڏس يار سان
ناتن نياڻن جا
واٽين وره وارين
اچي آخر انهن تي
تنهنجي بخشي ڏوه کي
هو اٿي وڏا وڙاڻا
مٿي ڪٿي مٿي مان
سڄڻ اٿي ستار

چهر ۾ چڙيون/۱۷۱

جي اميدون لاهين سي ئي سڄڻ ڌڪاريون
انهن هنجون ماڻيون جي ڪاند ڏي ڪاهين
جوڻون وهائڻا ور جون انهن لئي آهين
سينو جي ساهين اهي وڙان وچڙيون
۱۹۶۱-۸۳ع
ڪراچي

ڪامڻ ڪري نه ڄاڻي قرب پنهنجي ڪاند سان
ڪري ڳه ڳچي ۾ پاند نه پاڻي
لالچ لائي ليڪو لڳاين جو
۱۹۶۱-۸۳ع
ڪراچي

قرب ڪني سان ڪئن ڪيئي!

حيرت ٿر هن ڳالهه جي	حڪم سائين حبيب!
عجب آهر هن جو	ته ڪليم ڪئن نصيب
سچ ٻڌائج سھڻا	ماڻهو مٺا مجيب
طالب مولا ساڻ ڪئن	لائق ڪيئي لبيب
اڻ ڏٺي عجيب	قرب ڪني سان ڪئن ڪيئي

اڻ ڏٺي عجيب تو	قرب ڪني سان ڪئن ڪيو!
پانڌي تنهنجي پيار جو	نرمل اچي نيو
ڏيئي نياپو نينهن جو	کڻي لالڻ تنهن ليو
گهران گهرائي ورتي	جو طلبن هڻي تيو
طالب مولا پيار سان	تو ڍولڻ آه ڍيو
عجيب! اڻ ميو	مد پيارڻي پيار جو

اڻ ڏٺي عجيب ڇو	اچي پور پيئي!
محب مون مسڪين جو	ڪئن نرمل نانءُ ٻڌي
حيران هر دم آهيان	جو منهنجي نينهن نيئي
آئون ڪنو ڪو جهو ٿي هيس	ڇو حبيب هي نه سڻي
طالب مولا ڪي مٺا	ڇاه منجهان چاهيئي
مون گمنام گدلي سان	هيڏو پيار ڪيئي!
سڄڻ ڪئن سمجهيئي	ته آئون اهڙو آهيان!

نه صورت ۽ سينگار
نه منهن ۾ مٿيادار
سهڻن جو سردار
اڃ آهي عرض گذار
ته سچ پچ اٿئي پيار
آھ ڪيو گرفتار!
ته قرب ڪئي سان ڪئن ڪئي

عجيب! اگلو آهيان
ادلو، گدلو، اڀرو
تون سرتاپا سهڻو
تو وٽ طالب مولا
سچڻ سچ ٻڌاءِ تون
متان مونکي وهم ٿي
اچي ٿي نٿو اعتبار

ٿو پسان پنهنجو پاڻ
مورهڻون ٿي مون ساڻ
ڪٿ پرين تون پٺاڻ!
ڪٿي تنهنجي تور ٿي!

توڪي ڏسيو ۽ وريو
ته مٿ نٿو ٿين مٿڙا
طالب مولا ڪٿ ٿيو
ڪٿي منهنجو ماڻ

هٿ ۾ اڃ حبيب!
پي پاسي آئون عجيب!
نرمل، يار، نجيب
لائق، لکي، لبيب
مٿڙا، محب، مجيب
قلب کان به قريب
تنهنجو وزن وڌي ويو

سڪ جي ڪنيم ساهمي
هڪ پاسي تون هڻين
ڪيم انصاف امين ٿي
تور ڪئي مون طلب مان
اعتبار ڪن ان تي
سوگند آهي تنهنجو
طالب جا طبيب

۱۵ ذيقده ۱۳۸۷ھ

۱۹۶۸-۲-۱۵

سرورآباد

اهو لڳيم عجب ٿو مون سان ڪئن ڪيا تو پيار
مون ۾ ته آهن مورڳو عيبن جا انبار
ڏسيو پنهنجي پاڻ کي ٿو مرم وٺي منار
جوڙ به تنهنجو ناهيان ڪامل، قريدار
طالب مولا سان ته ڪئا ڪرم هي ڪلتار
تنهنجو قسم دلدار ته ڪهه به ڪڙي جي جي ٿيان

اچي عشقُ عجيبُ مون ڪني سان ڪئن ڪيئي
مون ۾ ڏٺي محب چا منڙا ماڻهو مجيب!
ڪٿي منهنجو منهن منا ڪٿ تنهنجو حسن حبيب!
تنهنجو قسم ته تنهنجي لائق ناهيان لبیب
حيران هن کان آهيان عاشق مون اديب
طالب مولا ساڻ ڪئن ڪيئي قرب قريب
منهنجا هي به نصيب جي ڪهه ڪڙي جي ٿي پوان

ڪٿي تنهنجو شان ڪٿي آئون اڳلو!
هڪجهڙو ناهيان تنهنجو مٿي مون کان مان
گهرائي وهندين گڏجي هي اصلي نه هو امڪان
طالب مولا کي نه هو اهڙو وهم، گمان
ته ايڏو ڪندين احسان ڪوڙي تي قرب جو

هوئي ڪونه حبيب هي مونکي خواب خيال
پيدا ٿيو ئي ڪونه ٿي سھڻا هي سوال
ته ڪنڙي کي قرب جو ڏيندين محبت مال

تو ته گهراڻي بخشيو
طالب مولا ۾ ته ڪئو
آهين ڪو لڄ پال
جانب پاڻ جمال
آه ڪنڀار ڪمال
پيو آئون ته اهوئي آهيان!

تو ته وڏا ئي وڙ ڪيا
تنهنجو منهنجو مقابلو
ته ڦڪو پيو لڳان
اڳلي مٿي عيان
جي قلبون تو ڪيان
تنهنجو قسم طالب چوي

تنهنجو نقش قدم
عيب پسي پانهنجا
تون ته ڪرين تو طلب مان
مونکي ته منهنجي حال جو
طالب مولا ٿو ڪٿي
تنهنجي سر جو قسم
منهنجي سو سجدن سان سرسو
ٿو اچيم شاه شرم!
پنهنجو قرب ڪرم
ماري يئو مرم
ڪٿي تون صنم!
رڪه به ڪڙي جي جي ٿيان

عين وارو آهيان
گوڏو گوڏي سان گڏي
طالب مولا ڪي منا
پر قسم اٿي قادر جو
بهڪڻ هي ته ٻڌاءِ
لوڪان يار لڪاءِ!
لال ڪين لڄاءِ
پل سڪ ۾ خوب ستاءِ
سڄڻ سڄ سٽاءِ
قرب ڪني سان ڪن ڪئي!

جڏهن گهران گهراڻي
ته مون ڏي محب موڪليئي
نياپو ڪري نينهن
شوق بنائي شينهن

طالب مولا کي ڏني دردن پرين پينهن
اڪن تڏهن مينهن وڌڻ ۾ وسائيا

۲۱ ذيقعدہ ۱۳۸۷ھ

۲۱-۲-۱۹۶۸ع

جام صاحب

پھريون ئي پيغام ڏنم تہ مون کان ئي وڏو
تون خاصن ۾ خاص ٿيڻ ويھي سوچيم سھڻا
هلندو ڪئن حضور ۾ دل ۾ چيم تہ ڪئن ڪندس
جي سچڻ ڪيو سلام محب جڏهن تو موڪليو
نرمل تنهنجو نام آئون عامن ۾ پڻ عام
پنهنجو محب مقام نڪمو هي ناکام!
قريب ٿي ڪلام! تہ طالب مولا ڪئن ڪبو!

۲۲ ذيقعدہ ۱۳۸۷ھ

۲۲-۲-۱۹۶۸ع

سرورآباد

هردم هراسيل آهيان قربائتا ڪري وڌيئي
سڀين پرين تون سرسو مون ۾ تہ ڪا ئي ڪانه آھ
مون ۾ او منهنجا مٺا! اڃا تہ آھي تو سندي
پر منهنجي مدلين کي ڏسي طالب مولا کان پرين
ڏسي پنهنجي حيثيت مون ادنيٰ سان الفت
منجهه فائق فضيلت خاصي ڪا خصلت
عيب اٿئي البت مون سان مروت
جي نرمل ٿئي نفرت جي مٽي وٽين محبت

چبر ۾ چٽيون/۱۷۷

تہ ان لئي ٿي ويندي تڏهن قائم قيامت
پو ڪيڏهن ويندس ڪئن ڪندس جو فنا ڪندي فرقت
شل چڱي هجي قسمت نه ته ڪنهنجو ٿيندس ڪين ڪي
۲۷ ذيقعدہ ۱۳۸۷ھ

۱۹۶۸-۲۷ع

ڪراچي

چٽ نه ڪرين ته چئي ڏيان معاف به ڪج منارا!
دلبر ۽ درياء جا عجيب آهن آر
پور پين ته رات ۾ هو وڃو وسائن پار
پٺ ورائي جي ويا ته وري ڪن نه نهار
ترس نه پوين تر جو نه وٺن خبر چار
سال لڳيو ئي ٿا وڃن جي موٽن ڪٿي پيهار
ڪهڙا آهن دلربا عُمرن تي اتبار!
تيتر قيامت کان وڏا آهن انتظار
ماريو چڏين ٿا من ڪي وڏا هي ويچار
جي ڏکي ڪئي ڌار ته طالب مولا ڪئن ڪندو!

۲۰ صفر ۱۳۸۸ھ

۱۹-۵-۱۹۶۸ع

اسلامآباد

جنهن کي چئجي ڪاند

جنهن کي چئجي ڪاند سو ڪميٽو ڪئن ٿئي!
هو هميشه هڪڙي جو وڃي نه ڪي وڙواند
طالب چوي، چڪ ۾ پوي نه ان جو پاند
هو ڏندين آهي ڏاند محتاج نه ڪنهن مهري جو
۱۹۶۱-۸-۲۹ع
ڪراچي

جنهن کي چئجي ڪاند ٿو ان جو اعليٰ شان
هو جنهن جو ٿيو جڏهين ته ٿئي نه بي مهمان
هو ڏيس طعنو تڪ مان ڄڻ لڳس ڪڪ جو ڪان
قربائي جي قهر کان شل الله ڏي امان!
سچ ٿو صديقي چوي جودو هو جوان
ڄڻ سوگ رکي ٿو سان تن وري ويجهو نه اچي
۱۹۶۱-۸-۲۹ع
ڪراچي

جنهن کي سڏبو بڻڪاند تنهن سان ليڪا ڪهڙا!
طالب چوي تنهن کان وڃو متان وڙواند
جنهن سان پختو پاند عمر تائين اٽڪيو
۱۹۶۱-۸-۲۹ع
ڪراچي

رڳو ڪري راند
ويون ٿي وڙواند
هن پيئي چڪ پلاند
وقت نه ڏي ويساند
هن سان ٿيو هيڪاند
ولهيون ٿي نه وڃائون
۱۹۶۱-۸-۲۹ع
ڪراچي

جن ڪن پانيو ڪاند کي
تن منهن ڪنيو نه معرڪين
هو اچو اجرو ٿي رهيو
غفلت ۾ نه غرق ٿيو
طالب چوي طلب ۾
خاوند سندي خاند

رڳي راند ڪري
ڪا جيئي يا مري
ولهو ڪونه وري
اڪين وڪون پري
جا ڪيئن نهاري ڪين ڪي
۱۹۶۱-۸-۲۹ع
ڪراچي

جن ڪن پانيو ڪاند کي
ڪاند انهن جو ڪين ٿيو
ڪلفت ساڻ ڪڏهن
جا هلي سندس حضور ۾
سا ڪام ڪاند گهري

ڪامن ڪم ٿي هڪڙو
جو وڃائين وهم
ڏيئي هڏ ۽ چم
دعوا وارو دم
منڊ، مٽيندو ڪين ڪي
۱۹۶۱-۸-۲۹ع
ڪراچي

ڪاندن گهڻو ڪم
هو پليل گهرن پيار ٿا
هي هر دم پري حاضري
پر هڻي نه هرگز هو ڪڏهن
پو بلڪل ٿي باهم

ڪاند ته ڪرڙا ٿا ٿين ڪاند نه ڀانيو راند
جنين جي پلاند اوهين اچي پيئون
۱۹۶۱-۸-۲۹ع
ڪراچي

ڪڏهين ڪميئي ڪاند نه ڪئي پانهنجي
هزار پيرا هوءَ ٿئي ٻيئي جي ٿئي
ڪاند انهي جي پاند سان هلي جا هيئي
سا ئي سگيئي ڪاند ڪندو قرب سان
۱۹۶۱-۸-۲۹ع
ڪراچي

ڪڏهين ڪميئون ڪاند نه ڪيون پانهنجون
حاصل حق انهن کي جي هلن ٿي هيئون
سرت رکي جن سڪ جي ٿيون سيئي سگيئون
ٻيون پيئون ۽ ٿيون ته به ٿيندڙ ڪين ڪي
۱۹۶۱-۸-۲۹ع
ڪراچي

سي ڪاند نه ڪري پانهنجون جي ٿيون حق ڀڄن
تن جايون ورتيون جي ۾ جي رکيو سيل رهن
سي ئي جيريون جڳ ۾ جي محبت منجه مرن
جي ٻين جي ٻڌن سي پنهنجن پرايون ڪيون
۱۹۶۱-۸-۲۹ع
ڪراچي

جي گات ڏين گارا	بي ور وني پاڪرين
ء ور ڏئين وارا	هنج حاصل تن کي
نه اچا نه ڪارا	ڪاند ڏسي ٿو قرب کي
پون جي پارا	سدا رکين سيني سان
توري سخت سيارا	سي لڳي نه سهاڳڻين
ڪن ڀلي ڀلارا	قرب سان قريشي چوي
ٽين قربائن ڪن جا	سوگارا سڄڻ

۱۹۶۱-۸۳۱ع
ڪراچي

ماڪي نه ڏسي وڻ	ڪاند نه ڏسي زال
ء ڪاند به ڳڻي ڳڻ	هوءَ به ڪري آر ٿي
پر سلڇڻيون ئي سهاڳڻيون	ڀلو برابر ٻڻ

۱۹۶۱-۸۳۱ع
ڪراچي

جي قربائين ڪيون	اهي قبول ڪاند وڻ
نه ته ڪري چوريون چنيون	هو مهر گهري مهري جي
جيڪي پيچ پنيون	اهي وني آغوش ۾
جي ڊاءِ سندس ڊنيون	مڻيون ڏين مڻ تي
وڻيون تن وصال جون	هن ڏه ڏه پيرا ڏنيون

۱۹۶۱-۸۳۱ع
ڪراچي

وٽن ٿيو وٽيون
بيٺيون آهن ڀنيون
ڪاند وٺارن ڪين ڪي
۱۹۶۱-۸۳۱ع
ڪراچي

وٽيون سي وصال جون
جي ور ور ڏيو ور سان
وٽيون ۽ ڀنيون

چوڙيون ۽ چٽيون
جي لاکس روز رٿيون
هو ڪوڙين ڪن ڪنيون
ٿيون گسن بي گنيون
تن جون پرينءَ سڀ پڄاڻيون
۱۹۶۱-۸۳۱ع
ڪراچي

ڪيئي پائن پاڻ ڪي
ورُ انهن ڪي ويجهڙو
بي وڙن جو ور نه ٿئي
طالب مولا طلب ۾
جن جون پيرن ڪا نه ڀنيون

سا سورمي سمهي
پئي پڪ وجهي
ته هي ڏه ڏه پريو ڏئي
ٿي هيٺاهين هلي
هو جي پائي پير اڳڻ تي
۱۹۶۱-۹-۱ع
ڪراچي

سهاڳ جي سيڄ تي
جا قرب منجهان ڪاند ڪي
هو ڏي مٺي هڪڙي
انتي پهر انهي وٽ
هي ٿريو پئي ٿري

ڏٺن منجهان ڏئي
جيڪا گري گئي
۽ ڪٿي ڪونه ڪٿي
ڏيو اميريون اٿي
ڪڏيو ڪند ڪٿي

ڪاند هڪڙي ڪاڻي
اها وٺي ور ڪي
هو ڏسي مهر مهري جي
چنل تارون طلب جون
سائي سرهي سرتئين

چهر ۾ چڙيون/۱۸۳

ڄام ٿي ڄڻي
طالب مولا تنهن کي
۱-۹-۱۹۶۱ع
ڪراچي

سا سورمي صديقي چوي
محبت ڏي مٽي

جنهن ۾ ڳرا ڳڻ
ڪاند نه وجهي ڪڻ
پلي پلا هجن بڻ
چونڊ ڪري ۽ چڻ
ڪڏهن گسي ڪين ڪي
۱-۹-۱۹۶۱ع
ڪراچي

اڳلي سڳلي ٿي ٿئي
هو منگي ٿو مهر کي
چڱو چڱايون ئي ڏسي
صفتن جي صديقي چوي
دانا سندي ڏڻ

ته ڍولڻ ٿو ڏڪي
ڏڪيو ٿو ڏڪي
طلبون ئي ٿڪي
جنهن جو ڏوه ڏڪي
سا ڪڍو ڇڏي قريشي چوي
۱-۹-۱۹۶۱ع
ڪراچي

ڪچي ڪري ڪامڻي
پهڳڻ ان کي بي دفعي
دانا پنهنجي دل ۾
اها ونهون وڌيڪ ٿئي
جا ڪريو بڪ بڪي

هر هر ڏي هڏي
گل ٿي اچي گڏي
پيڙي ئي پڏي
سا سدا صديقي چوي
۱-۹-۱۹۶۱ع
ڪراچي

جيڪا ڪامڻ ڪاند کي
سوين ڪري سينگار سا
طالب مولا تنهن جي
ٿڌي ڪاند ٿڌي

سو نه چئبو کاند

جيڪو ڪميٽو ٿئي سو نه چئبو کاند
 اهو وُرُ واهيات ٿيو پاڪ نه جنهن جو پاند
 سو ڏهڻو آهي ڏاند سچ ٿو صديقي چوي

جيڪو ڪميٽو ٿئي سو وَلهو نڪي وُرُ
 جنهن جو منهن مدي ڏي ۽ بيحد آهي پر
 سو مٿي نه ڪندو مورهنون ڪڏهن پنهنجو ڪر
 هند هند جنهن جو گهر سو کاند نه قريشي چوي

کاندن وڏا پاند جن وٽ سُڪيون سورميون
 جن جا چارئي پلو چڪ ۾ سي نه چئبا کاند
 وڃن جي وڙواند اهي ڪميٽا قريشي چوي

ور انهي کي سڏبو جو وُرَ ڏيو ڪري وُرَ
 جو وُرَ وُرَ چوي ونهونءَ کي ۽ وريو ڏئي وُرَ
 جنهن کنيا وڃڻ لٿي وُرَ سو کاند نه قريشي چوي!

ور سڌائڻ سولو پر ڏکيو ڏيڻ ور
ڪوڙو چئبو ڪاند سو جو وجهي وڌو ور
سو ئي سڏبو ولهو جو وڃي ڪري ور ور
جنهن جو ونگو ناهي ور سو سچو صديقي چوي

ور اُهي ئي ور ٿيا جيڪي حق رکن
ڪري ور وٺن تي پليل پيار ڏين
وٺيو وريو وٺن ونهون هر هر پاڪرين

جي ور ڪٿيو وڃن اهي نه چٽبا ور
جن ۾ وڏا ور سي ڪوڙا قريشي چوي

۱-۹-۱۹۶۱ع

ڪراچي

سان سڌائين سهڻا

چريا هيئن چون ته سان نه سوگون ڪن
 جي سانن سوگون ڇڏيون ته سان ڪيئن سڏجن!
 اچو هر ڪنهن ويل ۾ ولر منجهه وهن
 هرهر هرڪنهن ئي منجهان پنهنجو سڳند سڻگهن
 هو ويهي وٽائڻ ۾ سڀڪي ٿا سمجهن
 طالب مولا مستي جي مڻ مڻي ۾ اٿن
 پيو سان اچي ڪو ٻاهران ته صفا ڪين سهن
 مٿو ڏيو مرن يا جهوريو ڪينس جو مان

سانن کي ساڃاه جا ساڻن ڪيئن مڻ
 هر دم هنن اڳيان ڏٺن سندا ڏن
 هڪ هڪ توڙيءَ جي اٿن تانگهه، طلب ۽ تن
 طالب مولا تن کي گجهي اندر ۾ ڳڻ
 وٽائڻ جا وڻ ڪنهن وسارڻ ڪين ڪي

سان سڃاڻن پنهنجون پري نه ڪي پهرن
 وڃي ٻي وٽائڻ تي ڪنهن ڪين وهن
 جهاڳي پنهنجي جوءَ کي سمن تي سهرڻ
 اڳيان ڪري انهن کي پٺ ۾ سندن پرن

هجي مهاڙ مڙن ۾ ته به پنهنجن ڪين ڇڻ
سائو سائو ڪن ٿا سدائين سين
ڌاران طالب ڪنهن جا ڪين ٿيا

سوگ نه ڪن پيا ساه پريا سان ئي سوگارا
جي وڃي ڪا وڙواند ٿي هٿن ڦريو ڦونگهارا
واريو ائين ولر ۾ ڀريو پٽارا
باس نه وٺين بد جي ڇڻ تارهيون ڏيو تارا
گهڙيو پون گهور ڏيو سائو سوپارا
جهڙا لهوارا تهرڙا اويرا
طالب چوي تن جا مٿا موچارا
ميا متارا جالين پنهنجي جوءَ ۾

سانن سائي آه جا ڪنهن نه پاري پر
بلڪل پٽارن جي ڪنهن نه ڇڏين پر
جتي ڪٽڪا ڪنڊن جا اتي وريو ڪن ور
وهن ڪين ڪپر جهاڳيو اچن اجهاڳ ڪي

سان سدائين سهڻا چڱا چوڪا، چال
وڃن ته ٻي ڪنهن جوءَ تي سالن سندا سال
رڪن سدائين روح ۾ محبت پنهنجي مال
جهنگ چرن ٿا جال پر وڃن ٻي نه وٽاڻ تي

جي	تڏي	جڏي	ساڃاه	سانن	کي
وڃن	کين	واڻان	جھڙو	نه	تڏي
سمهن	سڪ	سدا	پنهنجي	وگر	۾
ڪن	ساوڻ	سدا	پانهنجا	واريو	
مچن	منجه	موجن	صديقي	چوي	
سرا	پرئين	سپئين	هجن	هميشه	

ڪاڻ نه ڪڍي ڪنهن جي	سان نه سهي ويڻ
محبت سان تڏي ميڻ	سختي سهي ڪانه ڪا
مچي جڏهن مست تڏي	ته به سڃاڻي ماءُ ۽ پيڻ

چرن پلي چاه مان	سانن جهل نه پل
سڪي، سائي ڪل	ڪن ٿا اهي قرب ۾
ته پريو ڪن سي پل	وهن جنهن وڻاڻ تي
سي ورائيندو واٽ تان	جن ۾ هوندي ال

ته وڙ ٿي وڃن وڃائجي	سوگون سان نه ڪن
هوند اچي آئون پون	حضورن ۾ هزارين
مه رگو ڪين ملن	وڙن وڃهن واريون
ڏڪيون ڪونه ڍڪن	قنڊيون قرن قرن تي
پلون ڪين پجن	کڙي وڃن کڙڪ تي
برڪتون پجن	ڏڏ، مڪڻ ۽ کير مان
ڪنڊيون نه ڪڍڪن	پينگ تڏي پاڻن تي

چهر ۾ چڙيون/۱۸۹

ڪن	وينا	وايون	ياڳيا	نلھيون	ياڻ	تي
پڇن	تن	ڪي	جي	ڪن	تا	مست مھي
پرن	پلاريون	نہ	سچ	تو	صديقي	چوي
ڪڙڪن	گرڪيون	نہ	طالب	مولا	تڏھين	
وڃن	بنياد	ئي	سانڀر	ڪين	سڄن	
بدلجي						

۱۹۶۱-۸-۲۹ع
ڪراچي

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

عورت ڏنگي پاسري

عورت ڏنگي پاسري
 زور ڏجيس ڏرڙو
 مرد به آهي تيغ جيئن
 ته پڇي نهڙ تي
 سڌي ڪين ٿي
 نه پڇي نيٺ پئي
 جيڪو زور ڏئي
 طالب مولا تنهن جو

عورت ڏنگي پاسري
 پر مرد به آهن تيغ جنن
 هو پڇن ته ٺلهيون ئي پڇن
 هو گنڊجن ته گنڊ ٿي
 هنن کي فقط هٿ سان
 هنن کي ڏين آتشون
 هو سڄيون ٿيڻ کان پوءِ پڻ
 هي نهي وڃن ته ناٺ سان
 سڄ تو صديقي چوي
 چڱيون سي چئجن
 سڀئي ايئن چون
 جي سڌا ڪين ٿين
 هي پڇن ته ٻيا به ڦٽن
 هي نهن ته خوب نهن
 پنيون پٽيون ٻڌجن
 تڏهين ٿا مڙن
 ڪمزور ئي رهن
 صدا صفون پڇن
 مٺ نه ڪو مردن
 جي هٿ نه ڪن هنن سان

وڏي وٽ وڳر ۾
 ويچار يون هر ويل ۾
 لوليون ڏيئي لاڏ سان
 تڪليفون سڀ تن لاءِ
 عورتون آهين
 ٿيون ننڍڙا نپائين
 راتيون وهائين
 چشمن تي چائين

وڙه وڃائين
مائون پنهنجي مهر سان

ننڍڙا وڏا ڪرڻ ۾
بديون بخشائين

ته روئي ريجھائين
ته نانا نپائين
ته پاند گچيءَ پائين
ته وري نه وڃائين
چاڪر چوائين
ته مٽ نه سندن ڪو پيو

ڪن جي محبت مرد سان
سچيون ٿين صحبت ۾
ڪن جي وفا ور سان
پنهنجو ڪن پرين کي
قرب واري جو قلب سان
جي خودي کي ڪائين

ٿيون محبت ملهائين
ته بيٺيون ٻڌائين
ته سڀ سر سٿائين
ته ناٿ به نڇائين
ته ڪنڌ به ڪپائين
جي بيهر ٻاڏائين
رڳو حجتون هلائين
جي پيار منجهان پائين
ٿي محڪم مڃائين
ڳڻ سندن ڳائين
شل قرب ڪمائين
سدا هجن سهاڳڻيون
۱۹۶۱-۸۳۰ع

اعتراف آهي انهن جو
ڪاهي پون ڪلفت ۾
ڪاوڙجن ڪنهن مهل جي
اچن پنهنجي پر تي
سچيون ٿين سک ۾
مرد سندن محتاج ٿين
افسوس ٿيندو جيڪڏهن
گرهائون ڳنڍڻ لاءِ
۽ پلپل گهڻا پيار ڏئي
ته مست گهڻي ئي مرد تي
طالب مولا طلب ۾
لئون سچي لائين

ڪراچي

[۳۲]

ڪٿو ڪٿو نه چئو

ڪٿي وڏو ڪارُ	ڪٿو ڪٿو نه چئو
ڪري ڪونه قرارُ	ڏٺي ڌاران ڪڏهن
سدائين سچارُ	بک ڏک ڏسي ڪين ڪي
هميشه هشارُ	طالب مولا تهڏليئون
جاڳڻ سان ٿس جارُ	پهرو ڏي ڀرت مان
ڀونڪي بيگانن تي	پنهجن سان پيارُ

۶-۳-۱۹۶۳ع
راولپنڊي

تو ڄاڻ وڏي ڄاڻي	ڪٿو ڪٿو نه چئو
ڏي مٿو مانڌاڻي	سدا حاضر ڪم تي
ڀاڻ نه اُت آڻي	ڀادر پنهنجن جا جهلي
وري نه وراڻي	ماڻهن وانگر مورهنون
ته به ڏٺي سڃاڻي	جي چٽو ٿي پوي
وينو واکاڻي	طالب مولا تنهن کي
جيڏهن مالڪ موڪلي	هو تيڏاهن ٿي تاڻي

۶-۳-۱۹۶۳ع
راولپنڊي

چپر ۾ چٿڙيون/۱۹۳

ڪٿو ڪٿو نه چئو	ٿو ڄاڻي وڏي ڄاڻ
بلڪل وڙهي بچ تي	مٿو ڏي مانڌاڻ
پونڪيو بيگانن سان	ڪري چنڊ ۽ ڇاڻ
مري مالڪ اڳيان	پٺ نه ڏي هو پاڻ
آدمڻ اهڃاڻ	طالب مولا تنهن ۾

۶-۳-۱۹۶۳ع
راولپنڊي

ڪٿو ڪٿو نه چئو	ڪٿي وڏو ڪم
نمڪ ملهائي نياز سان	ڏئي هڏ ۽ چم
هڻي ڪونه ڏئي وٽ	دعوا وارو دم
طالب مولا تنهن تي	ڪو ڪري ڪونه ڪرم
ته به هڪل سان هڪدم	هليو اچي هيچ مان

۶-۳-۱۹۶۳ع
راولپنڊي

ڪٿو ڪٿو نه چئو	ڪٿي وڏي ڪار
عادتون انهي جون	آدمڻ اچار
ويتر وفادار سان	دلبري ئي ڌار
طالب مولا تنهن کي	پيار ڏئي تون پار
مري مالڪ اڳيان	پٺ نه ڏي پيڪار
گندو نه ڏئي گار	جي مالڪ هئس موچرا

۶-۳-۱۹۶۳ع
ڪوڊ مري

ڪٿو ڪٿو نه چئو	ڪٿي ڪم وڌا
ماني مليس ڪين ڪي	ته به هيڃئون ڪائي هڏا
پاليل، پرايا ڪڏهين	تڪي ڪين تڏا
محبت مالڪ سان رکي	لوچي ڪونه لڏا
ڦريو ڪري ڦڏا	بلڪل بيگانن سان

۱۹۶۳-۶۴ع
ڪوه مري

ڪٿو وڃي ڪين ڪي	پري پلڪ پهر
ماڻهن وانگر مورگو	مٽي نه ڏٽي در
ماني مليس ڪانه ڪا	ته پٽي اچي پڙ
محڪم مالڪن جو	سهي ڏوٽ ڏمر
محبت جو محتاج سو	گهري ڪونه گهر
حڪم تي حاضر	طالب چوي ته دلپتون

۱۹۶۳-۶۴ع
ڪوه مري

ڪٿو وڃي ڪين ڪي	پري پهر پلڪ
ڪچي پچي نه ڪڏهين	جي ڏٽي هٿيس ڌڪ
بلڪل بيگانن کي	چنبريو هٿي چڪ
محبت ئي مرڪ	طالب مولا تنهن جو

۱۹۶۳-۶۴ع
ڪوه مري

سالڪ هيئن چون	"ته ڪٿو ويري ڪڙم جو"
جي نهارين نرت مان	ته عجب رنگ ڏسن
ته ماڻهو ماڻهن سان وڙهيو	تا وڏا چڪ وجهن

چهر ۾ چڙيون/۱۹۵

جيئن ٿا هو وڙهن
ننگئون ٿا نڪرن
عمل خوب اٿن
وساريو وهن
پيا گڏ هلن
تڪبر ۾ ترڪن
ڪن مٿي مسڪينن
ته سچ نه ڪڏهن سنڀرن
جي چڱايون چڻجن
هڪاري هدايتون

۶-۵-۱۹۶۳ع

ڪوه مري

ڪتا به وڙهن ڪين ڪي
پٽيو ماس پاڻ ۾
”الڏنيا جيفه“ تي
سله رُحمي ڪي سدا
ڪتا وڙهيو ۽ وريو
هي رسيو مٿين مقام تي
ظالم زبردستيون
حاکم هڪاري ٿين
طالب مولا تن ڪي
ته پوڙا ٿيو ٻڌن

پر ماڻهو ٿئي ڪتو
ٿي غافل سنجهي ستو
ٿي محبتي متو
جي رنگ ۾ خوب رتو
ته پوي ڪونه پتو
جي پوي ٿي چتو
ته گپ مان نڪري ڪين ڪي

۲-۸-۱۹۶۳ع

اسلام آباد

ڪتو ماڻهو نه ٿئي
اٿي هرگز ڪين ڪي
طالب چوي طلب ۾
ته مٿ ماڻهوءَ جو نه ٿئي
رڪي ڪوٽ اندر ۾
ڪاٺي ڌر ڏئي ڪي
گوئي ڪري گتو

مَتو ڪِنڊئي مِتي ۾

مهمایل! مجاز جي لڳيئي ڪانه لغار
 نرمِل وجهئي ها نڪ ۾ محبت جي مهار
 ته هوند نه رکين ها هيتري محبتن ميار
 پڙهي پروڙيئي ڪين ڪي ويئي عمر اپار
 دڪ پهچائي دِلين ڪي بحث ڪري بيڪار
 ”لباس المؤمنین قلوب الکافرين“ پڌرا سندءِ پار
 رُلين شال رندن ۾ بچڙو ٿين بدڪار
 تو پلائين خلق خدا جي نالائق نيڪار
 طالب چوي تڪرار تو ڪرين سڀ طمع تي

۱۹۶۱-۳-۲۷ع

هالا

تنهنجي سڀ طمع تي نيت آهي نادان
 ڪرين رڳو ڪوڙ تون هلڪو ٿي حيوان
 مومن جهڙو منهن ۾ بلڪل بي ايمان
 اندر اونداهو اٿئي مُنجهائيئي مسلمان
 ظالم ذري زر تي مڙيو اچين مروان
 لافون هڻين لوڪ ۾ ظاهر ساڻ زبان
 مَتو ڪِنڊئي مِتي ۾ شر پسند شيطان
 مولا نه ڏيندئي مان ڪند نه ڪندين ڪڏهن

۱۹۶۱-۳-۲۸ع

هالا

منجه من جي مونجھاري
منهن مونجھاري
وجهي مجازي ماري
شل وينهن وساري!
پر چاڻي بهاري
ڪو بدلو وٺي بره جو
۱۹۶۱-۳-۲۸ع
هالا

مهمايل! منجهن پوين
ڪنڌ ڪٽين ڪين ڪي
پوئي ڳٽ ڳچي ۾
پرائي پچار ڪي
وري اچين واٽ تي
سنپاري

مهمايل! مٿير
پختا نه اٿي پير
سجدا ڪرين سوير
ڏسجن ٿا ڏه ڦير
مولا ڪان منهن ڦير
ڪرين ٿو ڪلتار سان
۱۹۶۱-۳-۲۸ع
هالا

مٿو آهين مڇ جان
پيو هٿ هلائين
رنگ ڪريو رات جو
تو ۾ ڏهاڙي ڏينهن جو
محبت رکين مال جي
اهڙا ڪئين انڌير

نڳين وارا ٺاه
ويئي رسولي راه
پر بيٺو ڪرين باه
اٿي پين جي لاءِ باه
جي موچڙو لڳئي منهن ۾
۱۹۶۱-۳-۲۸ع
هالا

ڪرين ٿو ڪلتار سان
آڌر سندن امام ٿيو
پاڻ نه ڏٺي پانهنجو
پچتائين هوند پاڻ لاءِ
سُني اچئي ساه

چهر ۾ چڙيون/۱۹۸

ڪيو خدا خراب مھمايل مڇ ڪي
واري وٽندس وير ۾ الله سائين آب
ڏٺو ٿيندو ڏيه ۾ ڪچندس نيٺ نقاب
طالب سندو تاب سھي سگھندو ڪين ڪي

۳-۵-۱۹۶۱ع
هالا

طالب تنوارون ڪري

آگا! ڪريان عرض ٿو ٻيئي هٿ ٻڌي
وک وک تي وڌي طالب تنوارون ڪري

طالب تنوارون ڪري رت ڦڙا روئي
دشمن دفع تون ڪجان چيو ”تَقْنَطُوا“ توئي
راتو ڏينهان روح کي آسر اهوئي
ڪونهي ڪو ڪوئي تو ري مدد منهنجي

مولا! مددون منهنجيون هن دم ڪر هزار
سر کي سجدي ۾ رکي پليل ڪيم پڪار
مهربي محمد جي ڪا چڱي ڪر چوڌار
منهنجو مٿو مٿي ٿئي هزارن ۾ هر وار
منهنجي مداين جو ستر ٿيڃ ستر
طالب مولا تو اڳيان تو عرض ڪري اظهار
غافر رب غفار! ڪر تون سهنج سڻايون

سڀئي سهنج سڻايون تون آگا ڪر عطا!
پلا پيو ڪو ٻڌندو سائين سندن صدا!
پناه ڏي تون پنهنجي عالم جا اجها

ڪر ايڏا وڙ وڏا
سائين تو سوا!
مشڪل سڀ معاف ڪر

جيڏو آهين پاڻ تون
پيو ڪير ڪريم آه
طالب مولا جا

تون هادي حڪمتدار!
جنن مڪڻ منجهان وار
غالبُ رب غفارا!
سي گڏوڏي ڪر غار
تون سدائين ستار
پڪو، پوڙهو، ٻار
طالب طلبگار
مخالف مات ڪرين
مونکي ڪر مٿي
اها ڪٽ ڪٽي
تئي طالب فاتح فضل سان

مشڪل سڀ معاف ڪر
نڪمائيون نڪري وڃن
قادر آهين ڪل تي
جيڪي ڊوه فريب ڪن
پردو ٿي پينار جو
هلاءِ سڀ هدايت سان
رب! تنهنجي رحم جو
ان کي ڏئي آڌار
مخالف مات ڪري
توڪي عرض الله! ڪيم
لٿي ۽ پٿي

ڪريان ٿو آمين
رب العالمين
يا رب پڙه يسين!
ختم المرسلين
طالب ڪئي طلب ۾

ڪري عرض اپار هي
رهبر رهج راه ۾
سازشن تي سڀين پرين
مُهتُ ديج مهاڀي
الاهي آمين!

رويو صدا رب!
اٿين منجه ادب
چرين سندي چب

طالب ڪري طلب ۾
مخالفن کي منهنجي
ختم ڪر خالق تون

طالب چوي طلب
ڏي هڙني کي هدايت جي
سڻا ڪري سبب
چڱي وجهين ڇت ۾

هادي ڏين حيا
مونکي ڏيڄ ڏيا
اڪثر سڀ اڙيا
سندن سڀ گهڙيا
وري اچن واٽ تي
چڱي وجهين ڇت ۾
ڪڇي سگهن ڪين ڪي
پنهنجا هجن پاڻ ۾
موتي لڳن منهن ۾
طالب چوي تڙيا

هادي سڀ هڪدم!
پنهنجو ڪو به قدم
مولا تون محڪم!
ڏين فيض ساڻ فهم
دائم نه هڻن دم
اڄ ئي ڪر الله تون!
وري اچن واٽ تي
ڪچو کڻ نه ڪڏهن
مدايون ڪدين من مان
پڇتائين سڀين پرين
طالب چوي طلب ۾
خرابيون ختم

آزيون سڀ اڳهه
عرض هي اونها
دشمن پنهنجا پاڻ ۾
اڄ ئي يا الله تون
مهافي مرسل جي
طالب سندا تاءِ
۱۰-۵-۱۹۶۱ع

امين منزل
حيدرآباد

پاڻ مرادو اچ

پاڻ مرادو سد
سهڻا، سچڻ، سپرين!
طالب مولا تنهنجو
گوڏي ساڻ تون گڏ
ته اوريان حال اندر جا
چرڪ سڀيئي ڇڏ
عجيب! ان کي اڏ
ته ڀرت وراهيون پاڻ ۾
۱۹۶۶-۲-۲۷ع
ڪراچي

پاڻ مرادو ٿي
منهنجي به پرين پيار جا
طالب جو تو ساڻ ئي
جاني! گڏجي جي
ته هڙي حال ٻڌائين
ڀٽ پيارا پي!
قرب آهي قوي
عجيب! اداسي آهيان
۱۹۶۶-۲-۲۷ع
ڪراچي

پاڻ مرادو اچ
طالب مولا طلب جون
هڪدم هڙي حال ۾
منهنجا سهڻا! سچ
ته ڪريان تو سان ڳالهڙيون
ڳالهيون ڪري گج
پرين اچي پهچ!
تون ئي واھ ولهي جي

پاڻ مراديون ڪر
قربائتا! قرب جي
ويهي مون سان ڳالهڙيون
ڪر ولهي تي ور

چهر ۾ چڙيون/۲۰۳

يا سڏ مون کي سهرين
نه ته هلي آءُ حبيب! تون
ته پاري پوري پر
دلبر پنهنجي درا
هن گوندرئي جي گهر
طالب مولا طلب جي

ٻڌ هنيڙي جون هزار
اڃ ته سهي اڳڻ تي
ڏيندس وڻندس وره جا
جي سڄي هوندي سهڻا!
اعتراف ڪندس ان جو
جي حرفي ٿين حبيب تون
ڏيندئي رڳي پيار
پاڻ مراديون ڳالهڙيون
حبيب تون هيڪارا
وهوا سڀ وهنوار
ته مڃيندس ميار
پهڳڻ آئون پيهارا
ته به معاف ڪندس منارا
طالب مولا طلب ۾

ڪريون اڃ عجيب!
ڪن ڏئي ٻڌجان قرب جون
درد اچي دور ڪر
نرمل مون نصيب
ڪي پاڻ مراديون ڳالهڙيون
ڪرم ساڻن قريب!
طالب جا طبيب!
جي اچين منهنجي اڳڻ تي!

پرين اچي تون پڇ
ماڻ نه ڪر محبوب تون
لڪي لوڪان لڇ
پاڻ مراديون ڳالهڙيون!
ڪجهه ته پيارل ڪڇ!
طالب ساڻن طلب ۾

پانهون ڪري هار
پلا چاهي ان ۾
سڏي وڻ سڄڻ تون
محب، منا، منارا
ڪريون پاڻ مراديون ڳالهڙيون
جي پيارا ڪجن پيارا
يا هلي آ هڪوار
طالب مولا تنهنجو

۱۹۶۶-۲۰۲۸ع
ڪراچي

مٺايان مٺو گهڻو

ڪنڊون، ماڪيون، مصريون، جي ڪٿي اچجن ڪوڙ
 مٺايون سڀ ملڪ جون پل ڪٺيون ڪجن ڪروڙ
 ته به مٺ مٺي جو نه ٿين ڪٺ وڃي ڏجي ووڙ
 هو مٺو مٺي کان گهڻو هي جاني سنڌي جوڙ
 ڪئي طالب مولا توڙ ڳولي انهي ڳالهه جي

۲-۳-۱۹۶۶ع

تاراه

مدام آهن مٺاڻ اڻ ميا عجيب ۾
 پڪون پياريئين پرت جون پاڻان ڄاڻي پاڻ
 منهنجو منهن مٺو ڪيئين ڏئي منن جا ماڻ
 ٺاهي ويٺو وجود ۾ وهڻ جا وٽاڻ
 طالب مولا تنهنجي ڇا ويهي ڪري واکاڻ!
 مونکي پرينءَ پٺاڻ پيند پاتا پرت جا

۲-۳-۱۹۶۶ع

تاراه

گهڻي ماڻهو مٺا پر مٺيان محب مٺو
 اينهين مون نه ڏٺو ڪو طالب مولا ملڪ ۾

۲-۳-۱۹۶۶ع

تاراه

چير ۾ چڙيون/۲۰۵

ڪنڊان، ماڪيان، مصريان منهنجو منو محبوب
مٺائڻ کان منو گهڻو طالب جو مطلوب
مون سان ٿيو منسوب طالب مولا تهڊليئون
ع ۱۹۶۶-۳-۳ هالا

مٺيان منو گهڻو منهنجو محب منو
ڏاڍو اٿم ڏٺو ته به ٽئين سج ٿون ٿو ڏسان
ع ۱۹۶۶-۳-۳ نواب شاه، تيزگام

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

[۳۷]

آهي آب حيات

ڪٿي ڀرين پڪ!
پڻ سڪن مٿي ڪ
هردم سا هڪ ٿڪ
ڇو نه انهي ڏي چڪ!
ناهي لوڪان لڪ
حقيقت ۾ هڪ
مڙني مشروبات کان

ڪٿي ماڪيون، مصريون
چڪئي چريائي نه ٿئي
دارو آهي درد جو
طالب مولا جي رهي
چوان چڙهي چوٽ تو
ڳالهه اها ئي لڪ جي
ته هن جي تڪي تڪ

ڪٿي شهد شڪر!
جو ڪلهو هڻي ڪنهن پر
مشروبات مگر
عجيبين اڳر
هرهر ڪبو حلق کي

ڪٿي ماڪيون، مصريون
مد کي ناه مجال ڪا
مٺ مورهنون نه ٿين
ڏني لب لب جي
طالب مولا تر

نه شڪ، گمان، دليل
هن جي هٿ سبيل
ڪنهن کي ڪا قليل
ڪٿي پڪ ڀرين جي!

طالب مولا هن ۾
هوءَ جڙي هن جهان ۾
هوءَ هڻي ملي ته به ڪنهن
ڪٿي سلسبيل

لاق لب لبن جي طالب مولا تنهن ۾ سراسر سعادتي
نسُ نسُ پسُ نجات ناھي نجاست آھي پڪ پرين جي

ڪٿي اچن اڻ ميون مورھئون ماڪيون، مصريون
بي مڙئي ملڪ جون ناھي ڀلي ٺاھ سان
هي طالب مولا پي ڏسن ته وسري وڃي واھ جا
بيشڪ بي قرين چاشنيون مان چين
۽ اچي انگين شيون سڀ شيرين
مشروبات مشين جي ميخانن مڪين
مورھئون مٿي مشڪين آھي لب لبن جي

ڪٿي لب لبن جي شرم شوقارا ڪري طالب مولا ٿيا اچي
اتي پڪ پرين جي اصلي آب حيات
ڪٿي شاخ نبات! ۽ مڙئي مشروبات
جت معالج سڀ مات ڪري ڌاٽر ڏني ڌاٽ
آھي لب لبن جي

ڪٿي لب لبن جي جئن جئن پيچي پيار مان طالب مولا تنهن جو
ڪٿي لب لبن لُعب ڪٿي عرق گلاب!
تئن نشا ڪري ناياب آھي حد نہ حساب
ڪٿي شيشا شراب جا!

جڏهن ياقوتن ڪجهه به ڪيو ڪينڪي
طالب مولا تڏهين ٿي ماريو مايوسن
پر اتي لب لب اچي پيڙا پار ڪئا

هليو نه زور ڏهڻ جو مهل نه ڪئي موتن
اوج نه ڏني جڏهين جواهرات جڏن
ڪجهه به ڪيو ڪينڪي خالص خميرن
جتي بلڪل بس ڪئي دائم دوائن
طالب مولا جو اچي پھتي پڪ پرين
ته هڻي وڃي هند ڪيو سوهارن سرڪن
ڪئي لب لب ڪئي جواهر مُهرا!

۱۹۶۸-۲۳ع

۲۳ جمادي الثاني ۱۴۸۸ھ
هالا

هڙان وڙان اچي ڪيا وس وڏا ويڃن
سُتن سور وڏاڻيا فرق نه ڪيا ڦڪن
پڙن نيو پوئتي هيٺو ڪيو حبن
آڻي ڏاهن ڪئين ڏنا شيشا شربت
تڪليفون طلب جون پيئون ڪيون پڪن
لاڻا درد نه دل جا حاذق حڪيمن
معجونن مان ڪين ٿيو اثر نه ڪئو عرقن
جوارش جڏو ڪيو ڪم نه ڏنو ڪشتن
ڪجهه نه ماءُ اللحم ڪئو لوڏيو لُوقن

دور نه ڪئا دارن	ويتر سوز نوان ٿيا
سا سنوان ڇا سمجھن!	هئي بيماري برھ جي
تشخيصن	اتي تڏھين ڪجھ نه ڪئو
تہ بہ ترس نہ طبيبن	وينا هارائي وير ۾
سڄڻ	اتي انهي حال ۾
هڪدم	ڪو جو پور اچي پيو
ڪئا قرب قريبن	پهتا پُري پلڪ ۾
پياري پڪ پرين	اچي پاڻ پريم مان
انهي ئي پيرن	طالب مولا ٿي شفا
ڪٿي حيل حڪيم جا!	ڪٿي لعاب لَبن

هر دم مٿي هٿ	مد مرڳو وڪجي
تہ چوهئون اچي ڇٽ	پيالو اڃا پري هجي
ڏاڍي ڏاڙهي پٽ	اُن جي پيتي پاڻ ٿئي
وسڪي وڏا وٽ	طالب مولا ٿي وجهي
تہ لهن ڪين لٽ	اچو چڙهن اکن تي
ڪٿي پڪ پرين جي!	ڪٿي مي جا مٽ

ڪٿي مٿي جا ماٿ!	ڪٿي پڪ پرين جي
ليلائن ٿا لاٽ	انهي سرڪي واسطي
سي طالب راحت رسيا	چڪي جن هي ڇاٽ

۱۹۶۸-۸-۲۵ع

۳۰ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ

هالا

جا ڪٿي نه ملي ڪڏهين سا ڏني نيٺ نجيب
آخر اچي عجيب ٿئا طالب مولا طيب
ڪٿي لب لب ڪٿي مفرحون ملڪ جون!
۳۰-۸-۱۹۶۸ع

۵ جمادي الثاني ۱۳۸۸هـ
هالا

ڪٿ طيبين تدبير ڪٿي عطا عجيب جي!
ڪٿي لب لب جي ڪٿي لبوب ڪبير!
طالب مولا معب جي ڪري قرب ڪثير
ته ڪٿي ٿئا اڪسير ڪٿي پڪ پرين جي!
۴-۹-۱۹۶۸ع

۸ جمادي الثاني ۱۳۸۸هـ
حيدرآباد

چنڊا ڦيٽا ڪئين ڪيا پيرن، فقيرن
ڏاڳن ڏونڌاري چڏيو تايو تعويذن
ڏاڍو ڏينهاڙي ڏنو ٻيٽو ٻر ٻڪن
سڀ سحيقن مان نه ٿي لوڙهيو لبوبن
طالب مولا توه ڪئي تر نه ترياڻن
پيٽا چاڪ چڪائيا مرڳو مرهمن
وڏي لب لب جو منجه مڙني مڙڪن
مورهئون کان مرضن شافع شفا پو ڏني
۹-۹-۱۹۶۸ع

۱۵ جمادي الثاني ۱۳۸۸هـ
ڪراچي

چهر ۾ چڙيون/۲۱۱

ڪرين تو قرب ۾ لالڻ ڇا ڪان لڪ!
پنهنجو بنائي پيار مان چو تو پرين چرڪ!
شايد تو وٽ ناھ سا چاتي واري چڪ
طالب مولا سان نه ڪر دم دم دلبر ڌڪ
لاڻي لب لبڻ سان سرڪي پياري سڪ
جانب يار! جيار تون حقيقت ٿئي هڪ
علاج اٿئي منهنجو حبيب! هي هڪ ٿڪ
جاني! جياري ڇڏين جي طلبئون ڏين ٿڪ
پرين پيارين پڪ ته وري جاني جي پوان!

۱۰-۹-۱۹۶۸ع

۱۶ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ

حيدرآباد

[۳۸]

ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان ته پڪ پريمي پيار
انهي آب حيات مان ڏاتارا ڪي ڏيار
طالب مولا ڪي منا ماري، ماري نه مارا
ڪٿي نظرون ناز سان جاني! پاڻ جيار
پهريان وعدا پار ويل وقت نه آهيان

۱۵-۹-۱۹۶۸ع

۲۱ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ

هالا

جي پائين جيئرو هجان ته اچي پاڪر پاءِ
جڏي منهنجي جسم ڪي پنهنجي لڳين لاءِ
سالن کانپوءِ سپرين پنهنجا پير چماءِ!
سهڻا صديقي ڪي بيخود اچي بناءِ!
پنهنجو سڳند سنگههءِ ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان ته مون لئي ٿيڃ مڃڻ
تون قووي آهين قرب ۾ منهنجو هيٺو ٿئي هڏ هڏ
سهڻا! صديقي ڪي گهرائي وهارج گڏ
سڏ ۾ ڏيندس سڏ ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان ته هڪل ۾ رس هاڻ
طالب مولا جي پرين ڪر ڪا وٽ وراڻ!
منڙا! مون کي ماڻ ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان ته ساڻي ٿي سان سد
پرتي اٿي پيار جي لالڻ سائين لڏا!
اڪيون پوريو اڄ تون اڳيان ڪوه نه ڪڏ
شل آڏي اچي نه اڏ ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان ته محبت ۾ ٿي مڳ
اونهين پيار وري به ڪر جئن عجيب! ڪيئي اڳ
طالب مولا وٽ پرين! پرچي ڏي ڪو پڳ
ورچون ڏي وصال جون ته درد به وٺن دڳ
اچي لڳين لڳ ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان ته هلي آءُ حبيب!
لاڻي لڳ لڳن سان مٿيون ڏينم مجيب!
سهڻا صديقي جا لائق يار لبيب!
منهنجا ٿي نصيب ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان ته گڏجي پيالا پي
مون کي به جوڙي جيار جان ۽ تون پڻ جانب جي!
سينو سيني تي رکي سڄڻ لاه ڪو سي
سچ ٿو صديقي چوي ٽوپ ٽڪي جو ٿي
ڪر ڪو قرب قوئي ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان	ته قرب اچي ڪي ڪر
نوازڻ جا نجيب تون	پير پيارا پرا
محبت واريون منزلون	سيئي ڪر سرا
راتن جي رهاڻ جي	ويتر ڪڇين ور
آهن تو لاءِ اڪيون	طالب سنديون تر
سهڻا! صديقي ڪي	نوري تون نظر!
گهرائي وٺ گهر	ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان	ته ڳري لاءِ ۽ ڳل
ويهي وري وصال جون	رمزون سيئي رل
ڪٿي چاڙهڻ چاه مان	وري گهورن گهل
سينو سيني تي رکي	جذباتن ڪي جهل
جن وهڻ وه ڪري ڏنو	تن پورن ڪي پڻ پل
سڄي ڳالهه تون سل	ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان	ته دل جا ڌوڄ داغ
اچي پيارج عشق مان	اڻ ميا آياغ
بيٺا ڪري بهار اچ	بره وارا باغ
ٿو زوري مُنجان زاغ	ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان	ٿي حامي منجه هڪل
نه ته مون ڪي گهره محب تون	جي هجيئي جانب جهل!
مون کان ته نه ٿي ٿي پرين!	پورن سندي پل
تو ۾ مٺا محب! ڪا	اصلي ڪانهي ال

بلڪل ڪي بدل
ڊولڻ! مون کان ڍل
عاجز لاءِ امل!
ويل وقت نه آهيان

ته نار مڙئي ٺپ
ڪهڙا ڊاءِ ۽ ڊپ!
لاٽو! ڪر لهپ
هڃني ڪٽڻ جا ڪپ
لالڻ ساقي لپ!
ويل وقت نه آهيان

اچي اولاه
ڊج نه، ڊولڻ ڍاها!
قربدار تون ڪاه
پو سڀني پلي ساه
بره واري باه
اڻهين ڪبو آه!
ويل وقت نه آهيان

ته محب اچ مون وٽ!
نه گوهر ٿيندي گهٽ!
جي پيل آهيان پٽ
قربدار نه ڪٽ!

ته منهنجا به ناهن ملڪ ۾
اچي اوڳاڙ عشق جي
سهڻا صديقي چوي
منهن جا محب مثل

جي پائين جيئرو هجان
طالب مولا کان ڪبا
برج ڪيڏون بره جي
پهڳڻ! ٻاونگير جي
ڏي ڪا شوق شراب مان
چتا آهن چپ

جي پائين جيئرو هجان
ليڪا سڀ لڪڻ جا
قرب مان قريشي ڏي
اچ ته سهي عجيب تون
وسائين نٿو وجود مان
سوين هجنئي شابسون
چاهئون وري چاه

جي پائين جيئرو هجان
عجيب! عزت تنهنجي
ڪٿي سڀني لاءِ تون
تارون طلبن واريون

سانگا کٽي ست
ويل وقت نه آهيان

نرمل! نوحائيءَ لاءِ
منهن نه منا! مت

ته وائي ڪر وصال
جا ڏنم جوت جمال
تنهنجي خاص خيال
ماريو هن ملال
قربدار ڪلال!
ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
پهرين ڏينهن پرين منا!
ته ڪڏهن ڇڏيو ڪونه ڪو
سچ پچ صديقي چوي
جو پچي پرين پري ٿين
هاڻي ته پچ حال

ته پيارا! له پرگهور
قلب واري ڪور
ته جهڪي ٿئي جهور
لهن هنيين جا هور
ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
حبیب! اچي هٽاءِ ڪا
ڏي ڪا وٽ وصال جي
نرمل! نوحائيءَ جي
موٽي اچ تون مورا

ته عجيب هلي اچ!
ڳڻ ته ٿيا ڳچ
پلڪن منجهه پهچ!
محبت اندر مچ
ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
محبت ڏني ڏينھڙا
مري نه وڃان محب مان
نرمل نوحائيءَ سان
سڄڻ سائين سچ!

ته مھر خموشي هن
جیرین پوان نه چن

جي پائين جيئرو هجان
ته ٻاهر ٻاڦ ئي نه ڪڍان

دردن وارو دڻ
سائو آهي سن
ته وڌي ٿي وڻ
سي ڪاءِ اچي، ٻيا ڪڻ
ويل وقت نه آهيان

هلي اچ هاڻي
پرڻ ڏي پاڻي!
عجيب! آکاڻي
ڄاڻي سڃاڻي
تو ڄاڻ سڀني ڄاڻي
اچ ۽ صبحاڻي!
ويل وقت نه آهيان

ته هاڻي ڏيڇ نه ڏج
پرڻ! ڪرائڇ پڇ
ماري ڪڇڻين نه مڇ
بلڪل آهي پڇ
رڳي پانيئي رڇ
ويل وقت نه آهيان

بلڪل ڪينڪي پڇ
منهنجي حال ۾ هڇ
احوال جرڻي اڇ!

ڌڪي دلبر! دور ڪر
اڃا سلو سڪ جو
ڏينس پاڻي پيار جو
ميو جهلي محبت جا
عجيب! ڪڍي اچڻ

جي پائين جيئرو هجان
زوراور! زبان ڪي
توڪي معلوم منهنجي
پري نه ڪر پاڻ کان
طالب مولا جا مٺا!
اهو آهي ڇا پلا
ويل نه وهائي

جي پائين جيئرو هجان
پياري پڪ پيار جي
حبیب! هاڻي هجر ۾
توري مٺا! من سان
سڄڻ! صديقي تو سوا
اچي اجهانج اڇ

جي پائين جيئرو هجان
حبیب! اچي هڪ ٿي
ته ولوڙي ڪيئن وره تو

ڏيون ڪڙاين ڪڇ
ويل وقت نه آهيان

طالب مولا، تون ٻئي
رلجي ڪر ڪو رڃ

ته رڙهي اچي رس
پرين پيارا پس!
ته جڳ به چونڌئي جس
ڪر رهاڻ ۽ رس
صحت ڪج سرس
ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
حقيقت هن حال جي
ڪندين اڄ احسان هي
قريشي سان قرب ۾
سڪ ۾ صديقي سان
کڻي ڪائج ڪس

ته رُڻڻ لاءِ ڪو رنگ
پيڻو پاءِ تون ٻنگ
جهونجهي لهون جهنگ
وري وجهون ونگ
ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
وري اچي وجود کي
ته ڇڏي شهرت شهر جي
طالب مولائي ۽ تون
نار اچي انگ انگ

ته هاڻي ڪي نه ڪڍ
وري محبت مند
جي پڄئي نٿو پند
عشق وارو اند
سڪي ٿو سند سند
ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
پرين! اچي پيار تون
نه ته مونکي گهر گهراءِ تون
مون وٽ ته آهي مورگو
سڪ ۾ صديقي جو
هي ئي اٿي هند

ته لاه بره جا بند
عجيب آسروندا!

جي پائين جيئرو هجان
نوري اچي نواز تون

ڪيڏهن ڪبا ڦندا!
سنگههءِ اچي بسڳند
ڇو ڦير ڪئي ۽ ڦندا!
تم ڏندن مٿي ڏند
تو سڙي جيئن سڀند
ويل وقت نه آهيان

ته اچي اڳڻ اڏ
کڻي وجهين ڪڏ
گودو پنهنجو اڳڏ
چرڪ سڀئي ڇڏ
ويل وقت نه آهيان

ته ڇڏ تون ڊاءُ ۽ ڊپ
ٽپ تي ڏيئي ٽپ
سڄڻ! ناهيان سڀ
ته ويل وقت نه آهيان
۱۶-۹-۱۹۶۸ع

۲۲ جمادي الثاني ۱۳۸۸هـ
هالا

ته صحبت مان ڏي ساءِ
ڪبا نه ڪي ڊپ ڊاءِ
وار وره ۾ واءِ
يلا رک رکاءِ!

پيارج لب لبَن جي
اچي ڦوٽ قلب کي
تو اچين نجيب تون
حيرت کان هن ڳالهه جي
صديقي تنهنجي سڪ ۾
رس رڙهي سڀ رند

جي پائين جيئرو هجان
ڇڏ هي رُسُ روز جا
طالب مولا سان وري
قسم قادر جو اٿئي
سهڻا! کڻي سڏ

جي پائين جيئرو هجان
هلي اچ تون هيچ مان
طالب مولا
هجي منهنجو ڪپ

جي پائين جيئرو هجان
هليو اچ حبيب! تون
وري ڪي وصال جا
ڪهڙا ڪبا قرب ۾

ڪي ته سڄڻ تون ساءِ!
ويل وقت نه آهيان

طالب مولا مان به وٺ
هلي آءُ ”هَماءُ“

ته سڄڻ! ٿي نه سخت
ڏي طلبن وارو تخت
ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
نوري! نوحاڻي ڪي
ٿي هاڻ به منهنجو بخت

ٿي نماڻي نصيبُ
لاڻق ۽ لبیبُ
طلبن منجهه طبيبُ
ته ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
اڳ ۾ ئي تون آهيان
طالب مولا لاءِ ٿي
جيڪر ٿين قريب

ته قلب مان ڪڍ ڪڇ
پاڻهي پُري اڃ
دلبر ڳالهيون ڳچ!
ته ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
هيڻي وٺ حبيب تون
ويهي ڪريون قرب جون
صديقي چوي سچ

ته اڪيون اچي ڪر چار
پل محبت ۾ پيو مار
دلبر سائين ڌارا!
ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
هجر ۾ نه حبيب! تون
اها سرت صديقي چوي
ڪر قرباڻي ڪار

ته هاڻ نه وڃاءِ ويل
ريجهي ريل ۽ چيل
محبت سندا ميل
بيهي ڪريون پيل
ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
پرڻ! ڪر ڪا پيار جي
ته ڪريون ڪي قريب ٿي
سورن جي صديقي چوي
سڄڻ! اڃ سويل

ته نرمل ڪر نه نراس!
ٿا مورھئون کائن ماس
نھوڙي ڪريون ناس
ته ويل وقت نه آھيان

ته ڪڻ قرب جا قدم
دوري وارا دم
غلط ڪريون سڀ غم
محبت جا مرهم
ڪيئي سو قسم
ويل وقت نه آھيان

ته رس تون ڪارڻ رب
سڀيئي سبب
چڙون ڇڏ ۽ چب
ويل وقت نه آھيان

ته لالڻ ڇڏ لڪون!
تو لئي سڄڻ سڪون!
چوڻ طرف ڪيون چڪون
ته ڍورن جيئن ڍڪون
ڏي طلب مان تڪون
ويل وقت نه آھيان

جي پائين جيئرو هجان
تنهنجا سور صديقي چوي
گڏجي گوندر کي
عجيب! هجني احساس

جي پائين جيئرو هجان
عجيب! اجايا ٿا وڃن
گڏج ته گوندر لاهيون
رڪون ڦٽ فراق تي
اٿي منهنجي سر جا
لاهي ڇڏ وهم

جي پائين جيئرو هجان
ڦٽا ڪر فقير سان
سچ ٿو صديقي چوي
عجيب! نه ڪاءِ عجب

جي پائين جيئرو هجان
ڦٽڪن ٿيون فراق ۾
اڪن اوھيرا ڪري
عادت هي نه اسان جي
طالب مولا کي تڏھين
پيارج پاڪ پڪون

ته پرين ره نه پري!
پئي ڳڻتن منجهه ڳري
پئي ٻڌي ۽ تري
منهنجي به پئي سري
هيئن وري نه ڪي سري
ڏس دل تي هٿ ڌري
ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
دردن سوڌي دلڙي
فرق فقط هي ٿورڙو
تنهنجي به سريو ٿي وڃي
سچ ٿو صديقي چوي
مالڪ مرضي جو ٿين
اڄ تون سر پري

ڍولڻ منهنجا ڍول!
ته جهلي بيهان جهول
هڪدم لهن هول
جي پهر ٻڌي ٻول
قربن وارا قول
ڪر گجھارت جي ڳول
ريجهي منجهه رتول
ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
نوري! ڪر نوازشون
قلب مان قريشي جي
پورا ڪر تون پيار مان
وِتر ڪين وسارجان
سهڻا! صديقي جي
ته روح رچنديون ڪي ڪريون
ڀلائي ڇڏ پيا ڀول

محب مٿي جا موڙ
وڃي جيڪر ووڙ
ڪي گوندرن گوڙ!
پئي ڪري پرت پتوڙ
طالب مولا توڙ
ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
منهنجي ڏٺن ڪا ڪنهن ڪي
تو سان به ڪيا ڪڏهن
يا اسان سان اصل کان
تنهنجي ڪئي طلب ۾
جوڙ اچي ڪا جوڙ

ڏي طالب کي نه تڏ
پرڻ پيارا ٻڌا
لالڻ سائين لڏا
ڪر گدلي سان ڪا گڏ
اچي ڪر ڪا اڏ
ويل وقت نه آهيان

۽ مران ڪين مان
حالي هڪ لڱان
۽ ريجهين پئين روحان
هوند چمين چاه منجهان
ته پلڙي اندر پڇان
ويل وقت نه آهيان!

ته پري اچي ڪر پيار
عجيب چڏي آڙ
بلڪل بي اختيار
تي غمن ۾ غمخوار
ته بهگڻ ٿي نه ٻار
پهر به ٿي پلهار
هي عشق منجهان اظهار
ته ويل وقت نه آهيان

جي پائين جيئرو هجان
هن وٽ آهي ڪانه ڪا
پر تي اٿي پيار جي
ڌڪي ڪڍ دوري کي
قريشي سان قرب جي
چڏي اڄ هوءَ چڏ

جي پائين جيئرو هجان
ته هليو اڄ حبيب تون
ته وڻين ڏاڍو وجود کي
طالب مولا کي منا!
سڏ پرڻ! تون پاڻ ڏي
وري هوند اچان

جي پائين جيئرو هجان
هاڻي چڏ حجاب کي
ڏسندين ته چاهئون چنبرندين
نوري! نوحاڻي جو
سچ ٿو صديقي چوي
قريشي قربائو
طالب مولا ٿو چوي
اهو ڪر اتبار

تہ پت پرت جي پار
تيہ ئي ڏينهن تون تار
هنيون نہ هرگز هار
۽ وعدا سڀ وسار
محبوب سائين مارا
کڻي ڪنڌ نہار
ويل وقت نہ آهيان

تہ کڻ بره جو بار
اتم نينهن نبار
بهڳڻ! ناهيان بار
اهڙو ڏيئين پيار
ونجئي هڪ هڪ وار
گوهر تون گينوار
پاءِ حقيقي هار
تہ ويل وقت نہ آهيان

تہ اچي ڪر احسان
اندر جو ارمان
آنءُ به آهيان انسان
اچ تہ ڪريون آسان
چڏيو جذباتن جهان!
تي تقاضا تالان!
۽ سک جو ويو سامان!
۽ مطالبن ميدان!

جي پائين جيئرو هجان
رمزون روز رسڻ جون
اصلي تنهنجو آهيان
نہ تہ عاشق چواءِ نہ اصلي
ڪوڙو سمجھيئي قرب ۾
طالب مولا ڏي پرين!
اڪيون اچي ڪر چار

جي پائين جيئرو هجان
سوگند تنهنجي سر جو
اصلتون تنهنجي عشق ۾
اچ تہ جهولي ۾ جهلي
سيوڪارن ۾ سهڻا!
طالب مولا ساڻ ڇڏ
ٻنهي ٻانهن جو کڻي
اهو ڪر اتبار

جي پائين جيئرو هجان
سڌڪا هر هر تو پري
تون به انسان آهيان
مشڪل مڙئي پانهنجا
يا فطرت ۾ ڪو فرق پيو
آرزو مان عشق ويو
يا ختم ٿي ويون خواهشون
متان تاب تمنائن ڇڏيو

اڃا نينهن اٿئي نالان
ته به محب ٿي مهمان!
ته به ويل وقت نه آهيان

اڃ عجيب الاري!
ڳوڙها سو ڳاڙي
لونءَ لونءَ لتاري
پئي محبت مناري
سڪ سدا ساري
اڃ پرين سڀ پاڙي!
گهوڙا گهوڙا ڙي!
ويل وقت نه آهيان

ته ڏک نه ڏي ڏوڙا
هر هر هٿوڙا
سڀ اوڙا ۽ پاڙا
جهان ۾ جوڙا!
جوڙا سجوڙا!
گهوڙا ڙي گهوڙا!
ته ويل وقت نه آهيان

۱۷-۹-۱۹۶۸ع

۲۳ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ

حيدرآباد ۽ ملتان جي وچ ۾

فوڪر فريندشپ پي ڪي ۶۰۲

نوري! نوحائي جو
حبیب همیشه نه اچين
نرمل! ٿيس نادان

جي پائين جيئرو هجان
اڪيون عاجز ٿي پيون
حبیب سائين! هجر تو
ڪٿي واري ڪنڀ جان
آوي وانگر عجيب! ٿي
ڪيل قول قرار تون
ته به سمجهين تو صديقي چوي
من پچين اچين پاڙي

جي پائين جيئرو هجان
عشق هڻي تو اڻ ڳڻيا
پيارا پيارا پچي ته ڏس
هلن ڪئن حبیب تا
پنهنجا به پرين شل هجن
ته به سمجهين تو صديقي چوي
بدين نٿو ٻوڙا

ڪنهن کي خبر نه ڪنهن جي!

آهي چريائي	چرين کي چريو چوڻ
حقيقت هوائي	ڪنهن کي ڪانه ڪا
صفا سودائي!	مورهنون متان تون هجين
طالب مولائي	سچ تو صديقي چوي
ڪنهن کي خبر ڪنهن جي	ناهي ڪنهن ڪائي

چريائي آهي	چرين کي چريو چوڻ
ان سان ٿيو چاهي!	ڪهڙو پتو ڪنهن کي
ويا لاڳاپا لاهي!	متان اهي عشق ۾
پيو نينهن نباهي!	طالب مولا هو متان
ڪنهن کي خبر ڪنهن جي	چئي نوحائي ناهي

آهي وڏي چڪ	چرين کي چريو چوڻ
رڻندي ٿيا رڪ!	متان هڏ هنن جا
متان محبت مڪ!	طالب مولا ڪا هنين
ڪنهن کي خبر نه ڪنهن جي	هي نڙي چڏج ڪ

هي ڳالهه ٿي اجائي	چرين کي چريو چوڻ
ڪا سرڪي سوائي!	متان پيتئون پريم جي

ڪنهن کي نا ڪائي	حقيقت هن حال جي
ٿيا آهن توائي	شايد محبوبن ڪاڻ
هئي اسان تي به آئي	اهڙي منزل محبتي
چڏيو ڪپائي ڪائي!	متان دردن هُن کي
ڪنهن کي خبر نه ڪنهن جي	طالب مولاڻي

ڏاڍو آهي ڏوه	چرين کي چريو چوڻ
لڱ اٿن جن لوه	سردِي گرمي هڪڙا
محبوبن جو سوھ	وڌي وين وجود ۾
آهي طلبن سندو توه	طالب مولا هُن کي
ته ڪنهن کي خبر نه ڪنهن جي	اهو آھ اندوه

ڏوه آهي ڏاڍو	چرين کي چريو چوڻ
ڪنهن کي خبر نه ڪنهن جي	متان هُجين ڪو ڪاڍو

هي ڪم نه ڪاملن	چرين کي چريو چوڻ
۽ محبت اٿن من!	متان سودا سک جي
ريجون سڀ رلن	تڏهن پيا طلب ۾
پيا ڪيئي ڪليو ڪلن	متان تن جي مورگو
سر تي ٿا سھن	هو مرڻي محبوبن لاءِ
همدرديون هجن	طالب مولا تن سان
ڪنهن کي خبر نه ڪنهن جي!	اندر ڇا اٿن

خوف نه خدائي
متان تون ئي توائي!
دور تهرئي چائي
رڪ سمجھ سڃائي!
ڪنھن کي خبر نه ڪنھن جي

چرين کي چريو چوڻ
پهرين ڏس تون پاڻ کي
سوچڻ سمجھڻ کان سوا
متان نه چريو تون هجين
طالب مولاڻي

خلق نه ڪلائين
تو ٻين ٻڌائين!
متان سنئون سڏائين
سوچج سڏائين
متان ٻڌائين
ڪنھن کي خبر نه ڪنھن جي

چرين کي چريو چئي
متان حقيقت پانهنجي
سمجھ وارن جي سامهون
طالب مولا ڌيان سان
ڪنھن پنهنجي پاڻ کي
سمجھ رکج سائين!

پاڻ نه چريو ٿي
پاڻهي ويٺو پي
اٿي رستو اي
قادر آھ قوي
طالب مولا تڏھن

چرين کي چريو چئي
سور پنهنجا پاڻ ئي
هميشه هلڻ جو
ڪنھن تان ڪين ڪلون ڪيون
نظر ڪندئي نبي

سامهون آھ سميع
خريف ۽ ربيع
مدام رهج مطيع
گهرج چڱايون چاه مان

چرين کي چريو نه چئو
ڪنھن جو ناھي ڪنھن سان
طالب! مولا جي اڳيان
واحد اٿي وسيع

۱۸-۹-۱۹۶۸ع

۲۳ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ

اسلام آباد

چهر ۾ چڙيون/۲۲۹

چرين گهڙيون ڇت سي تنين کي خبرون
جي هٿ هوندي هٿ سي ڪامل قريشي چوي

گهڙيون ڇت چرين سي تنين کي خبرون
سرڪي سڪ سرين پر ۾ پنهنجي پيار جي

چرين هڪڙيون ڇت ۾ پين اهن ٻيون
پرئينءَ کان تن پاڪريون نيٽ ساڻ نيون
وڃي ٿانڪيون ٿيون طالب طلبون تن سان

۱۶-۹-۱۹۶۱ع
هالا

[۴۰]

چپر ۾ چٿيون

وڃ تون سنج لهي
ويهي رهان واٽ تي
جهوتون ڏيندي جبل ۾
جو پاري سگهيس نه پنهل سان
ڪهڙي منهن محبوب جا
طالب مولا محب جي
پل صدمو سور سهي
ته پير وڃائيان پرينءَ جو
متان پهچان ڪيچ ڪهي!
وڃيم پل ته وهي
جا مون پر ۾ ڳالهه پهي
سُهڻا سگهنديس سهي!
روح ۾ ڳالهه رهي
پهچان پوءِ پنهنونءَ کي
۱۹۵۵-۸-۷ع
پنهورو

سسئي سان سورن جا
جانبُ جَت وٺي ويس
وٺي واٽ وهي ويا
اوڻن ڪيا ڪينڪي
طالب مولا تن لاءِ
تن کي ڪهڙي خبر چار
عشق ڪيا آزار
تيا ڪيچي سڀ قهار
ڪرها ڪري قطار
اوڳي لئي آچار
پلپل ڪڍيائين پار
جن عمر اٺ ٿي چاريا!
۱۹۵۳-۱۲-۱۳ع
پنڱهارو

اٺن ڪين اٿاريس
پنهل سندي پُرڻ جي
موڳن ماٺ ڪئي
پرور ڪانه پئي

چير ۾ چڙيون/۲۳۱

لاٽي طلب ٿئي
هئي محبت منجه مٽي
واڪا ڪندي ور ڏي
۱-۲-۱۹۵۵ع
ٿاڻو بولا خان

اٿي ته اُن کي اندر ۾
جهڻي جهل نه ڏٺين
وئي ڙي وئي

جي هلڪيون ٿيون هلن
پيون رندن تي رلن
محبتيون ملن
جن عاجزي اجهو ڪيو
۱۴-۳-۱۹۵۵ع
هالا

حجت پائي هوت ڏي
سي رسن ڪين راز کي
طالب مولا محب سان
سي ڪليو ۽ ڪلن

جو سڪن ۾ سمهي رهيس
ته ڏک وڏا ڏينم
متان ٿوپ ٿينم
رلايو رلاينم
جو سچن سنڀاليم ڪينڪي
۵-۴-۱۹۵۵ع
عبدالڪريم برڙي جو ڳوٺ

ڏونگر ڏکوينم
سڪن ساڙي چڏيس
پنهل ري پرديس ۾
رندن ۾ رڙن ڪندي
پتون پير ڪرينم

سچن ري سنسار ۾
ته گوندڙ اچي گڏيام
جو نينهن ۾ نند ڪيام

پلي ڏک ڏنام
پنهل پاهون ويو هليو
جبل پلي جاڙ ڪئي

سنجهي سنپاريم ڪينڪي ته هتان هوت ويام
تلهن سور سنام جو سمهي رهيس سيچ تي
۱۱-۱۹۵۵ع
هالا

پلي وڙ ويو ڏئي ڏهاڳ ڏکن جو
سڪ وندي سان سيگهه ۾ پل ڪيچن قهر ڪيو
نيو ڙي نيو! عشق آري چام جي
۱۱-۱۹۵۵ع
۲۵ صفر ۱۳۷۷ھ
پکا شريف

ديسي ته سڀڪنهن سين ڪجن پرديسي پرين
روئن روز انهن لاءِ نهاري نهاري نيڻ
ورھ وارا ويڻ پيا سڀائن ساه ڪي
۱۰-۳-۱۹۵۶ع
ڳوٺ صوفي
صبح ۱۰ بج

پنهنجو ڪن نه ڪن پرين پنهنجا مون ڪيا
ڪنهن من هو قرب مان ڏکي ڏي ڏسن!
محبت ساڻ محبوب سي واري واڳ ورن
طالب مولا طلب جا ٿا دل ۾ دود دکن
هن ڪي جن نه ڪن مون ڪي عشق اليل ڪيو
۲۰-۹-۱۹۵۲ع
هالا

چهر ۾ چڙيون/۲۳۳

پرين پنهنجا مون ڪيا
ميڙيون مان مڃين!
ساڻم سور سلين!
ڍڪڻ ٿي ڍڪين
جانب سام جهلين
من پرين وجهه پرچائن جا!
۱۹۵۴-۹-۲۰ع

هالا

منهنجا ٿين نه ٿين
ڪنڊيس ورهاڙو ور تي
ويهي شل ڪنهن ور ۾
ڏيئي پاند پريت جو
طالب مولا تهڊليئون
ڏکي ڪي ڏسين

پنهنجا پرين ڪيام
گذري ڏينهن ويام
ساڻي سور ٿيام
طالب مولا طلب ۾
۱۹۵۴-۹-۲۰ع

هالا

منهنجا ٿيا ڪينڪي
رلندي رلندي رندن تي
سڪن سنگت چڏيو
گوندر اچي گڏيام

اڳيان اٿي ڪيچ
هيڻي ٿيڃئين هيچ
سو ڏاڍو اٿي ڏيه ۾
۱۹۵۵-۷-۶ع

گوٺ جمان، تعلقه شهدادپور

ڪنبدي ڪنبدي هل تون
مٿو مٿان مٿي کڻين
جنهن سان پاتئي پيچ

پير ڪڍي ڀڃ!
مٿن وٽ ڪا مڃ
چيرن سنڌي چيچ
جو ڳالهين ڪريان ڳچ
جڏهن طالب هيس تن جي

سورن مون ڪي سرتيون
مورهئون ناه مٿن لاءِ
هتان حبين موڪلي
هلي آيا ڪين ڪي
تلهن سختن جي ڪيئون سچ

طالب هيس تن جي	تڏهن هيڏيون ڪيون هن!
پراين ڪي پرت مان	ڪي ئي ڪين ڇڻ
پنهجن مٿي پيار جا	اڏا بار اڇن!
ڪوڙيون ڪڏهن ڪينڪي	سهندا بار سهن
جي مٿيون محبوبن	سي پاڻهي ڪيئون پانهنجون

آهون ۽ دانهون	ندا ناھ نجيب جي
مطلب آھ مٿي جو	تہ اڇن اوراهون
طالب طلبن واريون	روز ڏسن راهون
پئي ڪٿي باهون	تي سڏيان هوت حبيب ڪي

متان ڏئي ڪي مهڻا	مٿي ڪي ماريو
اٿو همدردي هن سان	تہ ور وڃي واريو
مٿيون! نہ تہ ماڻ ڪري	گهر هلي گهاريو
اوهين سکن واريون	نہ لايو، نہ پارو
طالب چوي طلب ۾	منهنجي سڪ سڄڻ ساريو
اوهين ويتر وهاريو	آئون هرگز وهان ڪينڪي

اوهين وهڻ واريون	هلڻ واري ڪام
سنيالي سرتن ڪي	سوڻ ڏجو سلام
آنءُ تي وڃان ور ڏي	هڻي وڏي هام

چهر ۾ چڙيون/۲۳۵

مون لئي شام صبح ٿيو ۽ صبح آهي شام
اهي اوهين ۽ عام ائون طالب آهيان تن جي
۱۲-۱۹۶۱ع
لاهور

پند مڙئي پند پر پرينء وارو پند پيو
سي ڪين پهچنديون ڪيچ ڪي جي هتان پچن هند
ڪهنديون اهي قرب سان سگهو نه جنين سند
ٿينديون واصل ور سان جن ڪي عشق وارو اند
ڪٻڙو جنين ڪند سي نه وڃائن واٽ ڪي
۱۳-۱۹۵۸ع
ڪپرو

هلو، ته ڏيکاريانو هوت پاروچل پنهنجو
جيڪو آهي جوء ۾ چير سچي جي چانو
ميون اوهين به مست ٿيو اهڙو هو اتانو
پر پلي اوهين بيهي رهو نٿي ان نيانو
ٿيو نه عاشق ان تي ان رقيب ٿي رهانو
طالب چوي طلب ۾ جي ڪا چاٽ چڪيانو
جي هڪڙي ڏينهن ڏنانو ته هليون سڀئي هوت ڏي

پيو ڪانه ڪري ڪڏهن ڪا قرب جي
نه ته هلو ها هوت ڏي عاشق ٿي اڙي!
گهر ۾ گهاريو ڪيم ها گوندر جي گهڙي
ان وينديس پنهنجي ور ڏي لڪن ساڻ لڙي
جو جانب پنهنجي جي جي ۾ ميخ جڙي

طالب آهيان تنهنجي سون منجه سڙي
پڙي جي نه پڙي ته به رڙهندس انهي راه ۾

۱۳-۸-۱۹۶۱ع

لاهور

جهليو ڪيم جيڏيون پهر مون کي پڙيون!
ڪوهياري قلب ۾ پاتيون قرب ڪڙيون
ڪم نه پايان قيام کان گوندر جون گهڙيون
هو پئي ٻاهر نڪتا چانگن جون چڙيون
ان گهاريان ڪئن گهنگهر ۾ سوري تي، سڙيون!
چو ٿيون ڏيو چوه مان طالب کي تريون!
ڏونگر ڏورن آيو ڪندس رجن ۾ رڙيون
ڪندو ڪهل ڪئي تي آري جام اڙيون!
نه ته به چير منجه چڙيون هٿندس هوت پنهنونء لاء
۱۳-۸-۱۹۶۱ع

متفرقات

اڄ عجيب ڇو نه هئين سڄڻ ساڳي جاءِ!
 ڀو نياپا نينهن جا ڇو ٿي محب مڪاءِ!
 گهرايئي به گهر ڪري ڇا کان ۽ ڇا لاءِ!
 هيرائي به هٿن سان سهڻا سڪ جي ساءِ!
 متان عيب انيڪ ڪي مون ۾ محب ڏٺاءِ!
 حڪم ڪر ته هتي وڃان وري نه اچان واءِ!
 طالب مولا کي ڪٿي سڄي ڳالهه سٺاءِ
 ميار نه رکبي مورهنون سوگند آهن سنداءِ
 پياڻي سگهين ته پٺاءِ نه ته به دلبر دعاگو آهيان!
 ۱۹-۲-۱۹۶۸ع

۱۹ ذوالقعد ۱۳۸۷هـ
 هالا

محب! منهنجي دل کي ٿو ماري تنهنجو موه
 حبيب! هن جهان ۾ تنهنجو اثر تود
 عجيب! اچڻ ڇڏي ڏٺي ڪنهن ڊنل ڪيئي ڊڙه
 پهڳڻ هي به ٻڌاءِ تون ته ڏٺي ڪهڙو ڏوه
 ڪمند پائي قرب جو ڇو لالڻ ڪيئي لود
 طالب مولا ٿو ڪري توکي سڄڻ ستوه

هيڏيون وري وڻيون وڌئي قرب وارا ڪوه!
چنديندين جي چوه ته به دلبر! دعاگو آهيان

۵-۹-۱۹۶۸ع

۱۱ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ
هالا

ڪارا ڪيس قريب جا واسينگ چڻ وار
پيشاني پرينءَ جي چند جڻ ڪري چمڪار
اڪيون هن عجيب جون نرگس جڻ نروار
جهڙا گل گلاب جا تن کان وڌ رخسار
لعل لب لبيب جا مٿا پئي من نار
وجهي ڪونج گچيءَ ۾ چهر چندن هار
ڪهڙا چئي ڪهڙا چوان سچڻ جا سينگار
جان ۽ جند نثار طالب مولا تن تان

۲۵-۱-۱۹۵۵ع
هالا

ڪلوترو قرب جو هنين منجهن هنيئي
لڳي ڪنڊ، ڪنئي طالب مولا طلب مان

۹-۹-۱۹۶۸ع

۱۵ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ
ڪراچي

محڪم تو مچي ڪي ڪلوترو جيئن لڳي
تيئن پيو ٻڌي طالب مولا طلب ۾

۹-۹-۱۹۶۸ع

۱۵ جمادي الثاني ۱۳۸۸ھ
ڪراچي

سورن کي سو وار هر هر هجن شابسون
هردم همدردی ڪيئون وڻي نه وڌائون وار
رنا رڙيا گڏجي ڀلڻ ڪڍئون پار
اٿي، ويٺي، هلندي سمهندي لڌئون سار
آڏي مانجهي، اسر جو ويتر وفادار
حقيقت ۾ ها منهنجا پر ڪنئون پرينءَ جا پار
طالب مولا طلب ۾ اچي ٿيا آڌار
پر عجيب اچڻ ساڻ ئي ٿي ڌڪي ڪيا ڌار
خوشين مليا خرار ته به ويچارا ڪين ويا

۸-۵-۱۹۶۸ع

۹ صفر ۱۳۸۸ھ

پاک سنگھار

پچارو پجي جيئن ڪيترا ڀيرا ڪپاه کي
طلبن مون کي تنبو طالب مولا ٿيئن
آهي ڪيو ايئن مون کي عشق عجيب جي

۲۸-۲-۱۹۶۸ع

۲۷ ذوالقعد ۱۳۸۷ھ

ڪراچي

تون منو برابر مٿاڻ کان ۽ سڀني کان به سٺو
پر طالب مولا کي پرين! تو ڏسڻ جيئن نه ڏٺو
پاڻان به لڳئين منو جي مون کي ماڻي تون ڏسين

۲۸-۲-۱۹۶۸ع

۲۷ ذوالقعد ۱۳۸۷ھ

ڪراچي

مٿيان مٿان پانئين
 ناهي ڳاله چين جي
 ته پنهنجو طالب مولا
 ۽ جيڪي اچي جي ۾
 پو به جيڪر نه وٿان
 پاڻان به منو لڳئين
 تو سڄڻ سچ چوئين!
 پڪ ڪئي ڪڄئين
 ڏسڻ جيئن ڏسجڻين
 سو چئي سڀ ڇڏجڻين
 ته ڏوراپا به ڏجڻين
 جي مونڪي ماڻي تون ڏسين
 ۱۹-۵-۱۹۶۸ع
 ۲۰ صفر ۱۳۸۸ھ
 اسلامآباد

تي قيامت تڏهين
 هج هلي نه هٿن جي
 زور هليو نه زبان جو
 طالب مولا تڏهين
 وائي بلڪل بند ٿي
 هڏڪن هيرائي ڏنو
 آخر اڇنگارن
 جو ڏني پٺ پرين
 پڄڻ ڇڏيو پيرن
 چڪو چوڻ چين
 ميڙ ڪئي منٿن
 ته سڌ ڪيا سڏڪن
 ۽ لوڏ نه ڪئي لڙڪن
 وري ورايس واٽ تان
 ۱۹-۵-۱۹۶۸ع
 ۲۰ صفر ۱۳۸۸ھ
 اسلامآباد

اُپٿيان ته اڳيان
 پري نه ڪيو پاڻ کان
 وهاريو وجود ۾
 پل پل اندر پرين سان
 پوريان ته محب منجهن
 ويڳاڻين وڻن
 سڄڻ ڪي ستن
 محبتي ملن

چهر ۾ چٿريون/۲۳۱

سڪ نه لهي تن جي توڙي ڏسيو روز ڏسن
سهڻو وهاري سرير ۾ ٿيون سدوريون سمهن
نئين سج نئين عشق مان ٻئي البليون اٿن
ڏينهان ڏينهن ڏسون کڻو ته نئون نينهن اٿن
عجيب رمز رڪن طالب مولا طلب جي

۱۹۶۶-۲-۲ع
ڳوٺ بخش خان ڪلوني

هردم ٻڌي هٿ هلبو حنين سان
طالب مولا! نه ٿبو لالڻ سان لٽ پٽ
ڪبي ڪهڙي ڪٿ ناهي جاءِ جواب جي!

۱۹۶۶-۲-۶ع
هالا

ڏاتار ٿي ۽ ڏي گهڻو ڪين جا ٿم ڪپ
پڪين پيارين تان چڱو نه ته به لالڻ! ڏي ڪا لپ
چتا آهن ڇپ پڪون پيار ڪي پيار جون!

۱۹۶۶-۳-۳ع
لاهور

چپر م چٲريون

مالڪ جي مختاري

تل: مالڪ جي مختاري وي ٻيو نه سُجهي ٿو ساري سر ۾

۱. سوئي هادي، سوئي رهبر سندس ئي سرداري وي
اَوّل، آخر، ظاهر، باطن بيشڪ آهي باري وي

ان جي قدرت شجر حَجَر ۾

۲. ربّ جليل جي عظمت اعليٰ جاہ، جلال، جباري وي

ان جي جمال کان ذري ذري ۾ جت ڪت جلويڌاري وي

نرت هي رکبي نيڪ نظر ۾

۳. هر شئي تي ئي حڪم هميشه جابر جو آهي جاري وي

”فاذڪروني“ فڪر ۾ رهيو گهڙي نه وجهي گهاري وي

عاشق رھجان انهي اثر ۾!

۴. بند! عجز سان هلبو هر دم سائين ڪندو ستاري وي

طالب مولا ڪين وسارج خالق جي خودداري وي

رهج انهي جي خوف خطر ۾

۱۸-۱۹-۱۹۵۷ع

حيدرآباد

تل: هادي حڪمتدار الاالله سائين آهي سڀ صورت ۾

۱. ڪل شئي کي خود محيط جو آهي وچ ۾ وار وڻي ڪا ناهي

غالب آه غفار الاالله ذات سمائي ويٺو صفت ۾

۲. عهديت جي ويڙهي ويهي صاحب رب ستارِ الا الله
 ۳. لا شريڪ ۽ هو لائي قائم سو ڪلٿارِ الا الله
 ۴. ڌرتي کان تا عالم بالا خالق خود مختارِ الا الله

گولج ان کي پاڻ ۾ پيهي طالب! ملندي سو طاعت ۾
 کيس بقا پيو سڀ ڪجهه فاني قادر پنهنجي ئي قدرت ۾
 سوئي سو اي طالب مولا هرڪو آهي هن حيرت ۾

۱۷-۹-۱۹۶۷ع

حيدرآباد

ٿل: هن جا حمد هزار ڪهڙا ڳائي ڪهڙا ڳايون!
 ۱. ڪڪ پن ۾ قادر جي قدرت اڪن وارن لٽي آهي عبرت
 گل ڦل ۽ گلزار تن ۾ وحدت جون واڌايون
 ۲. 'ڪن' چئي ڪل جنهن آهي جوڙيو نيزو نينهن جو تنهن ئي ڪوڙيو
 عجب ڪري اسرار پاڻ ويٺو آهي لوڪان لڪايون
 ۳. جڳ جنسار سندس ئي آهي بي ڪنهن جو هي مظهر ناهي
 پيا سڀ نقش، نگار صفون انهي جون سڀ ۾ سمايون
 ۴. 'من عرف' ۾ طالب مولا ڄاڻو ٿي ڪج ڳولا ڦولا
 پارس جا هي پار جي ۾ جنهن جون آهن جايون

ٿل: نرمِل! رخ تان لاه نقاب لڪندي لڪندي عمر گذاريئي
 ۱. روحن جت هو ميڙ مچايو پيچ پرين! تو تڏهين پايو
 ورتي مون کان 'ها' جو جواب ڪيئن ٿي پيارا مونکي پڪاريئي!
 ۲. سهڻا سائين! ياد اٿئي سا قرب ۾ مون سان ڳاله ڪيئي جا
 تو ئي عجيب! ڏنو هي آب وقت انهي ۾ ويجهو وهاريئي

۳. سمجھي نه سڀڪو تنهنجون رمزون آهن عجيب، غريب هي غمزون
ڪنهن ۾ نه آهي طاقت، تاب جنهن ڏي نهارئي تنهن کي مارئي
۴. سڀڪنهن جي ڳل طوق غلامي سهڻا تنهنجا سو ته سلامي!
تون ئي هڪڙو عالي جناب جن کي مارئي تن کي جيارئي
۵. توکان مٿي ناهي ماڪي، مصري ويندين پلا ڪئن مون کان وسري!
تنهنجي حسن جي حد نه حساب صورت وهوا ڏاڍي سينگارئي
۶. طالب مولا مست بنايئي پيارا پرين! هي پاڻ ڀلائي
هاڻ سڄڻ تون ڪر نه حجاب سڪ جي سرڪي چو ٿي پيارئي!

۱-۲-۱۹۵۸ع

هالا

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

منهنجو محمد ﷺ مير

- ٿل: محبت جو مقصود لائق ستائش جو ئي آهي
۱. هر دم آهن حامد هزارين هڪڙو هو محمود
 ۲. خلق بعد حبيب پنهنجي تي خالق ٿيو خوشنود
 ۳. ڪلفت واريون ڪوڙين وائون محب ڪيون مسدود
 ۴. ڪهڙو تعارف ان جو ڪرايان پاڻ شاهد مشهود
 ۵. طالب مولا ان تي سدائين آه سلام درود

۱۵-۲-۱۹۵۶ع

هٽونگو

- ٿل: منهنجو محمد مير - مولا جاڻي - سر سو آهي سڀ صورت سان
۱. آهي قسم، ڪائنات ۾ ڪونهي نرمل جو ڪو نظير
 ۲. شمس اڳيانس ٿو سرمائي توڙي ماه منير
 ۳. عامل، ڪامل عرب، عجم ۾ ڪل کان قرشي ڪبير
 ۴. آهي فقير فقيرن ۾ ئي پيرن جو خود پير
 ۵. ڪاڻ بشر جي قادر ڪيڙو بيشڪ سو ئي بشير
 ۶. طالب مولا ننڍڙي کان ئي عشق سندس جو اسير

۲۹-۹-۱۹۵۶ع

حيدرآباد

- ٿل: حضرت پاڻ حسين - صلوا علي - مورهنون انهي جو ڪو مت ناهي
۱. ڪل کان قرارو اُمي، عربي جوڙ نه جنهن جا شرقي، غربي
- عالم جو سو امين

چهر ۾ چڙيون/۲۳۹

۲. منهنجو محب مليح جو آهي سڀ سھڻ کان صبيح سو آهي
اهي حق اليقين

۳. عالم جو اڳواڻ سو ٿيڙو قادر ان کي آهي ڪيڙو
سڀ جا صدر نشين

۴. طالب مولا پنهنجو سوالي ڪين ڇڏيائين هرگز خالي
مون جھڙو مسڪين

۱۹۵۷-۱-۳۱ ع

هالا

ٿل: مٺا مير مرسل ولهن جو تون والي!

وريو تو وٽان ڪو سوالي نه خالي

۱. ڪنن، ڪوجھڙن جو هلي ڪونه حيلو

تون ئي عبيدارن جو واهر وسيلو

مڙئي توکي ٻرتا هي عالي موالي

۲. سدائين سڀئي سندن در صدائي

پياڪن کي پيارج ڪا سُرڪي سوائي

اسين آهيون ساقي! ستي جا سوالي

۳. تون رهبر اچي رس او هيئن جا حامي!

اي سردار سرور سندن جڳ سلامي!

ڪا لهُ سار منهنجي وجهي وڪ وصالِي

۴. تون ئي آهين طالب جو پيو ڪيراهي

محمد مٺا! هاڻ پرواه ناهي

سندم لڄ ۽ لڏ سڀ سچڻ تو سنڀالي

۱-۱-۱۹۵۷ ع

بوقت سجر

حيدرآباد

- ٿل: سچ چيم توکان سوا، منهنجي ته ڪا ڪانهي ڳلي
ڪج ڪرم پنهنجو پيارا، اڄ اڳڻ، حاڪم هلي!
۱. تنهنجون ارڏايون عجب، ڪهڙيون چئي ڪهڙيون چوان
تو پليو دل کي سڄڻ، مون کان نه پنهنجي دل پلي
۲. پاڻ ڏي ڏسجن مٿان ڪو پيرڙو مون تان پجين
تون ئي عاجز جو آجهو، تنهنجي اٿم دامن جهلي
۳. مون ته ڀانيو تنهنجي ڪسيم دل، مگر تو ئي ڪسي
واه ڙي سهڻا سڄڻ، هي چال وئين ڏاڍي چلي!
۴. عابدن ۽ زاهدن، پنهنجا عمل توشو ڪيا
عبيدارن سان ڪندين، بيشڪ ڀلارا تون پلي!
۵. ٻي ته سڳنهن جا وڏا ئي آسرا آهن ٿيا
مون نمائي ۽ نذر جو تون ئي ور وارث، ولي
۶. اي مٺا محبوب مرسل، جت نه پچندو ڪنهن کي ڪو
ات اچي سيد سڃا، هيئي نه ڇڏجان هيڪلي
۷. ڪوبه دل کي خوف ڪونهي، ڪوبه خطرو ڪونه آه
طالب المولا ٿيو، ناصر نبي، آذر علي

۹-۹-۱۹۵۶ع

حيدرآباد

ٿل: اونائج هي عاجز جون سيد صدائون!

سندءِ در تو عاصي ڪري التجائون

۱. او سردار، سرور، شفيع آهين شافع!

سندو دردمندن نفع بخش، نافع

سڄڻ سڳهه مان ڪر اڳهي تي عطائون!

۲. سوا تنهنجي ناهي وسيلو ڪا واهر
منا مير مُرسل آجهو تون ئي آڌر!
خدا کان گهري ڪر بسم سڀ بلائون
۳. سفارش خدا وٽ سندم ڪر اي سرور!
عرض ڪج ته عاجز تي رحمت عطا ڪر
خطادار جون بخش اڃ سڀ خطائون
۴. خدا کان گهري تندرستي عطا ڪر
طبيب آهين طالب جو ان تي نظر ڌر
سند هٿ ۾ آهن دعائون، شفاون

۸-۱۲-۱۹۵۶ع

وقت فجر

هالا

تل: عاجز جون التجائون سڀ تون سڻ سويارا!
مل مهل ۾ مُحَمَّد مشفق، منا، موچارا!
۱. توکي پرين پڪاريان واٽون سدا نھاريان
سڀ! سڻي صدائون ڏي سيگه ۾ سھارا
۲. سڏ ۾ تون سڏ ڏين ٿو محکم مدد ٿين ٿو
عربي! ڪي ڪر عطائون اومهنجا جي جيارا!
۳. سائين! آهيان صدائي دردن کان ٿئي رهائي
ٿينديون دفع دوائون منهنجا پرين ييارا!
۴. نرميل! نراس ناهيان اميدوار آهيان
خادم جون سڀ خطائون بخشاءِ اڃ ييارا!

۵. مٽڙا الله سائين
ٿينديون بسم بلائون
۶. اي هاشمي، قريشي!
نرمل سئي ندائون
۷. مولا سندء مڃيندو
سڀ ڏي وٺي شفائون
۸. طالب تي يار هٿ ڌر
محبوب! مدعائون
- ڪر سهنج پڻ سدائين
ويندا هي سور سارا
هرڪا ڪمي ۽ بيشي
خرم ڪڄڻين خداڙا!
محبوب! مهٽ ڏيندو
ڪل کان ڪٿر، قرارا!
پوريون مٺا مڙئي ڪرا!
منهنجون پيار وارا!
۸-۱۲-۱۹۶۰ع

لاهور

تقوا سان ڪر طاعت طلب

تل: طاعت ڪي ٿي اجاري تقوا ٿي طالبن جي
۱. رک پاڪ تون نظر ڪي ڪر صاف اڄ اندر ڪي
هن ورهه جي وکر ڪي سج سان رکج سنڀاري
هو "ڪين" مان ته "ڪجهه" ٿي

۲. هٿ هاج ۾ هلاچ دل يار سان ملاچ
اڳتي ڪا وک وڌاچ هنجھڙون هٿ جون هاري
پيالو پریت جو پي

۳. قرباڻا قدم پر نڪي غير ڏي نظر ڪر
سر يار جي اڳيان ڌر نڪي سان تون نهاري
حاصل ته يار ڪر ڪي

۴. مولا جو بنجي طالب ۽ ڪل تي ٿي غالب
ڪنهن ڏي نه ٿيڃ راغب جيتري ٿي پاڻ ماري
تون هن جهان ۾ جي

۱۸-۱۰-۱۹۵۵ع

هالا

تل: ماڻڻ گھرين محبوب جي پرهيزگاري ڪر سدا
۱. سُڪي پلي سڪ جي ڇڪج دل غير کان غافل رکج
دلدار سان پو پل ڀڪج سڀ خواهشون دل جون پلي
تون راز جي بهرج ردا

۲. مَن مان ڪڍي ڇڏ مير تون ۽ رک پلن جو پير تون
 نه ته پوءِ آهين ڪير تون! جو سر سڄڻ توکي به ڏي
 جانب ڪندئي جلدي جدا
۳. تقوا سان ڪر طاعت طلب سڪڻا نه ڏج ناهي سبب
 هت ڪين پڇجن ٿا نسب هن پڙ ۾ سو مقبول ٿئي
 جو فڪر ۾ ٿيندو فدا
۴. ظاهر ۽ باطن صاف رک عربي سندا اوصاف رک
 اهڙو اندر انصاف رک آهي حياتي روز ڪي
 ڪرڻا فرض آهن ادا
۵. مولا جا طالب جي ٿين پُر عشق جا پيالا پين
 جُڳ جُڳ آهي ئي ٿا جين پو ڪٿريا تن ڪي سڏي
 سڻندو سندن ساري صدا

۱۱-۷-۱۹۵۷ع

هالا

- ٿل: چڱو رکج گمان مولائي جي مومن آهين
۱. تنهنجون نگاهون نيڪ جي رهنديون، بي جي بدن ڪي مور نه ڏسنديون
 آهي اهو امان غير جا لاڳاپا جي لاهين
۲. هيڏنهن هوڏنهن ڪين نهارج پنهنجو پاڻ سنجهي ئي سنڀارج
 مٿان اٿئي آسمان مٿان هتي تون سڀنيو ساهين
۳. جي تو پاڻ سنڀالي ورتو پوءِ پيمبر ڪي آهين پرتو
 ساڻي ٿيندءِ سبحان قرب ۾ ڪامل ٿي جي ڪاهين
۴. عيب ثواب جو ڀولو لاهي سندرو ٻڌجان ساهي ساهي
 محبت وارو مڪان ماڻهن جي ماڻڻ چاهين

چير ۾ چڙيون/۲۵۵

۵. طالب مولا ڪاهيو ڪاهج پنهنجي اميد نه لاهيو لاهج
ٿيڃين سرت سُبْحان منزل ڏاڍي آهي پراهين
۱۹۵۹-۱-۲۹ ع
حيدرآباد

ٿل: جاڳڻ سان رک جارُ - مسافر - جانبُ لهندين جاڳي جاڳي
۱. سمهڻ منجهان مٿان سور پرائين وحدت جو ويساه وڃائين
منزل اڳتي آهي اڃائين مٿان رُسي منار - مسافر
سڄي رکجان يار سجاڳي!
۲. ويل وهڻ جي ڪانه ڪا آهي سالڪ! ٻڌ تون سندرو ساهي
لوڪ سندا لاڳاپا لاهي وره جو ڪر واپار - مسافر
صورت پسندين سهڻي ساڳي
۳. وانهڙو تون واٽ نه ڇڏجان گوندر سان دل پنهنجي گڏجان
آجهو وڃي اوڏانهن اڏجان سهڻو جت سردار - مسافر
نيئي نه نهوڙي نند نياڳي
۴. مرد تي محڪم طالب مولا سر تي سهجان ڏک ۽ ڏولا
ٿيندا ڏور جهڪون ۽ جهولا مولا مددگار - مسافر
وحدت سان جن دلڙي واڳي

۱۹۵۵-۱۰-۱ ع

امين منزل

حيدرآباد

[۴]

هت آهيان انسان

- ٿل: ڏي ڪو هيءَ جوابُ ڇا هت آهي، ڇا هت ٿيندو!
۱. ڪيئن بي رنگ سمايو رنگ ۾ عاشق ڳوليو ڪهڙي انگ ۾ لاهي هر ڪو حجابُ
 ۲. "وَفِي أَنْفُسِكُمْ" راز رندا نا همدم ڪهڙو حسابُ
 ۳. "الْإِنْسَانُ سِرِّي" سر سارو "وَهُوَ مَعَكُمْ" ناز نيارو چاهي ڏوه، ثوابُ
 ۴. برزخ واري ملڪ ۾ چاهي برزخ خود برزخ ڇا آهي! هي ته حياتي خُبابُ
 ۵. ذات، صفت ۾ ڪيئن آهي ظاهر پي محبت جو بني نابُ
 ۶. طالب مولا شان شريعت حسن حقيقت، طور طريقت معرفت مآبُ
- پيد وارو ڪو پيد ٿيندو
پيد وارو ڪو پيد ٿيندو

۱۷-۸-۱۹۵۵ع

ڳوٺ گل محمد سر - ضلعو سکر

- ٿل: (۱) هِت آهين انسانُ هِت الاهجي ڇا وڃي ٿيندين!
 ۱. ملڪُ فنا جو آهي مانجهاندو ڪثرت کان تون ويهه ٿي واندو
 پڪو ڏٺي پيمان ته وات وصالِي وٺيو ويندين
 ۲. سزا جزا جو ڀولو لاهي ڪامل ٿي رس قرب ۾ ڪاهي
 لاهج غير گمان سالڪ! نيٺ هي سانگ سڻيندين
 ۳. قطرو قلزم جو ئي آهين اصلي آهين، نقلي ناهين
 معنيٰ جو ٿئي مڪان خيال ڪڇين نه ته چرڪ ڇڏيندين
 ۴. هِت اٿئي سانگ صفاتي ٿيندين آخر ذات ۾ ذاتي
 عاشق عاليشان! پيئي جون جڏهن پاڙون پڻيندين
 ۵. فنا في الله جي منزل مائج بقا بالله جو ساز سڃاڻج
 ٿيڃئين سر سبحان موڳو نه ٿي، هي ماڳ مڻيندين
 ۶. طالب مولا مرد ٿي محڪم هادي سان ره حال ۾ همدم
 دم جو رڪج ڌيان ڳالهيون ڀلا پيون ڪهڙيون ڳڻيندين!

۲۸-۱۱-۱۹۵۵ع

حيدرآباد، امين منزل

- ٿل: اها الله جي ڄاڻ جي تون پاڻ سڃاڻي
 پاڻ سڃاڻي غير نه اٿي
 ۱. ”مَنْ عَرَفَ“ جي رهن اندر اهي اٿي اهڃاڻ

(۱) ڪنهن ٻئي شاعر جي طرح ڏنل هئي ته:
 هِت آهيان انسان هِت الائي ڇا مون آهيان
 ٿل ۾ ڦير گهير ڪئي ويني آهي

۲. ”وفي انفسكم و اينما كنتم“
 ۳. ”ونحن اقرب“ پاڻ چيائين
 ۴. طالب، مولا تنهنجو تو ۾
- محبت وارا ماڻ
واه جي هي واکاڻ
پيهي ويٺو پاڻ
۱۵-۷-۱۹۵۵ع
حيدرآباد

- تل: جيترو تون موجود
۱. ”موتوا قبل“ ٿي ماڻج مطلب
 ۲. دور وڃڻ ئي آهي اجايو
 ۳. ڪڪ پن ووڙڻ راند پاراڻي
 ۴. سر سبحان به تون ئي آهين
 ۵. هڙي هٿان ئي ڪر تون حاصل
 ۶. پاڻ ڇڏي ۽ پري ته نه وڃ تون
 ۷. توکان توکي ويجهو آهي
 ۸. وڃ وڃان تون طالب مولا
- تيترو لا موجود هو هوندو
نينهن ۾ ٿي نابود
ويجهو اٿئي وجود
شاهد تون مشهود
سوچي ڪر سُجود
من مان ئي مقصود
منزل بي مسدود
مرڻي جو معبود
خوب ٿيندين خوشنود
۱۸-۹-۱۹۶۸ع
اسلامآباد

- تل: ڏور نه ٻڌا ڪي ڏس
۱. ڏس وجود کان ويجهو پيڙو
 ۲. دور وڃڻ آهي پولو بلڪل
 ۳. هيڏهن هوڏهن جهوت نه پائج
 ۴. ويسلو ٿي تون ڪين ڪي وهجان
 ۵. ”طالب دنيا“ ٿيڃ نه هرگز
 ۶. ڪنڌ نه ڦيرج ڪيڏهن طالب
- گهوريا پيا سڀ گس
ڪر وجود ۾ وس
هت اٿي هت ڪس
مولا ملي تو مس
ڇٽ ڪندي هي چس
مولا منجهه نس نس
۱۸-۹-۱۹۶۸ع
اسلامآباد

چهر ۾ چڙيون/۲۵۹

• ٿل: آهيان پنهنجو پاڻ جيڪي اڳي هُئس سوئي آهيان

۱. هِت به اهوئي هُت به اهوئي صورت واري سڃاڻ

۲. سيرَ ڪرڻ لاءِ هِت آئون آيس اهي اٿئي اهيان

۳. اسمَ جسمَ جو ناز نيارو ڄاڻو ٿي رک ڄاڻ

۴. طالب مولا مرد ٿي محڪم برهه وارا ڏس پاڻ

۱۲-۱۳-۱۹۵۳ع

پنگهارو

ٿل: مون ۾ آهيان تون تون ئي تون

تو ۾ آئون آهيان

۱. وارُ به ويڇو ناه ڪو وڃ ۾ ”تون“ ۽ ”مون“

تو ۾ آئون آهيان

۲. آهي حقيقت هڪڙي ڏيھ ڀلي چئي ڏون

تو ۾ آئون آهيان

۳. هر دم هڪ ئي آهيون سوڄهي سمجھيوسون

تو ۾ آئون آهيان

۴. ڏوئي آهي ڪانه ڪا هُونگ رهي هڪ هون

تو ۾ آئون آهيان

۵. آئون به يڪتا آهيان تون به آهيان بيچون

تو ۾ آئون آهيان

۶. پاڻ ئي پنهنجي راز کي صحيح ٿا سمجھون

تو ۾ آئون آهيان

۷. شاهد پنهنجي پيار جا اُپ، عرش ۽ ڀون

تو ۾ آئون آهيان

۸. طالب مولا جا ٿيا گستا گونا گون

تو ۾ آئون آهيان

لالڻ لئي لوڙين

آديسي ٿا اَلڪَ ڪي
ڏاٽر ڪي ڏورين
چٽ ۾ ئي چورين
ساميڙا سڀورين
تِرَ تِرَ ڪي تورين
ٿوريو پيا ٿورين
جان، جُسو جهورين
گهورَ ڪريو گهورين
۱۰-۱۹۵۷ع

انڙپور

ٿل: آيت ۾ اورين
۱. بابو ويهي ٻرن ۾
۲. عاشق اسم الله جو
۳. مالها محبت مام جي
۴. عدل ۽ انصاف سان
۵. ناتو نينهن فراق جو
۶. جوڳي ڪاڻ جبار جي
۷. طالب مولا سر ڪي

هرهند حسن حبيب جو
لالڻ لئي لوڙين
منهڙو ٿا موڙين
پيائي ڪي ٻوڙين
آڏوڻي اوڙين
ڪاهوڙي ڪوڙين
جيڙي ۾ جوڙين
چاه منجهان چوڙين
نگرا سڀ ٿوڙين
۱۰-۱۹۵۷ع

اچ شريف

ٿل: ويراڳي ووڙين
۱. صدم سوز فراق جا
۲. ڪثرت واري قرب کان
۳. هڪ ۾ ويڙا هڪ ٿي
۴. ويهي پنهنجي وجود ڪي
۵. هند هند خيما خيال جا
۶. جايون جاني يار جون
۷. سامي سوز گداز ڪي
۸. طالب مولا محب ري

ٿل: ڪوڙي ڇڏي ڪثرت بيراڳي برن ۾ دونهڙا ڏکائن
۱. در ڏوئي جا پوري پلپل وائي ڪن وحدت

هوڏ، هٿ ۽ هستي وڃائن

۲. ”لا“ کان لنگهي ”الله“ سان اورن فنا ڪري فرحت
خيال خودي جا خوب ٿا ڪائن

۳. بقا بالله جو قرب ڪمائي ماڻن ٿا محبت
ويهي وره جو وکر وهائن

۴. طلب منجهان ٿي طالب مولا سڪ سان ڪن صحبت
رندي رمزون روز رچائن

۲۶-۱۱-۱۹۵۵ع

هالا

سوا عشق جي پيو ڪو مذهب نه ملت

- ٿل: اچي عشق اندر ۾ سمايو جنهن وهم وجودي وڃايو
۱. ذات صفت جي سُڌ سمجھائي برهه بهادر بات ٻڌائي
اتي رمزن رنگ رڇايو
 ۲. ”وَفِي أَنْفُسُكُمْ“ وارو اشارو ”وَنَحْنُ أَقْرَبُ“ ناز نيارو
مڇي محبت مڇ مڇايو
 ۳. ڪڪ پن ۾ ڪيو ذات ظهورو پُرجهي اهو جو پرت ۾ پورو
هي ساقي سرُ سمجھايو
 ۴. عبد، احد ۾ پرڏا حجابي نازڪ آهن ناز نقابي
آهي فائق فن فرمايو
 ۵. طالب مولا حسن حقيقت مرد ٿي ماڻج ماڳ معرفت
هي هاديءَ حڪم هلايو

۱۵-۳-۱۹۵۷ع

هالا

- ٿل: عشق ڏنا آزار سورن آهي سمهڻ وڃايو
۱. عشق جڏهن اچي ٻارڻ ٻاريا عشق وارن ات سرڙا واري
ورھ ڪري واپار پرت وارن اتان سيڪي پرايو
 ۲. اکيون عجيب جون اصلئون عالي پيئي آهن مست موالِي
چارهن خاص خمار گهور انهن جي گھڻن کي گهايو

چير ۾ چڙيون/۲۶۳

۳. هر جا آهي حسن حقاني لاشڪ ۽ لاريب لاثاني
دل جو دلبر يار سڀ صورت ۾ آهي سمايو
۴. طعنا، تنڪا، مھڻا، ملامت شهرت شامل ساڻ شڪايت
محبت جا معيار سالڪ هي آهي سر سمجھايو
۵. بره اچي ڀر! باهيون ٻاريون گوندر ۾ ٿا روز گذاريون
نينهن ڪري نروار گهڻي گهڻي ۾ آهي گهمايو
۶. عشق الاهي آهي اعليٰ محو انهي ۾ طالب مولا
قائم قرب قرار پيچ انهي سان مون آهي پايو

۱۱-۱-۱۹۵۵ع

هالا

- ٿل: جي عشق اُمالڪ اچي ته عقل وڃي ٿو راند هارائي
۱. عقل ويچارو عاجز آهي عشق سان ڪهڙو سڀو ساھي!
ڪير بره جي باهيئون بچي سبحاني ٿو سر سمجھائي
۲. عقل جي هڪ حد آهي مقرر عشق جو يارو! هر جا مظهر
ڪو رنگ انهي ۾ رچي وهم وجودي سارا وڃائي
۳. عشق بهادر جت هڻي نعرو عقل ٿي ٿو ات ويڇڙو
نينهن اڳيان پيو نچي طوق غلامي پائي پائي
۴. عشق الاهي واٽ ڏيکاري آب حياتي پل ۾ پياري
جو ڀرت انهي ۾ پچي طالب مولا تنهن کي بنائي

۲۶-۲-۱۹۵۵ع

هالا

- ٿل: عشق ڪرڻ آسان ناتو نپائڻ ڏاڍو مشڪل
۱. حرص، هوس جي حاجت ناهي ايندو اتي ڪو ڪوئي ڪاھي
اتي ڪپي ايمان قرب ڪمائڻ ڏاڍو مشڪل

۲. سنڌڙيو هرڪو هرهر سنڀري نيهي اچي ٿو ڪو ڪو نسري
- محبت جو ميدان مرڪي ملهائڻ ڏاڍو مشڪل
۳. دم دعوا جو مارڻ سوڪو پر اثبات ڪرڻ آهي اوکو
- ثابت ڪري سبحان وارو وڃائڻ ڏاڍو مشڪل
۴. ڇڏيو لاهي سر جو سانگو ته به هي آهي سودو سهانگو
- ٿيڻ ڪڍي قربان ڪند ڪپائڻ ڏاڍو مشڪل
۵. عشق حلاج سان ڇا ڇا ڪيو شمس کي نيٺ نهوڙي نيڙو
- لاهي غير گمان ”آنا“ الائڻ ڏاڍو مشڪل
۶. عهديت جو چڱو آهي چولو پڇ پائڻ جو بلڪل پولو
- دمدم رکج ڌيان ورهه وسائڻ ڏاڍو مشڪل
۷. طالب ٿي مطلوب کي مائج پاڻ اتي هرگز نه آئج
- ٿيڃين سُرَت سجان خود کي ڪائڻ ڏاڍو مشڪل

۹-۱۰-۱۹۵۶ع

ميرانپور، هالا

- ٿل: بره نه آهي بيت المال هت محتاج جو چاهي چاهي!
۱. مٿو مٽي وٽ جيڪو رکندو سڪ جي سرڪي سوئي چڪندو
 - پاڻهي ڏيندو ڪيف ڪلال ڏس هي ڏنو ڪنهن ڏاهي ڏاهي
 ۲. ڪيڏي اهوئي بره جي بازي غير ڇڏي جو ٿيندو غازي
 - بي کي ملندو محب محال عشق اڙانگو آهي آهي
 ۳. دعوا ڪرڻ ڏاڍي سولي سوکي پر قرباني آ آهنگي اوکي
 - اڳيان جابر جوش جلال حق حجت جو ناهي ناهي
 ۴. هت هزارين هرکي آيا پير وري تن پتي پيا
 - سنڌڙين جو آهي خام خيال ڪو ڪو رسندو ڪاهي ڪاهي

۵. جت گهمسان گهورن جا ٿيندا اُت اُڀري ڪي عاشق ايندا
فکر ۾ فاني ٿي في الحال لڳ لاڳاپا لاهي لاهي
۶. ڪننا، ڪولاڀا، مٺيا، مُصلا وره بنا ويران سي وسلا
ٿيندو ڪين ڪي حاصل حال ٺاه ٺڳي جا ٺاهي ٺاهي
۷. طالب مولا مرد ٿي مانجهي سک ۾ رهجان صبح ۽ سانجهي
قرب ۾ ڪرڻو آهي ڪمال سندرو ٻڌبو ساھي ساھي
۱۶-۱۰-۱۹۵۶ع

هالا

- تل: عشق ٿيو استاد سڀڪنهن کي تو سبق پڙهائي
۱. حضرت عشق جي اعليٰ عظمت سڀ کان سڀني شان ۽ شوڪت
علم ڪري امداد خيال خودي جا خوب وڃائي
۲. سڀ جڳ عشق جا آهن سلامي هرڪو مڃي ٿو ان جي غلامي
التو ڪري ارشاد مهميرن کي نيٺ مڃائي
۳. عشق اڳيان جو لاف هڻي ٿو سوري تي سو نيٺ چڙهي ٿو
سوره ٿيو صياد ڦيرا ڏئي ٿو ڪيئي ڦاسائي
۴. عشق جي بازي آهي اوکي سمجهي متان ڪو سولي سوکي
اتي ڪري اتحاد ڪيئي وڏا ٿو ناٿ نچائي
۵. طالب مولا مرد ٿي جو هن ميدان ۾ سنيري اچي سو
اهو ٿيندو آزاد ”هو هو“ وارو هل مچائي
۲۸-۳-۱۹۵۷ع

هالا

ٿل: ”عشق ڏنا آزار رهندي گذاريم راتيون راتيون“

۱. سر تي ڪيون مون خلق جون خواريون ڳانا ڪري، ڳل هار

تن جون ڪيان ڪهڙيون باتيون باتيون

۲. مون کان ڦري ويو دلڙي دلبر پل پل ۾ ڏئي پيار

منڙيون ٻڌائي لائون لائون

۳. ورهه ويراڳ ۽ درد جا دفتر باري برهه جا بار

ڌاتر ڏنيون اهي ڌاتيون ڌاتيون

۴. طالب مولا تو لئي دائم دل جا دلبر يار!

جام پائي ٿو جهاتيون جهاتيون

۲۷-۳-۱۹۵۷ع

ڪراچي

ٿل: آهي ڪنهن کي خبر ڪا چار ڏاڍو عشق اڻانگو يار!

۱. عشق ٿو جنهن سر پارڻ پاري دنيا عقيي اهو وساري

پرت پيارل سان سو پاري توڙي لکين آزار

۲. ڪات اڏي جي آهي بازي گوئ ڪي ڪو ٿيندو غازي

عشق اڳيان ڪن آزي نيازي ڪيئي ڪلا دار

۳. ذڪريا سر ڪرڻ وهائين ڪاڻ خليل آراهه مچائين

ڪر بل وارو ڪوس ڪرائين عجب ڪري اسرار

۴. سولي تي منصور چڙهائين شمس جي ڪلڙيٺ ڪلائين

صوفي جو سر نيزي رسائين اهي اٿس آچار

۵. جيڪو طالب مولا ٿيندو سر سڄڻ به انهي کي ڏيندو

عشق نه ان کي مور مٽيندو واهه ڪري وهنوار

۷-۶-۱۹۵۷ع

هالا

چپر ۾ چٽيون/۲۶۷

ٿل: ماري عشق ڇڏيو جن اديون ڙي! آڦٽ

لنگهيو تير جدائي جو دل مان پست

۱. مون پانيو ته منهنجا ٿيندا پرين

جي ويندا ته پاڻ سان نيندا پرين

هي وهم نه هو، هو مٽيندا پرين

جهلئي ڪين جهليا، هليا ويا جهٽ پٽ

۲. ويا آڏي رات هو لال لڏي

ڏيئي ڏاج ڏڪن، چني چوري ڇڏي

ڇڏيئون گوندر ۾ هي گولي گڏي

ڏاڍو نرجو هين ڙي! نينهن نيٽ

۳. هليا ڏاڍايون ۽ ڏاڍ ڪري

پئي نينهن ۾ نمائي سور چري

هن ويئي سري، منهنجي ڪانه سري

هو ڏاڍو ڏکيو منهنجي نينهن جو نڪٽ

۴. آئون ويندس، وهندس ڪين ڪڏهن

وڃي ملندس، طالب مليا جڏهن

اهي ايندس وٺي، جڳ ڏسندو تڏهن

۽ ٿيندس محب سان مان مٽ ست

۸-۱۹۶۱ع

لاهور

ٿل: ”محبٽ ري مُردار هي ته حياتي ڇا ڪندي!“

۱. زهد، عبادت پڻ چڱا عشق وڏو اسرار

(۱) هي ٿل حضرت مخدوم امين محمد عرف ”پکن وارا صاحب رحه“ جن جو آهي. سڄي ڪافي هٿ نه اچي سگهي. انهي ٿل تي نئين ڪافي جوڙي وئي.

- ۲- ورد، وظائف جو سدا الفت آهي اُجار
- ۳- اول، آخر مون سندو آهي محب مدار
- ۴- ڪرڻو آهي ڪريم سان ورهَ سندو واپار
- ۵- طالب، مولا تو مٿان لاڻو غير غبار

۸-۱۹۵۵ع

حيدرآباد

- ٿل: ورهَ وهائج ويهي ويهي رلندي رلندي ڪنهن نه ڪمايو
۱. بند نظر ڪر ظاهر واري پو تون پسندن صورت پياري
 - نام وئج ٿي نيهي نيهي ٿيندء پوءِ هي سانگ سجاو
 ۲. محبت وارو مارڳ مشڪل ڪو ڪو هلندو ان تي ڪامل
 - رمز سان دل جنهن رهي رهي سو ئي ويندو وڪ وڌايو
 ۳. هلندي ڪانه ڪاهت مخدومي جيڪو ماڻيندو مغمومي
 - ڳاله ڪبي هي ڪيهي ڪيهي سو سمجهي جو پڙ ۾ آيو
 ۴. جيڪو زمان، مڪان کان واقف سوئي آهي قريب جو ڪاشف
 - ديه انهي جو ديهي ديهي لوڪاڻ وهي ٿو پاڻ لڪائي
 ۵. طالب مولا سوئي آهي جنهن کي ضرورت پي ڪا ناهي
 - پاڻ ۾ ويو جو پيهي پيهي پرينء انهي کي پاڻ پساو

۲-۱-۱۹۵۸ع

هالا

- ٿل: ڪئن وساريا ويهي تو ”قالوا بلي“ اقرارڙا!
۱. ڇا ڪري سگهندين سڄڻ سان عشق ۾ انڪارڙا!
- ”فاذڪروني“ فڪر ڪر هت وار ويڃو ناه ڪو
- ”نحن اقرب“ ۾ ٿين ٿا دل اندر ديدارڙا

۲. ري نياڻن جي ته هاڻي ڪانه آهي واه ڪا
جي نه ملڪن تي قبوليا سي ڪنيا تو بارڙا
۳. روح هو آزاد پر مجبور ٿيو هڪدم تڏهن
هن جڏهن آدم اندر سرسا ڪيا سينگارڙا
۴. هوئي همدم هوئي هادي، هو حڪيم ۽ هو طبيب
هن بنا ڪنهن کي نه ڏسبا عشق جا آزارڙا
۵. طالب المولا دوائون ۽ شفاون هن جي هٿ
يار کي پرتل هجن شل برهه جا بيمارڙا

۲۸-۵-۱۹۵۶ع

هالا

- ٿل: عجب عشق آهي اسان جو الستي
ڪڏهن بت پرستي ڪڏهن خود پرستي
۱. جهان کان جدا ٿي جهان ۾ رهون ٿا
سپن ساڻ گڏ هوندي سڀڪجهه سهون ٿا
وسائيسون وهوا ورهه واري وستي
۲. اڏيت عجيبن جي لذت ڏئي ٿي
انهي کان نه تڪليف ڪائي ٿئي ٿي
سراپا ٿياسون محبت جي مستي
۳. اسان جي محبت جا معيار محڪم
ڪري پيار ٿياسون جو هن ساڻ همدم
اسان تان سڃاڻي حبيب جي هستي
۴. اسين هر هميشه بلند بخت آهيون
۽ سود و زيان کي ڪڏهن ڪونه چاهيون
ڏسون ڪين هرگز بلندي ۽ پستي

۵. ٿياسون جو طالب ته مطلوب مليو
ٿي ساقي صنم، ڀو کڻي جام اٿيو
سَري مان سڄڻ جي ملي سرڪ سستي
۱۹۶۶-۶-۲۳ع
مري

ٿل: جنهن کي عشق جڏهن ٿو نهوڙي نٿي
ڏسي ڪين ڪڏهن سو کڻي ۽ چئي
۱. جي عشق ۾ ڪنهن ڪئي خود غرضي
ٿيو ذاتي عشق نه پر فرضي
سو ڪوڙو ڪفر جو ٿيو قرضي
يلي وعدا کڻي ڏهه پيرا ڏئي
۲. جيڪو سور ڏسيو ٿو پٺ تي وري
محروم ٿيو سو نيٺ مري
ڇو پيار جي خاطر پيار ڪري
مٿي عشق جا پيالا روز پئي
۳. ڪو پيار ۾ شل مجبور رهي
ڪجهه وقت جي لٽي مهجور رهي
ملي محب سان ڀو مسرور رهي
ڀوي خبر ته عشق ٿو ڪيئن ٿئي
۴. ڪو مون کان عشق جي ڳالهه پڇي
نه ته ڏوران اچي رڳو حال ڏسي
ته ڀو پاڻهي پتو هوند پئجي وڃي
ته هي عاشق عشق ۾ ڪيئن پيو جڻي

چپر ۾ چڙيون/۲۷۱

۵. مون کي پنهنجو پرينءَ محبوب ڪيو
محبوب سان گڏ مطلوب ڪيو
اهڙو راغب ٿي مرغوب ڪيو
جو پنهنجو ڪيو نه ٻئي ۽ ٽئي
۶. پائي جهاتي هن جا نگاه ڪئي
منهنجي انگ انگ ٿي واہ واہ ڪئي
تتي طالب مولا آہ ڪئي
ڪيو قيد انهي هڪڙي ئي لئي

۱-۳-۱۹۶۶ع

ڪراچي

ساري سر ۾ سهڻو صبيح به تون

- ٿل: تون تارن ۾ چوڏهينءَ جو چنڊ
 پيا سهڻا پلي ڪن گهڻو ئي گهمند
 ۱. تنهنجي رمزن واري روءِ ڪٿي!
 تنهنجي خود مستي جي خوءِ ڪٿي!
 پرين! تنهنجي پگهر جي بوءِ ڪٿي!
 ڪٿي عطر، عنبر ۽ سچو سر ڪندا!
 ۲. هند، سنڌ ڏني مون گهمي ۽ ڦري
 تنهنجو مٿ نه ڪنهن جي شڪل هئي
 جي ڳالهه اها منهنجي يار گئي!
 ته پو ڏيندس پري ڏهه پيرا ڏند
 ۳. ٿي پيارا! هڪڙو پل نه پري
 ماندي دل ٿي مٺا! منهنجي مفت مري
 هلي آءُ اڳڻ پرين! پير پري
 قربان وڃان، ٿيون کير ۽ ڪند
 ۴. تو پهرين نظر ۾ ماري ڇڏيو
 پئي ڪانه خبر ته هي ڇا ٿي ويو!
 پتو پوءِ پيارل! نيٺ هي پيو
 وئين محب! هتي محبت جو مند

۵. سهڻا ماڻهو، سڄڻ، ٻي ڪا ڳالهه ٻڌيئي!
پلي حسن، جمال حبيب! هجڻي
چوي طالب هي ڪا خبر اٿي!
ڏاڍو عشق اڙانگو آهي آهڻد

۱۰-۷-۱۹۶۵ع

ڪوه مري

ٿل: تنهنجي ڪارن وارن پاتو ڪمند
ٿي سوگهو ويو منهنجو بند، بند، بند
۱. اهي گهريل ڳوڙهيون ۽ ڳاڙهيون
جيڪي جلويدار ۽ ٻئي جاڙيون
پرين! پرت مان ويهي تو پاڙهيون
تن پيتو مٿان محبت جو مند
۲. تنهنجو حسن ڏسي ٿو لڳيم عجب
ڪيو خالق هي ڪيڏو نه غضب!
ياقوت ۾ چڻ ٿيا موتي نصب
آهي ڪئن نه جڙيل تنهنجو، ڏند، ڏند، ڏند
۳. ڏوراپا ڏئين ته به سهڻا سٺا
مون پيار به ڏاڍا پيارا ڏنا
تنهنجا قرب قريب ٿيا ماکيان مٺا
مٺ ڪونه مٺي جو ٿي گلڦند
۴. رخسارن ۾ جيڪو رنگ ڀريل
ناهي ٿاني ان جو گلابي گل
جنهن جو ڪوبه جهان ۾ ڪونهي مل
ساري سر ۾ تنهن جو آهي سڳند

۵. جي پاڻ کي منهنجي اک سان ڏسين
ته پو خبر پوئي ته تون ڇا آهين!
۽ پاڻ تي عاشق خود ٿي پوين
مون کي تنهنجي سر جو سڄڻ سوگندا!
۶. آئين يار سڄڻ سينگار ڪري
پئي پانهون ڳچيءَ جا هار ڪري
ملئين طالب سان ڏاڍا پيار ڪري
منهنجو سڄ پڇ آهي بخت بلند

۱۱-۷۱-۱۹۶۵ع

ڪوه مري

ٿل: تنهنجي قرب جو آهي وسيع ڪمند
تو تي عاشق ٿي پيو خود خاوند
۱. ساري سر ۾ سهڻو صبيح به تون
محبوب مٿو ۽ مليح به تون
وري فائق پاڻ فصيح به تون
تنهنجو گفتو گفتو ڪمال جي قند
۲. تنهنجي در ٿا جهڪن سڀ مثل گدا
ديدار جي دولت ڪر ڪا عطا
تون شاهن جو آهين شاهنشا
مان مفلس ۽ تون سهڻا! سرند
۳. جيڪو تنهنجي در ٿو سوالي اچي
سو مورهنون ڪين ڪي خالي وڃي
منهنجا سهڻا سڄڻ! ڪو مڃي نه مڃي
پر ڪونهي انهي ۾ ڦير ۽ قند

۴. بي يارن جو آهين يار به تون
بي واهن جو پوتار به تون
بي دلين جو دلدار به تون
بي ڪارن جو دلبر، دلبنده
۵. تنهنجي عشق ۾ ڪيئي اسير ٿيا
تنهنجا دلبر، دامن گير ٿيا
سو طالب مولا فقير ٿيا
تنهنجي پيرن سان منهنجو پيرين! پيوند

۱۱-۷-۱۹۶۵ع

۱۱ ربيع الاول ۱۳۸۵ھ

ڪوه مري

●
تل: تنهنجي حسن جا هل دلدارن ۾ يار دلارا!
۱. وار وڪوڙيل، ڪنڌڙا، ڪارا سيند سڌي پئي ڏي چمڪارا!
مشڪ سان موهيل خوشبو وارا تن ۾ گلاب جا گل
پيرين! لڳن ٿا ڏاڍا پيارا
۲. سهڻيون سڳيون پئي کولي هليو ٿو بيل کان وڌ تون چال چلين ٿو
تن کي لڏڻ کان ڪين جهلين ٿو چوڪا چوڻي قل
جهومر جاني! ڪن جهلڪارا
۳. واه جو ٻڌين ٿو ونگيو وانگوڙو سمجهي سڳو نانگ هي جهوڙو
تنهنجو قسم آئون ناهيان ڪوڙو منهنجا محب مثل!
ڦٽيون ڪڍيو ڄڻ ڏين ڦوڪارا
۴. ڏاڻ پيارو ڏاڻ وجهي ٿيو سڳو اتي اچي پاڻ سڄهي ٿو
ڦاسي آهين جو ڪجهه نه ڪنجهي ٿو اهڙي اٿي اٽڪل
جنهن سان ونگين ٿو ورهن وارا

۵. آلي عجيبَ جي ڏاڍي موچاري نوڙيو نراڙ کي چمي چوڌاري
پُرڻ پَراڻ تو ڪئن نه بيهاري جنهن کي نڪا جهل پل
لڏيو لڏيو ٿي ڏي لامارا
۶. منجهه ڪنن ايرينگ لڏن ٿا ڳاڙهن ڳلن کي خوب چمن ٿا
ناز منجهان ٻئي نوري نچن ٿا عشق مان ڏين اچل
پنارا پري کان مارن موچارا
۷. هيرو نڪ ۾ آهي هزاري بولو، بنيسر مينا ڪاري
چندن هار سڄو سونهاري برهه لائين بڪل
چڻ چمڪن ٿا چنڊ ۽ تارا
۸. مُرڪيو مُرڪيو ماريو وجهن ٿا سهسين ڪري سينگار اچن ٿا
نئين سج نرم! نوان ڏسجن ٿا آهن پاڻ امل
منهنجي ساه جا سي ئي سهارا
۹. پر ۾ پلي ڪو ڪنوار بيهاري پوءِ ڪٿي ڪو هن ڏي نهاري
دل ۾ وري سو ويهي ويچاري پوءِ پويس ڪا ڪل
ته سونهن ۾ آهن ڪير سوپارا
۱۰. سڀئي سڄڻ سان ريسون ڪن ٿيون زيور، زيورن پڻ پهرن ٿيون
منهنجي پرين سان ڪين چنن ٿيون ڪن ٿيون رڳيون ئي اهل
اصل، نقل ۾ وڏا ويچارا
۱۱. ڪٿان آئن اهي ناز نزاکت لال منهنجي واري لطافت
طالب تن کي ڪهڙي طاقت! اها انهن جي پُل
سينو ساهن جيڪي ويچارا

۱۲-۷-۱۹۶۵ع

ڪوڊ مري

ٿل: سهڻل جا سينگار — وهوا — دل کي وڻن ٿا
دل کي وڻن ٿا، ڏاڍا ٺهن ٿا. ڏاڍا ٺهن ٿا، من کي موهن ٿا
۱. ڪارا ڪارا، ڪنڍڙا ڪنڍڙا سهڻا سهڻا، سنهڙا سنهڙا
وانگوڙي ۾ وار

۲. تيل، ڦليل، ڦڻيون، ڦوڪارا ڌوپيل واسيل، ڪيس هوڪارا
گهرا گهنڊيدار

۳. ابرو عجيب، ڏنگا ۽ ڏوڙا ڏيه ڏسيو ڪن گهوڙا گهوڙا
تيز ڪنان تلوار

۴. پيئي اڪيون چڻ باز ۽ بحري مار ڪرڻ لئي پون ٿيون پھري
ڪن شاهڻا ته شڪار

۵. نڪ نجيب جو ننڍڙو ننڍرو سنهڙو سنهڙو ڪنڍڙو ڪنڍڙو
رنگ پريا رخسار

۶. لب لال جا مُرڪيو مُرڪن ڏند موتن جان جهرڪيو جهرڪن
ڪونج گچي ۾ هار

۷. روز چمان، چشمن تي چايان لائق سمجھي لبن سان لايان
پرڻ جا پيزار

۸. گڏ گذارڻ، اٿڻ ۽ ويهڻ طالب مولا رُسڻ ۽ پرچڻ
محبت جا معيار

۱۳-۷-۱۹۵۵ع
حيدرآباد ۽ هالن جي
وج ۾ لکي وئي

- ٿل: تنهنجي عجب اڏاوت ۽ بيهڪ
تنهنجي ٽرڻ ڦرڻ ۾ عجيب ڌنڪ
۱. توکان ڪونه وڌيڪ ملوڪ ڏنم
توکان ڪونه زياده حسين ٻڌم
توکان ڪونه وڏو ڪو مثال ملیم
ڪبا ڪهڙا انهي ۾ شها شڪ
۲. ڪو دنيا گهمي پلي توڙ ڪري
ڏسون ڪنهن کي تو تنهنجو جوڙ ڪري
توڪي وٺندو مٿي جو موڙ ڪري
تنهنجو ملندو مثال نه اوڏي چڪا!
۳. نه شباب جو جاني! جواب ڪئي
انهي حسن جي حد حساب ڪئي
لکي توڪي سو آهي ڪتاب ڪئي!
تنهنجي قوه جواني عجيب اٿڪ
۴. توڪي پنهنجي هٿن سان ٺاهيو خدا
اها ڄاڻي حقيقت شاه و گدا
اي جاني جواڻي ماڻي سدا
ڏين ڏه ڏه پيرا ٿليو ٿهڪ
۵. محبوب منا تون شال جيئن!
مون سان گڏجي ڪنڊون ۽ کير پيئن
تون پنهنجو مثال به پاڻ ٿيئن
آهي مون کي نه، پر پرڃا کي پڪ
۶. ڇو مون کي قريب ٿي قرب ڪئي
ڇو وڇڙيل کي وري پيار ڏئي!

ڇپر ۾ ڇڙيون/۲۷۹

ڇا طالب جي ڪا خبر اٿي
تنهنجي عشق ۾ وٺي ساڃاه سَمڪ
۱۹۶۷-۳۰-۳۰ ع
۲۰ محرم ۱۳۸۷ هـ
ڪراچي

- ٿل: اهو اتم يقين ته آهيان برحق
توڪي نه مڃي سو آهي احمق
۱. سڀ هيرا جواهر گڏ جي ڪجن
اتي محب! مٿين ڪٿي موتي هجن
ته به تنهنجي برابر ڪين ٿين
اڪيون تنهنجيون رشڪ ڏر ابلق
۲. جي ٿڌي اک سان يارا ڏسين
ته هيڪاري چرڪ ڇڏايو ڇڏين
تو پاڻ ڏي دلبر! گهليو وٺين
تنهنجي چشمن ۾ آهي چقمق
۳. محبوب سڄڻ ماڪي ڪان مٺا!
تو سدائين پلايا پال پلا!
تنهنجي سر جو قسم تنهنجو ڏوه نه آ
مونکي منهنجي سورن ڪيڙو سَحَق
۴. تاريخ محبت پڙهي جا ڏٺيم
”ريسرچ“ انهي تي ويهي ڪيم
رڳي هجر ۽ غم معلوم ٿيم
اتلائي ڏٺو مون وَرَق وَرَق

مون خاطي روز خطائون ڪيون
تو مون تي الاهي عطائون ڪيون
تنهنجي جو رو جفا به وفائون ڪيون
رڳو تنهنجي نينهن ڪيو ناحق
۶. تنهنجون عجب رهاڻيون رس نوان
ڪري حاصل ٿياسون نوان ۽ سنوان
والله سچو! هي سچ ٿو چوان
تنهنجي وسري نٿي صحبت سابق
۷. تنهنجو طالب مولا زنده رهي
پلي دلبر! دنيا ڇا به چوي
مان ته هيئن چوان هڪ هام پري
”منهنجي عذرا تون مان تنهنجو وامق
۲۰-۵-۱۹۶۷ع
۹ صفر ۱۳۸۷ھ
اسلام آباد

ٿل: تنهنجي رخ ۾ نوري ڏاڍو نمڪ
سڀ سهڻن ۾ ئي حبيب! تون هڪ
۱. منهنجا غم گوندر ٿيو دور وڃن
جي توکي اڪيون ٿيون کلندي ڏسن
سڀ جذبا جيئرا ٿيو ٿا پون
تو زندگي بخشي تهڪ تهڪ
۲. تنهنجي هلڻ چلڻ واري چال ڏسي
مون کان پنهنجي قيامت وٺي وسري

اها لوڏ لکن جي ماري ٿي
سهڻا! تنهنجي چيله جهڙي چابڪ
۳. مون کي اڳ ۾ آهي خبر اها

جي گري چڙهين ته پو ٿيندين ڇا!
آهي اسان جو ته هاڻي ئي حافظ خدا
انسان آهيان، نه ڪي جن ملڪ
۴. ڪنهنجي ڪرڻ خوشامد آهي بري

پر سچ ٿو چوان چاهي ان ۾ وري!
تنهنجي پير هيٺان وڃي نانگ سري
ٿئي پيرن ۾ لاکيڻو لڪ
۵. توسان هام هڻي سو ڪير ٿئي!

جيڪو سامهون اچي اهو آه ڪٿي!
هي طالب مولا سچ ٿو چوي

ساري سر جو نجيب! تون آهين نه

۳-۵-۱۹۶۷ع

۱۳ محرم ۱۳۸۷ھ

هالا

ٿل: گهڻو آهن گهٽ توکان سڀ گل ڦل!

ساري ملڪ ۾ تنهنجي حسن جا ھل

۱. ڪنئين خود کي خوب سينگار ٿيون!

ملي مهتي پاڻ کي مارن ٿيون!

توڙي هر هر پاڻ سنوارن ٿيون

نئون توسان پجن ڪري تنهنجي اهل

۲. منهنجا جاني، مٺا، قربدار ڪنا!
توڪي مولا حسن هزار ڏنا
تون سهڻو آهين سينگار بنا
تنهنجي حسب نسب ۾ ناھي ال
۳. تون پاڻھي اچي ٿو پيار ڪرين
مٺڙن جي مٺا! وارو وار ڪرين
ڪئين مون سان عجيب! ٿو آڙ ڪرين
اھي مٺڙا پلي ڪر آڙ انگل
۴. منهنجو توڏي اچڻ، تنهنجو ڪوڙو رسڻ
منهنجي مٺ ڪرڻ، تنهنجو منھڙو مٺڻ
منهنجو پيار ڏيڻ، تنهنجو پرچي پوڻ
ڏاڍي مرڪي ملڻ جي اٿئي اٽڪل
۵. مون کي پنهنجو بنايئي حبيب پرين!
ڪيو قرب ڏئي تو قريب پرين!
منهنجو بخت پلو ۽ نصيب پرين
منهنجي درد جا تو وٽ سڀ درمل!
۶. تنهنجو طالب نرم! نماڻو آهيان
تہ بہ تنهنجو آهيان جي اياڻو آهيان
تنهنجي ڍٽ جو رمز ۾ راڻو آهيان
منهنجي ڪاڪ جي آهين تون مومل

۱۶-۳-۱۹۶۶ع

ڍاڪا

ٿل: تنهنجو دنيا ۾ محبوب! نه مٽ

پلي پائي اچي ڪو ڪلنگي ڇٽ

۱. ڪٿي هار سينگار هزارين ڪن

وري ناز انداز سان سامهون اچن

تنهنجو هوندس مان پلي مون لئي سڪن

ڪنهن کي طاقت جو ڪري مون سان ترڪٽ!

۲. زر زيور سان ٿو حسن وڌي

لکي هوندي لباس به ڪجهه نه ٿئي

اها ذات خدائي جنهن کي ملي

هڪ تون آهين جنهن جو ناهي مٽ ست

۳. هت ڪونهي خوشامد جو ڪو سبب

هن ڳالهه کي ڄاڻي هڪڙو رب

تنهنجو اعليٰ آهي حسب نسب

تون تاجي پيئي آهين پٽ

۴. پرين! پاڻ سان تو پابست ڪيو

اهو سودو دست بدست ڪيو

محبت ۾ مٺا! ڏاڍو مست ڪيو

مون کي پيار جو پياري پٽ تي پٽ

۵. ڪنهن کي طالب مولا ڪجهه نه مڃي

پلي ڪير اڏامندو ڇو نه اچي!

ڪٿي اک به انهي ڏي ڪين ڏسي.

رڳو تو وٽ آهي چريو چرڪٽ

۵-۳-۱۹۶۶ع

ڪالا باغ

ٿل: آهين لاثاني بي نظير پرين!

پوري ملڪ ۾ با توقير پرين!

۱. تنهنجي فرقت جو احساس هيم

تنهنجي صبر نهوڙي نيٺ نيم

جڏهن رهبر عشق عجيب! ٿيم

اچي پيش پيس اڪسير پرين!

۲. ڪڏهن توکي وساري ڪين ڇڏيم

مون کي محب مٺا! تنهنجي سرجو قسم

تنهنجو خط ۾ لکڻ هٿن ياد اٿم

”منهنجي جي جا جاني پير پرين!“

۳. هاڻي اون عجيبا! ڪا ئي نه ٿم

جيڪي دل ۾ هئا سي سور لٿم

تنهنجي نينهن تي بيحد ناز اٿم

منهنجي عشق جا يار اسير پرين!

۴. هر هڪ خواهش معذور هئي

هر هڪ ڪوشش مستور هئي

ڏاڍي يار سڄڻ! مجبور هئي

تقدير اڳيان تدبير پرين!

۵. تنهنجو طالب مولا در نه مٽيو

بازي بره جي کان هرگز نه هٽيو

هن پاڻ هارائي توکي کٽيو

منهنجا پهڳڻ، ٻاونگير پرين!

۱۵-۳-۱۹۶۶ع

بنگلو جمڙائو، لانڍي واري موري

شهدادپور

ٿل: تنهنجي شان وٽان ڪينهي مرئي منصب
ڪٿان آڻيان سڄڻ تنهنجي لاءِ لقب!

۱. ڪولين وار ته سُنبل سَهَميو وڃن
ڪٿين اک ته نرگس جا ڏوهه ڏڪن
سڀ غنچا ٽڙيو گل ٿيو ٿا پون
جڏهن مُرڪن تنهنجا لال ٻئي لب

۲. ڪنهن کي طاقت تنهنجي ڪٿ ڪا ڪٿي
تنهنجو مٿ نه ٿئي ڪو لٽي ۽ پٽي
هڪ ذات سيد جي سا آهي مٿي
باقي توکان سڀئي گهٽ حسب نسب

۳. ڀلي هر ڪو ٻڌي منهنجا ٻول اجهي
مون کي ڪونه ٿو اهڙو سر ۾ سُجهي
جيڪو تنهنجي جُتي ۾ پير وجهي
سو پيدا ڪيو ئي ڪونهي رب

۴. تنهنجي عشق ۾ ڪينڪي اهنجو آهيان
تنهنجو نه ڀلا ٻي ڪنهن جو آهيان!
سهڻا يار! فقط مان تنهنجو آهيان
مون تي ڪنهن جو ”ڪليم“ نه ڪا چب سب

۵. اهو گفتو گفتو واه جو ٺهيو
جيڪو پنهنجي زبان سان هڻن ٿو چيو
”ٿيا ڏينهن، مون سان تو نه پيار ڪيو“
وهو ڏاڍي وڻي اها تانگهه طلب

۶. تنهنجو طالب ٿي تنهنجي پيش پيس
تنهنجي قربن آخر قيد ڪيس

تون ڪين ته تو هاڻو ئي ٿيس
تڏهن پاڻهي ڪريان ٿو پنهنجا ادب
۲۲-۳-۱۹۶۶ع

ڊيري

تل: جيڪي منهنجي گچي جا هار ٿيا
اهي ڪارا ڪنڌڙا وار چمان
جيڪي ڳوپ ڏئي ٿي دام پيا
سي خاصا خوشبودار چمان

۱. جنهن کان شمس و قمر سرمائن ٿا
جنهن کان تارا ڪتيون گهرائن ٿا

اها نور ڀري جا پيشاني
ڪري همت سا هڪوار چمان

۲. جن آڏو هلال ڪا شئي ناهي
جن آڏو ڪمان به ڇا آهي!

جن آڏو خنجر خم ٿا ٿين
اهي خوشتر ٻئي خمدار چمان

۳. جي چرڪ ڇڏايو خوب ڇڏن
۽ پنڀيون مورهنون ماريو وجهن

اهي چهر چنڀ سان چيه ٿا ڪن
وهو تن جا اکن سان وار چمان

۴. چڻ مٺي جا ڪٿورا ٻيئي ڀريل
يا ماڳنهن آهن خود پيتل
اهي مست و مست قلندر ٻئي
ڪري ڏاڍو ادب، ڏئي پيار چمان
۵. سو آهي ڪنول جو ڍنگ ڪٿي!
سو آهي گلاب جو رنگ ڪٿي!
جتي بلبل پنهورا خود بيخود
اهي رمز پريا رخسار چمان
۶. چڻ لعل ۽ موتي صدف ۾ بند
قربان مٿان تان تن جي قند
سي لال لعابي لالڻ جا
لب سرخ ٻئي بهار چمان
۷. ڪٿي ڪونج نه پنهنجو ڪند مٿي
جي سامهون سڄڻ ٻئي انڪي ڪٿي
منهنجي ڳڻن ڀرڻي جي گچي ته ڏسو
جا چوڪي، چڱي چوڌار چمان
۸. هو پيرين هٿين ٿيو هڪ جهڙو
جو ثاني سدائي، سو ٿئي ڪهڙو!
تنهنجي نقش قدم جي خاڪ ڪٿي
اها غيرت عنبر بار چمان
۹. جيڪي درتي سندس هليا مونکي وٺي
ڏيان تنکي تر ت مٺي تي مٺي
اهي طالب مولا ٻئي تهڊل
پنهنجا پير چمان، پزار چمان

۱۹۶۶-۸۸ع
اسلام آباد

- ٿل: منا محب ماڻهو پرين پيار وارا
 انهن لئي اکن ۾ اڏيا مون اوتارا
۱. اهي وار چلڙا ته ڪي نانگ ناهن
 ڏين پاڻ ۾ پيچ اهڙا ئي آهن
 ڏيو وَرَ وريو ڪن وَنگڻ لاءِ وارا
 ۲. چٽي چند کان پڻ پرين جي پيشاني
 نه بجلي برابر نه پيو مٽ ۽ ٿاني
 جهلي ٿا سگهن ڪين ڪي تاب تارا
 ۳. نه تلوار جي ڌار اهڙو ڪري ڪم
 نه خمدار خنجر هڻي ڪو هتي دم
 ٻٽا پاڻ ٻيئي پرون پئون ڪارا
 ۴. چهر جي ڪچن ٿا ته اولاهن ٿا
 ڏکويل ڪي تسڪين ڏاڍي ڏين ٿا
 اهي پاڪ پنڀيون نه ڪن پارا پارا
 ۵. هو شهباز جئن عزم سان جي اچن ٿا
 ته پهرين نظر ۾ وٺيو دل وڃن ٿا
 اهي نيٺ نرمل جا چن مست مارا
 ۶. ڪڏهن مٽ ڪي ٿيندا پلا گل گلابي!
 ڪٿي ناز آهن انهن وٽ نقابي!
 انهن ۾ نه آهن هي نوري نظارا
 ۷. لڄي لعل، ياقوت، هيرا ٿين ٿا
 ۽ شرمائي مرجان، موتي وڃن ٿا
 جو محبوب مُرڪن ٿا مٿڙا موچارا

۸. نظر ٿو اچي جي پين ٿا هو پاڻي
نزاڪت، نفاست ڪئي هت پڄاڻي
ڪيا خلق حيران عقل، سمجھ سارا
۱. وڏا وڙ ڪري هو اڱڻ منهنجي آيا
وريو بخت طالب ٿيا لايا سجايا
ڪٿي ڪير ٿو هيئن قدم قرب ڌارا!

۲۲-۱۲-۱۹۶۰ع

۷ نومبر

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

سڪندي ٿيڙم سال

- ٿل: مست الفت ۾ ڪيا ڪئين ورهه ويچارا هڻي
پرت سان ڪيڙا پڌر ڏک درد دل وارا هڻي
۱. درد وارن جي او سهڻا ويڄ واهر ڇا ڪندا!
چاره چاڙهي مان سڄڻ! تون تنڪي چوڪارا هڻي
۲. ڪيف سان ڪاريون، ڪڪوريل قربدارن جون اکيون
باز بحري جان جهڻن دلڙن کي لامارا هڻي
۳. سالڪن هي سچ چيو ”ري عاجزي ڪا واه ناه“
تار ۾ تابع ڪري ٿو برهه بي تارا هڻي
۴. جن جي سرتي عشق اطهر ٿيو اچي جلوہ نما
سي هليا سبحان ڏي هو هو جا هونگارا هڻي
۵. ات فقيري فيض جا چشما ٿيو جاري پون
جت اچي ويهي ٿو حضرت عشق اوتارا هڻي

- ٿل: تو لاءِ ڪوڙين ڪانگ اڏايان پئي
تنهنجا پاندي روز پڇاين پئي
۱. ٿو صبح اچي نوان درد ڪٿي
ٿي رات ٿئي مون لاءِ گهنگهر گهڻي
سو سور سنڌي مان هڪڙي جڻي
تنهنجا آهن، تن سان نپايان پئي

۲. ٿي روز سَنجھي منهن ويڙهيو سمهان
وريو آدي ڏيو ٿي عجيب! اٿان
پايو منهن مُونن ۾ رويو روٿان
لڪيو لوڪان لڙڪ وهايان پئي
۳. ٿينُ نرمِل شل! ناراض مَ تون
تنهنجا هٿڙا هجن، منهنجون ڄام! ڇٽون
منهنجون محب! اڪيون، تنهنجون لالڻ! لتون
وٺيو واٽون تنهنجون واجهايان پئي
۴. مَنُ منهنجو مٿو سمجھي به نه ٿو
مٿو مون کان وري پرچي به نه ٿو
رٿو رمزن سان ريجهي به نه ٿو
ته به کيس پرين! پرچايان پئي
۵. تنهنجي ياد ۾ هئن مان مست آهيان
پنهنجي پاڻ کي ”تون“ سمجھيو ٿي وهان
اهڙي محبت ۾ ٿيو محو وڃان
جو پاڪر پاڻ کي پايان پئي
۶. تو ڇا ٿي چيو ڀلا ڇا هي ڪئي!
منا محب! وڇوڙو ڏاڍو ڏٺي
پنهنجي طالب کي ڇو وساري ڇڏي
تنهنجا مان ته اڃا گڻ گايان پئي
-

- ٿل: ساهه سڪي ٿو جن لاءِ سڄڻ شل سارين!
 سڄڻ شل سارين واڳون من وارين!
 ۱. سرتيون! هوند آئون سون ٿيان جي محبت ڏئي مارين
 ۲. ويهي ڪيئون جي وعدا پرين سي پارين
 ۳. سيئي پر ڪي پهچنديون گوندر جي گهارين
 ۴. رسنديون سيئي راز ڪي جي وره ۾ سر وارين
 ۵. طالب دردن واريون روز هنجھون هارين

۱۹۵۷-۹-۲۶ع
 هالا

- ٿل: ڏوهه دل جو آهي ظاهر ۾ وڃي اڪڙيون اڙيون
 هوءَ ته وئي دلدار وٽ پر هي ته سورن ۾ سرتيون
 ۱. من پرين ڪجهه پيار مان ويهي وٽم ڳالهيون ڪري
 زندگي ساري گذر ۽ ياد پونديون ڪي گهڙيون
 ۲. هاڻ شل مون سان ناهي نينهن جو ناتو سڄڻ
 پاڻ ئي پاتئين ڳچي ۾ قربداري جون ڪڙيون
 ۳. دل ته هڪڙي آه جنهن تي يار جو قبضو ٿيو
 محب اڄ ميخون محبت جون، سندر جي ۾ جڙيون
 ۴. منهنجي دل ڦاٽي ته ڇا ٿيو هي وڏي ڪا ڳالهه ناه
 لطف سان لالڻ ليون جيڪي هيون جڳ ۾ جڙيون
 ۵. مون پنهنجي لڄ ۽ لڏهن جي حوالي ڪئي ڪئي
 هٿ رکي پنهنجون ڪيون جنهن بي وسيليون بي وڙيون
 ۶. بي ته سڀڪنهن وٽ ڪو هڪڙو سور هوندو ساه سان
 طالب المولا جي دل ۾ درد جون آهن ڌڙيون

۱۹۵۶-۶-۲۵ع
 حيدرآباد

ٿل: پنهنجي پرين ڪاڻ پاند پسايم روئي روئي
۱. هڪ ساعت پڻ سُڪَ جي ناهي اون عجيبن جي ئي آهي
ڪن ڪا وَتِ وراڻ راتيون وهائيم روئي روئي
۲. ٻنگلا، ماڙيون ۽ محلاتون ڪين وڻن ٿيون سو سوغاتون
ڪنهن جي نه آهي ڪاڻ قرب ڪمايم روئي روئي
۳. جنهن سان منهنجي لئون لائاني سوئي ملي شل منهنجو جاني!
ان ڪي مولا! آڻ حيل هلايم روئي روئي
۴. پيار ڪيا مون پليل جنهن سان طالب مولا ملندس تنهن سان
ڪنڊيس ريجه رهائ يار ريجهائيم روئي روئي
۱۶-۸-۱۹۵۹ع
لنڊن

ٿل: سڪندي ٿيڙم سال، ويڻي ساجن ساريان
ساجن ساريان، ڪين وساريان
۱. آگ اندر جي ڪين اجهائي، پرين ۽ وڏو توڙي پرت جو پاڻي
جر وهائين جال، ويتر واتون بهاريان
۲. ڪجهه جي ڪچان ٿي لوڪ کلي ٿو، ماڻ ڪرڻ سان جيڙو جلي ٿو
مون ڪي ڪهڙي مجال، هن سان پرت آئون پاريان!
۳. جيئن ٿي وساريان تيئن ٿو وسري، تيئن سر نينهن نجيب جو نسري
جيڙو منجهه جنجال، ويڻي گهنگهر ۾ گهاريان
۴. پرکي ڏجين پيغام هي پاندي، ڪوچهي جو من ٿين اچي ڪاندي
هيڏا آهن حال، سهڻا! توکي سنپاريان
۵. مئي جي توري واه نه ڪائي، عمر وڃي ٿي هاڻ اجائي
له ڪا سار سنپال، اوڳي ويڻي او ساريان
۱۰-۳-۱۹۵۶ع
خيرپور ميرس ۽ هالا جي وچ ۾ لکي وئي

- ٿل: محبت کي ڪا پرواه ناهي دلبر سان جو دلڙي آهي
 ۱. ملن پلي ڪنئين طعنا مهڻا سي سڀ سر تي آهن سڻا
 لوڪ ملامت چاهي!
 ۲. سو ئي نياڻي نينهن جو ناتو پيچ پيار جو جنهن آهي پاتو
 لڳ لاڳاپا لاهي
 ۳. ان کي خبر جو محبت ماريو پيالو پيارل جنهن کي پاريو
 ڪير پيو سينو ساھي!
 ۴. ڍڄ ڍڄ ڪهڙا طالب مولا رکيا ارادا اصلتون اعليٰ
 قرب ۾ رسبو ڪاهي

۱۹۵۸-۱۱-۲۳ع
 حيدرآباد

- ٿل: سڄڻ هجن شل سنوان! حالڙا ٻڌائينديس - سوڙا سڻائينديس
 ۱. دلڙي گهري ٿي دلبر دمدم هيٺي - سان اچي ٿي همدم
 نيو نيو وريو نوان گڻ ته ڳائينديس - وائون وهائينديس
 ۲. اٿم اميدون اڳ ٿي ايندا دم دلاسا دل کي ڏيندا
 نياز ڪنديس اٿون نوان وائون بهارينديس - وائون وهائينديس
 ۳. مون معذور سان محب ملائين ماڙ ڪنئين ڪا مولا سائين!
 لالڻ لٽي ويٺي لوان ڳاڙا ڳائينديس - موڪون به ملهائينديس
 ۴. طالب طلبن لايون تارون محب اچي من سڻي ڪوڪارون
 پيرن تي ڪري پوان قربا ڪمائينديس - ناترا نپائينديس

۱۹۵۵-۱۰-۲ع
 امين منزل، حيدرآباد

ٿل: مولا! ملاءِ تون مون سان منهنجي من جو ٿار
منهنجي من جو ٿار دل جو دلبر يار
۱. جنهن جي ساهه کي سڪ، چرڪ ڇڏايا ڇڪ
لوڪان ڪئي جنهن لڪ، سهڻو سو سردار
۲. ورهه ڪئي آهي وس، ڏوريو پڇاڻان ڏس
گام نهاريان گس، محبت جو مهندار
۳. درد ڪري ٿو دانهون، روز نهاريان راهون
پر کي موني پاهون، عشق ڏنو آزار
۴. وائي آهي وات، بره واري بات
آهي ڏينهان رات، طالب جو تڪرار

۱۹۵۵-۱۵ع

ٿاڻو بولا خان

ٿل: رنڊي رنڊي ٿيون گذرن راتيون
آهن آسون اندر ۾ آٿيون
۱. تنهنجي آهيان، تنهنجي ٿينديس
بنهن نه ٻي در سهڻا! وينديس
تو ئي گرھائون پاتيون
۲. منهنجو آهيان، منهنجو هوندين
مون سان مدد پل پل ۾ ٿيندين
دلبر! تو لئون لائون
۳. تنهنجون ويئي وائون نهاريان
سڏڪيو توکي يار! پڪاريان
پاءِ پرين کي جهاتيون!

۴. نند نيئن جي ويئي اڏامي
هاڻي هڪل ۾ ٿي اچي حامي
پرت مان ڪر پرياتيون
۵. آهنج اندر ۾ ڏاڍا اچي ويا
مچ محبت جا محب! مچي ويا
چوهه مان گڏجن چاتيون
۶. مان ته پرين! توکي ڪين ڇڏينديس
پکڙا توسان گڏجي اڏينديس
جيڪي پڳيون سي کاتيون
۷. سائين ڪندو سڀ پوريون اميدون
طالب مولا ٿينديون عيدون
تن ۾ آهن ڏاڍيون تاتيون

۲۳-۱۲-۱۹۶۰ع

لاهور

- ٿل: ايندم شال! عجيب - سرتيون - ڏيندم پلپل پيار پيارا
۱. آسروند آسائتي آهيان
نرمل کان نا اميد به ناهيان
لاکيڻا هو لبيب - سرتيون - دل وٺندا دلدار دلارا
۲. ڪوجهڙي آهيان، ناهيان ڪميڻي

پنهنجي ڪن من حبيب هي هيڻي
نوري منهنجا نجيب - سرتيون - سهڻا شل ڪي ڏين سهارا!

۳. آهيان اصل نادان نسوري

بلڪل، بلڪل، بلڪل پوري

ڪن ڪي قرب قريب - سرتيون - جاني منهنجي جي - جا جيارا

۴. لاهن سڀ آزار اندر جا

نرمل نازن ساڻ ندر جا

طالب جا هو طبيب - سرتيون - منهنجا سڄڻ سي سخن سچارا

۸۳-۱۹۶۰ع

ڪوٽا

ٿل: ڪندي ياد توکي هي راتيون وهائيون

اچن ياد هر هر سندس رهائيون

۱. ملڻ ۽ کلڻ تنهنجو مرڪڻ موچارو

اٿڻ ۽ وهڻ آهي ڪل کان قرارو

سڀئي تنهنجون رمزون سڀني ۾ سامائيون

۲. مان تنهنجو ئي آهيان سڄڻ! اڄ ڪلي ڏي

مبارڪ مڙن ڪي پلي وڃ وڃي ڏي

پلا آ ته هاڻي محبت ڪي مائيون

۳. مان توسان اچي خير جو خوب ڪلندس

گچي - پائي ٻانهون مٺا محب! ملندس

نه متجن ٿيون من تان هو ڳالهيون ڳوٺائيون

۴. ڪري قرب تو ساڻ توکي ڪلايان

ڏئي پيار ۽ گل گلن سان ملايان

اٿن روز اڌ مان ته پر ڏي پلائيون

۵. پون ياد پرديس ۾ پيار تنهنجا
 ته ڳوڙها گلن تان ڪريو ۽ ڪرن ٿا
 اينهين دل سان ڪن ٿيون اکيون ٻئي آکاڻيون
 ۶. مان تنهنجو ئي طالب تون مطلوب منهنجو
 مان توڏي ئي راغب تون مرغوب منهنجو
 ٻئي هڪ ٻئي ڏي طلب مان ٿا تائون

۳-۹-۱۹۶۶ع

ڪنڊيڙج

ٿل: تون ڇا هئين، ڇا مان ڇا ٿي وئين
 جڏهن تنهنجو ٿيس ته جدا ٿي وئين
 ۱. هي ڳالهه سچو! تون ٻڌاءِ ته ڪا
 ڪهڙو ڏوه ڪيم ۽ آهي ڇا!
 مون کان ڪهڙي پلا ٿي اربعا خطا!
 جو بلڪل بي پروا ٿي وئين
 ۲. مون کي منهنجي نينهن نهوڙي ڇڏيو
 مون کي منهنجي ورهه وڪوڙي ڇڏيو
 مون کي منهنجي عشق الوڙي ڇڏيو
 مون کي گهرجي دوا تون دعا ٿي وئين
 ۳. پاڻهي پنهنجو ”تون“ خريدار ڪيم
 ۽ پاڻ کي مفت ۾ وڪڻي ڇڏيم
 تڏهن تو وٽ ڪجهه به نه قدر ٿيم
 آئون ادنيٰ تون اعليٰ ٿي وئين
 ۴. هڪجهڙا هياسون ته ڇا نه هيو!
 ڇو پيار ڪيم، پڇتايان پيو

چهر ۾ چٿڙيون/۲۹۹

وچ فرق مراتب پئجي ويو
آئون پيس جهڪي تون خدا ٿي وئين

۵. هن حيرت ۾ پيو روز هجان

ڪئن حجت رڪان توکي ڇا ڇا چوان

توڪي پيار ڏيان، تنهنجا ادب ڪيان

آئون طالب تون مولا ٿي وئين

۱۹۶۷-۶-۲۳ع

۱۵ ربيع الاول ۱۳۸۷ھ

اسلام آباد

دلڙي ڏئي مون درد پرايو

ٿل: مون کان نئون وِسن سڄڻ! تنهنجي ڳڻن جون ڳالهيون
 تنهنجي ڳڻن جون ڳالهيون، چشمن جون چوڪيون چالڙيون
 ۱. جيڏهن کين نازڪ نظر، پينا ڪرين ٿو بي بصر
 ٿيون باخبر ڪن بي خبر، ڪيفي، ڪڪوريل، ڪالڙيون
 ۲. هن بره ڪئين ٻاريا ٻڌا، سُهڻا سَوَن جا مون سٺا
 مَرُ لوڪ ڏي مون کي مڻا! اهڙيون عجب اويالڙيون
 ۳. ٿا عشق جا ٻارڻ پرن، رڙهندس مٿي رهبر! زندن
 پل منهنجي پيرن ۾ پون، اڄ چو نه چوهئون چالڙيون!
 ۴. دردن ڪيو دل کي بسم، ڪٽ طالب المولا جو غم
 تنهنجي سڄڻ! سر جو قسم، اڪريون رهن ٿيون آلڙيون
 ۱۲-۳-۱۹۵۵ع

هالا

ٿل: مون سان دلبر دلڙي نه لائين ها
 جي لائي ته توڙ نپائين ها

۱. چو پيارا پلپل پيار ڏئي
 ڇا ڇا ٿي چئي ڇا وِندا ڪئي
 پلا يار ٻڌاء ته ڇا ٿي ويئي
 جي ڇڏو هيئي ته ٻڌائين ها
 ۲. تنهنجي نرم نينهن نهوڙي نيس
 اچي پيارا تنهنجي پيش پيس

چهر ۾ چٽيون/۳۰۱

جي لائق تنهنجي ڪين هيس

ته به رمزن ۾ پيو رهائين ها

۳. مون وفائون ڪيون تو جفائون ڪيون

مون عطائون ڪيون تو خطائون ڪيون

مون صدائون ڪيون تو ندائون ڪيون

منهنجا ڪي ته پرين ڳڻ ڳائين ها

۴. آئون ڪين سڄڻ توکي جهليان ها

پنهنجي پاڻ کي پاڻهي پليان ها

پنهنجون آليون اڪيون ويٺو مليان ها

رڳو يار مون کان موڪلائين ها

۵. ٿي اوچتو تون بيگانو وئين

ڪنهن وهم گمان نهوڙي نئين

آخر تون به ته هڪ انسان هئين

ڪجهه سوچي سمجهي سهائين ها

۶. تو پاڻ ئي مون کي پسند ڪيو

۽ خوب سڄڻ خرسند ڪيو

وري هجر جي قيد ۾ بند ڪيو

تنهن کان مورهنون من نه ملائين ها

۷. هاڻ ڪيترو تون بيدار ڪندين

ڪو وقت ايندو فرياد ڪندين

پنهنجو طالبُ مولا ياد ڪندين

ٿي ويسلو وجهه نه وڃائين ها

۱۹۵۵-۸-۹ع

هالا

ٿل: تو دلڙي يارا ڌتاري پو يرا ڪانه ڪيئي پوئواري
۱. تنهنجا ڪيس پيارل! ڪارا، آهن پيچ انهن جا پيارا

ڪن ونگ وجهڻ لئي وارا، پائن گت گچي ۾ ڳارا
ڪن قيد سياڻا سارا، مهميرن تي سي مارا
ٿين وير به اُت ويچارا، ٿا شاهه ڀرن شوڪارا
منهنجي نرمِل! آه نيزاري

۲ تنهنجي پاڪ ڀرين! پيشاني، آهي نرمِل! نور نشاني
سج چنڊ لڳي حيراني! ناهي تنهنجي ٿريا ثاني
ٿيا تنهنجا مٽ نه شاني، ڪر اچڻ سنڌي احساني
وٽ محب مٺا! مهماني، اچ اڳڻ مٿي دل جاني!
تنهنجي محبت دلڙي ماري

۳. تنهنجون اکريون ٻئي ميخانا، يا پُر ٿيل پيمانا
يا محب! ٻئي مستانا، ڪن درد وارا ديوانا
اُتي جنگ ڀرن ٿا جانا، تون شمع ٻيا پروانا
تنهنجا شوق آهن شاهانا، هي راز ٿيا رندانا
تنهنجي اڳئون توبه زاري

۴. تنهنجي قرب ڪرايون ڪيهون، شب روزن ڪري ريهون
ڏنيون پرت پيارل! پيهون، ويون ورهن گذري ويهون
ٿي دلڙي چيهون چيهون، پيون لال لڳن ۾ ليهون
تنهنجي فڪر سُڪايون ڦيهون، اچ بره ۾ گڏجي يهون
ڪئي گوندر آ گلزاري

۵. محبوب! ڦٽا ڪر ماڻا، هي رمز سڪئين ڪيئن راڻا!
تنهنجي گهور گهمايا گهاٽا، نٿا مورھئون وٽن وھاڻا
تنهنجي صدمن ڪيا سنڌ ساڻا، اچي پرت پڄائج پاڻا
وجهان ٿيڻا روز ۽ ٿاڻا، تنهنجا سور آھن سيباڻا
تنهنجي تات، طلب ۽ تاري

۶. اچ وڃا پرت جا پاڙيون، هڪ ٻئي سان سور سلھاڙيون
دل، دل ڏي لالڻ! لاڙيون، ٿا سور وڃن سنڌ ساڙيون
ٿيو چيتو آھ چيھاڙيون، دل درد وڃن ڏونڊاڙيون
اچ ورھ وسايون واڙيون، تنهنجي درجون مٽ نہ ماڙيون
ڪر سھڻا يارا ستاري

۷. تنهنجو طالب مولا آھي، ٻئي ساڻ ڀلا ٻيو چاھي!
رس تنهن کي قرب مان ڪاھي، پيا لڳ لاڳاپا لاھي
چڏ وير ورھ جي واھي، ڪير سينو توسان ساھي!
اھا طاقت ڪنھن کي ناھي، اچ مون وٽ گاھي ماھي
لاءِ برھ جي يارا بھاري

۸-۱۱-۱۹۵۵ع

هالا

ٿل: جڏڙي جي جا جيارا- او پيارا!
تون ئي تہ آھين جاني جياپو!
۱. اٿندي وھندي پرين! تنهنجي تات اٿم
سھڻا، سپرين، سڄڻ! وائي وات اٿم

مون ڏي سڀ ميار - او پيارا!
تو سان ئي آھي سڱ ۽ سياپو

۲. تون ئي پلارو پلو، مون ۾ عيب اپار
ڪانڌا ڪميٽي جي ساري لهج سنڀار
پيڙو ٿج پٿار - او پيارا
محب! مُنجان ٿي نينهن جو نياپو

۳. راتيون روئي رڙي ويئي وهان مٺا!
ڏينهن ڏڪن جا وري ڏاڍا مون ڪي ڏٺا
موٽي اڄ منٿار - او پيارا!
تنهنجو ئي آهي ڇاٽي تي ڇاپو

۴. طالب مولا چوي اچين تون پير پري
من اهڙو وري ڍارو مون لئي ڌري
پلپل ڏي ڪي پيار - او پيارا!
ڪر نه هيڪاري سهڻا! سهاپو
۱۹۵۹-۱-۲۱ع
حيدرآباد

ٿل: ساريو، ساريو، ساريان، او سهڻا سائين ڪيئن وساريان!
۱. روئي روئي حال وڃايم توري ڪنهن کي ڪين ٻڌايم
تنهنجون واٽون بهاريان
۲. دردن آهي ڏاڍو جهوريو ماس هڏن تان ڪوري ڪوريو
پلپل توکي پڪاريان
۳ ڪونه ڪيئي ڪو قياس ڪئي تي رحم نه آئي محب! مٺي تي
تو لئي اڳڻ بهاريان
۴. جاني! جڏي وٽ پير پري اڄ، مٿڙا ماڻهو! قرب ڪري اڄ
ساهئون توکي سنڀاريان

۵. ڌاري ڪري تو آهي ڌڪاريو وئين ته وري تو ڪونه نهاريو
ويني گهنگهر ۾ گهاريان
۶. پڪ ڄاڻج تان تنهنجي آهيان هرگز پي ڪنهن جي مان ناهيان
ڌڪ ۾ ڏينهن گذاريان
۷. ڪنهن پلا تون موٽي ايندين طالب جو ڪئن پهر ٿيندين!
ويني هنجھڙيون هاريان

۱۹۶۱-۸۹ع

راولپنڊي

- ٿل: سڪندي سال ٿيا ٿينديس نيٺ چري
ٿينديس نيٺ چري وينديس مفت مري
۱. دلڙي ڦري وري وئين وساري
تارا ٿڪي پيا توڏي نھاري
ڳڻن منجهه ڳري وينديس مفت مري
۲. قرب جا ڪوڙين ڪانگ اڏايم
آب اکن مان ويهي وهائيم
دلڙي درد پري وينديس مفت مري
۳. پيارا پرين! مون کي هئن نه وسارين ها
ڪاٽه گهڙي مون سان گڏجي گذارين ها
لڳڙي ذوق ذري وينديس مفت مري
۴. دلڙي ڏئي مون درد پرايو
توڪي پيارا! ترس نه آيو
ٿيڙي ڳالهه ڳري وينديس مفت مري

۵. طالب مولا کان نه پري ٿي
منهنجي ته توري ڪانه سري ٿي

تنهنجي ڪيئن سري! وينديس مفت مري
۱۹۶۲ع

تل: دلدار چو ڏيئي پيار وري يار

سهڻا سڄڻ تو ڪئن وساري آهيان!

۱. چو تو ڌڪارين الا، مفت ۾ مارين پلا!

جاني، مٺا، جي- جيار سردارا!

شايد پرين ڪا آئون اڌاري آهيان!

۲. مون ڏي مڙيائي الا، تو ڏي نه ڪائي پلا!

حڪم سائين! هزار وهنوار

مون ڏي ٿيا، تن محب ماري آهيان!

۳. هٿرو نه لاهج الا، ناتو نياڻج پلا!

گولي سنڌ گنهگار نيڪار

توڙي ڪني ڪوجهڙي ڪاري آهيان!

۴. سٺل سائين الا، واڳون ورائين پلا!

منهنجا پرين، من قرار غمٿارا!

تنهنجي اهائي قرب واري آهيان!

۵. مهن سان ماريئي الا، ڳڻن ۾ ڳاريئي پلا!

طالب چوي قربداري، مننارا!

تنهنجي، پلارا جيءَ جيار آهيان!

۳۰-۱۱-۱۹۵۷ع
حيدرآباد

ٿل: ڪري قرب اچڻ، وري موٽي وڃڻ
اها رسم رکڻ، اختيار نه ڪر
هڪ ڀيرو ملڻ، چني ناتو ڇڏڻ

مهڻا منهن تي ڏيڻ، اختيار نه ڪر
۱. ويا ورهه وري، آئين ڪونه وري

دل درد پري، گڻتين ۾ ڳري
تي نيٺ چري، منهنجي ڪانه سري

هيئن منهنجو مٿڻ، اختيار نه ڪر
۲. تنهنجي اک جي اڻي، ڏاڍي دل کي وڻي

ڏي قرب ڪڍي، منهنجو آهين ڏئي
تنهنجي گهرج گهڻي، آهيان هڪڙي ڇڻي

ڏکي ڌار ڪرڻ، اختيار نه ڪر
۳. آهيان عشق آري، من تو لئي مري

پنهنجا قرب ڪري، اڄ پير پري
تي ڪين پري، منهنجي دلڙي ٺري

رڳو يارا رسڻ، اختيار نه ڪر
۴. جوشن ۾ جلي، دل ڪين پلي

اڄ هاڻ هلي، وارث تون ولي
ناهي ٻي ڪا ڳلي، ٿو ڄاڻي علي

ڏک ڏاڍا ڏيڻ، اختيار نه ڪر
۵. تنهن جو طالب مان محبوب! آهيان

ڪئن تو سان سان! در ڪين ڇڏيان
ٿو توڙي ڏسان، ڇا توکي چوان!

رڳي تنڪا هڻڻ، اختيار نه ڪر

۲۱-۱۲-۱۹۵۷ع

قاسم ڀڳهو

- ٿل: تو مان اميد نه لاهينديس ڪنُ ڏٺي ٻڌجان سهڻل سائين!
۱. وَرَ وَرَ ڏٺي محبوب موچارا! پاڪر توکي پائينديس
سينو پنهنجو سچو سچارا! تنهنجي سيني لائينديس
پو مَن پنهنجا پال پلائين!
۲. آڻي پنهنجون اکريون عجيبا! تنهنجي قدم لڳائينديس
پنهنجي لبَن کان حاڪم حيبا! تنهنجا پير چمائينديس
مئي سان شال تون ناتو نپائين!
۳. منهنجي اڳڻ تي جڏهن ايندين پو سڀ سور سٽائينديس
پيار جو هٿرو مون تي تريندين محب! مٺايون وراهينديس
ويهي مون سان راتيون وهائين
۴. اڳلي عيبن واري آهيان تڏهن به تنهنجي سڏائينديس
ڪاندا ڪميئي آئون ناهيان پنهنجي ڀرت پڄائينديس
تنهنجي هونديس سهڻا سائين!
۵. منهنجو ڀلارا! بخت به تون ئي تو سان حجت هلائينديس
منهنجو تاج ۽ تخت به تون ئي تنهنجا ئي ڳڻ ڳائينديس
طالب کي شل سيني لائين!

۳-۸-۱۹۶۰ع

ڪوٽا

درد مندن جون دليون قيرا ڏئي دلبر قتيون

- ٿل: سهڻو، ته يار سهڻو، سهڻو ٻيو ڪير آهي
عاشق جي لئي عجائب صورت جو سير آهي
۱. گهندڙا به ڪئن گهٽن ٿا هُن جئن نه دل ڦرن ٿا
سرمو ته سڀ وجهن ٿا اک اک جو ڦير آهي
 ۲. ڪوڙن جا سر قلم ٿيا سوري به سو چڙهي ويا
ڪنهنجي ڪيڏين نه پروا دلبر دلير آهي
 ۳. ڪانهي مجال ڪنهن کي همسر ٿئي ڪو ان جي
قائم سدائين ڪل تي پرين جو پير آهي
 ۴. سهڻي جا سڀ سلامي محبوب مون مدامي
غازي به ڪن غلامي شيرن جو شير آهي
 ۵. واعظ هجي يا زاهد غارف هجي يا عابد
ڪنهن ڏي نه غير آهي ڪنهن ڏي جي اها جبلت
 ۶. من ۾ رڳي محبت منجه عشق واري ملت
ويري، نه وير آهي ڪنهن کي مڃان نه ان ري
 ۷. هڪ جي طلب آ دل کي هڪ کان سوا نه ٻي ڏي
ڪو اير پير آهي جو ڪل تي ئي غالب
 ۸. مولا جو آهيان طالب پر قرب ساڻ قالب
مورهئون نه مير آهي

- ٿل: ڪئن نه بي دردن جون دليون درد سان دلبر ڏڪيون!
۱. رمز وارن سان رڪيائين پرت مان ڳالهيون پڪيون
عشق مان جن عاشقن دل جان دلبر کي ڏني
پو رکيون تن سُورهن سان يارَ يارانيون يڪيون
۲. مون به ان جي ئي پناري پاڻ کي آهي ڇڏيو
ڪئين اگهاڙيون، عيبداريون، پاندڙئي ڍولڻ ڏڪيون
۳. دردمندي دل کي بس ديدار جي گهرجي دوا
ڇا ڪندا هن برهه جي بيمار کي ڦيٽا، ڦڪيون!
۴. رَحْمَةُ اللّٰعَالَمِينَ ٿيندو مسافر جي مدد
لطف سان لاشڪ اڪاريندو اچي لالڻ لڪيون
۵. طالب المولا کي آهي پنهنجي قادر جو قسم
سج ۽ چنڊ جون روشنايون منهنجي جانب کان جهڪيون
- ۲۶-۵-۱۹۶۸ع

هالا

- ٿل: دردمندن جون دليون ڦيرا ڏئي دلبر ڦٽيون
۱. يار لئي درد ڏٺا مون گهوٽ ڪئين گهمندي گهٽيون
جن وڏائي ڪئي انهن جو سرُ اچي اُتِ خم ٿيو
ڪئين دليرن جون دليون شهباز ٿي، جانب جهٽيون
۲. هي خبر ٿئي، ٿي ويو سر ساهه جو سودو هتي!
وج وري واعظ! ڀلا محبوب جو دُرُ ڪئن مٽيون!
۳. سرُ نه کڻبو يار جي قدمن مٿان تيتر ڪڏهن
در گذر جيتر نه هو منهنجون ڪندو ڪاريون، ڪٽيون

۴. مون اڪيون ان لاءِ اوتارا اميدن ۾ ڪيون
هئن حياتي جا اي يارو! ڏينھڙا وينا ڪٿيون
۵. طالب المولا ٻڌي هٿڙا ڪري ٿو عرض هي
اڄ ته گڏجي ڀڙ! جدائي جون ڪٿي پاڙون پٿيون
۱-۶-۱۹۵۶ع

هالا

- تل: تنهنجون زوراوڙ سڄڻ! اهڙيون آجهل آهن اڪيون
عشق جي ميدان ۾ ايندي اچي پئي پڪيون
۱. مٺي محبت مان رڳو سُڪيون ئي ساقي! ٿو ڏئين
مست ٿيون سي سڀ دليون جن چاه مان چاٿيون چڪيون
۲. طالب ۽ مطلوب جي وچ جيڪي رمزون ٿيون رهن
ڪين ڪي سي عشق واريون لوڪ هي ڳالهيون لکيون
۳. ترڪ دنيا کي ڏئي جن ڪئي فقيري اختيار
تن جا پيڙا پار ٿيا جن ڪن اهي رمزون رکيون
۴. طالب المولاهجي هڪڙي ته ان جي ڏيان خبر
عشق واري نانگ ڪاريهل ڪئين دلڙيون ڪڪيون
۱۶-۱-۱۹۵۷ع

پٿورو

توڪي نه چوان پيو ڪنهن کي چوان

- ٿل: تنهنجا ڪهڙا ٿورا ڳايان
 ٿو پال هزارين پايان - ڙي يارا!
 ۱. لوڪ مٿم ڪئين ڳالهيون هلايون
 سي نه ڪنهن تودل ۾ هنديون
 مون ڪوڇي تي هيڏيون پلايون!
 هي سر گهور گهميان - ڙي يارا!
 ۲. نرمڻ! نادان آهيان نسورو
 برهه ۾ بيشڪ بيحد پورو
 يارا ڪرين ٿو لڪ جو ٿورو
 پاند ڳچي ۾ پايان - ڙي يارا!
 ۳. دلبر! مون کان دور تون ناهين
 ويٺو منهنجي دل ۾ آهين
 رمز انهي کي شال ناهين
 ڪهڙا پنڌ پڇايان - ڙي يارا!
 ۴. ورهه گهڻي ڪي ويرون وهايون
 سر تي سختيون سوين ئي آيون
 ڏسجن ڪين ڪي منهنجون ڪچيون
 توڪي ڇا سمجهايان - ڙي يارا!

۵. ماڻهو ڪن ٿا محب! ملامت
طالب مولا جي ته شڪايت

تون ته ڪرين ٿو پنهنجي عنايت
دل کي پيو ريجهائين - ڙي يار!

۱-۲-۱۹۵۵ع

حيدرآباد

تل: مان دل جون گجهڙيون ڳالهيون ڀلا
تو کي نه چوان پيو ڪنهن کي چوان!
۱. تو وٽ ته حجت جي جاءِ نه ڪا
چئو ڪنهن سان سليان سور ڀلا!

دردن جي حقيقت ماه لقا!
تو کي نه چوان پيو ڪنهن کي چوان!
۲. من! عشق ۾ ڇاڇا ٿي گذريو
تو مون کان ڪڏهن ڪجهه ڪونه پڇيو

ريجهين جي رُسين ٿو ڄاڻي خدا
تو کي نه چوان پيو ڪنهن کي چوان!
۳. سڀ ڏک ڏوراپا درد ۽ غم
سردار سڄڻ! هي رنج، الم

هڪ پيرو ڇا سو سو پيرا
تو کي نه چوان پيو ڪنهن کي چوان!

۴. تنهنجي چڙ ۾ لکين ئي لطف مٺا!
 تنهنجو جور جفا پڻ مهر وفا
 گستاخ ٿي ڏه ڏه ڏوراپا
 توکي نه چوان پيو ڪنهن کي چوان!
 ۵. ٻڌ عرض هي طالب مولا جا
 اي سهڻن جا سردارا سدا
 محبوب مٺا مصرن جهر!
 توکي نه چوان پيو ڪنهن کي چوان
 ۲۰-۱۰-۱۹۵۵ع
 هالا

ٿل: توسان نرمل نينهن نپائيندس
 بي پاسي دل نه لڳائيندس
 ۱. تنهنجي ناز نهوڙي نيٺ نيم
 پنهنجو پاڻ حوالي تنهنجي ڪيم
 اهو سودو سهانگو ڏاڍو پيم
 اک بي هنڌ ڪين اڙائيندس
 ۲. اومهنجا سڄڻ! رک صلح صفا
 تنهنجو جور جفا، منهنجي مهر وفا
 جي رهندين مون کان يار! خفا
 ته به پنهنجو پيار وڌائيندس

۳. تنهنجي پچر ڇڏيندس ڪونه سڄڻ!
تو کي ياد ڪندس پيو ڇو نه سڄڻ!
هر حال ۾ رهندي اون سڄڻ!
تو لئي ويهي راتيون وهائيندس
۴. جيڪو يار! ڪنڀو مون آهي قدم
سو اڳتي رهندو سهڻا صنم
مون کي محب سڄڻ! تنهنجي سر جو قسم
وڪ پوئتي ڪانه ورائيندس
۵. تنهنجو طالب مولا آهيان پرين!
بي ڪنهن جو هرگز ناهيان پرين!
تنهنجا ڪهڙا ٿورا لاهيان پرين!
تنهنجا ڳڻ ته هميشه ڳائيندس
۱۸-۳-۱۹۵۹ع
هالا

ٿل: محبوب مٺا! ڪل نيڻ ڪٿي وهواه وئين تون دل کي وٺي
۱. تنهنجي ڪار ڪجل واري دل کي ڪنو
تنهنجي محبت آهي منڙو منو
ٿيو ڏاڍو سُٺو، ٿيو ڏاڍو سُٺو
وئين دل جو دلبر! ڏاڙو هڻي
۲. تو پهرين نظر سان شڪار ڪيو
من! مُرڪي مون سان پيار ڪيو
يرا وره جو واھ واپار ڪيو
وئي اک سان اٽڪي اک جي اٿي

۳. تو سامهون ويهي ڪنڌ هيٺ ڪري
ڪٿي لڪ چپ سان وئين دلڙي ڦري
هاڻ دردن ۾ پيئي جان جُھري
آئون تنهنجي اهيان پيرن جي پٺي
۴. محبوب مسافر! ياد ڪجيئن
ڪو خطرو مون ڏي ڀڙ! لڪجيئن
پر يار! خبر ڪنهن کي نه ڏجيئن
تون منهن جي دل جو آهين ڏٺي
۵. تون سمجهي وئين مون سمجهيو آ
مون ساڻ ڪندين تون مهر وفا
هڪ ڀيرو اچج من ماه لقا!
پوءِ صورت جيڪا يار! بڻي
۶. پنهن جي طالب وٽ اچ پير پري
نٿي تو کان سوا ساعت ڪا سري
هي دلڙي اچي وئي عشق اري
اچ گهايل کي تنهنجي گهرج گهڻي

ٿل: منهنجا رُستا پرين، منهنجا رستا پرين!
شل سلامت هجين منهنجا رستا پرين!
۱. تنهنجا جور جفا، منهنجي مهر وفا
جاڻي هڪڙو خدا، منهنجا دلبر مٺا!
توسان سر تو لڳي سهڻا سهڻا پرين!

۲. منهنجا پيارا سڄڻ، جي جا جيارا سڄڻ!
حال وارا سڄڻ، دل جا دارا سڄڻ!
رمز ۽ راز ۾ روز رهڻا پرين!
۳. يارا تون اڄ وري، دلڙي دردن پري
تنهنجي ڪنن وٽي سري! ڪر ڪا اڄ دليري
ڏي دلاسا منا قرب ڪهڻا پرين!
۴. ڪرڪا نرم! نظر لهج منهنجي خبر
نينهن ۾ نازورا ڏس نه ڪس ۽ ڪثر
پنهنجي طالب کي تون ڏي نه مهڻا پرين!

۵-۶-۱۹۵۹ع

حيدرآباد

- ٿل: مٿڙا! تون نه وسارج جڳ جي وساريو ته ڇا ٿيو!
۱. روز ازل جي ڀول ٻڌاسون سي ته پيارل! پارچ
۲. محب! ملڻ کان ماڻا ڪرين ٿو نيڻ ڪڍي ته نهارج
۳. لوڪ پلي ڏي مهڻا طعنا پر نه منا! تون مارج
۴. ٻاجھ پوئي من سهڻل سائين! دلڙي منهنجي ڌتارج
۵. ياد سڄڻ! تون هر دم آهين مون کي به سهڻا! سارج
۶. پاڙي پنهنجو پنهنجي در تان پهرئين پور اڪارج
۷. سيد سهڻا! طالب مولا دلبر! ڪين ڌڪارج

۲۳-۷-۱۹۵۵ع

ڪٽياڻ

تل: منهنجا دلبر مٺا! ڇو ٿئين ٿي جدا
 نيٺ ملنداسون ڇو ٿو رئين تون پلا!
 ۱. ڇو ٿي عاشق سان دلڙي اڙائي مٺا!
 هاڻ دل ۾ اچي بره ٻاريئي بنا
 يارا ٻي واٽ ڪانهي نپائڻ سوا
 ۲. حسن پنهنجي تي توکي وڏو ناز هو
 تون هي پڪ ڄاڻ ڀر! آڏو آئي اهو
 هاڻ مڃ هار عاشق اڳيان دلربا!
 ۳. تو ٿي لاغرض مون کي وڏا ڏک ڏئي
 وقت سهڻا سڄڻ سو پلا ياد ٿئي!
 دل ڦريل ساڻ دل لاءِ ڪا مهلقا!
 ۴. دل ۾ جا ڳالهه ٿئي سا سڄڻ ڪر ڪٿي
 پنهنجي طالب ڌي قربئون قدم ڀر ڪٿي
 هاڻ مون کان سوا ٻي نه ٿئي واه ڪا

۱۳-۹-۱۹۵۳ع

پينگهارو

تل: وفادار آهين وفادار آهين
 مگر يارا ڪجهه ڪجهه جفاڪار آهين
 ۱. سنڌ مهربانيون چئي ڇا ٻڌايان
 مٺا يارا ممنون احسان آهيان
 سڄڻ! عشق وارن جو آڌار آهين

۲. عجب آھ، لاغرض ٿي ڇو رھين ٿو!
مان سمجھان ٿو دلبر! سبب آھ ڪھڙو
نشي نينھن واري ۾ سرشار آھين
۳. سندم التجائن جو مطلب پڇين ٿو
اوسھڻا! تون سمجھي به اٿڻ ڄاڻ ٿين ٿو
پلا ڇو پرين، ڇا اڃان ٻار آھين!
۴. اسانکي خدا خود سلامت رکي شل
سلامت اسانجي محبت رکي شل!
اڃا يار طالب کان ڇو ڌار آھين!

- ٿل: او منھنجي پيار وارا!
۱. مون ڏي سڄڻ! نھاريئي
ڄڻ مٽي جو جام پياريئي
ڳڻتين ۾ خوب ڳاريئي
۽ قرب ۾ قرارئي
۲. تو تي نظر جا پئي
گذري ويا ڏينھن ڪئي
توڪي اڃان مان ڏئي
پوريون ٿيون مڙئي
۳. اي دل جا يار جاني!
دل ۾ درد ڪئي ديواني
ڪئي قرب ڪامراني!
ڪر ڪين بدگماني
او منھنجي پيار وارا!
پھرين نظر سان ماريئي
اڻ پري بهاريئي
پو دل اندر وھاريئي
سھڻا سڄڻ سڄارا!
دلڙي هٿن مان ويئي
چاھيم تھ پاڻ نئي
ڳالھوين ڳٽيم سڀئي!
محبوب من موچارا!
منار ماھ ثاني!
ھي نينھن جي نشاني
ورتيئي جا مھماني
منھنجي اکن جا تارا!

۴. سهڻا! هجين سلامت تنهنجي ڪيم اطاعت
 ٿيو عشق ٿي عبادت هي قرب جي ڪرامت
 محڪم رهي محبت جا تو ڪئي عنايت
 سو تنهنجو شان شوڪت اي جاني جي جيارا!
 ۵. اڄ يار عيد آهي ڏاڍي سعيد آهي
 محبت! مزيد آهي شوقئون شديد آهي
 حاصل ٿي ديد آهي هڪ خوش نويد آهي
 قربي ڪليد آهي طالب جي دل جا دارا!

۱۰-۳-۱۹۵۹ع

عيد جي ڏينهن - هالا

ٿل: تون پهرين نظر ۾ ڪسي دل ڪٿي وئين
 او سهڻا سڄڻ، يارا وهوا وڻي وئين
 ۱. سڄڻ! تنهنجو مرڪڻ ته ماري ڇڏي ٿو
 غمن گوندرن کي به ڳاري ڇڏي ٿو
 انهي رمز سان دل جو ڌاڙو هڻي وئين
 ۲. سنڌ نين سهڻا، گلابي گلابي
 عنابي، عنابي، شرابي شرابي
 انهن جي وسيلي ٿي منهنجو ڏي وئين
 ۳. سندم ڪم هي ڪونهي تو دلڙي ڌتاري
 سُتي سڪ جي سهڻا! تو پاڻهي پياري
 عجب آه، حاڪم ٿي هٿري ”هڻي“ وئين
 ۴. لڪائي لڪائي ڪو خطرو لکين من!
 حقيقت سندم حال جي ڪا وئين من!
 اٿم ياد، ڪن ۾ جو پڻڪو پڻي وئين

۵. ٻٽو تنهنجي دل جو ته توکي ئي آهي
مگر منهنجي من ۾ خبر ٿئي ته چاهي!
نگاهن سان طالب کي دلبر! ڏئي وئين
۱-۶-۱۹۵۶ع

بدين

تل: ياري جي مون کي يار! توسان دعوا ناهي
دعوا ناهي عاجزي آهي
۱. حاڪم سائين! تنهنجي در تي مون جھڙا ته هزار
۲. منهنجون ڪچيون مور نه ڏسجان محب، مٺا، منارا!
۳. عرض هي آهي ڏول! ڍڪج تون منهنجا عيب اپار
۴. دمدم منهنجي من جي محبت ماڻين شل مهندارا!
۵. طالب مولا ڏي تون هرهر نرمِل! ڪر ڪا نهار
۱۹-۵-۱۹۵۸ع

ڪراچي

دل ڦري وٺين ڪٿي حسن وارا

ٿل: دل ڏاڍو ٿي سڄڻ! توکي ساري ورڻ واپڻ وصال جي واري

۱. توڻي پيچ پهرين پرين! پاڻ پاڻو

ڪري قرب ۾ مون کي بلڪل بلاتو

هي هاڻي نپائيج لاتئي جو ناتو

متان دوست دلدارا ويهين وساري!

۲. لائي نينهن نرم! مون کي نيٺ نيڙيئي

وري ڪهل ڪائي ڪنهن ڪانه ڪيڙيئي

نڪي ترس تر جو پيارا! ڪو پيڙيئي

هي عاشق اڪند ۾ گهڙيون پيو گذاري

۳. مليون يارا توکان ته دمدم ڌڪارن!

۽ مون ڏي مڙيئي ٿيون تنهنجون ميارون

ٻڌي مان موٽين هي پلپل پڪارون!

ڪنديون عيد اڪڙيون اچين جي اوتاري

۴. هيئنن ڪا جدائي ٿي جانب! جڳائي

ورئين ڪونه جئن تون وٺين پٺ ورائي

هي عاشق عجيبا! ته ويٺو واجهائي

رويو روز تنهنجون ٿو راهون نهاري

۵: پلا اچ اڳڻ تي او جي جا جيارا!

او محبوب منار منرا موحارا!

آ هڪ ڀيرو مل تون پرين يار پيارا!
متان مون کي اڳ ۾ وڃي موت ماري!
۶. ٿيا تنهنجا سوين ئي ته سهڻا! سلامي
۽ هي طالب المولا تنهنجو مدامي
تون ڪر درگذر انجي سڀڪائي خامي
هو آڌار تنهنجي ٿو جيڙو جيارِي

ٿل: دل ڦري وئين کڻي حسن وارا! هاڻ ملندين ڪڏهن تون پيارا!
۱. چوڙي ڪاڪل ڪلهن تي ڇڏين ٿو
موهي مستانا مانجهي ڪرين ٿو
ورَ وجهن ٿا وري وار ڪارا
۲. تنهنجون رمزون عجب شان واريون
منهنجون آزيون، نيازيون، نيزاريون
غم اچي دور ڪر غمگسارا!
۳. ڪانه سهڻا! ڪيئي پوئواري
عمر اوکي طرح مون گذاري
ٿيو وهن نينهن ۾ نيٺ نارا
۳. پنهنجي طالب سان ملندين ڪڏهن تون
محب! ان سان ڪلندين ڪڏهن تون

تولاءِ اڪڙيون ڪيون مون اوتارا

۱۲-۴-۱۹۵۵ع

حيدرآباد

ٿل: او پرديسي! نام خدا موٽي آ آ، موٽي آ، آ، آ!
 ۱. دلڙي اداسي، پلپل پياسي ساري توکي سدا ٿي مٺا! موٽ
 ۲. هيئن نه جفا ڪر، وعدا وفا ڪر ٿيڃين تون باوفا، دلربا! م
 ۳. سهڻا سائين! واڳون ورائين اڳڻ مٿي مهلقا، مون اجها! م، آ
 ۴. طالب مولا مست ٿيو تو لا دل ۾ درد گهڻا، او پلا! موٽي آ
 ۱۹۵۵-۲۰ع

حيدرآباد

ٿل: آڻي مولا سهڻا! آڻي مولا

او شبل! آڻي مولا

۱. او پرديسي! دلڙي ٿي وئين تير نظر جا يارا چٽي وئين
 منهنجي خبر ٿي ڪا!
 ۲. هيئن ڪا ٺهي ٿي بي پرواهي دلڙي پلي وئين مٿا ماهي!
 دل جي آهي دعا
 ۳. روز نهاريان تنهنجون راهون نڪرن ٿيون هي اندر مان آهون
 شابس توکي مٺا!
 ۴. طالب مولا يارا پڪاري ڪين گهڙي ٿو توکي وساري
 اڳڻ عجيب تون آ!

۱۹-۱۰-۱۹۵۶ع

حيدرآباد

ٿل پنهنجا واعدا پرين! پار واڳون وصل جون وار
 رڳو ماڻن سان نه مار رب ڏاڍي ٿي سرڪار
 ۱. پهرين پيالا پرت جا پياري سهڻا سائين! وئين دلڙي ڌتاري
 گهڙي هڪڙي اچي گهار واڳون وصل جون وار

۲. رويو رويو گذاريان راتيون تنهنجون ڪهڙيون ٻڌايان باتيون
دلبر! دلڙي دٿار واڳون وصل جون وار
۳. چو ٿو دلبر! پري تون گذارين نٿو پر ۾ سڪايل وهارين
نڪي رمزون اهڙيون ڌار واڳون وصل جون وار
۴. تنهنجي آڏو ٿو لالڻ! ليلايان پاند پلپل ڳچي-آن پايان
مون کي در تان نه ڌڪار واڳون وصل جون وار
۵. جيڪر مناسب ملڻ ناهي جاني! هي ته ڪرڪا پلا مهرباني
نيٺ ڪٿي تون نهار واڳون وصل جون وار
۶. تنهنجو طالب ڪري رهڙ آهون تنهنجي سورنءَ ڏين کان دانهون
تنهنڪي سهڻا! نه وسار واڳون وصل جون وار

۱۱-۱۹۵۶ع

هالا

- ٿل: موٽ مسافر سپرين
۱. هيئن نه مناسب آهي
قرب منجهان رس ڪاهي
۲. ساه سڄڻ! ٿو ساري
واڳ وطن تي واري
۳. منهنجو پلا جي ناهين
هٿرو متان یر! لاهين
۴. مونکي وجهي وئين جنڊل
بازن وانگر بلڪل
دلبر تون دل وارا!
ويئين لاڳاپا لاهي
اکڙيون ڪيم اوتارا
گوند ۾ پيو گهاري
اڄ ته ملون موچارا!
ڪنهنجو پلا تون آهين
سونهن پريا سوپارا!
مون کان ڦري منهنجي دل
لالڻ! ڏئي لامارا

۵. طالب ڏي پير پري اچج پرين! قرب ڪري
توري ٿي ڪين سري پرت نپائج پيارا!

۱۸-۶-۱۹۵۷ع

۱۹ ذي القعد ۱۳۷۶ھ
هالا

●
ٿل: منهنجي پيار محبت وارا پيارا موٽي آ!
۱. ڏاڍي طلب آهي تنهنجي ڏسڻ جي

آس اندر ۾ محب! ملڻ جي
او پرديسي! ڪرڪا اچڻ جي
دلبر سائين دلارا، پيارا، موٽي آ!
۲. ڏينهن نه ٿيا چڻ سال لنگهي ويا

پلپل تنهنجا پور اچي پيا
هجر فراق هي قهر وڌا ڪيا
جانب جي جيارا، پيارا، موٽي آ!

۳. منهنجو آهين منهنجو ٿيندين
آخر منهنجي اڳڻ تي ايندين
ايندين ته هرگز ڪين ڪي ويندين

پارج سخن سچارا، پيارا، موٽي آ!
۴. طالب مولا تنهنجو آهي

بي ڪنهن جو ان سان ڪجهه ناهي
جيڪر دنيا ڦرندي ته چاهي!

پيا سڀ آهن اڏارا، پيارا، موٽي آ!

۳-۱۲-۱۹۵۸ع

حيدرآباد

ٿل: منهنجي اڳڻ اچ پيارا دل وارا، اڪڙيون ڪيم اوتارا!
 ۱. سهڻا سائين! ڪا ته گهڙي اچ مون وٽ محب مڇارا!
 ۲. تنهنجو ڪوئي جوڙ نه آهي سونهن پريا سوپارا!
 ۳. اڪڙيون اداسي تو لئي آهن جاني جي جيارا!
 ۴. راهون تنهنجون روز نهاريان منهنجي دل جا دارا!
 ۵. طالب مولا ساڻ تون پارج پنهنجا سخن سچارا!

۱-۳-۱۹۵۹ع

ڳوٺ مخدوم غلام حيدر - لوٽ،
 تعلقه شهدادپور

ٿل: ”بره ڪيو بيمار - محب! اچي رس مهل اها ٿئي“

مهل اها ٿئي ويل اها ٿئي

۱. حاذق ڪيئي حڪيم پڇايم واري واري ويڄ وهائيم
 ڪونه مليو ڪو قرار محب! اچي رس مهل اها ٿئي
 ۲. ڪيئي ڪرايم چنڊا، ڦيٽا درد وڌي ٿيا ٻيٽا ٿيٽا
 آهين تون آڌار محب! اچي رس مهل اها ٿئي
 ۳. ڦڪن ستن مان فرق نه پيڙو ويتر نينهن نهوڙي نيڙو
 ٿيو دارون دل آزار محب! اچي رس مهل اها ٿئي
 ۴. سڄڻ سائين! سوالي آهيان مئي محبت جو موالي آهيان
 پيارڻ جو ڪر پيار محب! اچي رس مهل اها ٿئي
 ۵. حاڪم سائين! حبيب به تون ئي طالب لاءِ طيب به تون ئي
 هادي حڪمتدارا محب! اچي رس مهل اها ٿئي

۱۱-۸-۱۹۵۵ع

موري ۽ قاضي احمد جي
 وچ ۾ لکي وئي

ٿل: جاني جي- جيار محب! اچي رس مهل اها ٿي
۱. اس اميد به تون ئي منهنجي عيد سعيد به تون ئي منهنجي

ڪج نه ڏکي تون ڌار

۲. اڪيون اداسي تو لئي آهن پلپل پياسي تو لئي آهن
دلبر! ڏي دیدار

۳. توڙي ڪڙي، ڪوڄهي، ڪاري، تڏهن به آهيان تنهنجي پياري
پلپل ۾ ڏج پيار

۴. پيارا جاني! تنهنجي آهيان تنهنجي آهيان بي جي ناهيان
توڙي گنهگار

۵. سهڻا سائين! هي ته ويراڳڻ متان ڪرين ڏئي ڏوھ، ڏهاڳڻ
سانولڙا سردارا!

۶. حاڪم سائين! هيڻي آهيان تنهنجو قسم ته ڪميڻي ناهيان
پيڙو رهج ڀتارا!

۷. سڌ ۾ سڌ تون هميشه ڏين ٿو ساڻي سيگهه ۾ سهڻا! ٿين ٿو
هي به اٿئي هڪ وار

۸. تو کي ئي سهڻا يار! ستايان چو ڪنهن سان ڀلا حجت هلايان!
منصف ٿي منارا!

۹. تون چو منهنجو پيو ڪو آهي جور سڏو اچي قرب مان ڪاهي!
تو سان انگل ۽ آر

۱۰. وقت اٿئي اچ ٿي اچي ساڻي بي ڪا واٽ نه آهي هاڻي
تنهنجا پڇاڻيان پار

۱۱. باغ بهار سدا تون هوندين طالب ساڻ مدد پيو ٿيندين
آهي دعا دلدار!

۱۹۶۰-۱۲-۲۷ع

لاهور

چهر ۾ چڙيون/۳۲۹

ٿل: وري آ وطن تي مسافر! تون موٽي سندن دل اي دلبر! محبت مروئي

۱. اندر مان اچن ٿيون عجب روز آهون

نهاريان ٿو نرم! ويٺو رند راهون

وڌيئي ڪانه هيڏي ڪڏهن وڃ وڃوئي

۲. اڪيون آگيون يارا تو لاءِ آهن

وسڻ جا ڪڏهن ويس ٿيون ڪين لاهن

او منارا! منڊ جي ڪنوڻ ناهي ڪوئي

۳. جدائي جي جاني! نه تن کي ڪا طاقت

تي راضي اچي رمز سان ڪر رفاقت

پيل پرت جي آه ڇت ۾ چموئي

۴. پرين! بي خبر منهنجي دردن کان ناهين

اميدون اتم، نينهن مون سان نياهين

خبر ٿئي ڏئي ٿو وره ڪيئن ولهوئي!

۵. اي طالب وڏا واٽ تي آهن مشڪل

مدد ٿيندو مولا پري ناهي منزل

ڪٿي شال پهچان ڀرم جي پروئي!

۱۱-۱۹۵۵ع

حيدرآباد

ٿل: موٽ مسافر! اڪڙيون اڃايون

ويهي رهين ڏسي منهنجون اڳايون

۱. ڏينهن لنگهي ويا يارا وساريئي پُٺ جا ورائي ڪونه نهارئي

اينهن ڪي، ڪيون آهن ايڏيون ارڏايون

۲. اڪند اندر ۾ تنهنجي پيارا! ٿڪجي پيا توڏي تڪندي تارا

شل ڪي ورائين ورڻ واريون وايون!

۳. يارا جواني جون چوڪيون چاليون، ٻاروڻن واريون گجهڙيون ڳالهيون
وَر وَرَ ڏئي آهن اندر ۾ آيون
۴. وٺس کان وڃان توڻو دانهون ڪيان تو، توکي پڪاري رڻندو رهان تو
آ ته گزهائون پاڻ ۾ پايون
۵. دم تي ڪهڙو باور آهي جو اڃ آهي صبحاڻي ناهي
مهل اٿي مَن ملي موڪلايون!
۶. اٿم اميدون آخر ايندين ايندين ته مون وٽ هر دم هوندين
مولا ڪندو سڀ سهنج سڻايون
۷. طالب مولا توکي ساري روز هنجھون تو هجر ۾ هاري
هڻن ڪي نهن ٿيون يارا جدايون!

۱۹۵۵-۶-۲۱ع

حيدرآباد

- تل: پيارا! پري اڃ پيرا پيرا ساريون ويٺا توکي سهڻل سائين!
۱. ناز انداز سان ڪاريون ڪجليون گهورون ڏيو ڪن گهيرا گهيرا
۲. ڳلي- ڳلي- ۾ دمدم دلبر! ڦريو ڏيون ٿا ڦيرا ڦيرا
۳. حاڪم سائين! لاتا دل ۾ تنهنجي دردن ديرا ديرا
۴. منهن نه مٿج منار منا! تون محب! آهيون توڙي ميرا ميرا
۵. طالب مولا تان نه هٽائج پنهنجي پال جا پيرا پيرا

۱۹۵۶-۱۰-۸ع

هالا

- ٿل: اڃ اڳڻ حاڪم! هلي تو لء سڄڻ! ويٺا سڪون
درد مندن کان نه لڪ هي لوڪ سان ٺهنديون لڪون
۱. اي پرين! پڪ ڄاڻ تنهنجي ڪئن ڇڏينداسون پچرا!
تون نه در تان ڏڪ مٺا! مر لوڪ ڏي ڏوما ڏڪون
۲. درد ديرا لائيا دلدار دلبر! دل اندر
من! محبت ٿي ڏئي ڪئين چرڪ ۽ چيرا، چڪون
۳. ان جو مطلب ٿيو نه پورو ۽ رهيو ناکامياب
جنهن ڪيون سورن ۽ سختن منجهه ڍورن ڄاڻ ڏڪون
۳. طالب المولائي کي مٺي جي مستي ڇا ڪندي!
پنهنجي پياري يار جنهن کي پرت مان پياريون پڪون
ع ۱۹۵۶-۱۲-۲۳

حيدرآباد

- ٿل: دردمندن تان اي دلبر! ڀڄ نه بنهين پيرڙا
اڃ اڳڻ سردار سهڻا! پرت مان ڏئي پيرڙا
۱. هٿ ٻڌيو بيهو رهي هرڪوئي هڪدم هيڃ مان
جت سنڌ ڪجليون ڏيو گهورون، اچيو ڪن گهيرڙا
۲. اي سڄڻ، سهڻا، سباجها! ٻاجه ڪا پنهنجي ڪجان
توڪي مون جهرڙا هجن پرتل مڙئي ميرڙا
۳. هڪڙي در کان جي ڏڪيندين ٻي کان اينداسون وري
زندگي آهي ته سهڻا! پيا ڪنداسون ڦيرڙا
۳. طالب المولائي مَن ۾ تون ئي تون باقي رهين
يار! جنهن دم دل اندر دردن دميا ديرڙا
ع ۱۹۵۶-۱۲-۲۵

ٿل: اڄ تون اڳڻ يار - سانولڙا - توري - ڀلا ڪئن گولي گذاري!
۱. ڏينهن ٿيا تو ڏٺي، محب! منهنجا مدام

آسروند سان منا! ڪونه ڪيئي ڪو ڪلام
ڏڪن ڪڍيا ڌار - سانولڙا - نڪريو نماڻي توڏي نهاري
۲. ڪئن پچرائون ڇڏيان تنهنجي پيارا پرين!

ڪنهن دم ڪڪن تي ڀلا پيو ڏيئي پرين!
له ڪا سڄڻ سار - سانولڙا - تنهنجي سڪان ٿي نوري نظاري
۳. سهڻل! وسرن نٿا پيارل! تنهنجا پيار

دل تان لهين ڪين ڪي جانب! جي - جيار!
ڪر نه ڏڪي ڌار - سانولڙا - لڳيس تنهنجي لالڻ! لاري
۴. طالب مولا چوي توه تنهنجي تڳان

محب! توکي مٽي بي جي لڙه نه لڳان
ڪرڪا سار سنڀار - سانولڙا - مون کي منا چو ويٺين وساري!
۱۲-۱۲-۱۹۵۷ع

هالا

ٿل: اڳڻ بهاريان تنهنجون واٽون نهاريان
يار سڄڻ!

۱. تنهنجي اچڻ جون رکيو اميدون

جي ڪي جياريان تنهنجون واٽون نهاريان
يار سڄڻ!

۲. راتو ڏينهان سڪ ۾ سهڻا!

گهڙيون گهاريان تنهنجون واٽون نهاريان
يار سڄڻ!

۳. تو ري گهڙيون يار پيارا!
رويو گذاريان تنهنجون واٽون نهاريان
يار سڄڻ!
۴. نوري نرملا نالو تنهنجو
روز اڇاريان تنهنجون واٽون نهاريان
يار سڄڻ!
۵. طالبُ مولا تنهنجو آهيان
توڪي سنڀاريان تنهنجون واٽون نهاريان
يار سڄڻ!

۱۷-۳-۱۹۶۰ع

ڳوٺ مريد راجڙ- ضلعو سانگهڙ

- تل: اڄ وري ته گڏجي گهاريون
سڀ ميارون تنهنجون محب! ميان ٿي
۱. آءُ هيٺي وٽ حاڪم سائين!
منهنجا سڄڻ! ڪري سرداريون
تنهنجي ڏسڻ لاءِ سڪيو سڪان ٿي
۲. هي ڪي نهن ٿيون ايڏيون ارڏايون!
تو ته ڳالهيون سڀئي ئي وساريون
واٽون پرين! تنهنجون ڏسيو ڏسان ٿي
۳. هاڻي ڪٿي ڇڏ رنج رُساما
روئي رڙي ڪريان ٿي زاريون
آهيان معذور نه اچيو سگهان ٿي

۴. منصف ٿي محبوب منا تون!
ڪير ڪڏندو سندم پيو آريون!
حجت پائي توکي اينهين چوان ٿي
۵. آئون نه وٿان ٿي تون ته وٿين ٿو
ڪر ايڏيون نه تون بيزاريون
تنهنجي ملڻ لاءِ اڃان جيان ٿي
۶. طالب مولا ويٺين وساري
مون کي سمجهيو سڄڻ! تو ڌاريون
ٻول ٻين کان اينهين ٻڌان ٿي
۲۲-۱۹۶۱ع
بودائي ڪٿيائ

- ٿل: آ ته سڄڻ! توسان سليان ڳالهيون پاڻ مراديون
پاڻ مراديون، ڪر امداديون
۱. توکان سوا من منهنجا مٽڙا!
ڪنهن کي وڃي آئون چوان
۲. جيڪي آهن جي ۾ جاني!
ٻي کي چئي نٿو سگهان
۳. دل جون دلبر! ڳجهڙيون ڳجهڙيون
توري ڪنهن سان ڪيان!
۴. هجر، فراق ڪيو ڇا مون سان
پيش تنهنجي سڀ رڪان
۵. تنهنجي منهنجي يار! اندر جون
پهرين لڇان، پوءِ پڇان
۶. عرض ڪري ٿو طالب مولا
تنهنجون به بهڳڻ ٻڌان
۲۰-۲-۱۹۶۶ع

هالا

- ٿل: مون کي اچي تون ماڻ - يار - متان محب! مري وڃان
۱. آئون ته تو لئي آهيان - پلو يار - ناهيان ٻي جي ڪاڻ
۲. اچڻو اٿئي تان اچ تون - پلو يار - ڪر نه اڃ صبحاڻ
۳. اچ ته ڪريون ڪا عشق جي - پلو يار - ويهي ريجھ رهاڻ
۴. طلبن تارون لائيون - پلو يار - ڪر ڪا وَتِ وراڻ
۵. مون کي اچي پئي مون منجهان - پلو يار - تنهنجي سڄڻ! سرهاڻ
۶. طالب مولا کان مٺا! - پلو يار - چرڪين ٿو چاڪاڻ!

۲۳-۲-۱۹۶۸ع

۷ ذی القعد ۱۳۸۷ھ

درگاه ميون سلطان

بلڙي جي ڀر ۾

ٿل: آهيان تنهنجي ڳڻن جو يار! ڳڏل

توري ڪين سري ٿو منهنجو پل پل

۱. هڪٻئي جا سڄڻ! سينگار آهيون

هڪٻئي جي ڳچي جا هار آهيون

هڪٻئي جا يقيني يار آهيون

آئون توسان مٺا! تون مون سان ٻڌل

۲. اها دلبر! دل سان دعا ٿي ڪجي

هي جوڙو سڄوڙو شال هجي!

پنهنجي ڀرت پيارا ڇا چئجي!

تون منهنجي سسئي، آئون تنهنجو پنهل

۳. هر حال ۾ هر دم ٽوپ ٿيئين

ڪو ڪونه ڏسئي آئون اهڙو نيئين

اڄ جاني! ته جي ۾ جاءِ ڏئين
منهنجي دلبر! دل تنهنجو رنگ محل

۴. اڃا سڪ ۾ پاڻ سڪايان پيو
تنهنجي وصل جي ڪاڻ واجهايان پيو
آئون حيل هزار هلايان پيو
من جاڳي وري منهنجو بخت ستل!

۵. ڏينهان ڏينهن پرت آهي گهاٽي گهڻي
تنهنجو پيار پرين! منهنجي دل جو ڌڻي
جيئن جيئن ٿو ڏسئين تن تن ٿو وڻي
توڙي سهڻا صنم! آهين ڏاڍو ڏنل

۶. او منهنجا پيارا حسين پرين!
اهو طالب کي ڪو ڏيار يقين

مان تنهنجو ۽ تون پي ڪنهن جو ناهين
تون مون کي مٺا! آئون توکي پرتل
۱۹-۳-۱۹۶۶ع
ڍاڪا

ٿل: توڙي آهيان پرين! آئون ڏاڍو ڏڏ
چاهي ان ۾ گذاريون ڪٿي گڏ سڏ!

۱. ٿئي ڪير جو تنهنجي ڪٿ ڪا ڪٿي!
هر نيڪي کان آهين محب! مٿي
جهڙو اڀري تون تهڙو ئي لٿي
ڪنهن کي طاقت جو ڪري توسا توڏا!

۲. منهنجي درد جي دلبر! تون ئي دوا
منهنجي توکان بگر ٻي ڪانهي پوا
منهنجو هڏ ڏوڪي ڪير توکان سوا!
تو ڏي رڙهندي سدائين سندن هڏ هڏ
۳. اٿنداسون به گڏ وهنداسون به گڏ
هلنداسون به گڏ، گهمنداسون به گڏ
ڪينداسون به گڏ، پينداسون به گڏ
جينداسون به گڏ، مرنداسون به گڏ
۴. تنهنجي محبت جو رهون آهيان
توتي مڙا من! مفتون آهيان
مشڪور آهيان، ممنون آهيان
تو سهڻا! سدا ڏنو سڏ ۾ سڏ
۵. لاهين طالب تان متان نوري نظر
تنهنجي ڪانه ڇڏيندس يار پچر
منهنجا دل جاني! هجئي هي خبر
منهنجو عشق اٿي محبوب! مڃڻ
۱۹۶۶-۵-۹ع
ڪراچي

- ٿل: پائي ورهه جا ونگ
 ۱. پيلن پار ٻرن پٺا
 ۲. ٻاجهر ٻور وري ڪيا
 ۳. ڪانگن ال اٿاريا
 ۴. ٻنيون بچ گهرن پيون
 ۵. اتر به هاڻ اجهي ورتا
 ۶. طالب مولا طلبن
- آ ته ڪريون ڪي قريبا
 چوڙ ڪنڊن جا چنگ
 سرن ڪڍيا پيلي سنگ
 دردن ڪيا دنگ
 جهانگن ڪڍيا جهنگ
 سڪن هند پلنگ
 توري ڇڏيا تنگ

۱۹۶۸-۹-۳ع

هالا

ٿل: اڃ ته گذاريون گڏ
 وقت ويل آئون ناهيان

۱. ويل ويل نه ورندي هرگز آن ته توسان گڏ سڏ
 ۲. لونءِ لونءِ تنهنجون لڳيون لغارون حب ۾ هجي هڏ هڏ
 ۳. انگ انگ ۾ آهي سوز سمايو سڏ سڏ ۾ تنهنجو سڏ
 ۴. طالب مولا عشق ۾ آهي ماڳنهن محب! مڃڏ

۱۹۶۸-۹-۱۸ع

اسلام آباد

ٿل: مون ۾ آهن اوس اڻ ڳڻيا اوڳڻ
 ته به آهيان پرين! تنهنجي دل جي ڏڻ

۱. منهنجا زلف سیه خمدار وڻيئي
 يا ابرو مثل تلوار وڻيئي

متان مورهنون مٽڙا! پيار وڻيئي
 وهوا خوب ڪيئي منهنجي چونڊ ۾ ڇڻ

۲. منهنجون گلگون اکيون مٺي عشق ڪيون
ڇا تنهنجي نظر کي وٺي سي ويون
يا ڪي ٻيون وصفون توکي پسند پيون
مون کي ڪجهه ته ٻڌاءِ تون سهڻا سڄڻ!
۳. توکي منهنجي وجاهت شايد وٺي
تلهن سيني سان مون کي لائي ڪٿي
تو نه ڪائي ڳڻن جي ڳالهه ڳڻي
ڇو ته سڀ کان وڏا آهن قرب جا ڪڻ
۴. مون کي گهڻي ڏين ٿيون گهورون گهڻيون
قريبو اچن جتي ڪٿي ڪٿي جڻيون
تنهنجي سر جو قسم مون کي تون ئي وٺيون
ڪٿ جڻڪي جڻ، ڪٿ بالا ٻڻ!
۵. ڪنهن سان حجت هرگز ئي نه هٿان
توڙي ڪوڙين ونهن کي ڏاڍو وٿان
ڪنهن ڏي هڪڙي نظر به آئون ڪونه ڪٿان
ڪٿي تو جهڙا ڪنهن ۾ اٿڻ وهڻ!
۶. اڄ طالب مولا ٿيو خورسند
جنهن کي پياريو پرينءَ محبت جو مند
تنهن جو مولا ڪيو آهي بخت بلند
جنهن جا لالڻ کي وٺيا خوب لڇڻ

۱۹۶۶-۵-۶ع

هالا

- ٿل: ڏاڍي ٿي دير ويئي اي دلدار يار آ!
محبوب آ، سچار تون آ، غمگسار آ!
۱. مڪڙيون اميد واريون جي پلپل پيار ۾
سڀ گل ٿيڻ جي لاءِ سنڌ انتظار ۾
منهنجي چمن جي باد صبا ۽ بهار آ!
۲. واٽن ۾ تنهنجي پنهنجون اکيون مون وڃائون
مولا اجهي ته منهنجون اميدون پڇائون
منهنجي اکن جا نور منا من قرار آ!
۳. او شاعري جي جان ۽ شاعر جي زندگي
منهنجي تصورات جي دنيا جي روشني
سينگار منهنجي خانہ دل جا نگارا!
۴. دل سان صدائي طالب مولا ڏي گوش ڪر
پنهنجي نگاه مست سان مدهوش هوش ڪر
تنهنجو ئي آهيان تنهنجو قسم قربدار آ

۱۹۶۰-۸۲۳ع

ڪوٽڻا

مون کي ماري دردَ جیاري وٿين

ٿل: وٿين کسي دلڙيون انهن جون جن ۾ تو گهورون گهٽيون
 ديد ديوانيون ڪيون سهڻا! سوين سالم ستيون
 ۱. سُکِ سمهن ڪهڙي طرح دلدار دلبر! تو سوا
 ياد جن کي ٿيون پون رمن، رهاڻن جون رتيون
 ۲. ڪير آهي جو ڪري تو ساڻ سهڻا! همسري
 تنهنجي جلوي کان جهڪا سج، چنڊ ۽ تارا ڪٿيون
 ۳. ڏک نه اي دلبر! دران ۽ مان فقط تنهنجو آهيان
 تون ته پنهنجو قرب ڪر جي مون سنڌيون موڙهيون مٽيون
 ۴. ڪيئن سڄڻ تنهنجي ڇڏيندو طالب المولا پچر!
 تو ۾ آهن ڄاڻ پڪ، منهنجون به ڪجهه پيارا! پتيون
 ۱۹۵۶-۵-۲۷ع

هالا

ٿل: اچي محب منا! مون کي ماري وٿين

مون کي ماري دردَ جیاري وٿين

۱. ڇا پيار پرين! منهنجا ڪين وٿئي!

متان عيب اپار ڪي مون ۾ ڏٺي!

يا دل ۾ ٻي ڪا ڳالهه هئي

وٿين، اهڙو وٿين جو وساري وٿين

۲. مان نھاريان گھڻو نڪرين به نٿو
پنھنجي گس تان وري گذرين به نٿو
تو. وساريان مگر وسرين به نٿو
منھنجي عمر عجيب! تون ڪاري وئين

۳. جي رنم سڄڻ! ته رڻن نه ڏنئي
جي کليم پرين! ته کلڻ نه ڏنئي
جي ويس ته مورھڻون وڃڻ نه ڏنئي
گھڙيون ڪئن نه ڪڙيون ڪري گھاري وئين!

۴. تون اڄ ته سھي ڪي پيار ڪريئين
ڏاڍي چاه منجھان پرين! پير چمئين
وئي پاڪر ۾ ما! مٿيون ڏئين
منھنجي عشق کي خوب آزاري وئين

۵. منھنجي آھي دعا ھي، ڏينھن سڀئي
منھنجو نينھن ٺھوڙي شال نيئي!
مون سان پيار ڪرين ته ڪا خبر پوئي
پو مون کي چوين ته تون ڪاري وئين

۶. منھنجا جاني! سدائين شال تون جي
من! ايڏو بي پروا ته نه ٿي
پلا طالب سان تو ڪيو ڇا ھي!
جو بھڳڻ! ٻارڻ ٻاري وئين

۱۹۶۵-۶-۲۷ع

نٿيا گلي - لاله زار

چهر ۾ چڙيون/۳۳۳

ٿل: ڪسي دل ڪٿي وئين ڪجڻ پائي ڪانيون

رڪي خوب رمزون عجب عاشقانيون

۱. نظر سان نظر کي جڏهن تو ملايو

اڪن ات اڪن سان نئون نينهن لايو

اشارن ۾ اٿڪيون ٻئي بي زبانيون

۲. ڏٺا مون جي ڏوران اهي سرخ ڏورا

پو سمجهيم ته آهن هو منهنجائي گهورا

ميسر ٿيون ات نيون زندگانيون

۳. مون سمجهيو ته هاڻي تو پنهنجو بنايو

وريو بخت منهنجو ٿيو لايو سجايو

ٿيون دور دل مان ڀڄي بدگمانيون

۴. وري محب مٽڙا! نئون نينهن لائي

نئون نينهن لائي نئون پيچ پاتي

نئون پيچ پائي ڪيئي مهربانيون

۵. تو طالب سان دلبر! لئون خوب لائيون

ڏسڻ لاءِ آهن اڪيون روز آيون

نهارن ٿيون تو لاءِ نرم! نيرانيون

۲-۹-۱۹۶۵ع

ريلوي اسٽيشن گجرات

ٿل: ڇڏي مون کي ڪيئي ڪچو ڪيڏو نه ڪما

هاڻي يارا ڪرين تو ڪهڙو غم!

۱. هي خبر اٿم مون کي سارين تو

رڳو گوندر منجهه گذارين تو

۱. پاڻ کي مفت ۾ مارين ٿو
ڏاڍو سر تي سهين پيو درد، الم
۲. جي ايندين هلي ته معاف ڪندس
پر ڳالهون سڀئي صاف ڪندس
پڪ ڄاڻ ته مان انصاف ڪندس
۳. ڇا ٿيندو پلا پرچاءُ ڪڍي!
جا گذري سا گذري، ٻئي نه ٻئي
۴. وٺي پاڪر ۾ به ٿي پيار ڪيئن
مٺيون محب مٺا! پرپور ڏيئين
پو پرچي ويندس خوش باش ٿجن
پلا آهي انهي ۾ ڪهڙو اهم (۱)
۵. وري اڄ ته پيارا! پيار ڪريئن
ٻئي ٻانهون ڳچي جا هار ڪريئن
مٺڙن جي مٺا! وارو وار ڪريئن
تنهنجو آهي سڄڻ! منهنجي دم سان دم
۶. مان تنهنجي زندگي آهيان پرين!
پڪ ڄاڻ پرايو ناهيان پرين!
وينو رمز ۾ ناتو ناهيان پرين!
جتي سهڻا! ڇڏيئي اتي آهي قدم

(۱) اهم ۽ وهڻ کي هتي قافيي جي مناسبت سان اهم ۽ وهڻ ڪري آندو ويو آهي.

۷. جي طالب پنهنجو ڪرڻو اٿي
پو عشق جو ڏند به ڀرڻو اٿي
سر منهنجي اڳيان اچي ڌڙو اٿي
پائي پاڪر توسان ٿيان همدم
۱۶-۷-۱۹۶۵ع
اسلام آباد

تل: خبر هاڻ پوندي ته چاهي جدائي!
جڳو هو، ڪرين ها تون وعدي وفائي
۱. اسين خوب توسان ماڻا ڪنداسين
نڪي نيڻ پنهنجا نماڻا ڪنداسين
نه ڪر هاڻ جاني! تون آڪڙ اجائي
۲. ڇڏينداسون توکي ستائي ستائي
نه ملنداسون هڪ پل گهرائي گهرائي
گهڻا ڏينهن دلڙي سڄڻ! تو ستائي
۳. نه جور و جفا کان ڪڏهن باز اچبو
ٿڙي ٺوڪي محبوب! بدلو به وٺبو
ڪنداسون رعايت نه تو سان ڪائي
۴. منا! تنهنجي مرضي جي حجت هلائين
نيائين اسان سان، نه جي تون نيائين
برهه ۾ نه بلڪل ڪنداسون ڀلائي
۵. اچي پنهنجي طالب کي جي پيش پوندين
چمي چاه مان رخ، ڳچي پانهون وجهندين
ته پو توسان پرچي ڪبي هڪ هڪائي
۲۱-۷-۱۹۶۵ع
اسلام آباد

- ٿل: رڙي روئي عاشق! ڪندس التجائون (۱)
اميد آهي ٻڌندين سڄڻ! سڀ صدائون
۱. هي تسليم جانان! گنهگار آهيان
مان تو وٽ برابر خطا دار آهيان
پلي ڪر تون مون تي اي جاني! جفائون
۲. ڪڏهن ڪين تنهنجي سڄڻ! در تان ويندس
پرين! پنهنجي هر هڪ خطا کي مڃيندس
ڪندين مون تي آخر عجيبا! عطائون
۳. سنڌ پير پيارا! اکن ساڻ چمندس
گچي پاند پائي ۽ پرچائي وٺندس
ڪڇين معاف منهنجون خدا را خطائون!
۴. مان زوري اچي تنهنجي سيني سان لڳندس
سنڌ منهن منور چرين وانگي چمندس
قسم تنهنجو، تو سان ڪندس مان وفائون
۵. سوا تنهنجي ڪائي سندن واه ناهي
تون چاتي سان لائج اها آس آهي
ڪندس منهنجا طالب! مان دل سان دعائون

۱۹۶۵-۸۲ع

اسلام آباد

(۱) هيءَ ڪافي محبوب جو عاشق کي جواب آهي.

ٿل: ٿون وينيس لالڻ سان لڳائي

شل نوري نجيب نياڻي!

۱. مس مس حاصل دوست ڪيو مون رب سائين ستائي ستائي

۲. وس پچيم ته سهڻل سائين رڪان دل ۾ لڪائي لڪائي

۳. ٻئي ڏنا مون پنهنجي پرينءَ کي سر ساھ لڪائي پڙهائي

۴. پاڻ به ماريان بي کي به ماريان ڪير مونکي اچي هٿ ته لائي!

۵. طالب مولا عشق ڪيو مون دل جان سان ڳائي وڃائي

۶-۳-۱۹۶۷ع

لاهور

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

[۱۳]

مون ڏي حرف هزار

ٿل: پاڙي آئون پينار ناهي دم دعوا جو
 ۱. شاه گدا تنهنجي در جا سلامي منهن جو چا مقدار!
 ۲. منهنجي عين ڏي ته نه ڏسجان پنهنجو سڃاڻج پار
 ۳. تنهنجي پانهن جو پانهون آهيان خاصو خدمتگار
 ۴. دعوا وارا دور ڏنا مون برهه وڏو آهي بار
 ۵. تنهنجو غلام هي طالب مولا پاڻ ئي ڏينس پيار
 ۱۹-۱۹۵۸ع

ڪراچي

ٿل: مون ڏي حرف هزار
 ۱. تون ئي آهين منهنجو سائين پاڻ ڪرم ڪر پنهنجو پيارا!
 ۲. هڪڙي تنهنجي دمدم دلبر! محب، منا، منارا
 ۳. منهنجي جهولي محبت سان پر تن ۾ آهي تار
 ۴. تنهنجي پناري پيو آئون آهيان ڏيهن جا ڏاتارا
 ۵. طالب مولا تنهنجو آهي پيڙو ڇڻج پوتارا
 ۲۳-۱-۱۹۵۷ع

ٿل: ڪيا محب ڪروڙ محبت سان ممتاز هزارين مان نه رڳو
 ۱. هو اڳلا پر ۾ وهاري ٿو ڪيو نور پريون ٻئي نهاري ٿو

ڪئين پنهنجا ڪري ٿو قربت سان دمساز هزارين مان نه رڳو
۲. هر ڪنهن سان پال پلائي ٿو هر ڪنهن سان وڳ وڌائي ٿو
نرمل ٿو موهي نزاکت سان از ناز هزارين مان نه رڳو
۳. هو قرب ڏئي ٿو ڪو جنهن کي ۽ روز اڏي پيو اهو جنهن کي
ڪري طالب مولا شفقت سان همراز هزارين مان نه رڳو
۱۶-۱۱-۱۹۵۷ع
هالا

تل: خبر خاص آيو ڪٿي اڃ ڪيانتو
پکيڙو پري کان صحيح مون سڃاتو
۱. ٻڌائين ته سهڻو پيو توکي ساري
سڄي رات سک ۾ ٿو ٿو لٽي گذاري
۲. ورائيئين ته محبوب وٽ هاڻ هل تون
سري ٿي نه ساعت هلي هن سان مل تون
لڳايو اٿس توهان نيهي ٿي ناتو
۳. چيو مانس چئجڻين ته آيو ڪ آيو
متان محب! هيڻي ڪا وائي ورايو
او محبوب! بلڪل ڪيو تو بلاتو
۴. ورائيم اڪن سان اچي پير چمندس
ٻڌي ٻانهون حاضر اڳيان تنهنجي ٿيندس
نيائي مان نيندس مون لاتو جو ناتو
۵. ڪيانتا! خبر خير جي ڏج پرينءَ کي
۽ چئجڻين ته سهڻا! هي طالب چيو ٿي
رهان ٿو اوهان کان سوا مان به آتو
۹-۹-۱۹۵۹ع
هالا

- ٿل: بخشئي بخشهارا! - يلارا۔
 مهنجون مڙئي محب! مدايون
 ۱. ادلو گدلو الا! آهيان مان عيبدار
 ڪوجھڙو ڪنڙو الا پازي تنهنجو پينار
 جاني جي- جيارا- او يلارا- ڪين ڪي ڏسجن ڪوڙين ڪچايون
 ۲. دامن لڳڙي الا! ڇڏج نه پيارا پرين!
 پنهنجو ڪيو ٿي الا! سونهارا سيسي
 مون ۾ عيب اپار- او يلارا- پاڻا ڪجن ڪي بيحد پلايون
 ۳. لوڪ ۾ لالڻ! الا! تنهنجي نانءُ سيسي
 ننگ سڃاڻج الا! نه ته محب ميس
 دلبر! ڪج مڙدار- او يلارا- تو ۾ ئي آهن سهڻا! سچايون
 ۴. اڙيون نيازيون الا! محب! تو سڀئي مڃيون
 سُهْمُون سهڻا، الا! سڄڻ تو نه سڃيون
 پاڻهي ڪئي پيار- او يلارا- منهنجي اڳڻ تي از خود تون آيون
 ۵. ڪڏهن ڪوسوالا! ڪامل ڪونه ٿين
 پرت ۾ پيارا الا! وڌندو روز وئين
 سهڻن جا سردارا- او يلارا- جانب! ڏنيون تو جي- ۾ جايون
 ۶. طالب مولا الا! جاني پنهنجو ڪئي
 ڪڏهن ڪونه الا! نينهن نيري نئي
 منهنجا منل يارا- او- يلارا- آ ته گرھائون پيارا ڪي پايون
 ۱۹۵۹-۱۱-۲ع
 حيدرآباد

آيو يار ڏنئين دلداريون

- ٽل: سهڻا ساٿيٿڙا مون وٽ اڄ ٿا اچن
 مون وٽ اڄ ٿا اچن، ڏاڍا قرب ڏين
 ڏاڍا قرب ڏين بيحد پيار ڪين
 ۱. ويهيو ويهيو ڪانگ لڻوي ٿو
 سڀ ٿي سمجهان جيڪي چوي ٿو
 اکين ٿا ڏسجن ڏاڍا قرب ڏين
 ۲. واٽن ۾ مون اڪڙيون وڇايون
 منهنجون الله اجهي آسون پڇايون
 پل ۾ ٿا پهچن ڏاڍا قرب ڏين
 ۳. جيڪو پري کان ايندو ڏسان ٿي
 منهنجو سڄڻ اهو، اينهين سمجهان ٿي
 من ڪي ٿورا ڪن! ڏاڍا قرب ڏين
 ۴. آسروند ويٺي واٽون بهاريان
 وَر وَر ڏيو وريو اڱڻ بهاريان
 پلپل پيار ڪين ڏاڍا قرب ڏين
 ۵. ڏاڍيون اميدون اندر ۾ آيون
 ڏينديس مان ڏهه ڏهه ڏهه ڏهه ڏهه ڏهه ڏهه
 سڀ شل سڀ سمجهن! ڏاڍا قرب ڏين

۶. دل ڌڙڪي ٿي، اک ڦڙڪي ٿي
من ۾ محبت پڻ مَرڪي ٿي
گوليءَ سان گڏجن ڏاڍا قرب ڏين
۷. طالب مولا بيخت وري ٿو
بول ٻڌل اهو هاڻ پري ٿو
پيرين هٿ ڌرين ڏاڍا قرب ڏين
۲۲-۷-۱۹۶۰ع
ڪوٽا

●
ٿل: آيو يار ٽئين دلداريون
اهڙو گهوٽ وجهي ڪئن گهاريون!
۱. پهتو پرين اچي پهرين هڪل ۾
پيار ڪيائين پل پل پل ۾
ڳالهيون پرينءَ سڀ پارون
۲. رڻنديءَ سان اچي راز ڪيائين
ڪيئي ڪروڙين قرب ڏنائين
پنهنجو اٿم ناهي ڌاريون
۳. پيار منجهان اچي پاڪر پائي
لڙڪ اگهي اڄ ڪلي پرچائي
ڪيڙيون سهڻي ستاريون
۴. منهنجو ته آخر اهوئي آهي
بي ڪنهن سان پلا منهنجو چاهي!
سڄڻ ڪيون سرداريون

۵. لالڻ ڪيا مون تي لک لک ٿورا
دل ۾ هيم ڏاڍي چورا ڪورا
نورتي ڪيم نيزاريون
۶. پيار پيالو آهي ئي ڀين ٿيون
طالب مولا سي ئي جين ٿيون
جيڪي محبت ماريون

۱۹۶۰-۱۲-۲۷ع

لاهور

ٿل: سور ويا سڀ لهي محب مليو ٿيون ڏاڍيون بهاريون
۱. موٽي محب اڳڻ تي آيو قرب منجهارون ڪهي
۲. سهڻو سائين ان وٺي آيس رات وٽائس رهي
۳. ڳالهه اها وڃي نيٺ ٿي پوري پر ۾ اسان جيڪا پهي
۴. طالب کي مطلوب پياري محبت واري مهي

۱۹۵۶-۲-۲۷ع

هالا

ٿل: درد دفع سڀ ٿيا مون سان ٿيو اڄ محبوب ملاقي
۱. دل جي دري مان مون لٽي هر دم لالڻ پاتا ليا
۲. نرميل واري ناز سان هڪدم ڇڏي ويا سڀ چيا
۳. پيار محبت وارا پلپل ڀيند پرت جا پيا
۴. مٺي محبت پي محب ۽ طالب خوب ٿيا ٻئي ڪيا

۱۹۵۶-۲-۲۷ع

هالا

ٿل: صبح سان سردار پنهنجو پاڻ پساڻو۔

پاڻ پساڻو ۔ ديدار ڪرايو

۱. غور فڪر ۾ مان هوس محڪم

کلي ڪري کيڪار۔ سڪ جو سر سمجهايو

سر سمجهايو ۔ ديدار ڪرايو

۲. اڪڙيون هيڙيون عجز ۾ آليون

دلڙي وٺي دلدار ۔ ويهي قرب ڪمايو

قرب ڪمايو ۔ ديدار ڪرايو

۳. استغراق مان اچي اٿاري

سهڻي لڌڙي سار ۔ وصل جو ورق ورايو

ورق ورايو ۔ ديدار ڪرايو

۴. طالب! مولا عيدون ڪرايون

منهن ڏيڪاري منار ۔ پلي پاڻ پلايو

پاڻ پلايو ۔ ديدار ڪرايو

۲۰-۸-۱۹۵۵ع

حيدرآباد

ٿل: ڪُل ڪُل او ناز وارا! لايون نوان نظارا

۱. ڏھ ڏھ پيرا ڏنگن ٿا وَر وَر ڏيو ونگن ٿا

رت ۾ ڪئين رنگن ٿا لالڻ! ڏيو لامارا

واسينگ وار ڪارا

۲. جن ڏي به ٿيون نهارن مهمير مرد مارن

مُثلون دليون جيارن جھٽ پٽ ۾ جي جيارا!

اڪڙيون ڏيو اشارا

۳. تنهنجو نه جوڙ جاني! تنهنجو ڪو مت نه ثاني
هرڪنهن کي هي حيراني قربان ٿين ويچارا

سج، چند، ڪتيون ۽ تارا

۴. سهڻا! هجين سلامت هي تنهنجو شان شوڪت
اعليٰ عظيم عظمت گلبوءَ ۽ گلعدارا!

نازڪ، پرين، نگارا!

۵. آ، آ، پرين! اڳ ٿي مرڪان سنڌ ملڻ تي
تنهنجي منا! اچڻ تي سهڻا، سڄڻ، سچارا!

اکريون ڪيم اوتارا

۶. طالب تان هٿ نه لاهج ان جو عرض اگاهج
آهون مرئي اوائج خادم سنڌ خدا!

پرتو اٿي پيارا!

ٿل: تنهنجا ڪرم ڪروڙين قرب سندا
نٿو لاهي سگهان، نٿو ڳائي سگهان

۱. مون ڪنڙي، ڪوجهي، ڪاري تي
هٿ پاڇهارو هر وقت رکيئي
احسان اهي محبوب منا!

نٿو لاهي سگهان نٿو ڳائي سگهان

۲. تون شاهن جو آهين شاه پرين!

آن! گولو، گداگر ۽ گدلو

تو مون تي ڪيا جي وڙ وڏا

نٿو لاهي سگهان نٿو ڳائي سگهان

۳. آئون تنهنجي ڳڻن جو آهيان ڳڌل
آئون اهڙي زبان ڪٿان آهيان
سردار سندن احسان، الا!

نٿو لاهي سگهان نٿو ڳائي سگهان
۴. آئون پاڻ ڏسي ٿو توکي ڏسان
لڳي مون کي عجب ٿو محب مٺا!
اي سهڻا! تنهنجا لک ٿورا

نٿو لاهي سگهان نٿو ڳائي سگهان
۵. تنهنجي ٿورن جي ڪهڙي ڳالهه ڪبي
تعريف لکي آئون ڪهڙي لکان!
بيڪار سان تو جي قرب ڪيا

نٿو لاهي سگهان نٿو ڳائي سگهان
۶. مون هيٺي جو همراه ٿيڻ
پازي جي پشت پناه ٿيڻ
هي تنهنجا يلارا! پال پلا

نٿو لاهي سگهان نٿو ڳائي سگهان

ٿل: ره ڪا سڄڻ رات - سانولڙا!

وڃ نه پري تون پرديس پيارا!

۱. ڏينهن نه لائج گهڻا - دل جا دلبر يارا!

سيگه مان لهجن وري - ساجن! منهنجي سنڀار

هي تون ڏجن ڏات - سانولڙا!

موٽي پسائج منهنڙو موچارا!

۲. ويل وڃڻ جي ڀلا - ڳالهيون ڪر ڪي ٻئي
محب مسافر مٺا - خبري شل نه هئي!
باقي مڃ هي بات - سانولڙا!
ڪٺ ٻاجه مان ٻئي ديدون دلار!
۳. موٽڻ جي ڪج ڪا پرين - توڙي ڏسيو ٿو ڏسان
تو سان وطن ۾ وري - محب مان ملان!
تنهنجي اٿم تات - سانولڙا!
ڪيم عجيبا! اڪڙيون اوتارا
۴. طالب مولا پرين - توکي ياد ڪري
سڪ ۾ ساه ٿڌا - پورل! روز پري!
وائي اها وات - سانولڙا!
ور خير سان، مل، سخن سچارا!
۱۶-۱۲-۱۹۵۷ع
ڪراچي

ٿل: سينو سهڻل ساڻ نه ساه
ٻانهون ٻڌي پر ان جي غلامي
۱. سر ته سڄڻ آڏو آئي ڌرتون
پاڻ قدم ڪو اڳرو پر تون
دل ڏئي دعوا ڪابه نه ڪر تون
لوڪ لاڳاپا هڪدم لاه
نينهن ۾ ٿيندي نه ته ناڪامي

۲. سهڻل سان چو حجت هلائين!

ديان ڪجان متان پو پڇتائين!

سرچندو ڪين ڪي جي سرچائين

نوڙت ڌاران چارو ناه

هيت ته سوين ئي آهن سلامي

۳. ڪاوڙجي ته به ڪنڌ نمائج

عجز جو پاند ڳچي ۾ پائج

ويتر اوڏنهن وڪ وڌائج

ڪاهيو، ڪاهيو، ڪاهيو، ڪاه

عاشق! ٿيندين پو آرامي

۴. تو ۾ سهڻ جي طاقت ناهي

ماڻ انهي کان بهتر آهي

رڳو پٽاڪ ۾ رکيو چاهي!

پڙ ۾ نه اچ تون خوا خواه

سر تي نه ڪڙجان ڪا بدنامي

۵. پانهون ٻڌي جڏهن بيٺو رهندين

سور سڪڻ جا جيڪر سهندين

طالب! مولا تڏهن لهندين

ڊاو ۽ ڊپ پيا مڙئي لاه

هادي توسان ٿيندو حامی

۱-۹-۱۹۵۷ع

هالا

ٿل: ڪڏهن تنهنجي در جو فقير آهيان

ڪڏهن تنهنجو ڀرت ۾ پير آهيان

۱. پنهنجي پاڻ ۾ نينهن نبار اٿم

پنهنجي ڀرت سان پورو پيار اٿم

پنهنجي عشق تي هڪ اتبار اٿم

پنهنجي طلب ۾ با توقيير آهيان

۲. تنهنجي محبت ۾ مستان به مان

تنهنجي عشق جو اعليٰ شان به مان

تنهنجي الفت جو عنوان به مان

تنهنجي طلبن جو تفسير آهيان

۳. منهنجو جاني ۽ جانان به تون

منهنجو روح به تون ۽ جان به تون

منهنجي نينهن ۾ نورجهان به تون

تنهنجو جاني ۽ جهانگير آهيان

۴. مان توسان سچڻ! منسوب ٿيس

۽ تنهنجو منا! محبوب ٿيس

ڦري طالب مان مطلوب ٿيس

پنهنجو نينهن ۾ پاڻ نظير آهيان

۲۲-۱۰-۱۹۶۵ع

هالا

چريون چست چھريون

- ٿل: اهي ڪاريون، ڪجليون، چريون، چست، چھريون
 اچڻ ساڻ اٽڪيون اڪيون پئي اڀريون
 ۱. نشي نينهن جي کان هيون مست بيحد
 نگاهن سان پياري بنائون بيخود
 نئين سال جو تن ڪيو پيار پھريون
 ۲. اڳئين کان به اڳريون عجب رنگ ۾ پئي
 عجب رنگ ۾ پئي عجب ڍنگ ۾ پئي
 صنوبر کان سھڻيون، گلن کان به گھريون
 ۳. هو پياريون به پئي ته سرڪش به پئي
 هو ساقِي به پئي ته مئڪش به پئي
 خماريل خماريل، هو ڳوڙهيون ۽ گھريون
 ۴. نظر جي چمن سان چميو ۽ چميئون ٿي
 اشارن اشارن ۾ ڪي ڪجهه چيئون ٿي
 ڪري قرب لائون ڪرم سان ڪمھريون
 ۵. سڄي رات صحبت ۾ ويهي گذاريم
 محبت جي مئي خوب پيتم پياريم
 ڪيون خوب طالب قريبن ڪچھريون

۱-۱-۱۹۶۶ع

حيدرآباد

- ٿل: اڪيون عزم واريون عقابي عقابي
هو مارڻ سان ڪن ٿيون شتابي شتابي
۱. هو سرمو سينگارن، نه سرمي سينگار يون
جي پنهنجي خودي ۾ ڀلا خود خماريون
هنن ۾ هميشه برهه جون بهاريون
عُنابي عُنابي، گلابي گلابي
۲. هو پنهنجي ئي مستي ۾ بدمست آهن
سدا سوز وارن جي لئي سخت آهن
ڊچن ڪونه ڪنهن کان زبردست آهن
رنگينون رنگينون، شرابي شرابي
۳. محبت جي مٿي جون مدامي موالِي
اچن جي کڻو جود مان ٻئي جلالي
مُڙن ڪونه ڪنهن کان اهي لا اُبالِي
قلندر قلندر، عتابي عتابي
۴. اتي ناهه پيرن فقيرن جي جرات
نه زاهد ۽ واعظ سان ڪن ڪا مروّت
هلي صاف صوفن جي هرگز نه حجت
مجن ڪونه ڪنهن کي وهابي وهابي
۵. نه ڀالا ۽ بڻڇيون، ڪٽاريون سندن مٿ
تُفنگ، تير، تلوار، خنجر سڀئي گهٽ
نظر جي کڻو ڪن صفن جون صفون ڇٽ
جي حملا هو ڪن ٿيون جوابي جوابي
۶. کڻو وَرَ وَڙهڻ لاءِ سنڀريون وتن ٿيون
بنا دير جي منهن مقابل ٿين ٿيون

ڪنهن مان هو طالب نه مورهان مڙن ٿيون
ٻڌن ڪانه ڪنهن جي حسابي حسابي

۲۸-۴-۱۹۶۵ع
اسلام آباد

- ٿل: اهي ناز واريون ۽ مڙيون موچاريون
امالڪ ٿيون اٿڪن سڄڻ جي سيڪاريون
۱. ڦريو دل وڃن جي ڦرڻ تي اچن ٿيون
نه ڪا مهل ۽ موقعو ڪو ڏين ٿيون
زبردست ڌاڙيل، دلبر جي ڌاريون
۲. سدا تير سيني منجهان پار اڪارن
پڪي دل جو پهرين نظر ساڻ مارن
جي پهريو پون ٿيون، وجهن مير ماريون
۳. انهن تي ڪنهن جي چڙهي ڪانه حشمت
ٿي تيغ زن کي نه ات ڪابه همت
هميشه کان حملي ۾ سرسيون، سوياريون
۴. هو ڪن پيش قدمي ڪرڻ ۾ نه ڪا گهٽ
پڄن برق بجلي کان جلدي ۽ جهٽ پٽ
ڪريو سي وتن ٿيون جو ترٿان تياريون
۵. پچر جو ڪري ان تي اڀرن اورهاڻيو
هڻيو ڏنگ ڏاڍا وجهن ٿيون وهائيو
پورو ڪن پٽي تي ڪاريهر کان ڪاريون
۶. ڏين گهور ٿيون چڻ لڳي وئي دونالي
سندن وار طالب وڃن ڪونه خالي
هو مارن جيارن ته اختيار واريون

۲۹-۶-۱۹۶۵ع
ريلوي اسٽيشن ”دينا“

چهر ۾ چڙيون/۳۶۳

- ٿل: مات ٿيا سي جن ۾ اٽڪيون تنهنجي اکرڻ جون اٿيون
هي دليريون تو سنديون وهوا سڄڻ! ڏاڍيون وڻيون
۱. ڪنهن کي طاقت جو جهلي تڪ تاءِ سُرميلن سندو!
هڪ نظر سان ٿيون وجهن ڦيرا ڏيو دل ۾ ڦڻيون
۲. هٿ ٻڌيو حاضر ٿين سلطان سهڻي جي اڳيان
پير ۽ مخدوم سڀ پرين جي پيرن جون پڻيون
۳. قرب وارا! تون ڪڏهن ايندين ڪو اگلن جي اڳڻ
انتظارن ۾ او سهڻا! ڏينھڙا وينا گڻيون
۴. درد وارا! ڄاڻ ملندڙ پنهنجو دلبر دل اندر
پر جڏهن ڦيريندو رهندين قرب سان من جو مڻيون
۵. يار جي اڳيان اهو مقبول ٿيندو هر گهڙي
قلب ۾ جنهنجي وڏيون ڪي قرب جون قدرت ڪڻيون
۶. طالب المولا تي هر هر تاب چو ايڏا ڪرين!
هو وهڻو هڪ سندو تون ٿو ڏئين گهورون گهڻيون

۱-۶-۱۹۵۶ع

هالا

- ٿل: نشليون، نشليون اچن جو اورهائون
ته چوهڻون ڇڏن ٿيون گهورن سان گھوماڻيون
۱. سي شاهين وانگر جو پرواز ڪن ٿيون
مثل باز بحري لامارا ڏين ٿيون
پکي دل جو پڪڙڻ چنبن ۾ چيپاڻيون
۲. نه اچڻيون جي اچڻيون ته واپس نه وڃڻيون
جي جهڻن ۽ چنڊڙن ته ڏاڍيون ئي ڏنگڻيون
ڏني وه وره جو وڃن ٿيون وهائون

۳. هُوڪاريو هُوڪاريو ٻئي پڪ وجهن ٿيون
وڙهڻ مله محبت جي هڪدم اچن ٿيون
هو ماريو مڃائن ڪڍيو ڪانبلانئون
۴. ٻئي حسن واريون اداسي اداسي
محبت جي مٿي لاءِ پياسي پياسي
اهي عشق جي اڃ اصل کان اُساڻيون
۵. جي نڪريو نقابن مان ٻاهر پون ٿيون
ته ويتر وڏا ڊنگ ڊاهيو وجهن ٿيون
نه ڪن تر تفاوت سڏيون ۽ سنوڻيون
۶. بظاهر نظر ٿيون اچن خوب چڙيون
مگر در حقيقت ڪاريهر کان ڪڙيون
اي طالب ٿيون مارن گهورون ڏيئي گهاٽيون
- ۲-۴-۱۹۶۵ع
ڪراچي

- ٿل: زوراو، زوراو اهي بي ملاليون
هٿن سان هيرائي پرين ڪئن نه پاليون!
۱. هميشه ڏسون ٿا گلابي، گلابي
ڪڪوريل، ڪڪوريل، شرابي شرابي
الاجي ڪٿان ٿيون پين پُر پياليون!
۲. پيئن جيڪڏهن پور ڪن ٿيون نوازش
جي نه ته هر گهڙي ۾ هو سرڪار سرڪش
رهن مست، خود دار ۽ خود خياليون

۳. ڏسڻ ۾ سدائين اياڻيون، اياڻيون
نماڻيون، نماڻيون، سياڻيون، سياڻيون
سدائين ٿيون ڏسجن نيون ۽ نرالين
۴. عجب آه ٻئي مست هڪڙي سڄڻ وٽ
سندن ئي قسم، ناه ڪنهن ۾ به ڪا گهٽ
آلھڙ عشق واريون صنم ڪيئن سنڀاليون!
۵. خطا ٿا ٿين ڪين تن جا نشانا
لڳن پنهنجي مرڪز تي سورنهن ئي آنا
گسن ڪين ڪڏهن هو دوران دوناليون
۶. هو تسليم ڪنهن کي ڪڏهن ڪين ٿيون ڪن
يقيناً اهي ٻئي ”ڪميونسٽ“ آهن
اٿن چٽڪ روسين ۽ چينن جون چاليون
۷. سياڻپ اسان کي به ڪجهه ڪانه آئي
اسين پڻ محبت ۾ ڏاڍا چريائي
اسان کان به تن جون چريون چست چاليون
۸. بظاهر رهن ٿيون بيگانيون، بيگانيون
اي طالب نه آهن ديوانيون، ديوانيون
مگر مست، بيخود ٻئي لا اباليون

۱۹۶۵-۶۶-۳۰

ڪوٽا

گونگیون گوئ کتي ویون

ٿل: مینهن! ڪرین تون متان

منهنجي اکن سان ریس رٿڻ جي

۱. موسم جو محتاج تون آهین

پنهنجي وس ۾ هرگز ناهین

توڪي ڀلا ڪئن مڃان

ڪین وسین تو ڪرین جي وسڻ جي

۲. ٻارھین ماہ تون موٽي اچین تو

مس مس مند تي نيٺ مچین تو

ڏینهن نہ رھین تو گھٹان

وریو ڪرین تو ویر وڃڻ جي

۳. سُکا پٽ تون سناوا ڪرین تو

تلاءُ. ترايون بیشڪ ڀرین تو

ڏک نہ ڪرین تہ آئون چوان

جھٽ پٽ ڪن ٿا سڀئي سُڪڻ جي

۴. منهنجون اکيون شب روز وسن ٿيون

ورہ وٺن کي سائو رکن ٿيون

ساوڻ لائین سدان

بوند وسائن روز ڀنڻ جي

۵. تون ٿو اچين گمسان گڙڻ سان

هي ٿيون وسن چپ چاپ ڪرڻ سان

تون ٿو ڪرين وڃان وڃان

بلڪل هي ٿيون ڪن ڪا پڇڻ جي

۶. هار مڃيندين نيٺ هنن سان

بيهي ڏس ڪنهن مهل پڻ سان

متان ڪري ڪو ميان!

گونگن کان ڪا گوءِ کڻ جي

۴. طالب مولا ڳاله سچي ڪئي

جنهنجي پيار سان آهي اچي پئي

هجر ڪئي جنهن تي هٿان

تنهن کان پڇي ڪو وره وٺڻ جي

۱۹۶۱-۸-۲۸ع

ڪراچي

ٿل: اکن ۾ عجيبن جون آهن آکاڻيون

ستيون ڪين ڪڏهن سدوريون سياڻيون

۱. نهاري نهاري آهي ڪونه ٿڪيون

اصل کان ڪيون ڀرت پختيون ۽ پڪيون

هو سڪ ۾ سڄڻ جي سراسر ساماڻيون

۲. پاڻي پيچ پلپل جي لالڻ سان لڙيون

وري ڪين ڪنهن مهل مورهان سي مڙيون

وڌيون وڃ ۾ ويتر ڪرن ڪئين ڪانجاڻيون

۳. تصور ڪري ٿيون پرين تائين پهچن
ڪنهن هنڌ هرگز ڪڏهن هُو نه هٿڪن
سدا هجر ۾ ڪن سي ريجهون رهاڻيون
۴. سڄو ڏينهن سارين سهڻي سڄڻ کي
نه هرگز سڃاڻن سلڇڻيون سمهڻ کي
پنن جون بره ۾ ئي راتيون وهاڻيون
۵. پرين پاڻ تن سان اچو پيار ڪن ٿا
وريو بيخودي ۾ سي چاهئون چمن ٿا
هي صابر سڄڻ کي سدائين سڀاڻيون
۶. اي طالب انهن تي مون کي ناز آهي
منجهن ئي لڪل دل جو آواز آهي
پياسي پرين لاءِ نرمل نماڻيون

۸-۷-۱۹۶۵ع

ريلوي اسٽيشن سهاله

- ٿل: اڪيون عاشقن جون مدامي موالِي
پيڻ لاءِ پر وٽ سدائين سوالي
۱. رکيون پئي اڪثر عجيبن اڃايون
مڙئي ڳالهيون تن کي محبن منجايون
انهن کي ڏني خوب وعدا وصالِي
۲. هو هڪڙي سڄڻ جون نه پي ڏي نهارن
رڳو پاڻ ۾ پنهنجو دلبر وهارن
سي ڀرپور بلڪل رهن ڪين خالي

۳. هميشه هو پنهنجي سڄڻ لاءِ ستيون
محبت ۾ مورهنون رهن مست متيون
هو عامل امر تي نه ڪن بي خيالي
۴. هو پنهنجي پرينءَ ري ڪٿي ڪونه اٿڪن
پراين درن تي نه بلڪل سي پٽڪن
سدا بي مياري اهي لا ابالي
۵. اي طالب ڪڏهن ڪا هلائڻ نه حجت
تڏهن ٿا نه ڪن محب تن سان مروٽ
ڪئي تن جي قسمت نصيبن نرالي
۱۰-۷-۱۹۶۵ع
ڪوه مري

- ٿل: ڦڙي ڦڙي ۾ آهي بهار
عشق اکين جي ساوڻ لايا
۱. اڪيون ڏاڍيون آگيون آهن پنهنجي وس ۾ بلڪل ناهن
ڪري اٿيون اڄ ڪارونپار
۲. سردي گرمي وه جو وسن ٿيون بيهڻ جي ڪا بس نه ڪن ٿيون
هردم لائن ميگه ملهار
۳. رکيو رکيو اوهيرا اچن ٿا باغ بره جا ساوا ڪن ٿا
وڌ ڦڙ لائي وارو وار
۴. هڪڙا مينهن جي وسو وڃن ٿا ۽ ٻيا ٻيهر ڀرجو اچن ٿا
رڳو وسڻ جا ڪن وهنوار

۵. گونگا مينهن گونگن جا آهن بلڪل سي بيهن جا ناهن
ڪجن ڀلي ڪٿي حيل هزار
۶. دلبر يارا تون ڇو ٿو اسرين پوندين پسي متان ٻاهر نڪرين!
بيھ ته سهڻا! ڏين ڪا وار
۷. طالب مولا جون ٻئي اکيون پياريون پياريون جي رب رکيون
نينهن انهن ۾ آهي نبار

۳-۸-۱۹۶۵ع
اسلام آباد

- ٿل: اکن سان ڪيائين اينهين ڇو لاڙي!
ويچاريون وهن ٿيون لکين لڙڪ لاڙي
۱. اچڻ لئي عجيبن جي آهن اڃايون
سندن وات ۾ مون اکيون ٻئي وڃايون
اچي من ٻنهي کي هو لالڻ لتاڙي
۲. الاجي پرينءَ کي ڇو پرواه ناهي!
اکين کي سندس ئي ته آزار آهي
ڪئين پوئواري نه هڪڙي ڏهاڙي
۳. سڄڻ پاڻ ڪيڏو نه آهي پيارو
سلڇڻو، سياڻو، سٻاجهو، سڄارو
وڌئين ڇو پنن کي گهنگهر ۾ گهوڙا ڙي!

چهر ۾ چڙيون/۳۷۱

۴. اجهل عشق جي ڇا حقيقت ٻڌائين!
بکيو شينهن ويٺيون اندر ۾ نپائن
تو پنهنجي هو پيري کي دمدمرڻو ڏٺاڙي
۵. اي طالب ڪيو ڇا سڄڻ هي پنن سان
اها ڪار ساڳي ڪئي ڳوڙهن ڳلن سان
ڪٽي جنن ويهي پنهنجي من کي مٽاڙي

۹-۷-۱۹۶۵ع

ڪوه مري

منهنجو هاڻي پنيور ۾ چاهي

- تل: مون نٿي پانيو ته آخر ڌار ويچاري ڪندا
پر اڃا آهن اميدون محب موچاري ڪندا
۱. آسرو سهڻن سڀاجهن جو اديون! مان ڪئن ڇڏيان!
نيٺ ڪو ڦيرو ڦٽي تي هاڻ هڪواري ڪندا
 ۲. وَرَ وندر جا ووڙيان ٿي ورهه ۾ واکا ڪندي
شال مون مٽي سان اچي سردار سرداري ڪندا!
 ۳. مون ۾ اوڳڻ ڪو ڏئون جو هئن ويا مون کي ڇڏي
در گذر آخر سندم هرڪا کڻي ڪاري ڪندا
 ۴. ڪين لاهيندا سڄڻ مون تان ڪڏهن هٿ ٻاجه جو
عبيدارڻ سان غمن ۾ ڪا ته غمخواري ڪندا!
 ۵. هُو پرين آهن پلا پر مون ۾ گهٽائي گهڻي
دل نٿي باسي ته هُو ڪا هئن دلازاري ڪندا!
 ۶. هن اميدن تي اڃا ويني نهاريان واٽريون
شل ڪري ٿورا ٽڪي وٽ پاڻ پاتاري ڪندا
 ۷. هي چڪي جا هاڻ ڪهجي واٽ تي ويهي رهي
نيٺ نرمل تنهن ندر جي ڪا نظرداري ڪندا
 ۸. پاند گل پائي اي پاندي! وڃ عجيبن جي اڳڻ
”پچ پرين کان سي ڪڏهن ڪا منهنجي پوواري ڪندا“

چپر ۾ چڙبون/۳۷۳

۹. سڪ ڏسي ساجهر ستيس ڄاتم ته هوندا هوت هت
پر اتم افسوس هاڻي حرف هيكاري ڪندا
۱۰. اک نه پوريان ها ڪڏهن ويهي وهايان رات ها
جي خبر مون کي پوي ها هو وڃڻ واري ڪندا
۱۱. طالب المولا سنڀاري پنهنجا ساڻي ساه ۾
وڙ وڏا پايان جي هو محب مناري ڪندا

۱۹-۱۰-۱۹۵۳ع

حيدرآباد

ٿل: منهنجو وڙ ته وٺي ويا چوري الا

گهر گهر جي آهيان گهوري الا

۱. ڪل ته پئي ڪانه ڪا بلڪل آهيان پوري الا
۲. اديون! هي ته اڃاڻ-اڃاڻ نڀڻ ۾ ڇڏي ويا ندوري الا
۳. پنهل ري-پرديس ۾ ميس ته گس تي گهوري الا
۴. لالڻ جي ئي لغار جي لونءِ لونءِ ۾ آهي لوري الا
۵. جانب ڪارڻ جت جي جي-کي لڳي وئي جهوري الا
۶. طالب مولا سسئي چلي پئي چپر ۾ چوري الا

۱۳-۱-۱۹۵۵ع

ڪراچي

ٿل: پنهل جي ته پچار اٿي پهر اندر ۾

۱. اٿيس آڏي-رات جو هو سنجهي ويا سردار
۲. مڙئي مون ڏانهن سرتيون! محبن ڏي نه ميار
۳. خوشيون سڀ ته خزان ٿيون گوندر ڪيا گلزار
۴. سڳر پنهنجي سڏ ڪري نيندا هي-نيڪار

۵. وره واري وڻ ۾ ڏکن ڪڍيا ڌار
۶. طالب مولا پيو ٽڳي آري جي آڌار
۱۹۵۵-۸-۹ع
حيدرآباد

ٿل: مون ته پرين ڪيا پنهنجا منهنجا ٿين، نه ٿين
منهنجا ٿين، نه ٿين دلڙي ڏين نه ڏين
۱. تڏهين به پهتيس پر ڪي ماس مرون جي ڪين
۲. وس وارڻ جا ڪنڊيس منٿون مان مڃين!
۳. گاهي رسنديس ڪيچ ۾ لاڙين يا لوڏين
۴. منهنجي ميڙ منٿ تي واڳون شل وارين!
۵. عين واري آهيان ڍولڻ شال ڍڪين!
۶. طالب مولا محب سي چاه منجهان چاهين
۱۹۵۷-۹-۱۵ع
حيدرآباد

ٿل: نند ڪئي ڇو نياڳي! او نياڳي
ڪيچي آيا، تو سان قهر ڪري ويا
۱. پوئينءِ رات اٿي پڇتائي سنجهي ٿئي نه سجاڳي
۲. جن ٿي وهائون راتيون اکن ۾ سيئي ٿيڙيون سهاڳي
۳. ترمان گسي سو چوٽون کائي تون به وئين ٿي ويراڳي
۴. سيئي رمزءِ راز ڪي رسنديون وره سان دل جن واڳي
۵. طالب مولا اصل ٿيو جاڳي، جاڳي، جاڳي
۱۹۵۸-۸-۶ع
حيدرآباد

ٿل: پنهل ڏي پئي پند پيرين اگهاڙي
ٿيس عشق رهبر اصل کان ادا ڙي!

۱. سڌي ويئي سسئي ڀلي ڪين بر ۾
ٿيس هوت حامي ۽ ساڻي سفر ۾
ٿي سرهي سڄڻ وٽ سڀني قول پاڙي
۲. سسئي سڪ ڇڏيا سڀ سڄڻ جي ئي سانگي
هٽائي نه هرگز ڪڏهن نينهن نانگي
وڃي نيٺ پهتي لڪيون، لڪ لتاڙي
۳. محبت پرايا به پنهنجا ڪري ٿي
جدا هڪڙي ساعت نه تن جي سري ٿي
هميشه ئي هڪٻئي سان سڪ ٿي سلهاڙي
۴. اهي طالب المولا ٿيون پار پهچن
حبيب ڏي هلندي جي هڪ پل نه هٽڪن
عيو تن کي محکم محبت مٽاڙي

۶-۹-۱۹۵۹ع

حيدرآباد

ٿل: هلي هوت پنهل ڏي هاڪاري

سسئي پهتي منزل ماري

۱. ورتس هر هر هرنه بدلا سڪن ساري سنڀاري
۲. پهچايس وڃي پنهنجي پر وٽ وهوا وره ويچاري

۲. جبل جايون ڏٺيس جي. پر ڏيل پنهنجي کي ڌاري
 ۳. جيڪا سڄي تان سر ڪري صدي پرت پلي سا ٻاري
 ۵. هٿ هميشه محبت واريون ماري پوءِ جباري
 ۶. تنهن کي مبارڪ طالب مولا ٻانهون ٻڌي جا گذاري
- ۱۰-۱۹۶۱ع
راولپنڊي

ٿل: منهنجو پنهل اٿو سڄي چهر جو چٻُ
تنهن جو ملڪ پر مورهنون ناهي ڙي! مٺ

۱. ڪو ڏاڍ ڪئين ته به مون سان ڪئين
ڏک درد ڏئين ته به مون کي ڏئين

پلا پي. ته ڪنهن کي ڪين چين!

پلي سورن سان ڪئين مون کي سلهت

۲. اديون! عشق جو هي دستور اٿو

ڏک هڪڙو حياتي جو پور اٿو

مون لئي محب اکين جو نور اٿو

هڪ وير پر لاهي قلبتون ڪٽ

۳. جي آن به ڪيو هوندو عشق اديون!

ته پوءِ هونديون ڏاڍيون دردونديون

پنهنجو حال ڏسي ڪٿي سمجهو بنديون!

تو ڪئن نه چڪي ڦوڙائي جو ڦٽ

۴. منهنجون دانهون متان اوهين جاڻو ڳلا
هي آهون آهن ڏک ڏوراپا
متان هن جي ڪريو مٿيون! ڪابه ڳلا
جنهن پيارو پڙي! مون کي پيار جو پٽ
۵. جڏهن سندس هيس تڏهن هيڏيون ڪيئن!
نه ته هوند ٻين کي ڏکڙا ڏئين
ويندي طالب کي ڪجهه ڪين چيئن
انهي چال ۽ چاه ڪيس آئون ڇٽ
۱۲-۸-۱۹۶۱ع
لاهور

ٿل: منهنجو هاڻي پٺور ۾ چاهي!
آئون ڪيچن کي رسنديس ڪاهي
۱. دردن دل کي اينهين چيپاڻيو جيئن ڳاهو ويهي ڳاه ڳاهي
۲. آهي پنهل سان سر جي بازي منهنجو نينهن نياپي جو ناهي
۳. ڇا جي نصيحت ڇا جي هدايت! منهنجي الهڙ جواني ته آهي
۴. چوڻي چموڻي هن کي ڏنيم مون سان ڪير پلا سينو ساهي!
۵. مڙنديس ڪين ڪي وينديس ورڻي آئون بيٺي آهيان لاهي پاھي
۶. هر دم طالب مولا مون کي شل رمز انهي ۾ ئي راهي!
۶-۳-۱۹۶۷ع
لاهور

ٿل: جنهن پيار ڪيو ڪنهن کان ڪين پلي
ويندي ور ڏي اها جهلي ڪانه جهلي
۱. جنهن ساه ۽ سر جي لاتي ست
تنهن لئي هڪڙي ڳالهه ٿي هار ۽ ڪٽ
ڏني عشق جنهن جي جي ڪي جهٽ
اها هيڃئون حبيب ڏي ويئي هلي
۲. جنهن جو عشق اچي اڳواڻ ٿيو
تنهن کي پور پرين ري ڪونه پيو
تنهن لئي ساڳيو ٿئي ٿو ڪٿيو ۽ چيهو
پو جي واٽ مٺي ته ٿي بيشڪ پلي
۳. جنهن ٻول ٻڌا پنهنجي پيارل سان
سا جانب ڏي ويئي جود منجهان
ڊني ڪين اها ڊپ ڊائن کان
تنهنجي ڳڻن پرئي ري ناهي ڳلي
۴. چو ٿيون سرتيون! ڦري اوهين مون کي جهليو
جي ڪا همت اٿو، منهنجا پور پليو
نه ته ساهيڙيون ٿي سور سليو
ڪندو پورل سائين نيٺ پلي
۵. ڪئن انءُ سڄڻ ري هت وهندس!
پنهنجي لالڻ کي وڃي لهندس
” وهندي ڪئن نهندس!
” ۾ هلي ڪا چلي!

۱۹۶۱-۱۱-۲۸ ع
ڪوٽا

طالب عشق امام جنهن جو

- ٿل: گهڙي ساهڙ جي ته سهارو
 ۱. ڪين دريا ڪان ڪنهن دم دهلي
 ۲. ڪڙڪا ڪنن سڌ ساهڙ پائين
 ۳. سو احسان ڪيئن ساهڙ تي
 ۴. ساهڙ سهڻي ڪان ئي سڃاڻي
 ۵. طالب عشق امام جنهن جو
- وڃي پهتي ڀرت ڪي پاري
 ڏيل سائر جو ڌاري
 پاڻ وڌين وه واري
 خطرا، خوف وساري
 ساري دنيا ڌاري
 سا ڪيڏهن ڪين نهاري
- ۱۱-۸-۱۹۶۱ع

راولپنڊي

- ٿل: جتي ڄام سميون ڪيئن سياڻيون
 اتي مرڪن پلا ڪئن مهاڻيون!
 ۱. مڇي ڪاڻڪ آهيان مهاڻي گولي گندري ڪڪي هاڻي
 هٿ هونديون سوين ئي سرهاڻيون
 اتي مرڪن پلا ڪئن مهاڻيون!
 ۲. توکي ڏسيو وريو پاڻ ڏسان ٿي پنهنجي مرم مريو وڃان ٿي
 ويٺيون آهن اڳيان راڄ راڻيون
 اتي مرڪن پلا ڪئن مهاڻيون!
 ۳. ڄام! سمن سان ڏاڍو ٺهين ٿو تون ته تماچي! لڪ لهين ٿو
 منهنجو مرڪ اهي ئي مياڻيون
 اتي مرڪن پلا ڪئن مهاڻيون!

۴. آئون مهاڻي تون ته شهنشا منهنجي ڪري متان مهاڻي ڏيئي ڪا!

هڪ جهڙيون اٿئي وڏ گهراڻيون

اتي مرڪن پلا ڪئن مهاڻيون!

۵. توکي ڄام! هي چنڙيو چوان ٿي ڪينجهر ڪنڌين ڏاڍي نھان ٿي

ويهي هٿ ڪي ڪريون رس رهاڻيون

اتي مرڪن پلا ڪئن مهاڻيون

۶. ڪين نھن ٿا ويس شاهڻا اسين مهاڻا آهيون اياڻا

مون تي سونھن ٿيون اڳڙيون اباڻيون

اتي مرڪن پلا ڪئن مهاڻيون!

۷. طالب مولا ٻي نه لاڳاپي نوري تان ٿو ڄام سڃاڻي

هيون ڪيئي سڳيڻيون سمياڻيون

اتي مرڪن پلا ڪئن مهاڻيون!

۲۸-۵-۱۹۶۷ع

۱۷ صفر ۱۳۸۷ھ

ڪراچي

ٿل: عمر! بند رکيون نه ڪنھن جون نياڻيون

مرڻي منهنجون شاھد اٿئي گھر ڏڃاڻيون

۱. وجھان پڻ، ڏيان پڻ، اھي محل ماڙيون

اسان لاءِ سڀڪي ولھارن جون واڙيون

ڪٿي باغ بنگلا، ڪٿي لنڊ لائون!

۲. نهوڙي ڇڏيندءِ اندر واريون آھون

جي نه ته هيٺ رک تون هميشه نگاھون

ھلن پيون ڪيئي نياڻيون سياڻيون

۳. اهي ڪوٽ تنهنجا ڀڄي ٿين پورا
ڏسان شل وطن ۾ هو سانگي سدورا!
هتي ڪئن نهن جي سنگهارين ساماڻيون!
۴. وڃايو ڪٿي تو پلا ڄم چارائو!
سهي ڪين سگهندين پنوهارن پارائو
ڪئن ٿيون پرايون جي وڙ وٽ وڪاڻيون!
۵. ڪٿي ڪير تنهنجن ڏي جيڪر نهاري
ته هڪدم ڇڏي هوند سو ڏيل ڌاري
ڀڄي ڏس تون پنهنجون وڃي وڌ گهراڻيون
۶. سڪن کي نه طالب سنگهاريون سڃاڻن
اميراڻيون اهلون ڄڻيون ڪين ڄاڻن
نهن ٿيون هتي ئي رڳي راڄ راڻيون

۱۹۶۸-۶۷ع
۶ ربيع الاول ۱۳۸۸ھ
پشاور

- تل: لڳايم نينهن جو ناتو، اهو ناتو! نڀائينديس
۱. نهوڙي ننڊ نيو هئي هئي! تڏهن سوي سٽي ڇڏيو
خبر مون کي نه هئي تان پاڻ کي پاڻهي رلائينديس
۲. مهارون من وري موڙي مِي جون پنهنجي مومل ڏي
ڳچي ۾ پاندڙو پائي وڏا حيل هلائينديس
۳. لنگهي وينديس ته آخر ڏت ڏئي مون سان وري ملندو
لڏائي ۾ وڃي هڪ ڀيرو قسمت آزمائينديس

۴. ڪنڊيس ميڙيون گهڻيون، پر جي نه موٽيو مينڌرو ماڳهن
وڃن آهي ته پنهنجي عمر ۾ پو ويهي وڃائينديس
۵. رنل راڻو نه جي ڀرتو ته پو مومل مٺي ٻڌندو
مري وينديس مگر مان ڪاڪي لڪو نه لائينديس
۶. هي هر طالب مولا چيو سائڻ تي ٻانهي ڪي
”اميد آهي رنل راڻي ڪي منڻ سان مڃائينديس“

۲-۱۹۵۸ع

هالا

[۲۰]

وڻجارا ته ورن

ٿل: هِنِئَري هُلَ حشر، ڪانهي خبر

ڪڏهن ورنڊا وڻجارا!

۱. هر هر پنهنجي حبيب کي اوريان منجهه اندر
۲. دلڙي ۾ مردن جا ويٺا آهن ولر
۳. متان هن مفعور تان لائون مهر نظر!
۴. ڪم نه قيامت کان گهڙي گهارڻ منجهه گهنگهر
۵. سودو ڪيو مون سر جو ڪس لڳي يا ڪر
۶. ملندي ڪڏهن محبن سان هي ته نمائي نڌرا
۷. پاندي روز پڇاڻيان واڻن تي ڏئي ور
۸. ماري هن ته مٺي کي سھسايائون سفر
۹. ڪين ڇڏينديس ڪڏهن پرين جي ڪا چر
۱۰. طالب مولا کي نه ڪا خالق! توکي خبر

۱۹-۳-۱۹۵۶ع

ڪراچي

- ٿل: وڻجارا ته ورن ڙي پينر جيڏيون! ڏينهن ڏئي ٿيا جن جي
۱. اڪڙيون انهي پار ڏي ڏاڍو ٿيون ڪي ڏسن
۲. روز بندر تي بيهندي منهنجا نيڻ ٽمن
۳. ويهي ڪيئون جي واعدن شل پرين پورا ڪن!
۴. پيڙا ٻاجهارن سندا اوري مان اچن!
۵. پاڻ ته ڪين پلي ويا! مورهڻون نٿا موٽن
۶. طالب مولا سپرين اوري شال اچن!

۱۹-۱۲-۱۹۵۶ع

حيدرآباد

پي ۽ پيڻ ڏي

ٿل: تون به پيالا پي - ڙي يارا پيو به کٽي ڪو پئي ته پيڻ ڏي
 ۱. ساقِي جي پرڪين ڪي ڇڏي مٺي محبت سان دلڙي گڏبي
 ڪيو خمار ۾ ٿي من مستانو ٿئي ته ٿيڻ ڏي
 ۲. ڇڏ لاڳاپا لوڪ جا لاهي هن ۾ پلا پيو رکيو چاهي!
 ورنڊو نه هن مان ڪي مھڻا پلي ڪو ڏئي ته ڏيڻ ڏي
 ۳. طالب مولا ميس ڪي ماري تار منجهان ڪڍ پاڻ کي تاري
 جيئري مري تون جي نينهن نهوڙي نئي ته نيڻ ڏي

۱۱-۱۱-۱۹۵۷ع

۱۵ رجب ۱۳۷۶ھ

هالا

ٿل: ساقِي! سُرڪيون ڏئي غم، تار پلا

ڪر ساغر جي وارووار پلا

۱. سِرَ ساهَ جي ٻول ڪا ٻول اٿي

دنيائي ڏنڊن کان رول اٿي

مٺ پوريل پراڻا ڪول اٿي

اڄ پنهنجي سخا ڏيکار پلا

۲. پلي رقص، سرود ۾ حال پون

ڪوڙي تقويٰ وارا رنگ لهن

سڀ علمن جا به حجاب ٿن

ڪر اهڙي اٿي ڪا ڪار پلا

۳. هن زهد ريائي ڪجهه نه مڃي
اهو پهتو پري آهي ويتر وڃي
ڏئي جام چڏينس تون هستي پڃي
ڪر دير نه، آڻ، پيار پلا
۴. سجدن ڪيو هڃو ڇڻو ڇڻو
تسبيح جي تال جو تير گڻو
خرقي ۽ عبا مان ڪين گڻو
مئي خوش مان ذرو ڪو ڏيار پلا
۵. مستانو ٿيان، ديوانو ٿيان
بدمست هجان ته به ويٺو پيان
پنهنجي قسمت، پوءِ مران يا جيان
مئي منهنجي مٿان بيٺو هار پلا
۶. تيسين پيار ويٺو جيسين باک ڦٽي
پلي عقل، خرد جو غرور ٽٽي
گهڙي ڪن ته زماني مان جند چٽي
ڪر اهڙو سخي! سرشار پلا
۷. مخدومي ڏاڍو ڍنگ ڪيو
پيري به هزاري رنگ ڪيو
پر محبت جنهن کي ملنگ ڪيو
تنهن کي ڪنهن جي آهي درڪار پلا!

۸. رڳو ڏين ٿو ٻين کي گهاٽي گهڻي
تو به ورتي زماني جي ريت کڻي

ٻه اڪيائي ته ڇڏاها سمجھي سٿي
ڪر مون سان ڀلي اڪيون چار ڀلا

۹. هي طالب مولا دعا ٿو ڏيئي
ميخانو سدا آباد هجي

سر بخت جو مولا خير ڪري
ڪي پيار قدح ڪنان تار ڀلا

۱-۶-۱۹۶۷ع

۲۱ صفر ۱۳۸۷ھ

اسلام آباد

دنيا اٿئي درياءِ دلاورا!

- ٽل: سڃاڻي ڇڏيسون هي دنيا دورنگي
 اها اصل کان ئي ڪا آهي اڍنگي
 ۱. مڃيوسون ته الله ڪا ڳالهه ناهي
 زماني جو ظاهر ناهو ناه آهي
 ڏنيسونس فطرت ۾ لالچ لڦنگي
 ۲. رڳي ڪن ٿا خرڻ مان واسينگ وارا
 عبائن جي اندر لڪل نانگ ڪارا
 حقيقت ۾ هي پوش آهن پلنگي
 ۳. ڏسي مڇ محبت جو ڪاهي پياسون
 رڇي لال لاهوتي ان ۾ تياسون
 وئي دل کي وهوا وڻي پر پتنگي!
 ۴. نه ڪر دير ساقي! سگهو اڻ ساغر
 صراحي ڪي نوڙائي بلڪل ڪڍي پر
 وڃي ڇيڙ ڪا ڏن جدا جلترينگي
 ۵. گهڻو وقت مخدومي ماڻي ڏنيسون
 ۽ پيري به قبضي ۾ اڻي ڏنيسون
 پسند پيئي من کي رڳي مت ملنگي
 ۶. اسين فاني دنيا جا طالب ڪي ناهيون
 اسان لئي اهو بس ته مولائي آهيون
 قلندر جي آهي قدم تي ڪلنگي

۱۹۶۷-۶۸ع

۲۶ صفر ۱۳۸۷ھ

اسلام آباد

- ٿل: ڏاڍا دنيا جا ٿا رنگ ڏسجن
ماڻهو ماڻهن جهڙا گهڻا پيا گهمن
۱. بي هر ڪا سٺي شئي مليو وڃي
قيمت جي ڏجي، گهر ويٺي اچي
چڱو ماڻهو ته رلندي به ڪونه ملي
اهي سور پلا ويهي ڪهڙا سلجن!
۲. اخلاق جي گهرج به ويٺي لهي
تهذيب، الا! وٺي ڪيڏي ڪهي!
هي ڳاله ڪندو ڪو سالڪ سهي
انسان نما ته هڙئي پيا هلن
۳. جيڪي مطلب خاطر دوست ٿين
اهي آخر دشمن ٿي ٿا پون
گڏ هلندي هلندي موٽيو وڃن
عجب آهي ته ڪئن ٿا ماڻهو منجن!
۴. هڪٻئي تي سڀڪو سڀيو وٺي
۽ پاڻ ٿو پاڻ کي سير سڏي
ڪمزاد، نه ڪنهن تي اک ٿو کڻي
اهي ماڻهو ڪٿي جي منا مڃجن!
۵. مسڪين کي مورهنون ڪونه پڇي
پلي لوھون ڏئي ۽ خوب لڇي
هليو هرڪو وڃي ۽ ڪين ڪڇي
ڏي ڪير نٿو ڪا ٿوپ ٿڪن

۶. پيءُ پٽ جي پاڻ ۾ ڪين بڻي
پاءُ پاءُ کي اصلئون ڪونه وٺي
ڪريو چورا چڏي سڀ ماءُ جڻي
رڳو رڳن پنن ۽ وَرَ ڏيو وڙهن
۷. هر جاءِ ڏسون ٿا پير گهڻا
وڏي قند وارا ته فقير گهڻا
ڪئين امير گهڻا، ڪئين وزير گهڻا
پر ڪنهن به غريب جا ڏک نه ڏسن
۸. هي ناهي سياست، آهي ٺڳي
جاڻي سڀڪو پنهنجي سوٽ سڳي
پر هن جي ڪنهن سان ڪانه لڳي
۽ يار سندس رڳو روز رلن
۹. انهي ڪرسي ملڪ کي ماري ڇڏيو
ماري نه ڇڏيو ته به ڪاري ڇڏيو
وڏي گهرج ڳڻن کي ڳاري ڇڏيو
آهي سون، جيڪي مسڪين مرن
۱۰. ننڍو آڏو وڏي اڳيان ڪين نوي
ڪنهن کي ڪنهن تي نه ڪوئي ترس پوي

هي طالب مولا سچ ٿو چوي
اهو لکڻ نه آهي منجهه لکن

۵-۱۹۶۶ع

اسلام آباد

- ٿل: ترُ تارو اٿئي ويل ترُ جي ڪُن اڳيان ڪارونپارُ
۱. دنيا اٿئي درياءُ دلاورا پيلي! نه ٿيڃين ٻار
خطرا خوف هزارين آهن مَچ مانگر ڪن مار
۲. آهن ڪرڪا ڏاڍا ڪُن جا پُرجهج تون پاتار
ٿي غواص ڪي غوطا مارج هر دم ره هشار
۳. سِرُ سڃاڻج سِر جو سمجهي ڏاڍو آهي ڏهڪار
اُت ملاح به مُنجهيو پون ٿا جت نه ياوَر يار
۴. سَنڊُ نه سيٺه پانڊُ نه پوڙو آڏو اجهڳ ٿئي آر
ترُٿو اٿئي تڪ تار مان تڪڙو آهي پري هو پار
۵. ڪنهن ڪپڙي ڪين ڪي ڏسو اهڙو نه ڪج اچار
طالب، مولا مرد ٿي محڪم عشق ٿيندو آڌار

۲۲-۱۰-۱۹۵۶ع

حيدرآباد

متفرقات

- ٿل: پري ٿي به آهين اکن ۾ عجبي
 تون مون وٽ ئي آهين، قلب کان قريبي
 ۱. هميشه وسين ٿو تون نازڪ! نظر ۾
 ۽ ساٿي ٿين زندگي جي سفر ۾
 سلامت هجين نوري، نرم، نجبي!
۲. هزارين تمنائون دل ۾ رهن ٿيون
 ڪڏهن ڪين سي سڀ چين تي اچن ٿيون
 تون ڪر پاڻ پوريون اي لائق لببي!
۳. اي محبوب! اڄ مون کي ماڻي ته ڏس تون
 ۽ آغوش ۾ يار! آڻي ته ڏس تون
 مان تنهنجو ئي آهيان او حاڪم، حبيبي!
۴. تون سهڻن کان سهڻو سدائين ٿين جو
 جهان ۾ سندن ڪونه ٿي ڪو
 اسان لاءِ اهي غنيمت غريبي
۵. مان تنهنجي بره جو ئي بيمار آهيان
 اهو سچ اٿي تنهنجو دلدار آهيان
 تون ڏي وٽ وصال ڪا تران طربي!
۶. سچو! وصل جي التجا آهي جاني!
 پاڻهي پنهنجي طالب تي ڪر مهرباني
 ته ڀو ڪم نصيبي ٿي خوش نصيبي
- ۱۹۶۶-۶-۲۳ع
 ڪوه مري

ٿل: پرديسي پڪيٽڙا ڪري ويڙا ولر وهي وهي
ڪي جي ڪاله ڪٿان هئا آيا ڪهي ڪهي
۱. چڻ پڻ لاتي جن موٽيو سي ٿا وڃن
وري شال ورن ساڳئي سر تي سهي سهي!
۲. سنجهي ڪين سمهن آڏي ٿا اڏرن
ڳالهيون سنديون ڳجهن ويڙا پر ۾ پهي پهي
۳. چلڙ ڪين چڻ لوچي لعلون لهن
مارن ٿاهيا مٺن تڏهين اڏريا ٿهي ٿهي
۴. طالب مولا تن واري واڳ وطن
موٽي مان اچن هڪڙي رات رهي رهي!

۱۵-۱۰-۱۹۵۸ع

هالا

ٿل: جاني جلويدار! منهنجي جي جا جيارا!
جي جا جيارا اڪن اچارا!
۱. شال تون ماڻين جاني! جواني رب ڏي توکي وڏي زندگاني
منهنجا منا منارا! دوله دوست دلارا!
۲. توتي هجي نت نظر نبي جي هر دم هوندي آڌر علي جي
ٿيندي مددگار پنجتن پاڪ پيارا
۳. پازهن چوڏنهن حامي هوندي سو جڳ شال سلامي هوندي
يا ور چارئي يار سچا سيئي سوپارا
۴. هادي حفظ ۾ رکج امين ڪي! منهنجي پياري ماه جبين ڪي
عالم جا آڌار سائين سڀ جا سهارا!

۵. جيڪي گهريم اهو مولا ملايو شڪرانا ٿيو لايو سجايو
 آهن حمد هزار مطلب ٿيڙا مڙئي موچارا
 ۶. طالب مولا ٿيڙيون بهاريون آخر اميدون ڌاتر ڏيڪاريون
 ٿي دل باغ بهار نوان ٿيڙا نيٺ نظارا★
 ۱۹۵۷-۱-۲۱ع

ٿل: مولا ڏيئي ٻي ڄمار جاني شال جين تون!
 ۱. صحتمند تون هوندين سدائين ور وڙڏيو مون کي يارا گهرائين
 پيارا پنهن جا پير ڄمائين دلبر دل جا يارا
 نرم! نينهن ۾ نين تون
 ۲. وار ونگو نه نه جاني! ٿيئي ڪوسو واءِ به ڪين لڳيئي
 وڏي حياتي محب! مليئي ماڻي مون کي منارا!
 ڪنڊون ڪير پين تون
 ۳. شافع ڏيندڙ شال شفاءتون دافع قبوليون دل جون دعائون
 مولا ڪندڙي سڀ رد بلاتون هوندين باغ، بهار
 منهنجو محب ٿين تون

★ هي ڪافي برخودار محمد امين فهم جي شادي خانه آبادي جي
 تي لکي وئي. طالب المولا

۴. پنهنجون ڇڏيون مون خوشيون خريليون، رڳي ٽين تنهنجون پوريون اميدون
جن ۾ ئي آهن منهنجون عيدون، دل وارا دلدارا

ڏاڍا پيار ڏين تون

۵. طالب مولا حڪم هلايون جاني ڪي پاڪر پايون
هل ته سيني سان سينو لايون پرين سان پگدارا

پيالا پيرا پين تون

۱۵-۶-۱۹۶۷ع

۶ ربيع الاول ۱۳۸۷ھ

تيزگام

ٿل: ونگيو دل وٺن ٿا ڪُنڊا ڪيس ڪارا

سي ڪن قيد قربئون پرين! تنهنجي پارا

۱. جي ڪولين ته ڪن ٿا ڪمنڊن ڪي ڪهتر

سهيڙين ته سنبل کان بلڪل ئي بهتر

سموهين ته سونهن سين کان سگهارا

۲. جي ويڙهين ته ويتر وجهن ونگ ونگن تي

جي چوڙين ته ڏاڍا هڻن ڏنگ ڏنگن تي

اڳيان تن جي آهن وسيهر ويچارا

۳. هڻن سان هيڪاري تون ڳوپيو ڳنين ٿو

گهڻو ئي ويچارن ڪي ويڙهيو وٽين ٿو

پون نيٺ نڪريو لئون ڏيو لامارا

۴. لڳن خاص خوشتر گلابي گلن ۾

هو ڦاٿل رهن شال چوٽي ڦلن ۾

لڏن ۽ پيا لٽڪن ڪمر تي قرارا

۵. جڏهن مشڪ سان موهي سهڻا! سينگارين
ته ماريو جيارين، جياريو ٿو مارين
ڪري تون جو نڪرين ڦڻيون ۽ ڦوڪارا
۶. ٽين ٿا جو گستاخ تنهنجي ڳلن سان
ٿئي رشڪ طالب کي ٿو خوب تن سان
اها ڪا خبر ٿئي مڙن کان موچارا!

۱۰-۵-۱۹۶۶ع

حيدرآباد

- ٿل: ڪٿي لال لب ۽ ڪٿي گل گلابي!
هو سنهڙا، سٺا پئي عجب انقلابي
۱. جي چاهئون چرن پو مسيحاڻي ڪن ٿا
ڪڇن ٿا ته ڪاوڙ مان ماريو وجهن ٿا
ٿيا هاءِ پر وس عجائب عُنابي
۳. ملڻ ساڻ ڪئين راز رمزون رکن ٿا
ڪلڻ ساڻ هر وقت موتي پڻ ٿا
لڳڻ ساڻ ڪن خوب شوقئون شرابي
۳. هميشه مڃائن، نه پي ٻول ٻولين
مگر پنهنجي رمزن ۾ روزانو رولين
نه ڪن ڪنهن کي تسليم وهوا وهابي
۴. ڪڇڻ جي نه تن جي اڳيان آه طاقت
اچو ات ڪري هرڪو آخر اطاعت
نه ڪنهن کي ٿئي ٿي ڪا جرأت جوابي

۵. مٿين ڪائي مصريون اسان آزمايون
ٽين مٿ ڀلا ڪئن مٿين سان مٿايون!
مٿا خوب ماڪي کان لائق لعابي
۶. چڙن چڙ مان جي چپ ته ڪن هانجا هڪدم
هو پنهنجي حڪم تي مٿا رهن محڪم
چمي تن کي طالب ٿياسون توابي
۱۱-۵-۱۹۶۶ع
هالا

- ٿل: سهڻي تون صندوق پاڻ ئي پنهنجي دُر نادر جي
۱. سَحَق ڀلي ڪر نفس ندورو تون نه ٿڄئين مَسْحوق
 ۲. هڪدم دل واري دشمن کي برهه جي هڻ بندوق
 ۳. ره استاد تون پاڻهي پنهنجو ٿي نه مگر مَسْجوق
 ۴. طالب مولا محبت وارا هرگز ڇڏ نه حُقوق
- ۲۳-۵-۱۹۶۸ع
هالا

- ٿل: آهي آب حيات پڪ ڀرين جي، ڌر ڌڻن جي
۱. سائي يقيناً امرت ڌارا سائي شاخ نبات
 ۲. دردن، سورن ۽ فڪرن کان نڄ پڄ ڏي ٿي نجات
 ۳. والله بالله اهائي اسان لءِ مَرِئي مشروبات
 ۴. نشا نينهن جا هر دم چاڙهي بلڪل پاتئين پات

۵. مولا ڄاڻي ڪنهن کي پاڳين سرندي هي سوغات

۶. ڪابه نجاست ڪانهي ان ۾ پاڻ رڳي برڪات

۷. طالب مولا خوش بختن کي ڏاتر ڏي هي ذات

۱۱-۸-۱۹۶۸ع

۱۶ جمادي الاول ۱۳۸۸ھ

ڪراچي

تل: رخ روشن تي پرين! آهيان پتنگ

مولا ڄاڻي عجيب اٿئي رنگ ڍنگ

۱. تنهنجا ويڙهيل وڪڙيل زلف دوتا

تو ڪئن نه قريني ساڻ ڳتا!

ڇڻ آهن پيا ڪارا نانگ ستا

پاڻهي پاڻ ۾ ويڙهجي وجهي ونگ ونگ

۲. اُڀرڻ جا عجب احسان ڪئي!

پنڀڻ جا وري پيڪان ڪئي!

اهي دردن جا درمان ڪئي!

ڪتي تير تير ڪتي تيغ ٽُفنگ!

۳. تنهنجي هر ڪا نظر آهي جام فگن

تنهنجو هرڪو اشارو زهد شڪن

تنهنجي آڏو نه ڪا شي سَرُو سمن

ڪيئي حسن جمال ۾ دلبر! ڍنگ

۴. محفل ۾ اچين ته صُراحي جُهڪي
تعظيم جي خاطر ساقي اٿي
پيمانو سلام جي ڪاڻ اچي
هر ڪنهن کي بنائين مست ملنگ
۵. تو جهڙو صنم محبوب ملیم
دل خوش ٿي اٿم اڄ سڀڪي سریم
تنهنجي سر جو قسم بالا بخت ٿيم
ڪري عَش عَش پيو مهنجو انگ، انگ، انگ
۶. ڪهڙا لفظ وٺي تعريف ڪيان
ڇا تنهنجي سڄڻ! توصيف لکان
تنهنجي لاءِ خطاب ڪٿان آڻيان!
آهي عاجز تو لاءِ هر فرهنگ
۷. بيهو ڪٽ رهي ٿو جي يارا هلين
اچي سَرو تي سَڪتو، جو بيهو رهين
تون جي اوچي ڳاٽ عجيب! اچين
ڪنڌ ڪين کڻي تنهنجي آڏو ڪلنگ
۸. ڪن ڏيئي تون ٻڌ هي ڳالهه پرين!
تنهنجي طالب کان جي محب! ڦرين
ته ٻو دامن جو متان خير گهرين
منهنجو عشق عجيب! اٿي ارڙنگ
-

- ٿل: وٺي آيا تو وٽ پرين! پير پيارا
اڪن سان چمان ٿو برابر پلارا
۱. ڪڏهن واٽ تنهنجي وڃائي نه وينا
وري وچ تي هرگز هيرائي نه بيٺا
قتيل ڪين ڦريا سدائين سوڀارا
۲. اڪن کي اونداھي ۾ سڌ ڪانه ڪائي
ڪئي ڪين قدمن ڪڏهن ڪا ڪڏائي
رڙهي پيئي رسيئا سياڻا سڄارا
۳. اڪيون نيٺ عاجز ٿي هر هر رڻن ٿيون
هنن کان نه واٽون ڪڏهن ئي وڃن ٿيون
هلي صبر سان ٿا پڄن ڀرت وارا
۴. وڃو نيٺ نرميل سان آخر ملن ٿا
مگر پير هر وقت راهون رلن ٿا
ڪڇن ڪونه ڪنهن دم هو قربئون ڦرارا
۵. اي طالب! اڪيون خوب ٽڪجي پون ٿيون
لکين هجر ۾ لڙڪ لاڙيو وهن ٿيون
قدم ڪين ترسن ٿا دلدار ڌارا

۲-۹-۱۹۶۵ع

اسلامآباد

حوالا

۱. ڪچڪول جو عنقريب پيو ڇاپو شايع ڪيو ويندو.
۲. ڪچڪول ۾ پروفيسر چنا صاحب، حضرت طالب المولا جي تولد جي تاريخ ۹ محرم ۱۳۳۸ھ مطابق ۲۶ سيپٽمبر ۱۹۱۹ع ڏني آهي - جيڪا صحيح نه آهي. صحيح عيسوي تاريخ ۵ آڪٽوبر ۱۹۱۹ع هئڻ کپي. ڏسو ص: ۳۱.
۳. ابن خلڪان: وفیات الاعيان، الجزع الاول، ص ۵۳۵، مطبوع مصر - ابن خلڪان شيخ شهاب الدين ۽ سندس چاچي شيخ ابوالنجيب جي دور کي ويجهو هو ۽ سڌن شجرو پاڻ به ڏنو اٿس ۽ ابن النجار جي تاريخ بغداد تان به نقل ڪيو اٿس - ابن النجار جو قول آهي ته هن اهو شجرو خود شيخ ابولنجيب جي هٿ اکر لکيل نسخي تان نقل ڪيو آهي - شجرو هن ريت آهي:
ابوالنجيب عبدالقاهر بن عبدالله بن محمد بن عمويه
واسمه عبدالله بن سعد بن الحسين بن القاسم بن
علقمه بن النضر بن معاذ بن عبدالرحمان بن القاسم
بن محمد ابن ابي بکر الصديق رضي الله عنه الملقب
ضياء الدين السهروردي.

- قال محب الدين بن النجار في تاريخ بغداد نقلت نسب
الشيخ ابي النجيب من خطه وهو عبدالقاهر بن عبدالله
بن محمد بن عمويه واسمه عبدالله بن سعد بن الحسين
بن القاسم بن النضر بن القاسم بن النضر بن
عبدالرحمان بن القاسم بن محمد بن ابي بكر الصديق
رضي الله عنه واذا كان بخطه هكذا فهو اصح.
۳. كليات امين: مرتبه محبوب علي چنه، سنڌي ادبي
بورڊ، حيدرآباد، ۱۹۶۶ع، ص ۱۶ - ۱۷.
وڌيڪ ڏسو مير علي شير قانع: تحفة الكرام، سنڌي
ترجمو مخدوم امير احمد، سنڌي ادبي بورڊ،
حيدرآباد، ۱۹۵۷ع، ص ۳۸۳-۳۸۴.
۵. جنب گذاريم جن سين: جي - ايم - سيد، جلد ۲،
سنڌي ادبي بورڊ، حيدرآباد، ۱۹۶۷ع، ص ۳۳۳-۳۳۷.
۶. مجمع الفيوضات حضرت طالب المولا جن جي ذاتي
ڪتبخاني ۾ موجود آهي. عڪسي تصويرون پيش
ڪجن ٿيون.
۷. شاه جو رسالو، جلد ۱، ڪراچي ۱۹۲۳ع، ص ۱۶۷.

۳. فيبروري ۱۹۷۳ع
اسلامآباد ۽ ڪراچي جو وچ
هوائي جهاز

۱۰ شان جنس نه شورو حاضر بودم تا دوشنبه بوقت شام در باب غياضه انبات بهشت خود
 و انحضرت نماز رويد با توجه ت در باب غياضه انبات بهشت خود که ساکت به بخود راي
 و حق انبات غايه و تداوان او ما بهي فها نه به بهشت خود که ساکت به بخود راي
 انبات بهشت خود نه بهي فها نه به بهشت خود که ساکت به بخود راي
 انحضرت به سوده و تداوان او ما بهي فها نه به بهشت خود که ساکت به بخود راي
 اسد بهي فها نه به بهشت خود که ساکت به بخود راي
 دوشنبه بهي فها نه به بهشت خود که ساکت به بخود راي
 تا قبل در وقت حافظه که حضرت اوست در وقت حافظه که حضرت اوست
 خدایا بهي فها نه به بهشت خود که ساکت به بخود راي
 باشد تا بوقت حافظه که حضرت اوست در وقت حافظه که حضرت اوست
 طریقه اختیار کرده به بهشت خود که ساکت به بخود راي
 و کشفهای آغاز آب تر شده بود مخدوم ارادتان پر سید گزیده میان راه که نکند
 انبیاست که کشفها و از آب تر شده اند و مریدان و مریدان که در راه گزیده میان راه که نکند
 لدکی ششم بسیار بار و در آن کشفها و مریدان تر شده و مخدوم به بهشت خود که ساکت به بخود راي
 این بهشت خود نه به بهشت خود که ساکت به بخود راي
 چری رات و سهی فکوبین کی و انحضرت رانی و تداوان او ما بهي فها نه به بهشت خود که ساکت به بخود راي
 می آید از آن عالمان حکما که کرده می رود و آن ششم به بهشت خود که ساکت به بخود راي
 میگرد و طالب استر باید که تمام شب بیدار باشد و در سجده نه به بهشت خود که ساکت به بخود راي
 را به بهشت خود که ساکت به بخود راي
 حاضر بودم فقیر یاسر به بهشت خود که ساکت به بخود راي
 مدتی و حق که حق را سر فدا کنم تمام بلاد که انحضرت خود به بهشت خود که ساکت به بخود راي

نقد خورشید
 دو لایه غرض غرض
 نایب الامام

مجمع الفيوضات جو اهو صفحو جنهن ۾ حضرت غوث الحق
 مخدوم نوح عليه الرحمة جو سندي بيت ذئل آهي.

فصل دوم در قسم فندوم نمودن مشربان
حقه فندوم نمودن علیه السلام

مستاد من مودعہ الیہ (ایسا)
وادی درج
بود و ما چو اخصا
چون بنی حلی
طربان ساروی
نکاتی بسیار بود
نشی انام صوفیوں
نیک وقت و جمیع نو

هي بيت مجمع الفيوضات جي حاشي تي لکيل آهي

قرآني آيتن، حديثن ۽ عربي مقولن جون معنائون

اللَّهُ الْغَنِيُّ وَ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ: (سورة محمد مدني آية ۳۸)
الله بي پرواه آهي ۽ اوهين
محتاج آهيو.
(مترجم مولانا تاج محمود امروتي)

إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ: (سورة فتح مدني، آية ۲۱)
الله سڀڪنهن شيء تي
وسوارو آهي.
(مترجم ايضاً)

الْإِلَهِ: ۽ بس هڪ الله (جيئن، ”وحدہ جي
وڌيا، ڪنڌا، ”الِالله“ ”اڌ“

الْعِشْقُ نَارُ اللَّهِ: عشق الله جي ٻاريل باهه آهي.

الْفِرَاقُ أَشَدُّ مِنَ الْمَوْتِ: ويڙهو موت کان وڌيڪ سخت
آهي (عربي زبان ۾ هڪ عام
چوڻي)

الْإِنْسَانُ سَرِيٌّ وَأَنَاسِرَةٌ: انسان منهنجو راز آهي ۽ آئون
انسان جو راز آهيان. (سالڪن
جي زباني بيان ٿيل الاهي چوڻي).

الْقَلْبُ مِرَاةُ الْمُؤْمِنِينَ: مومنن جي دل هڪ آئينو آهي.

إِنَّ اللَّهَ يُحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ:

(الله ڄم) انسان ۽ سندس دل جي
وچ ۾ گهيرو ڪري ٿو.

إِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ:

جسم کي جيسيتائين پاڪ نه
ڪجي تيسيتائين اهو صرف
گوشت جو هڪ ٽڪرو آهي.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورَتِكُمْ
وَلَا كَيْنَ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ

تحقيق الله اوهانجي شڪلين
تي نظر نه ٿو ڪري ليڪن
اوهانجي دليين کي ڏسي ٿو.

الدُّنْيَا جِيفَةٌ وَطَالِبُهَا كِلَابٌ

دنيا ڍونڍ آهي ۽ ان جا طلبگار
ڪتا آهن

الْهَجْرُ قِطْعَةٌ مِنَ النَّارِ

جدائي باه جو ٽڪرو آهي

إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ

بيشڪ الله هر شيء جي چوڌاري
آهي

بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

توهان هجو ۽ الله پاڪ جيڪي
ڪجهه اوهان ڪريو ٿا "اهو"
ڏسندڙ آهي

خياركم أحسنكم أخلاقاً:

پلا توهان جا، توهان مان پلي
اخلاق وارا آهن.

شفيع المذنبين

گنهگارن جي شفاعت ڪندڙ

صِرَاطُ الْمُسْتَقِيمِ:

سڌي واٽ

(سورة الفاتح آية ۵)

فَاذْكُرُونِي اَذْكُرْكُمْ:

(سورة البقره مدني، آية ۱۵۲)

جيئن شاھ صاحب سر ڪلياڻ
بيت ۱۱ ۾ چيو آهي. مونکي ياد
ڪريو ته آئون اوهان کي ياد
ڪريان.

(مترجم ايضاً)

قَالُوا بَلَىٰ:

(سورة الاعراف آية ۱۷۲)

چيائون ته هاڻو (آهين) [اڳيان
سوال اچي ٿو ته (آئون) اوهانجو
پالڻهار نه آهيان ڇا "أَلَسْتُ
بِرَبِّكُمْ؟" "قالو بلى" [

(مترجم ايضاً)

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى:

(سورة الاعليٰ مڪي آية ۱۴)

بيشڪ ڇڻو جيڪو سڌريو
(مترجم ايضاً)

قُلْ هُوَ اللَّهُ: قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (۱)

(سورة الاخلاص مڪي آية ۱)

چو ته الله اڪيلو آهي.
مترجم (ايضاً)

كُلِّ شَيْءٍ يُحَرَّكَ

هر ڪا شيءِ چر ۾ ۽ اٿي ٿي

كُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ:

سڀ ڪنهن شيءِ تي گهيرو ڪندڙ.
(مترجم ايضاً)

چهر ۾ چڙيون/۲۰۹

الله کان سواءِ (ٻيو) ڪو به عبادت
جي لائق نه آهي. محمد ﷺ الله
جو موڪليل آهي.

هي ڪلمه طيب آهي جيڪو قرآن
شريف ۾ ٻن سورتن ۾ پھريون ۽
ٻيون اڌ ڌار ڌار ٿي آيل آهي.
(مترجم مولانا تاج محمود امروٽي)

ڪافرن جهڙو لباس ۽
مومنن جهڙيون دليون

جيڪي سڃاڻن ٿا

جنهن پنهنجي نفس کي سڃاتو ته
بيشڪ ان پنهنجي رب کي
سڃاتو.

جيڪي پاڻ سڃاڻن ٿا (اڳتي
آهي، فقد عرف ربّه آهي پنهنجي
پالڻهار کي ڄاڻن ٿا.
(حديث شريف)

۽ هو الله توهان سان گڏ آهي جتي.

هو (الله ج) هڪ آهي ۽
سندس ڪو به شريڪ نه
آهي.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ الرَّسُولُ اللَّهُ
(سورة محمد مدني آية ۱۹)
۽ سورة فتح مدني آية ۲۹)

لباسُ الْكَافِرِينَ قُلُوبُ الْمُؤْمِنِينَ:

مَنْ عَرَفَ

مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ فَقَدْ عَرَفَ رَبَّهُ

مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ

وَاحِدٌ لَا شَرِيكَ لَهُ

۽ اسين ويجهآ آهيون

وَنَحْنُ أَقْرَبُ

۽ اوهان جي جنڊن ۾
(مترجم مولانا تاج محمود امروٽي)

وَفِي أَنْفُسِكُمْ:
(سورة الذاریة آية ۲۱)

۽ اوهان جي اندر ۾ آهيان. ڇا
اوهان نٿا ڏسو؟

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ

(الله) اوهانجي اندر ۾ آهي،
اوهين ڪٿي ڪٿي به هجو

وَفِي أَنْفُسِكُمْ وَأَيْنَمَا كُنْتُمْ

جيئي سنڌ ڊجيٽل ڪتاب گهر

ڏکين لفظن جي معنيٰ

[الف]

آتو	=	بيتاب	. آت	=	انڪار
آچار	=	فيصلو	. آڌر	=	ڏڍ - آسرو
آزار	=	اندر جي عشق	. آسروند	=	اميدوار
		واري تڪليف	. آغوش	=	پاڪر - هنج - گود
آف	=	ناڪام - ناس	. آڪڙ	=	ٿيڙي - غرور
ابرو	=	پرون	. اڀاليون	=	بي حال - گدليون
اڀيان	=	ڪوليان	. آدميا	=	جذبات
اذيت	=	تڪليف	. آسائون	=	تڪليف ڏنل
اسير	=	قيدي	. الڪ	=	نقص - خرابي
الھت	=	نشا	. الون	=	ال جو جمع عني
الي	=	پيشانيءَ تي پائڻ		=	بنياد ۾ نقص
		جوزيور	. اليل	=	بيحد مست
انگين	=	ماڪي	. امنديون	=	پئي پاڻي وهائون
امل	=	لاجواب - جنهن	. اميريون	=	ڪورين جي
		جي قيمت نہ		=	تاجي، جون
		هجي		=	گنديون
اوجھڙ	=	بنا وات - بنان	. ڏاڻ	=	ڏاوڻ جو مخفف
		رستي - بنا گس		=	آهي. اٺ کي ڏاوڻ
		جي		=	ڏبو آهي
اوپالڙيون	=	ڏوراڻا - تنڪا	. اوڀر	=	اڀرڻ
		طعنا	. اوڳي	=	موڳي - ڪم عقل
اونانج	=	ٻڌج - پو واري	. آھنج	=	اهڃاڻ - پار پتا

اوهيرا = مينهن جو رکي
 رکي زور سان
 بار بار وسڻ
 ڪج
 ڏنگو = آهنب

[ب]

باور = اعتماد - فخر
 بالاڻ = اعليٰ بنياد يا
 شيءَ کي ڇڪ
 هڻڻ لاءِ حڪم
 ڪبو آهي
 برخيز = دف، اٿي
 برهم = ڪاوڙيل
 بلاتو = مضبوط - قابو
 بيچون = بي مثل
 يز = خوشبو
 بيراڳڻ = اداسڻ
 برج
 برزخ
 = پتن جي آفيسرن
 واري راند
 = هن دنيا ۽ هن
 دنيا جي وچ وارو
 عرصو يا مقام -
 جتي فوتي جو
 روح رهندو آهي

[ب]

باروتڻ = ننڍپڻ
 باونگير = هوشيار
 ٻڪيون = پاڪرين ٻيون
 ٻنگ = وڪڙ - ٻيڇ
 ٻهڳڻ = ٻهونگڻ -
 گهڻن صفتن وارو
 ٻيهاري = ٻيهر
 ٻانڊ
 ٻڪ
 ٻلاريون
 = پند قوم
 = پاڪر
 = مال جي گچي ۾
 ٻڌڻ جو آڻو جنهن
 ۾ ٻه لارون
 ٿينديون آهن

[پ]

پال پلائڻ	=	مهرباني ڪرڻ	.	پڇ	=	پڇڻ - عذاب -
پوم	=	پت	.		=	باه ۾ پڇڻ
پورو	=	ڪم فهم -	.	پڻيندو	=	ٻڌائيندو
	=	ڪم عقل	.	پيد	=	گجه

[ت]

تات	=	طلب - چڪ -	.	تالان	=	دربدر - ختم
	=	ياد گيري	.	ترس	=	قياس
ترياقن	=	دوا جو قسم آهي	.	تفنگ	=	بندوق
	=	جيڪا بلا جي	.	تمثيل	=	مثال
	=	کاڌل کي ڪارائبي	.	تنبيو	=	ذرا ذرا ڪرڻ
	=	آهي	.	تنڪا	=	طعنا
توابي	=	توبه ڪيل	.	توشو	=	عمل - اڳتي لا
	=	نيڪ عمل -	.	توري	=	وزن ڪري -
	=	صالح اعمال	.		=	اصطلاح معنيٰ
تقير	=	عزت - قدر	.		=	آهي سوچي
تهدليئون	=	دليئون	.		=	سمجهي
تئونس	=	بخار - تپ	.		=	

[ت]

ٿانڪيون	=	هڪ هنڌ موجود	.	ٿوپ	=	آسرو - ڏڍ
ٿيڇ	=	ٿڃ - ٿي جئين	.		=	

[ت]

ٿاڻا	=	مقام - هنڌ - جاءِ	.	ٿاها	=	چرڪايا - ڊيڄاريا
ٿڻا	=	فالون وغيره	.	ٿي ٿي	=	چرڪي چرڪي -
	=		.		=	ڊجي ڊجي

[ث]

ٻڌائي سڻائي . . . نڙي نوڪي = چڱي، طرح -

[ث]

ثاني = هڪ جهڙو . . . ثريا . . . آسمان جو نڪت = "ڪتي"

[پ]

پابست = پابند - ٻڌل . . . پازيب . . . زيور جو هڪ
پاند = ڪپڙو گچي، ۾ قسم جو پيرن ۾
پاڪرون = تحفا . . . پڄرن . . . پائبو آهي
پڄن = محبوب جي ياد . . . پڄارون . . . ڳالهيون
پڄن = ۾ روئي روئي . . . پرجهج . . . سمجھج -
پڄن = ڏکي پوڻ . . . سمجھجنين
پڄن = هلي - پنڌ ڪري . . . پڄي . . . هلڻ مهل پيرن
پڄن = جتي . . . هيٺان جيڪا مٽي
پڄن = ڪان جو ڦر . . . هجي ان کي پڄي
پڄن = . . . چئبو آهي

[ج]

جابر = جبر ڪرڻ وارو . . . جال . . . جام - گهڻي
جام فگن = جام کي پڇندڙ . . . جبار . . . جبر ڪرڻ وارو
جبلت = فطرت - طبع - . . . جر . . . پاڻي
جبلت = طبيعت . . . جڳ . . . جهان - زمانو
جلترنگ = ساز جو قسم . . . جلوو . . . روشني
جلترنگ = جيڪو پيالن ۾ . . . جوڙ . . . ٺاهڻ قدرت
جلترنگ = پاڻي وجهي ڪانن
جلترنگ = سان وڃائبو آهي

[ج]

جتون = چڱون وارن جون جتي = اڻڄاڻ - جٽ
جيرين = باهه جا شعلا

[جه]

جهونجهي = گولي

[چ]

جب = اجائي شدت چتا = خشڪ - پياسا
جتائين = ذهن ۾ سوچڻ چٽو چٽو = ذرو ذرو
چڱ = سسجهڻ گپ = گپ
چڱ = وارن جي چڱ مير وياشي ۾
چموتي = چمبوري گپ وارو
چن = چونڊ چن = کانين
چوڪي = سٺي چٽر = چٽر جو سخت
چشيام = چشيم قسم
ملم پتي ڪيم

[چ]

چائي = ڏوڙ چچ = ان وائڻ وارو
چڙيون = ڪرڙيون ڪڪن جو ٺهيل
چوھئون = جلدي مان تان
چيا = نقصان

[ح]

حاذق = حڪستدار حجر = حجر
حلق = نري حلق = الله جو صفاتي

[خ]

خون	=	مولوين جو خاص	خقي	=	مولوين جو خاص
		لباس (جمع ۾)			لباس
خراج	=	تحسين - آفرين -	خمدار	=	چيائي رڪندڙ -
		دل - معاوضو			اذ گول
خوسند	=	خوش	خرم	=	خوش
خوشتري	=	بيحد خوش	خوشي	=	خوشي
خميرن	=	دوا جو قسم			

[د]

دافع	=	دفع ڪندڙ	داور	=	الله
درا بلق	=	اچي ۽ ڪاري	درس	=	تعليم
		رنگ وارو موتي	دڙهائين	=	هيسيان
		(سچو موتي)	دوري ٿيڻ	=	دور - ٿيڻ پري
دهليز	=	اهو دروازو جتي	ٿيڻ		
		ڪافي ماڻهو	دھرا	=	بيٺا
		ويهن ۽ دربان			
		بادشاهه وغيره سان			
		ماڻهو ملائي			

[ڌ]

ڌتاري	=	ريجهائي	ڌڄ	=	گهٽا يا گهٽائي
ڌڙيون	=	اڍائي سِير وزن	ڌڪون	=	ٿيڻ ڏيڻ
		يا ان کان وڌيڪ	ڌوما	=	دلها
		وزن کي ڌڙيون	ڌون	=	ڌوڻ
		يا ڌڙا چنبو آهي			

[ڏ]

ڏان = دامر (نٽ جو ڏان) ڏڍ = آسرا يا آسرو
ڏوٽ = رنج ڏهڪار = رعب

[ڊ]

ڊوهه = فريب - جادو

[ڍ]

ڍيڪ = بد لفظ ڳالهائڻ

[ر]

راهونڊ = هالا شهر جي اوڀر

طرف ڏيه جو نالو . رج = بيابان

آهي اهو هنڌ جتي . رخ = منهن

مخدوم محمد . رخسار = گل

امين پکن ڌڻي . رستاخير = قيامت

چلا ڪشي ڪئي . رقت = ڪيفيت

هڻي . رندن = رستن - واٽن

ريجهه = پاڻ ۾ ريجهي ري ڪاڻيون = بنا ڪاڻ جي

ويهن

[ز]

زاغ = ڪانگ . زرياب = هڪ قديم ڳاڻو

فنڪار

[س]

ساغر = پيمانو - پيئڻ جو . ساهنون = ساهه سان - روح

تان . سان - جان سان

سُبو = پيئڻ جو تان . سڀند = هر مهرو پيسار ڪي

سڄاڻ = هوشيار . هڪ شي آهي

سجين = اولارين . سحق = کرل ۾ مالش

سحو = غلطي	ٿيل
سرت = ڄاڻ سمجهه	سرنا = ججهه - گهٽا
سرميلن = سرمي پيل اڪيون	سرواڻ = اڳواڻ
سرويچ = قربان ٿيڻ وارو	سُرِت = بنان نڪاح جي
سگر = پاڻ سان گڏ	وهاري ل عورت
سگيڻيون = مائٽاڻيون	سلو = بدلو
سنبل = گل جو قسم	سنا = سُوري
جنهن جو نمونو	سوبسو = هرطرف
انسان جي وارن	سوريتي = سورن واري
سان ملندڙ آهي	سوگون = نفرتون
بهجج = شهرج	سهيڙين = ويڙهي
بڌا = سنا	سنا = عوام
وڻيا = سيباڻا	سيراف = خوف - ڊپ
پاڻي ترڻ جو مند	

[ش]

شائق = شوق رکندڙ	شتاب = جلد
------------------	------------

[ص]

صانع = صنعت وارو -	صبيح = سهڻو
هنرمند	صدف = سڀ
صيقل = روات	

[ط]

طواف = ڪعبي کي	طوق = ڳانو - گلي ۾
چوڻ طرف ڦرڻ	ٻڌڻ جو هٿو

[ع]

عاصي = گنهگار	عبا = مولوين جي لباس
عتابي = ڪنهن تي	جو قسم

لطف و نث	=	عش عش	کاوڑجن
پترجوهک قسم	=	عقیق	= عقاب شکاری
علم وارو -	=	علیم	ہکی وانگر
معلومات وارو	.	.	.

غَمَاز = ناز . غَوَاص = تَارُو - پائي
پَر قَرندَر
تَبِيون هُنْدَر

فائق	=	فضیلت مند	.	فرہنگ	لغات
فلاح	=	چگائی	.		

قند = اٽڪل . ڦيهون = جگريا جيرو

قُبَح	=	بد صورت	قدح	=	پيالو
فرینی	=	سلیقی سگھڑ	ققنس	=	اھو پکي جيڪو
		ہائي			مختلف راڳ
قَلَق	=	تڪليف			آلاپيندو آهي
قند	=	مصري - مناڻ	قندیل	=	اھو تنپ جنھن
قوس قزح	=	انڊلٽ			تي شمع يا ڏيو
					رڪجي

Scanned with CamScanner

ڪارون = پڪارون۔	ڪاٻڙين = فقيرن جو هڪ قسم
پڪارن جو مخفف آهي	ڪارن = اڪن جي صفت آهي
ڪانبلاتيون = ملهه وڙهن جو انگ	ڪبريا = وڏائي وارو
ڪڏائي = اندرجي ڪوٽائي	ڪڪ = ڊيل
ڪسب = ڪم ڪار۔ ڌنڌو	ڪرت = ڪم ڪار
ڪلال = شراب ڏيڻ يا وڪڻڻ وارو	ڪفيل = پنهنجي وارو۔ خوش حال۔ ٻئي جو بار ڪڏندڙ
ڪلاھون = توپيون	ڪلتار = رب
ڪلنگيون = تاج۔ تاج ۾ لڳل گل	ڪليم = دعويٰ
ڪمدن = جنگي هٿيار	ڪمر = چيلهه
ڪسي وانگر	ڪنان = کان
ڪن = فال	ڪنات = اٺ جو جوان ڦر
ڪور = وي	ڪوبو = بهادر۔ جنگي
ڪهتر = گهٽ۔ بدتر	ڪوڏو
	ڪيف = نشو

[ڪ]

ڪرڪيون = مينهن ۽ گھن جي گچي ۾ ٻڌڻ جو آلو	ڪتو = اهاشي جنهن جو ذائقو ڪتو هجي يا ڏونٿري
ڪرن = سچن	ڪير = ٺاهڻ لاءِ
ڪنجاري = ڪلهي کان ڪرائي تائين	ڪير = ٺاهڻ لاءِ
ڪانهين	ڪڏزو
ڪيا = مدهوش	ڪانجائون = اٽڪاء۔ رڪاوٽ۔ خرابي۔ نار ۾ اٽڪاء
ڪانگل = ڪيانتو	

ڪُهجي = ٽڪجي

[گ]

گام = قدم . گدولوي = ڪنو- بي افعالو
گراف = پٽاڪ . گنيون = گن واريون
گيتار = انگلش ساز جو . گينوار = مغروري

[گ]

گت	=	جانورن جي گچي
	=	پر سوڙهو سوگهو
	=	پتو
گل	=	گچي
	=	گڏل
	=	گڏو
	=	گڻن
	=	صفتن (گڻ يعني صفت)

[گ]

گھنگھر = آزار

[J]

لا ابالي	=	بي پرواهيون	.	لاکس	=	سندس لاءِ
لاقون	=	پٽاڪون	.	ليبب	=	محبوب
ليجن	=	ڦٽڪڻ	.	لعاب	=	هاڻي
لعوقن	=	دوا جا قسم	.	لفنگي	=	نالائق
لنب	=	اڪيلو - نالائق	.	لوچج	=	ڳولا ڪج
لوچي	=	ڳولي	.	لون ء لون ء	=	نس نس - انگ
لوهون	=	جهوتون - ڦيريون	.	انگ		
		پائڻ	.	لئون	=	لغار - عشق جو
ليهون	=	سينوڪاريون	.	ناتو		

[م]

ماسوي	=	ان کان سوا	مانجهي	=	منجه وارو۔
مانداڻا	=	رتائون			رازدار
ماه جبين	=	چند جهڙي			پيشاني
ماه لقا	=	چند جهڙو			گوشتن جو عرق
ماء اللحم	=	مختلف هلال			يعني گوشتن جو
مائل	=	رغبت رکندڙ			پاڻي ڪمزور
مباح	=	جائز			جسم کي طاقت
مجاز	=	حقيقي جو ضد			ڏيندڙ
مجرو	=	شاباس			
مچن	=	باهه جا مچ وڌيڪ			
محکم	=	مضبوط			مچن
مختار	=	اختيار وارو			مدام
مد	=	آئون لکڻ وقت			مراتب
		الف جي مٿان			مرڪبو
		وارو نشان جنهن			پهڪڻ - عزت
		کي عربي ۾ مد			وارو ٿيڻ
		چنبو آهي			مروتي
					مسبوق
					سبق ڏنل
مسحوق	=	کرل ۾ مالش			ڪيل
مسيح	=	جياريندڙ			مسحف
مضرب	=	ستار وڃائڻ جو			مڳ
		آلو			مليح
مناڙي	=	چهي - لتاڙي			ملاحت وارو۔
منقار	=	چهنب			ملاحت وارو۔
موتوا	=	موت کان اڳ			موتوا
		مري جيئن وارو			مورهنون
		جهان - پنهنجي			موکي
		نفس کي ماري			موت

چڏڻ	مهبجور	= جدا ٿيل - هجر
جواهر مهرا	= دوا جو قسم	وارو
مهمائل	= مغرور - تكبر	مهندان = اڳيان
وارو	مهمڻ	= ڪوبه مشڪل
مهميز	= سخت هدايت	ڪم
ڪرڻ	مي	= شراب

[ن]

ناسوت	= تصوف جو هڪ	نبار	= نج
	عالم يا هي	نبي	= فيصلو نبيرون
	دنيا	نجابت	= چوٽڪارو
نجيب	= بزرگ - چڱو	نجاست	= پليٽائي
نحيف	= ڪمزور	نرت	= عقل - سمجھ -
نفاست	= نازڪ مزاجي	سوچ - روشني	
نقارو	= فٽ ڪن جي	نڪت	= تارن ستارن جا
	ڪائن سان وڃائڻ	مخصوص جهڳٽا	
	واروساڙ	ننگتون	= لڳنئون - شور حيا
نهر	= بنياد ختم ڪرڻ -	نٿا	= وٺي وٺا
	مڪمل طرح تباه	نيان	= وڏي وهڪري
	ڪرڻ	وارو دريا جو قات	

[و]

واڏايون	= مبارڪون	واڳون	= واڳون يا مهارون،
وامق	= عذرا جو عاشق	اٺ، گهوڙي وغيره	
واڻ	= وجود ۾ وحدت	لاه ٿينديون آهن	
جو ويساه پيدا	جو ويساه پيدا	هٿان تنڊ تا رجي	
ڪرڻ	ڪرڻ	وامنت - موڙي	

وديعت =	ڪنهن کي ڪا شي ڏيڻ	وريدن =	نبضون - ساهه جون رڳون
وصال =	ملڻ - محبوب سان ملڻ	وصلا =	فقيري استعمال جون شيون -
وظائف =	وظيفو - ورد	توبه - گوڏ	
ونڊجڻ =	سوناري جو	چولو	
	جواهرن کي چلڻ وغيره	ونحن اقرب =	اسين ويجهه آهيون
ونگيون =	ويڙهيون	ونن =	اک جي وٽ جو جمع
وهابي =	ڪنهن کي نه	وهائيو =	زهريلو ڪريو
	مڃڻ وارا -	وهب =	بخشش - عطا
	عبدالوهاب جي مذهب وارا	ويراڳ =	عشق جي اداسي
ويساند =	ساهي - فرصت	ويسلي =	ابوجه
ويڙا =	ويا	ويگاڻيون =	اداسي
ويل =	گذريل		

[ه]

هامر =	همت	هجر =	جدا ٿيڻ - وڇوڙو
هجان =	تڪليف وٺان	هڙن =	ياد اچڻ
هما =	هڪ خيالي پکي	هول =	خوف خطرا
هيهاٽ =	افسوس جو ڪلمون	هيڃئون =	شوق مان

[ي]

ياور = مددگار

”اگر خدمت ڪرڻ جي ناهم طاقت طالب الموليٰ.
تہ پوءِ مخدومي دنيا ۾ وڏو منصب تہ ڪونهي ڪو.“

وفات

11-جنوري 1993ع

پيدائش

4-آڪٽوبر 1919ع

سند سلامت

www.sindhsalamat.com

سند سلامت جو مشن ۽ مقصد سنڌي ٻوليءَ جي ڊجيٽلائيزيشن ۽ پکيڙ کي وسيع ڪرڻ آهي ۽ پڻ دنيا سان گڏ سندس رفتار سان هلڻ جو سانباهو آهي، ڇو ته تاريخ هميشه انهن قومن جو احترام ڪيو آهي جن پنهنجي علمي سرمائي جي حفاظت ڪئي آهي. سند سلامت پڻ پنهنجي ٻوليءَ جي بقاء خاطر سنڌي ٻوليءَ ۾ لکيل قيمتي ۽ ناياب ورثي کي ضايع ٿيڻ کان بچائڻ ۽ ان کي نه رڳو محفوظ رکڻ پر پنهنجي اديبن، ليکڪن، محققن ۽ شاعرن جي علم، هنر ۽ تخليق کي ڊجيٽلائيز ڪندي دنيا جي ڪنڊ ڪڙڇ ۾ موجود سنڌين تائين مفت ۾ آسانيءَ سان پهچائڻ جو عزم ڪيو آهي.

اسان جي خواهش هئي ته سنڌي مواد تي مشتمل هڪ اهڙو ڪتاب گهر قائم ڪجي جتي هر موضوع تي مشتمل ڪتاب موجود ملن. ڪتابن کي ڳولڻ ۽ ڊائونلوڊ ڪرڻ آسان هجي ۽ اينڊرائيڊ سميت آئي فون يا ونڊوز آپريٽنگ سسٽم سميت هر قسم جي ڊوائيس تي آساني سان آن لائين پڻ پڙهي سگهجي. ۽ اهو سڀ ”سند سلامت ڪتاب گهر“ ذريعي ئي ممڪن ٿي سگهيو. اميد ته سند سلامت ڪتاب گهر ذريعي سموري دنيا ۾ موجود سنڌي نه صرف پرپور لاڀ حاصل ڪندا پر سند سلامت ڪتاب گهر کي وڌيڪ فائديمند بنائڻ لاءِ پنهنجو پورو ساٿ ڏيندا.

books.sindhsalamat.com

سند سلامت ڪتاب گهر جي اينڊرائيڊ ايپليڪيشن پلي اسٽور جي هن لنڪ تان ڊائونلوڊ ڪريو:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.sindhsalamat.book>